Ansvar för varje skattekrona

Moderaternas budget för Region Stockholm 2027

Moderaterna i
Region Stockholm

Diarienummer
2026-0023

Budget 2027 för Region Stockholm

Moderaternas förslag till regionstyrelsen den 24 november 2026

Innehållsförteckning

Budget 2027 för Region Stockholm 1

Innehållsförteckning 2

1. Prioritera det viktigaste först 4

1.1. Sänkt skatt för en starkare region 5

1.2. Få fart på tillväxten för fler jobb 20

1.3. En sjukvård som fungerar 31

1.4. En kollektivtrafik att lita på 59

1.5. En fot i friheten 84

2. Ekonomiska förutsättningar 89

2.1. Makroekonomisk utblick 89

2.2. Region Stockholms ekonomiska utgångsläge 91

2.3. God ekonomisk hushållning 92

2.4. Befolkningens storlek och sammansättning 95

2.5. Skatteintäkter, utjämning och statsbidrag 99

2.6. Riktade statsbidrag 103

2.7. Pensionsskuld och pensionskostnad 105

2.8. Resultaträkning 108

2.9. Balansräkning 112

2.10. Kassaflödesanalys och finansieringsbudget 114

2.11. Anslag till nämnder 116

2.12. Resultatkrav för nämnder och bolag 118

2.13. Koncernfinansiering 120

2.14. Investeringar 121

3. Nämnder 125

3.1. Regionstyrelsen 126

3.2. Hälso- och sjukvårdsnämnden 130

3.3. Primärvårdsnämnden 137

3.4. Psykiatrinämnden 142

3.5. Patientnämnden 146

3.6. Stockholms läns sjukvårdsområde 147
3.7. Karolinska Universitetssjukhuset 149
3.8. Akutsjukhusnämnden 151
3.9. Ambulanssjukvårdsnämnden 158
3.10. Trafiknämnden 160
3.11. Kulturnämnden 166
3.12. Fastighets- och servicenämnden 168
3.13. Revisorskollegiet 174
4. Bolag 175
4.1. Generella ägardirektiv för Region Stockholms bolag 175
4.2. Landstingshuset i Stockholm AB (LISAB) 178
4.3. Folktandvården Stockholms län AB 178
4.4. Tobiasregistret AB 181
4.5. MediCarrier AB 182
4.6. Locum AB 184
4.7. Film Stockholm AB 188
4.8. AB Storstockholms Lokaltrafik (SL) 190
4.9. Waxholms Ångfartygs AB (WÅAB) 193
4.10. AB SL Finans 194
4.11. SL Nya Tunnelbanan AB 194
5. Kommunalförbund och verksamhetsstiftelser 196
5.1. Kommunalförbund 196
5.2. Stiftelser 198

1. Prioritera det viktigaste först

Stockholm ska vara en region där människor har möjlighet att forma sina egna liv. Det ska löna sig att arbeta, familjer ska få vardagen att gå ihop och sjukvården finnas när den behövs. Människor ska få mer tid för det som betyder något, mer pengar kvar i plånboken och större frihet att bestämma över sin egen vardag. Det är vår vision om ett Stockholm där livet blir rikare.

Region Stockholm har ett ansvar som sträcker sig långt bortom den egna organisationen. Våra beslut påverkar vardagen för 2,5 miljoner människor i 26 kommuner. När kollektivtrafiken inte fungerar, när vårdköerna växer eller när skatterna höjs får det konsekvenser för hela Stockholmsregionen. Därför måste politiken utgå från människors verkliga problem, inte från politikens egna målsättningar. Vårt uppdrag är att få Stockholm att fungera.

Moderaterna sätter människan före systemen. Sjukvården ska organiseras efter patienternas behov, inte efter politiska föreställningar om vem som ska utföra den. Kollektivtrafiken ska i första hand se till att människor kommer till arbetet, skolan och fritidsaktiviteterna i tid. Varje krona som läggs på administration, byråkrati eller politiska prestigeprojekt är en krona som inte kan användas till fler vårdbesök, bättre tillgänglighet eller tätare trafik. Det är inte alltid mer pengar som är lösningen. Ibland behöver vi i stället våga göra saker annorlunda.

Vi tror på kraften i det småskaliga och personliga. Vi behöver en sjukvård där patienten möter sin egen läkare, där mindre vårdgivare och entreprenörer får möjlighet att utvecklas och där professionens kompetens tas till vara. Stora organisationer och alltmer omfattande regelverk riskerar att skapa avstånd mellan besluten och människorna. När läkare tvingas ägna tid åt administration i stället för patienter har något gått fel. Vi vill värna mångfalden, valfriheten och det personliga ansvaret. Det som fungerar ska utvecklas, inte avvecklas av ideologiska skäl.

Samtidigt måste Stockholm växa och bli rikare. En stark välfärd förutsätter en stark ekonomi. Tillväxt skapar arbetstillfällen, stärker skattebasen och ger oss resurser att investera i framtidens sjukvård och kollektivtrafik. Därför behöver tillväxten bli en tydligare utgångspunkt för regionens beslut. Vi vill införa ett regionalt tillväxtmål och systematiskt pröva hur politiska beslut påverkar Stockholmsregionens

utveckling. Lägre skatter, bättre förutsättningar för företagande och en fungerande infrastruktur är inte motsatser till välfärden. De är förutsättningar för att finansiera den.

Men ett rikare Stockholm handlar om mer än ekonomisk tillväxt. Det handlar också om att ge människor tillbaka makten över sin tid. Varje timme i en vårdkö, varje inställt pendeltåg och varje onödig administrativ omväg är tid som tas från människors liv. Det är tid som hade kunnat ägnas åt familjen, arbetet eller sådant som gör livet meningsfullt. Politikens uppgift är att undanröja dessa hinder, inte skapa nya.

Moderaterna står för en politik som tar ansvar för hela Stockholmsregionen. Vi tror på ordning och reda i ekonomin, på människors egen förmåga och på en välfärd som mäts i resultat snarare än i organisation och utgifter. Vi står på de människors sida som varje dag arbetar, bidrar och tar ansvar och som med rätta förväntar sig att samhällets gemensamma resurser används klokt.

Vår ambition är enkel: Stockholm ska fungera bättre, växa starkare och ge människor större frihet. Det är utgångspunkten för Moderaternas budget och för vårt arbete med att göra hela Stockholmsregionen rikare.

1.1. Sänkt skatt för en starkare region

Den moderatledda regeringens arbete under de gångna åren har resulterat i ett skifte i skattepolitiken. Politiken har underlättat för hushållen och ger dem nu mer pengar att spendera enligt sina egna prioriteringar. Regeringen har genomfört skatte- och avgiftssänkningar som gör att en barnfamilj får över 21 000 kronor mer i plånboken. Samtidigt har taket för ISK-sparande höjts för dem som vill bygga sin egen framtid.

Trots dessa framsteg på nationell nivå har Stockholmsregionens invånare inte fått uppleva samma lättnader. I stället har Socialdemokraterna valt en annan väg – en väg där skattehöjningar och ökade skulder tynger hushållen. De betydande skattehöjningar som skett i regionen och i socialdemokratiska kommuner gör att en

genomsnittlig stockholmsfamilj betalar minst 5 500 kronor mer i skatt varje år.

Samtidigt hopar sig mörka moln som med precision är riktade mot Stockholm. Den samlade vänstern gick till val på att införa en bolåneskatt som direkt minskar marginalerna i plånboken för den som har lånat till en bostad. Samtidigt finns det en risk att inflationen ökar med ytterligare räntehöjningar.

För att möta risken för ökade utgifter för hushållen behövs skattelättnader. Därför ska den regionala skatten sänkas. Det sker i ett första steg med 25 öre för att återställa den onödiga och ideologiskt motiverade skattehöjningen som genomfördes 2023. När de ekonomiska förutsättningarna medger det, ska skattetrycket i Region Stockholm nå rikssnittet. Moderaterna i Region Stockholm arbetar för att sänka skattetrycket och ge hushållen tillbaka den ekonomiska frihet de förtjänar. Det är orimligt att stockholmarna har betalat Sveriges högsta regionskatt när Stockholm är Sveriges rikaste region.

Genom att sänka skatten i Region Stockholm kan vi skapa en långsiktig och hållbar ekonomisk politik som främjar tillväxt, stärker hushållens ekonomi och säkerställer att skattepengarna används på rätt sätt: till vård och kollektivtrafik – inte till onödig byråkrati och ineffektiva satsningar. Efter Socialdemokraternas skattehöjning har Region Stockholm under flera år redovisat stora överskott. Trots detta har skatten inte sänkts. I stället har överskotten gått till återkommande fördyringar i regionens investeringsprojekt mångmiljardklassen, samtidigt som politiska förändringar utan nytta för invånarna genomförs till betydande merkostnader, exempelvis övertagandet av busstrafik i egen regi. Moderaterna kommer att fortsätta kämpa för att stockholmarnas hårt förvärvade pengar ska stanna i deras egna plånböcker och vi kommer att göra allt vi kan för att få Socialdemokraterna att följa regeringens exempel.

Att steg för steg pressa tillbaka skattetrycket är viktigt av flera skäl. Den höginflationsekonomi som den tidigare socialdemokratiska regeringen lämnade efter sig har gröpt stora hål i hushållens ekonomi till följd av prisstegringar och räntehöjningar. Sänkt regionskatt är att ge tillbaka till dem som stått tillbaka och betalat med sina egna ekonomiska marginaler för att ta Sverige ur inflationens grepp.

Vänsterstyrets höjning av regionskatten, liksom vänsterstyrets höjningar av kommunalskatten i exempelvis Stockholms stad, har inneburit en dubbelsmocka mot hushållens ekonomi. Totalt innebär detta att hushållen i Stockholm har tappat motsvarande tio års reallöneutveckling. Att politiken i regionen aktivt användes för att förvärra hushållens ekonomi i en redan utsatt situation förtjänar kritik. Region Stockholm har därmed en skatteskuld gentemot invånarna. Denna måste betalas tillbaka.

Slutligen handlar sänkt regionskatt om ledarskap och förmåga att prioritera. Det är tydligt att rätt ledarskap och förmåga saknas i dagens styre i Region Stockholm. Med ett bättre och borgerligt styre skapas både utrymme att sänka Sveriges högsta regionskatt och att satsa på kärnverksamheterna - sjukvård och kollektivtrafik.

1.1.1. God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning innebär att Region Stockholm ska ha en uthållig ekonomi över tid, där resultatöverskott och måluppfyllelse möjliggör att länets invånare erbjuds hälso- och sjukvård av god kvalitet, en attraktiv kollektivtrafik och en välfungerande regional utvecklingsplanering. En ekonomi i balans är en förutsättning för att Region Stockholm ska kunna bedriva sin verksamhet med god kvalitet utan att skjuta kostnader på kommande generationer. Det innebär att alla beslut ska vara finansierade och att långsiktiga ekonomiska effekter tas i beaktande. Det är även av stor vikt att investeringsbeslut är väl avvägda så att eventuella ökade kostnader leder till en motsvarande kvalitetsökning. God hushållning är en förutsättning för ändamålsenlig verksamhet och en effektiv användning av resurserna. Resultatöverskott skapar utrymme för utveckling och för att Region Stockholm långsiktigt ska kunna hantera åtaganden kopplade till investeringar och pensioner. Men resultatöverskottet får inte vara en konsekvens av överbeskattning av medborgarna.

1.1.2. Regeringens kamp mot inflationen ger miljarder

De kostnadsutmaningar som Region Stockholm upplevt beror till stor del på externa faktorer. Ett exempel är den orättfärdiga utjämningsskatten, som ökade kraftigt efter beslut av den dåvarande socialdemokratiska regeringen 2019. Andra exempel är ökade pensionskostnader och inflation, som drivits på av politiskt betingade beslut att exempelvis stänga kärnkraftverk och därmed förstöra världens bästa energisystem. Den moderatledda regeringen har lagt om

politiken och bekämpat inflationen. Det ger miljardtillskott till Region Stockholms kassa. Dessa resurser behöver förvaltas väl. Samtidigt ska stockholmarna inte drabbas av en onödigt hög skatt.

Sedan den moderatledda regeringen tillträdde har kampen mot inflationen varit en central prioritering. Det arbetet har burit frukt och vi ser nu konkreta resultat. I Region Stockholm har pensionskostnaderna minskat kraftigt jämfört med 2024. De senaste prognoserna visar dock att kostnaderna åter är på väg upp. År 2027 beräknas pensionskostnaderna uppgå till 5,7 miljarder, jämfört med 5,3 miljarder 2026. Till 2029 väntas kostnaderna stiga ytterligare, till 9,0 miljarder kronor. Utvecklingen understryker behovet av ordning och reda i ekonomin.

1.1.3. Utjämningsskatten är orättvis

En prioriterad uppgift för Region Stockholm under de kommande åren är att bidra till tillväxtfrämjande åtgärder. Det är med en växande ekonomi och välstånd som det skapas utrymme för satsningar på vård och kollektivtrafik.

Utjämningsskatten bidrar till att utsätta stockholmarna för ett orimligt högt skattetryck eftersom den minskar möjligheterna att sänka regionskatten som i dag är högst i hela landet.

Regionen ska därför aktivt verka för att avskaffa den regionala utjämningsskatten som enbart drabbar Stockholm och urholkar ekonomin. Den tidigare socialdemokratiska regeringen tillsatte dessutom en utredning som föreslog att utjämningsskatten skulle öka ytterligare för Region Stockholm.

1.1.4. Möjlighet att hjälpa fler

Kärnverksamheten i regionen behöver prioriteras. Det innebär att kostnader för administration, lokaler och konsulter behöver minska. Samtidigt behöver nya arbetssätt och metoder implementeras. På så sätt frigörs resurser så att vi kan hjälpa fler. Att kontinuerligt förbättra och utveckla arbetssätt där det är möjligt frigör resurser till det som är viktigt. Region Stockholm ska börja mäta och belöna *best practice* i syfte att sprida goda exempel. I ett första skede ska arbetet ske internt för att sedan kunna vidgas.

Det är av vikt att prioritera kärnverksamheten här och nu. Därför ska tillkommande politiskt beslutade utredningar ske med befintliga

medarbetare och ett konsultstopp ska gälla för nya politiskt beslutade utredningar. Detta gäller inte för redan beslutade investeringsobjekt.

Alla nämnder och bolag ska minska kostnaden för administration. Syftet är att frigöra resurser till kärnverksamhet. Fördelning på nämnder och bolag görs i ärendet Avstämning av Budget 2027.

Därutöver ska regionstyrelsen med hjälp av datadriven AI genomföra en genomlysning av alla Region Stockholms betalningar för att hitta fusk och felaktigheter. Syftet är att frigöra resurser till kärnverksamhet.

1.1.5. Öppna Region Stockholms böcker – för ökad transparens och minskat slöseri

Region Stockholm är en av Sveriges största offentliga organisationer och varje år fattas ett stort antal beslut av politiker, tjänstemän och medarbetare på delegation. I dag redovisas dessa beslut till de förtroendevalda ofta genom sammanställningar som i huvudsak innehåller ärendenummer. Den som vill ta del av besluten och deras underlag behöver i många fall själv kontakta ansvarig förvaltning. Det försvårar insynen och möjligheterna att granska hur stockholmarnas skattepengar används. Moderaterna vill därför att regionen inrättar en öppen och sökbar digital plattform där samtliga delegationsbeslut, inklusive tillhörande handlingar, publiceras löpande och i princip i realtid. Detsamma ska gälla information om pågående och beslutade upphandlingar, med hänsyn till gällande sekretesslagstiftning. Ett alternativ är att vidareutveckla regionens befintliga tjänst EDIT Webbsök Diarium så att det även blir möjligt att ta del av och ladda ned handlingar direkt.

Ökad transparens handlar inte om att misstänkliggöra enskilda medarbetare, utan om att säkerställa att beslut fattas korrekt, att lagar och regler följs och att skattepengarna används ansvarsfullt. Bättre insyn kan bidra till att upptäcka kostnadsökningar, felaktigheter och oegentligheter i tid samt identifiera möjligheter till besparingar. Moderaterna vill därför också stärka den politiska kontrollen genom att samtliga pågående och beslutade upphandlingar årligen redovisas för regionfullmäktige i samband med årsredovisningen. Redovisningen ska bland annat omfatta upphandlingarnas ekonomiska omfattning, tilldelade leverantörer, kostnadsavvikelser och genomförda uppföljningar. Syftet är att stärka befintliga kontrollfunktioner,

förebygga jäv och andra oegentligheter samt säkerställa att stockholmarnas skattepengar används där de gör störst nytta.

1.1.6. Strama upp bidragsgivningen

Genom att renodla bidragsgivningen och tydligare fokusera på regionens viktigaste kärnuppdrag, sjukvård och kollektivtrafik, frigörs resurser. I arbetet ska det även göras en översyn av organisationer och samarbeten till vilka Region Stockholm betalar medlemsavgift, i syfte att minska kostnader och antalet medlemskap.

Frivilliga organisationer har en central roll för att upprätthålla civilsamhället och stärka den lokala demokratin. Det är av stor vikt att det enbart är oberoende organisationer som är demokratiska och inte drivs av dolda agendor som erhåller Region Stockholms bidrag. Därför ska det finnas en stor transparens. Alla som ansöker och erhåller bidrag ska öppet redovisa varifrån de får annan finansiering. Vi vill därför se en oberoende granskning och revision av såväl befintliga som nya föreslagna bidrag, samarbeten och medlemskap från regionens sida. Det får aldrig finnas en tvekan om att det är för det breda allmännas bästa som bidrag ges eller samarbeten och medlemskap initieras eller ingås. Projektmedel ska inte betalas ut till redan genomförda projekt.

1.1.7. Investeringsslarv kostar miljarder

Kontrollen över ekonomin har förlorats och Region Stockholms investeringar har drabbats av omfattande fördyringar. Viss del av fördyringarna härrör sig från inflation med dyrare materialpriser. Men mycket av fördyringarna beror på slarv och politiska beslut. Exempelvis har investeringsprojekt gått över till löpande räkning, vilket kostat stockholmarna miljarder. Andra investeringsobjekt har blivit nästan 100 miljoner dyrare på grund av att politiska beslutsfattare i regionen vägrat ha kontakt med regionens motparter, exempelvis kommunpolitiker. Därutöver har löpande kostnader, så som utredningar, flyttats över till balansräkningen. Detta innebär att de räknas som anläggningstillgångar.

Kostnaderna för utbyggnaden av tunnelbanan uppgår nu till närmare 100 miljarder kronor, samtidigt som finansieringsgapet beräknas till 22,9 miljarder kronor. Det handlar om miljardbelopp av närmast astronomiska mått. Socialdemokraternas slarv med regionens investeringar riskerar att bli en mycket dyr nota för stockholmarna.

För att undvika investeringskaoset som råder behöver investeringsprocessen styras upp. Därför ska kontrollstationer – regelbundna rapporter – införas för att säkerställa att investeringsobjekt håller tid, ekonomi och kvalitet. Kontrollstationerna ska redovisas till aktuell nämnd och regionstyrelsen ska stärkas i sitt uppsiktsansvar.

För att komma till rätta med de senaste årens fördyringar och kaos kring regionens investeringar krävs också att regionstyrelsen skärper sin tillsyn över investeringsprojekten. Som ett led i detta tillsätts en oberoende och extern granskning av regionens större investeringsobjekt, följsamheten gällande styrande dokument och den politiska beredningen av investeringsärenden.

1.1.8. Investeringar för framtidens sjukvård

Region Stockholms fastigheter är en grundläggande förutsättning för att sjukvården ska fungera. Varje dag bedrivs livsviktig verksamhet i sjukhusbyggnader, vårdlokaler och tekniska anläggningar som måste vara säkra, ändamålsenliga och anpassade efter vårdens behov. När sjukvården utvecklas förändras också kraven på lokaler, utrustning och infrastruktur.

Nya behandlingsmetoder, medicintekniska framsteg och förändrade vårdflöden kräver en fastighetsförvaltning som kan möta verksamhetens behov utan att kostnaderna tillåts växa okontrollerat. För Moderaterna är det därför självklart att regionens fastighetsinvesteringar ska utgå från vårdens behov och bidra till att förbättra förutsättningarna för patienterna och medarbetarna, samtidigt som skattemedel hanteras varsamt.

Hur vårdens byggnader utformas har också betydelse för de miljöer som patienter, medarbetare och besökare möter. Sjukhus och vårdfastigheter är ofta stora och långlivade byggnader som präglar sin omgivning under generationer. Moderaterna vill därför värna en genomtänkt och tidlös arkitektur där funktion, kvalitet och estetisk utformning går hand i hand. Regionens investeringar ska bidra till vackra och hållbara vårdmiljöer som människor kan uppskatta under lång tid.

Vi vill därför att enprocentsregeln för konstnärlig utsmyckning även ska kunna användas för att stärka byggnadernas arkitektoniska gestaltning, exempelvis genom klassiska material, väl utformade fasader och omsorg

om byggnadernas detaljer. Det är ett sätt att förena god arkitektur med ett långsiktigt ansvarstagande för regionens byggda miljö.

Stockholmsregionen har under lång tid genomfört omfattande investeringar i sjukhus och vårdfastigheter. Det har skapat moderna vårdmiljöer och nya möjligheter att utveckla sjukvården, men också inneburit betydande ekonomiska åtaganden.

Delar av det befintliga fastighetsbeståndet står inför stora behov av teknisk upprustning och reinvesteringar. Ventilation, elförsörjning, medicinska gaser och andra tekniska system måste fungera dygnet runt. När underhåll skjuts upp riskerar det att leda till driftstörningar, försämrade arbetsmiljöer och i förlängningen begränsningar i vårdens kapacitet. Moderaterna vill därför prioritera ett långsiktigt och systematiskt underhåll som säkerställer fastigheternas funktion, säkerhet och värde.

Regionens investeringar måste präglas av tydligare prioriteringar och bättre kostnadskontroll. Varken nybyggnation eller ombyggnation är ett självändamål. Att anpassa äldre sjukhusbyggnader till modern sjukvård kan innebära omfattande tekniska ingrepp, komplicerade byggprocesser och betydande kostnader. I vissa fall kan nybyggnation därför vara både mer kostnadseffektiv och bättre anpassad till verksamhetens behov. I andra fall kan befintliga lokaler utvecklas till en lägre kostnad och med mindre påverkan på den pågående vården.

Moderaterna vill därför att större fastighetsinvesteringar ska föregås av en förutsättningslös prövning av alternativa lösningar, där funktion, genomförbarhet, risker och kostnader under hela livslängden vägs samman. Det är vårdens behov och den samlade nyttan för patienterna och skattebetalarna som ska avgöra vad som byggs, inte en på förhand bestämd uppfattning om att nytt eller gammalt alltid är bättre.

För att säkerställa en bättre investeringsstyrning vill Moderaterna införa kontrollstationer för större fastighetsprojekt. Tidplaner, kostnadsutveckling, kvalitet och risker ska följas upp systematiskt och återrapporteras till ansvarig nämnd och regionstyrelsen. Vid större avvikelser ska alternativa handlingsvägar redovisas och projektens fortsatta genomförande kunna omprövas.

Moderaterna vill också genomföra en oberoende extern granskning av regionens större investeringsprojekt, med särskilt fokus på kostnadsutveckling, riskhantering, efterlevnad av styrande dokument och den politiska beslutsprocessen. Granskningen ska identifiera systematiska brister och bidra till att stärka regionens förmåga att genomföra framtida investeringar i tid och inom beslutade ekonomiska ramar. Särskilt viktigt är att investeringar i fastigheter samordnas med vårdens behov av medicinteknisk utrustning och annan verksamhetskritisk infrastruktur, så att nya lokaler kan användas för avsett ändamål utan kostsamma anpassningar i efterhand.

En långsiktigt hållbar investeringsverksamhet måste också ta hänsyn till byggnadernas samlade kostnader under hela livslängden. När en investering beslutas uppstår inte bara en byggkostnad, utan också framtida kostnader för drift, underhåll, energi, avskrivningar och räntor. Dessa kostnader påverkar i förlängningen vårdens ekonomiska utrymme och måste därför vara en integrerad del av beslutsunderlaget.

Region Stockholm ska vara öppen för nya lösningar för hur framtidens vårdlokaler utvecklas, finansieras och förvaltas. Genom att ta till vara extern kompetens, konkurrens och alternativa genomförandeformer kan det finnas möjligheter att minska investeringsrisker, effektivisera byggprocesser och frigöra resurser till vårdens kärnuppdrag. Sådana samarbeten ska alltid föregås av noggranna ekonomiska analyser och jämföras med genomförande i regionens egen regi. Det avgörande är inte vem som äger eller uppför byggnaden, utan att vården får ändamålsenliga lokaler till en långsiktigt hållbar kostnad.

Moderaternas ambition är att varje fastighetsinvestering ska skapa största möjliga nytta för vården och samtidigt värna regionens långsiktiga ekonomiska handlingsutrymme.

1.1.9. En effektivare fastighetsförvaltning

Region Stockholm förfogar över ett omfattande fastighetsbestånd som representerar mycket stora ekonomiska värden. Att förvalta dessa tillgångar är ett långsiktigt ansvar gentemot både verksamheterna och skattebetalarna. För Moderaterna är målet en professionell, affärsmässig och kostnadseffektiv fastighetsförvaltning där varje kvadratmeter används så effektivt som möjligt.

Regionens fastigheter ska i första hand skapa förutsättningar för en välfungerande sjukvård, men de ska också förvaltas så att kostnader begränsas, intäktsmöjligheter tas till vara och kapital inte binds i tillgångar som saknar strategisk betydelse.

En viktig del av detta arbete är att förbättra användningen av regionens lokaler. Tomma och ineffektivt utnyttjade ytor innebär kostnader som i slutändan belastar sjukvården. Moderaterna vill därför halvera vakanserna i regionens fastighetsbestånd och utveckla möjligheterna till samutnyttjande av lokaler mellan olika verksamheter. Det kräver en aktiv lokalförsörjning där fastigheternas användning kontinuerligt anpassas till vårdens förändrade behov. Genom bättre uppföljning av lokalbeläggning, kostnader och framtida kapacitetsbehov kan regionen identifiera outnyttjade ytor och frigöra resurser.

Region Stockholm behöver också bli bättre på att ta till vara de kommersiella möjligheter som finns i fastighetsbeståndet. Sjukhusområden och andra större fastigheter erbjuder förutsättningar för handel, service och andra verksamheter som både kan förbättra servicen för patienter, besökare och medarbetare och skapa nya intäkter. Moderaterna vill därför öka den kommersiella uthyrningen av lokaler och ytor som inte behövs för regionens kärnverksamheter.

Möjligheterna till reklam och andra kommersiella samarbeten ska också utvecklas där det är lämpligt. Fastigheter som saknar långsiktig strategisk betydelse för regionens verksamheter bör kunna avyttras, så att kapital frigörs för mer angelägna investeringar.

Den tekniska utvecklingen skapar samtidigt nya möjligheter att effektivisera fastighetsförvaltningen. Genom smart styrning, digital övervakning, automatisering och förebyggande underhåll kan energianvändningen minska och tekniska problem identifieras innan de leder till kostsamma driftstörningar. Moderaterna vill därför utveckla användningen av digitala verktyg och ny teknik i fastighetsförvaltningen. Investeringar i energieffektivisering och andra hållbarhetsåtgärder ska prioriteras när de bidrar till lägre kostnader, förbättrad funktion eller minskad resursförbrukning. Det är den faktiska nyttan under byggnadens livslängd som ska vara avgörande, inte teknikens nyhetsvärde eller enskilda symboliska målsättningar. Därför behöver utbyggnaden av solceller inom Region Stockholms fastigheter noggrant prövas mot nyttan.

En professionell fastighetsförvaltning förutsätter att verksamhetens kostnader och resultat kontinuerligt jämförs med andra aktörers. Moderaterna vill därför genomföra en systematisk genomlysning av regionens fastighets- och servicefunktioner för att identifiera verksamheter som kan konkurrensutsättas eller bedrivas mer effektivt av externa aktörer. Det gäller såväl teknisk fastighetsdrift och underhåll som administrativa tjänster och andra stödfunktioner.

Konkurrensutsättning ska prövas där den kan bidra till lägre kostnader, högre kvalitet eller bättre tillgång till specialistkompetens. Samtidigt måste hänsyn tas till vårdens krav på säkerhet, kontinuitet och beredskap. Regionen ska inte bedriva verksamhet i egen regi av slentrian, men heller inte upphandla verksamhet utan att det finns en tydlig nytta. Genom öppna jämförelser, professionella upphandlingar och konsekvent avtalsuppföljning kan skattebetalarnas resurser användas mer effektivt.

För Moderaterna är en effektiv fastighetsförvaltning inte en fråga om att göra så mycket som möjligt med regionens byggnader, utan om att använda dem så klokt som möjligt. Genom bättre lokalanvändning, ökad affärsmässighet och en mer aktiv förvaltning av fastigheternas ekonomiska värden kan kostnaderna begränsas och resurser frigöras till sjukvårdens kärnuppdrag.

1.1.10. Tydligare ansvar och bättre styrning av regionens fastigheter

Region Stockholms fastighets- och serviceverksamhet är omfattande och organiserad genom flera förvaltningar och bolag med delvis överlappande uppgifter. Fastighets- och servicenämnden ansvarar för stora ekonomiska åtaganden och investeringar, samtidigt som Locum har en central roll i den tekniska och ekonomiska förvaltningen av regionens fastigheter och genomförandet av byggprojekt. En sådan organisation ställer höga krav på tydlig ansvarsfördelning, effektiv samordning och en fungerande politisk styrning.

För Moderaterna är det avgörande att organisationen utformas utifrån verksamhetens behov, inte utifrån historiskt framvuxna administrativa strukturer.

Moderaterna vill därför utreda förutsättningarna för att samla Locums verksamhet och fastighets- och servicenämndens ansvar i en mer sammanhållen nämndstruktur. Dagens organisation behöver ses över

för att säkerställa att styrningen är tydlig, administrationen effektiv och ansvarsfördelningen mellan fastighetsägande, förvaltning och investeringar ändamålsenlig. Utredningen ska särskilt analysera möjligheterna att minska administrativa överlappningar, effektivisera beslutsvägar och stärka den politiska kontrollen över regionens fastigheter och investeringar.

Samtidigt måste förutsättningarna för professionell fastighetsförvaltning, affärsmässighet och tydliga beställar- och utförarrelationer värnas. Organisationsförändringar ska inte genomföras för sin egen skull, utan för att skapa en enklare, tydligare och mer kostnadseffektiv verksamhet.

Särskilt viktigt är att stärka sambandet mellan fastighetsägande, förvaltning och investeringsbeslut. Det måste vara tydligt vem som ansvarar för att identifiera behov, ta fram beslutsunderlag, genomföra investeringar och följa upp resultatet. Locums roll som professionell fastighetsförvaltare och genomförare av investeringar ska utvecklas med fokus på hög kvalitet, kostnadskontroll och långsiktigt värdeskapande. Samtidigt måste den politiska nivån ha tillräcklig insyn för att kunna prioritera mellan investeringar och ingripa när projekt riskerar att avvika från beslutade ramar. Den som ansvarar för en investering ska också kunna hållas ansvarig för dess genomförande.

Regionens fastighetsverksamhet måste också utveckla sin förmåga att hantera framtidens krav på säkerhet och beredskap. Sjukhus och andra samhällsviktiga fastigheter ska fungera även vid omfattande samhällsstörningar, kriser och höjd beredskap. Det kräver robusta tekniska system, säker energiförsörjning och en långsiktig planering av fastigheternas funktion. Moderaterna vill därför att säkerhet och beredskap ska vara en integrerad del av regionens fastighetsstrategi och investeringsplanering. Åtgärderna ska utgå från tydliga riskbedömningar och prioriteras utifrån deras betydelse för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet.

Tryggheten i och omkring regionens sjukhus och vårdfastigheter behöver också stärkas. Patienter, besökare och medarbetare ska kunna känna sig säkra när de vistas i regionens lokaler, oavsett tid på dygnet. Moderaterna vill därför utveckla arbetet med trygghetskameror i sjukhusmiljöer och andra särskilt utsatta platser där behovet är stort. Kameror kan bidra till att förebygga brott, upptäcka incidenter och ge bättre förutsättningar för att snabbt ingripa vid hotfulla situationer.

Insatserna ska utgå från dokumenterade risker och genomföras med hänsyn till integritet och gällande lagstiftning. Genom att kombinera modern säkerhetsteknik med ändamålsenlig utformning av lokaler och tydliga rutiner kan tryggheten stärkas för både vårdens medarbetare och de människor som besöker verksamheterna.

Målet är en fastighets- och serviceorganisation som präglas av tydligt ansvar, professionellt genomförande och respekt för skattebetalarnas pengar. Region Stockholm ska vara en ansvarsfull fastighetsägare, en kompetent beställare och en effektiv förvaltare av de tillgångar som krävs för att sjukvården ska fungera. Genom bättre styrning, färre administrativa överlappningar och en tydligare koppling mellan investeringar och verksamhetsnytta kan vi skapa en fastighetsförvaltning som är bättre rustad för framtiden.

1.1.11. Norra Hagastaden

Försäljningen av Gamla Karolinska och skapandet av Norra Hagastaden är ett av Region Stockholms mest omfattande utvecklingsprojekt. På en av Sveriges mest attraktiva och centralt belägna marker ska det gamla sjukhusområdet bli en ny stadsdel med bostäder, arbetsplatser och verksamheter inom vård, forskning, handel och service. Samtidigt representerar marken betydande ekonomiska värden som Region Stockholm har ett ansvar att förvalta på ett affärsmässigt sätt.

Den ursprungliga ambitionen var att exploateringen och försäljningen av Gamla Karolinskas mark och fastigheter skulle frigöra betydande ekonomiska resurser för regionen. I takt med att projektet konkretiserats har emellertid omfattande kostnader och nya investeringsbehov tillkommit.

Sammantaget riskerar dessa åtaganden att kraftigt försämra projektets ekonomiska utfall. Att Region Stockholm ska kunna exploatera några av landets mest attraktiva fastigheter utan att skapa ett betydande ekonomiskt värde för skattebetalarna måste vara en självklar utgångspunkt för det fortsatta arbetet.

Under 2025 beslutades om ett nytt programdirektiv för Norra Hagastaden och ett särskilt programkontor har inrättats. Under 2026 har arbetet gått vidare med förberedelser för ombyggnationer och planering för omflyttning av vårdverksamheter. Samtidigt har nya ställningstaganden gjorts om hur delar av Gamla Karolinska ska

användas, bland annat planeras Ungdomens hus att inrymmas i det tidigare sjukhusets huvudbyggnad.

Dessa beslut påverkar såväl framtida exploateringsmöjligheter som regionens investeringsbehov och måste bedömas utifrån sina samlade ekonomiska konsekvenser.

I majoritetens budget för 2027 redovisas fastighetsinvesteringar inom Norra Hagastaden om omkring 3,3 miljarder kronor under den kommande tioårsperioden. Därtill kommer omställningskostnader och ytterligare investeringar i senare etapper som ännu inte är fullt ut preciserade. Trots dessa omfattande ekonomiska åtaganden redovisas ingen samlad kalkyl som tydliggör hur projektets investeringsutgifter, exploateringskostnader och framtida markförsäljningsintäkter förhåller sig till varandra. Därmed saknas en tillräckligt tydlig bild av projektets förväntade ekonomiska netto och de risker som Region Stockholm tar på sig.

För Moderaterna är det avgörande att beslut om fortsatta investeringar och exploateringar grundas på en sammanhållen ekonomisk bedömning, där regionens samlade åtaganden och förväntade intäkter redovisas öppet.

Moderaterna vill därför genomföra ett ekonomiskt omtag för Norra Hagastaden. En uppdaterad och sammanhållen kalkyl ska tas fram för hela programmet, där förväntade exploateringsintäkter, investeringsutgifter, omställningskostnader, risker och framtida ekonomiska åtaganden redovisas. Alternativa lösningar för exploatering, etappindelning, fastighetsutveckling och vårdverksamheternas lokalisering ska prövas förutsättningslöst. Det gäller inte minst avvägningen mellan ombyggnation av befintliga sjukhusbyggnader och nybyggnation, där beslut måste grundas på vårdens behov, projektens genomförbarhet och den samlade kostnaden under byggnadernas livslängd. Regionens mark och fastigheter ska inte säljas eller utvecklas på ett sätt som leder till onödiga kostnader eller försämrar möjligheterna att ta till vara deras långsiktiga värde.

Ingångna avtal och överenskommelser ska hedras samtidigt som vi säkerställer att regionens långsiktiga behov av vårdlokaler tillgodoses. Ett ekonomiskt omtag får inte innebära att nödvändig vårdverksamhet äventyras eller att projektet försenas utan tydliga skäl. Däremot måste återstående investeringar och kommande försäljningar kunna omprövas

om förutsättningarna förändras eller om alternativa lösningar kan ge ett bättre ekonomiskt utfall.

Norra Hagastaden har förutsättningar att bli en tillgång för både Stockholmsregionens utveckling och Region Stockholms ekonomi men det kräver att projektet bedrivs med affärsmässighet, tydliga prioriteringar och respekt för skattebetalarnas pengar. Målet måste vara att utveckla en attraktiv stadsdel och samtidigt säkerställa att regionen får största möjliga nytta av de värden som finns i marken och fastigheterna.

1.1.12. Konsten i Region Stockholms verksamheter

Region Stockholm äger och förvaltar ett konstbestånd om drygt 60 000 verk och bedriver ett framgångsrikt arbete med konstnärlig gestaltning som har intensifierats under de senaste årens omfattande investeringar. Delar av samlingarna har dock ett mycket lågt värde. Samtidigt står omkring 9 000 konstverk magasinerade i stället för att komma till användning i regionens verksamheter. Att tusentals konstverk står undangömda samtidigt som nya verk köps in är ett rejält slöseri med skattebetalarnas pengar. En inventering bör därför genomföras och verk som inte nyttjas gallras, restaureras eller säljas. Avseende konsten i tunnelbanan ges i uppdrag att en inventering görs samt en arbetsplan tas fram i syfte att intensifiera arbetet mot klotter och skadegörelse samt för att säkerställa ett långsiktigt underhåll av verken.

1.1.13. Färre politiker för en bättre styrning

Det ska prövas om och på vilket sätt nämndadministrationen kan förenklas genom en sammanslagning av Locum och fastighets- och servicenämnden. Dubbla förvaltningar och ett bolag med mycket överlappande processer driver administration och försvårar en strukturerad styrning.

Regionstyrelsen har redan ett omfattande ansvar för regional utveckling och infrastrukturplanering, med frågor som blir delvis likartade med klimat- och regionutvecklingsnämndens ansvar. Därför upphör klimat- och regionutvecklingsnämnden den 31 december 2026. Ansvaret för nämndens verksamhetsområden, bland annat Skärgårdsstiftelsen, uppföljning av den regionala utvecklingsplanen samt ansvar för hållbar regional tillväxt och skärgårdsutveckling, övertas av regionstyrelsen och dess infrastruktur- och regionplaneutskott. Resurserna som frigörs går i

stället till att säkra regionens kärnverksamheter vård och trafik. Någon ny nämnd inrättas ej heller.

Därutöver sker en kraftig minskning av regionens utskott och beredningar. Miljö- och hållbarhetsberedningen, färdtjänstutskottet, sjötrafikutskottet, samt folkhälso- och tandvårdsberedningen upphör.

Region Stockholm ska göra en översyn av hur och på vilket sätt verksamheten styrs för att möjliggöra effektivare styrning generellt. Ett steg i detta är att minska antalet mål och indikatorer. Genom ett mer fokuserat arbete tillgängliggörs resurser och styrsignalerna blir tydligare.

Det är angeläget att minska den politiska överbyggnaden. Därför ska 1:e vice ordföranden avvecklas i nämnder, beredningar och utskott.

1.2. Få fart på tillväxten för fler jobb

Utan tillväxt skapas inga nya resurser till välfärden. Vissa ser nerväxt som ett politiskt mål, vilket innebär att morgondagen kommer vara sämre än i dag. Tillväxten är fundamental: ett rikare samhälle är ett bättre samhälle. Med tillväxt skapas välstånd, vilket är en grundbult i den skattefinansierade välfärden.

Moderaternas tillväxtpolitik bygger på en helhetssyn där trygghet, företagande, infrastruktur och möjligheterna att bo och leva i hela Stockholms län står i centrum. Genom riktade satsningar på trygghet, kollektivtrafik, bostäder, företagsetablering och landsbygdens möjligheter säkerställs att Stockholmsregionen åter blir Sveriges ledande tillväxtmotor. Region Stockholm ska undanröja hinder för tillväxt och skapa förutsättningar så att invånarna trivs och företagen frodas. Regionen ska ta fram en modell för tillväxtkonsekvensanalys som ska utgöra beslutsunderlag vid samtliga större politiska beslut i Region Stockholm. På så sätt säkerställs att beslut inte fattas utan att deras påverkan på regionens tillväxt, konkurrenskraft och långsiktiga ekonomiska utveckling har analyserats.

Målet är en region som kombinerar en stark tillväxt med en hållbar utveckling, där fler ges möjlighet att delta i och dra nytta av regionens framgångar. En viktig del av trygghetsarbetet är att stärka förebyggande insatser.

Region Stockholms senaste befolkningsprognos visar att den starka befolkningstillväxten som länge präglat länet har bromsat in. Framåt väntar en mer dämpad utveckling, med lägre födelsenetto och mindre inflyttning. Allt fler stockholmare har flyttat och kommer flytta till andra regioner. Den svagare befolkningsutvecklingen gör det än viktigare att stärka Stockholms attraktionskraft och ekonomiska tillväxt. Det kräver en politik som stärker arbetslinjen, förbättrar företagsklimatet och undanröjer hinder för bostadsbyggande och investeringar.

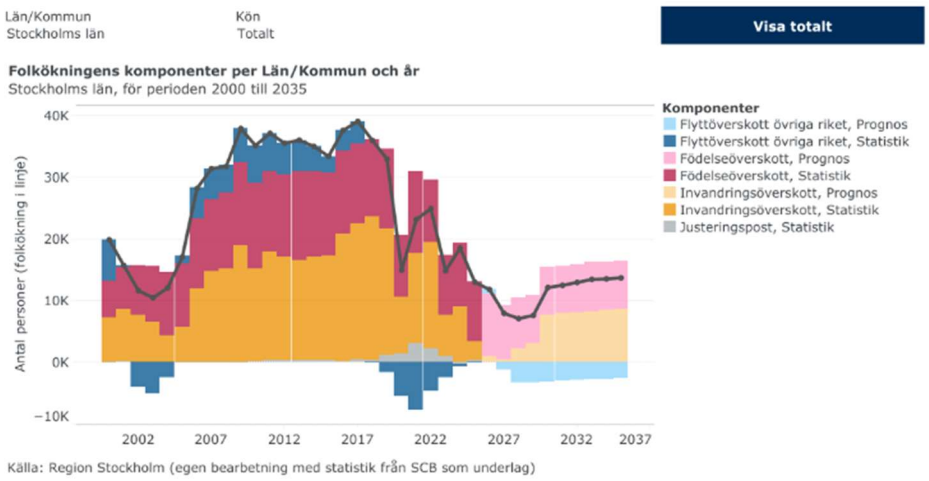

Enligt Region Stockholms befolkningsprognos väntas runt 25 000 personer flytta från Stockholm till övriga riket den kommande tioårsperioden. Det motsvarar nästan hela befolkningen i Ekerö kommun.

En sådan utveckling riskerar att försvaga Stockholmsregionens kompetensförsörjning, tillväxt och skattekraft. Det krävs kraftfulla åtgärder för att bryta denna utveckling och det är en huvudprioritet för de kommande åren. Det gör också att de omfattande infrastrukturinvesteringarna i ny kollektivtrafik kan drabbas av ett lägre resandeunderlag än planerat. Detta riskerar att påverka Region Stockholms ekonomi negativt, samtidigt som en åldrande befolkning ställer helt nya krav på välfärdstjänster.

1.2.1. Ett Stockholm som människor flyttar till – inte ifrån

Stockholm har länge haft en dysfunktionell bostadsmarknad präglad av hyresregleringar, strandskydd och långsamma planprocesser. Trots att antalet bostäder aldrig varit fler i regionen, finns fortsatt en kraftig obalans mellan utbud och efterfrågan. Ett särskilt problem är att den nuvarande bostadsproduktionen ofta styrs av byråkraters beslut om hur människor borde bo, snarare än av hur stockholmarna själva faktiskt vill bo.

Sju av tio svenskar drömmer om ett eget hus, men allt färre har råd. Priset för ett småhus i regionen ligger i genomsnitt över sju miljoner kronor. Det är mångdubbelt mer än vad unga vuxna och barnfamiljer i de flesta fall kan betala. Sedan år 2000 har småhuspriserna ökat betydligt snabbare än hushållens inkomster. Samtidigt har politiken under lång tid fokuserat på att bygga små lägenheter i stället för bostäder för livets alla skeden. Den årliga efterfrågan på nyproducerade småhus i Stockholmsregionen uppskattas till närmare 2 500 bostäder. Trots detta färdigställdes endast 820 småhus med äganderätt under 2025, att jämföra med omkring 10 000 lägenheter i flerbostadshus. Bostadsbyggandet motsvarar därmed inte stockholmarnas efterfrågan.

Socialdemokraternas svar på detta är blandningspolitik; Hyresgästföreningen vill förstöra våra mest uppskattade och eftertraktade områden, snarare än att möjliggöra för byggnation av nya uppskattade och eftertraktade områden. I stället för att undanröja hinder för ett ökat småhusbyggande förespråkas en politik som syftar till att förändra befintliga bostadsområden. I det röda Region Stockholm sätts ideologi, system och planekonomi framför människor och deras drömmar.

Valfrihet och flexibilitet ska vara centrala i bostadspolitiken. Fler stockholmare ska ha möjlighet att välja boendeform utifrån sina önskemål och var i livet de befinner sig. Den moderatledda regeringens arbete med att förenkla regelverken och möjliggöra typgodkännande av småhus är viktiga steg för att minska byggkostnaderna och korta ledtiderna. För att underlätta småhusbyggandet i Stockholmsregionen ska ett utvecklat småhusprogram tas fram med målet att ge fler barnfamiljer och hushåll möjlighet att bo i småhus. Region Stockholm ska ta initiativ till fördjupad samverkan tillsammans med länets

kommuner för att skapa snabbare och smidigare processer för bygglov, särskilt i områden som är attraktiva för småhusbebyggelse.

Dessutom ska regionen främja byggandet av villaträdgårdar med grönska som skapar attraktiva boendemiljöer och bidrar till att bevara den biologiska mångfalden.

Det område i Stockholm som har bäst förutsättningar för att bygga en ny parkstad och redan har framdragen kollektivtrafik är Kymlinge i Sundbyberg. Vi föreslår därför att en utredning startas om hur Kymlinge parkstad skulle kunna utvecklas och tunnelbanestationen öppnas. Det skulle kunna ge tusentals nya bostäder i Stockholmsregionen, utformade på ett sätt som motsvarar hur stockholmarna faktiskt vill bo.

På samma sätt som att mark reserverats i regionens långsiktiga planering av Stockholmsregionen för vägar och gröna ytor behöver också mark reserveras för småhus. Det handlar om att säkra en långsiktighet i hur och på vilket sätt regionen utvecklas, så att småhus inte behöver stå tillbaka.

För att ytterligare stimulera bostadsbyggandet ska en översyn av regler och begränsningar som strandskydd och hyresregleringar göras. Syftet är att identifiera hinder i bostadsbyggandet. Genom att göra det enklare att bygga på attraktiva platser och genom att ansvarsfullt modernisera hyresregleringen skapas en mer dynamisk bostadsmarknad som möjliggör för fler att bo i regionen. På så sätt skapas långsiktigt hållbara förutsättningar för både invånare och företag.

1.2.2. Stockholm på väg

Stockholmsregionen står inför stora utmaningar när det gäller infrastruktur och resande. För att möta en växande befolkning och ett växande näringsliv behöver tillgängligheten ständigt förbättras, inte bara inom regionen utan också nationellt och internationellt. Kollektivtrafiken är en avgörande del av detta, men även väg- och flygförbindelser måste utvecklas. Under 2027 är det av stor vikt att kollektivtrafikens tillförlitlighet och kapacitet stärks. Miljöpartiets och Socialdemokraternas nedskärningar av kollektivtrafik har drabbat stockholmarna hårt, skadat förtroendet för SL och är kraftigt tillväxthämmande.

Genom att stärka kopplingarna mellan kollektivtrafiken och kringliggande regioner skapas bättre möjligheter för pendling och

främjar arbetsmarknadens dynamik. Ett utvecklat biljettsystem och bättre resenärsinformation gör det enklare och mer attraktivt att resa kollektivt, vilket i sin tur minskar trängsel och utsläpp, samt bidrar med tillväxt och arbetstillfällen.

I Stockholmsregionen ska även en riktad satsning på infartsparkeringar - "Infartslyftet" - göras i samråd med länets kommuner. Genom utbyggda infartsparkeringar blir det enklare för fler stockholmare att kombinera bilresor med kollektivtrafiken.

Stockholmsregionen behöver en fullbordad ringled. Östlig förbindelse är en sedan länge en nödvändig infrastruktursatsning för att knyta samman regionen och stärka transportflödena. Efter överenskommelsen mellan regeringen, Region Stockholm och berörda kommuner har den moderatledda regeringen nu avsatt en miljard kronor för att påbörja planeringen av Östlig förbindelse. Regionstyrelsen ska vara drivande i arbetet med att säkra förbindelsen och samtidigt verka för att utveckla kollektivtrafiken i direkt anslutning.

Målet är att bygga ut spårvägen mellan Djurgården och Ropsten för att koppla ihop Spårväg City med Lidingöbanan. En sådan koppling skulle skapa en ny spårförbindelse mellan city och Lidingö, förbättra tillgängligheten i hela Stockholmsregionen samt möjliggöra för ett bättre resursanvändande av depåer.

Genom att förbättra vägförbindelserna skapar vi bättre förutsättningar för företagsetableringar och bostadsutveckling i hela länet. Det handlar också om att stärka redundansen i Stockholmsregionen. Därför ser vi mycket positivt på att Tvärförbindelse Södertörn, kapacitetsförstärkning av Södertäljebron och breddning av E4 vid Arlanda finns med i nationell plan. Därutöver är det positivt att exempelvis utbyggnad av Löttingetunneln nu finns med i länsplan.

Sättet människor kommer att transportera sig på är under stor omvandling. Runtom i världen börjar det bli allt vanligare med självkörande bilar. Moderaterna är teknikoptimister och tycker att hela Stockholmsregionen bör bejaka möjligheten för företag att inleda pilottester med självkörande bilar. Därför bör hela regionen bli en testzon för ändamålet. Det handlar om att använda befintlig infrastruktur på ett bättre sätt och samtidigt säkerställa att den är säker och anpassad för en framtid med fler självkörande bilar som samverkar

med andra trafikslag. Det kommer att kräva ett aktivt ledarskap från regionen att göra detta möjligt.

1.2.3. Säkrat flyg – en ödesfråga för internationell tillgänglighet

Flygtrafikens betydelse för Stockholmsregionens tillväxt kan inte underskattas. Arlanda flygplats är porten till världen för både företag och invånare, och flygplatsen ska fortsätta utvecklas för att möta ökade passagerarvolymer. Genom att satsa på infrastruktur och service på och kring Arlanda kan Stockholm återta sin position som Nordens ledande flygnod och attrahera fler internationella företag och investeringar.

Flertalet utredningar visar att Arlanda behöver byggas med ytterligare åtminstone ytterligare en rullbana, ny bagagehantering och förbättrade förbindelser för såväl väg- som kollektivtrafik. Den moderatledda regeringen har tagit steg för att förbättra framkomligheten till Arlanda genom satsningar på att bredda E4 och gjort aktiva satsningar för att stärka flygets konkurrenskraft. Därutöver pågår utvecklingen av framtidens el-flyg, vilket på sikt kan minska påverkan på bostäder och livsmiljö radikalt.

Bromma flygplats är och har varit en central flygplats för, i synnerhet, mindre företag och affärsresenärer. Dess nedläggning riskerar att skapa negativa effekter på Stockholms ekonomi och tillgänglighet. Den statliga flygplatsutredningen har nu föreslagit att flygplatsens framtid ska prövas vid senast 2033. Alla förändringar av kritisk infrastruktur bör ske varsamt, särskilt om de inte kan återskapas. Därför ska Region Stockholm fortsatt verka för att flygplatsen får fortsätta sin verksamhet under överskådlig tid.

1.2.4. Stärkt företagande och fler huvudkontor

Stockholmsregionen ska vara Sveriges ekonomiska motor. För att stärka och återta vår position som även Nordens tillväxtmotor måste det vara attraktivt för företag att etablera sig och växa i regionen. Därför ska Region Stockholm ta initiativ till en HQ-strategi, som syftar till att locka fler stora företag att förlägga sina huvudkontor i Stockholm. Inte minst har Storbritanniens utträde ur EU skapat ett möjligheternas fönster för en region som Stockholm att flytta fram positionerna.

Den avsaknad av dialog som har präglat de kraftiga nedskärningarna i kollektivtrafiken har drabbat näringslivet negativt. En fördjupad dialog

med näringslivet är avgörande för att hitta gemensamma lösningar på de utmaningar regionen står inför. Därför ska särskilda arbetslinjer införas, med bussförbindelser till större arbetsplatser, företagskluster och industriområden där kollektivtrafiken i dag är otillräcklig. Genom fler busslinjer som anpassas efter arbetsplatsernas behov och medarbetarnas arbetstider underlättas arbetspendlingen samtidigt som företagens möjligheter att rekrytera personal stärks. En särskild arbetsplatsförhandling ska inrättas för att i samverkan med kommuner och näringsliv identifiera behov och möjliggöra fler arbetslinjer i Stockholmsregionen.

1.2.5. Näringslivsråd för trygghet

Att otrygghet är tillväxthämmande är känt sedan länge. Larmrapporter från Stockholm visar att huvudkontor riskerar att fly från regionen till andra delar av Sverige eller världen på grund av medarbetarnas otrygghet. Under 2026 meddelade Ericsson att företaget flyttar sitt huvudkontor och sin verksamhet från Kista till Hagastaden med start 2028. Beslutet väcker frågor om Kistas framtida attraktivitet som företags- och arbetsplatsområde. Samtidigt har näringsidkare vid Näckrosen tunnelbanestation rapporterat kraftigt ökade stölder under försöket med öppna spärrar. I den närliggande matbutiken ökade stölderna med 300 procent och butiken behövde investera i en ny entré och särskilda kylar med lås. Dessutom har personal utsatts för hot och våld. Regionens utvärdering visar dessutom att andelen resenärer utan giltig biljett ökade kraftigt.

Det är två larmklockor som måste tas på största allvar. När företag lämnar etablerade företagsområden riskerar både arbetstillfällen och framtida investeringar att påverkas. Därför ska näringslivsrådet för 2027 fokusera på frågan om otrygghet och hur fler huvudkontor kan lockas till Stockholmsregionen.

1.2.6. Utan trygghet – ingen framtidstro

Tryggheten är också en grundförutsättning för en hållbar tillväxt i Region Stockholm. Den organiserade brottsligheten har under för lång tid tillåtits växa och breda ut sig i Sverige i allmänhet och i Stockholm i synnerhet. Den påverkar inte bara företagens vilja att verka i länet, utan den hotar också enskilda människors grundläggande rättigheter. Detta skapar osäkerhet och underminerar förutsättningarna för tillväxt och stabilitet.

Brottslighet som angriper välfärden är systemhotande och ska bekämpas med alla tillgängliga medel. Region Stockholm har varit utsatt och flera personer har blivit misstänkta i muthärvor. Det hotar i grunden legitimiteten i ett offentligt finansierat välfärdssystem. Region Stockholm ska ligga i framkant när det gäller att stävja brottslighet.

Under 2027 behöver arbetet för att stödja de brottsbekämpande myndigheterna fortsätta och intensifieras. Ett fokusområde är att stärka samarbetet med polisen och andra rättsvårdande myndigheter. Det är Region Stockholms uppgift att bidra till ökad trygghet för invånarna och samtidigt underlätta för företagare att verka i en säker miljö. Den moderatledda regeringens kameraoffensiv har skapat nya möjligheter för kamerabevakning och brottsbekämpning. Dessa möjligheter ska regionen ta till vara på. Regionens resurser kommer att ställas till förfogande för att stödja tryggheten, inklusive tillgång till SL:s trygghetskameror. Regionen ska utse en *taskforce* för att säkerställa att alla rättsvårdande myndigheter får tillgång till regionens resurser när så krävs.

Trygghetscentralen får ett utökat uppdrag om att samordna trygghetsarbetet tillsammans med Stockholms stads trygghetsresurser, för att på sikt utökas till hela länet. Syftet är att uppnå synergieffekter i det lokala och regionala trygghetsarbetet och möjlighet till att dela resurser vid incidenter och förebyggande arbete.

1.2.7. Stockholm som ledande forsknings- och innovationsregion

Sverige har en rik historia av läkemedelsföretag som har bidragit till att skapa jobb, generera skatteintäkter till välfärden och bota svåra och allvarliga sjukdomar. Vårt land har också varit hem för framstående läkare som Per Udéen, som utvecklade elektriska transporthjälpmedel för personer med olika typer av funktionsnedsättningar.

Stockholmsregionen, med Hagastaden, Flemingsberg och Södertälje, är i dag en internationellt konkurrenskraftig hubb med världsledande lärosäten. Flera av regionens sjukhus hör till de sjukhus som bedriver flest kliniska cancerstudier i landet. Genom Precisionsmedicinskt Centrum Karolinska (PMCK) har samarbetet mellan akademi, vård och forskning intensifierats, vilket möjliggör nya genombrott inom diagnostik och behandling som kan leda till lösningar för sällsynta sjukdomar. Samtidigt finns stora brister när det gäller introduktion av

läkemedel och medicinteknik, liksom höga skatter som gör Sverige mindre attraktivt. Dessa brister kan inte skyllas på Donald Trump eller olika tullhot. Hoten har snarare synliggjort behovet av starkare politiskt ledarskap och regionala reformer.

Vi som bor i Stockholmsregionen kan inte ta tidigare segrar för givna. Vi behöver ta ett nytt kliv för att stärka vår position som ett av världens bästa områden för läkemedels- och medicinteknikföretag. Annars är risken stor att företag flyttar från Stockholm och Europa, vilket i förlängningen leder till ett fattigare Sverige.

Det finns en stor risk att överbyråkratiseringen av vården gör att viktig arbetstid som skulle ha kunnat gå till forskning i stället går till byråkrati. När vårdens medarbetare larmar om att de knappt hinner träffa patienter på grund av byråkrati, är det troligt att det inte heller finns tid för kliniska prövningar.

Moderaterna har tre övergripande förslag för att stärka Stockholmsregionens attraktionskraft för forskning inom medicin och teknik:

Inrätta en Precisionsmedicinsk Cancer-Science-Fond

Denna fond syftar till att öka samarbetet mellan vården, forskningen och industrin, och därmed befästa regionens ledande roll inom Life Science och cancerforskning. Forskningen som bedrivs inom regionen ska inte bara gynna länets invånare, utan också bidra till att göra Stockholm attraktivt för framtida investeringar och talanger.

Utveckla Centrum för hälsodata

Centrum för Hälsodata (CHD) är resultatet av ett framgångsrikt samarbete mellan regionen, flera universitet samt olika aktörer inom det privata näringslivet och syftar till att samla in och tillgängliggöra regionens hälsodata på ett mer ordnat sätt. Region Stockholm ska fortsätta utveckla och strömlinjeforma Centrum för Hälsodata i Stockholm med målet att minska handläggningstiderna från förfrågan till utlämning av data. Detta innebär att både forskare och företag snabbare kan få besked och fortsätta göra det de är bäst på: att utveckla vården med nya innovationer.

Snabbare introduktion av nya läkemedel

Det tar i dag lång tid från att ett läkemedel har godkänts av Europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA) tills det blir tillgängligt för svenska patienter. Sverige halkar efter andra europeiska länder. Drygt hälften av de 173 nya läkemedel som godkändes under åren 2020–2023 och endast tre av tio läkemedel mot sällsynta sjukdomar finns tillgängliga i Sverige. Huvudregeln bör vara att läkemedel som godkänns av EMA ska vara tillgängliga för svenska patienter inom högst 90 dagar. Parallellt måste vi gå vidare med Vårdansvarskommitténs rekommendationer om att stärka statens ansvar för läkemedel och vaccinationer.

För att Stockholm ska förbli konkurrenskraftigt på den globala marknaden krävs även nationella satsningar genom sänkt bolagsskatt, utveckla systemet med personaloptioner, höja det skattefria sparandet på ISK, införa ett superavdrag för forskning och utveckling, samt investeringar i infrastruktur såsom Östlig förbindelse och utbyggnad av Arlanda flygplats. Det är viktigt att fortsätta attrahera investeringar och internationella forskare till regionen, och att skapa förutsättningar för såväl människor som företag att växa och frodas här, vilket kräver en aktiv dialog med regeringen.

1.2.8. Nolltolerans mot dåliga upphandlingar

Region Stockholm är en av Sveriges största offentliga upphandlare. Varje år upphandlas varor och tjänster för ungefär 70 miljarder kronor. Att delta i offentlig upphandling är tids- och resurskrävande för stora företag, medan det kan var nästintill omöjligt för mindre företag. Det innebär att en miljardmarknad blir stängd för det som utgör ryggraden i Sveriges jobbskapande. Idag står små och medelstora företag för fyra av fem nya jobb.

Därför ska Region Stockholm öppna upp upphandlingar för fler. Det handlar dels om att göra upphandlingarna till mindre värde och åtagande, dels göra det mindre komplicerat att delta. Genom att upphandlingen öppnas upp för fler ökar både konkurrensen och kvaliteten, samtidigt som priset för regionen blir lägre. Därtill skapas möjligheter för det lokala och regionala näringslivet.

Samtidigt har Region Stockholm en hemläxa att göra. De senaste åren har präglats av ett slöseri där regionen betalat dyra upphandlingsskadeavgifter samtidigt som upphandling på upphandling har behövts göras om. Under 2026 beslutade Konkurrensverket att Region Stockholm ska betala 16 miljoner kronor i upphandlingsskadeavgift efter en otillåten direktupphandling av

ambulanshelikoptertjänster. Det är den högsta avgift som Konkurrensverket beslutat om. Därutöver har upphandlingar genomförts helt i onödan utan att tilldelning skett.

1.2.9. Hela länets möjligheter att leva

Stockholms län består inte bara av staden och dess omgivningar, utan även av levande landsbygd och skärgård som måste ges rätt förutsättningar för att utvecklas. Stockholmsregionen är en av de regioner i Sverige där flest antal människor bor på landsbygden. För att hela länet ska leva måste vardagen fungera även i de mindre centrala delarna av länet. Det handlar bland annat om tillgång till vård, fungerande kollektivtrafik och goda villkor för företagande.

Genom att undanröja byråkratiska hinder och förbättra förutsättningar för företag att etablera sig på landsbygden, kan både investeringar och sysselsättning öka. Försäljningen av lokala produkter ökar genom att regler och tillståndsprocesser förenklas. Gårdsförsäljningen kan också fungera som en motor för besöksnäringen, särskilt om samarbetet mellan lokala producenter, hotell, restauranger och andra turistverksamheter stärks.

För att utveckla och värna skärgården och de kustnära samhällena behöver strandskyddet reformeras. Markägare bör ges större möjligheter att på ett ansvarfullt sätt nyttja och bebygga marken i strandnära områden. Ett mer ändamålsenligt strandskydd kan skapa bättre förutsättningar för bostäder, företagande och utveckling i delar av länet där dagens regelverk riskerar att hämma tillväxten.

Den moderatledda regeringen har under 2025 tagit viktiga steg för att reformera strandskyddet. Regeringen har även inlett arbetet med ytterligare reformer för att underlätta byggande och utveckling i strandnära lägen. Region Stockholm ska verka för att dessa förändringar tas till vara.

En levande skärgård förutsätter också ett livskraftigt kustnära fiske. Under lång tid har Östersjöns fiskbestånd varit hårt pressade, vilket har försämrat förutsättningarna för det småskaliga yrkesfisket. Regeringen har därför vidtagit åtgärder för att stärka fiskbestånden, bland annat genom nya regler för bottentrålning och ett pågående arbete för att permanent flytta ut trålgränsen. Det är viktiga förändringar som skapar långsiktigt hållbara förutsättningar för skärgården och dess kulturarv. Region Stockholm ska därför verka för att fiskets betydelse för

näringslivet, kulturarvet och den lokala livsmedelsförsörjningen beaktas i arbetet med att utveckla Stockholms skärgård.

Landsbygden står också inför utmaningar vad gäller rovdjursfrågor. Brister i myndigheternas tillämpning av gällande regelverk har under lång tid fått negativa konsekvenser för människor och företag på landsbygden. Det påverkas såväl den enskildes trygghet som företags möjligheter att bedriva exempelvis jordbruk, fiske och annan näringsverksamhet. En fungerande förvaltning av varg, skarv och säl är därför central för att kunna ha en levande landsbygd.

Regionstyrelsen ges därför i uppdrag att tillsammans med berörda kommuner uppvakta regeringen, länsstyrelsen samt övriga ansvariga myndigheter för att uppnå bättre regelverk avseende ovanstående samt bättre tillämpning av detsamma inom Stockholms län.

1.3. En sjukvård som fungerar

Det övergripande målet för hälso- och sjukvården är att patienter får vård i tid. Alla andra mål är sekundära till det övergripande målet.

Sjukvården i Stockholm brottas med två avgörande problem. Patienter får vänta för länge på behandling och möter ofta olika läkare vid varje vårdbesök. Även om det vanligtvis finns en vårdplan kan vården ändå upplevas som splittrad och osammanhängande. Ovissheten skapar frustration och otrygghet när ingen tycks ha det övergripande ansvaret för patienten. Resultatet blir en känsla av anonymitet, där patienter vittnar om att de slussas runt i systemet.

Stoppa experimentet
Stockholmsvården är utsatt för ett experiment. Under den föregående mandatperioden har många mottagningar tvingats att stänga ner, ett 70-tal bara inom den specialiserade vården. Neddragningar inom geriatrik, kvinnosjukvård, psykiatri och ätstörningsvård har slagit hårt mot patienter med stort vårdbehov. Hundratusentals patienter har blivit hänvisade till andra alternativ, ofta primärvården, där bristen på allmänläkare gör att många riskerar att inte få den vård de behöver. Samtidigt har ambulansverksamheten pressats av politiska omorganisationer. I vissa kommuner har det helt saknats ambulanser

och vid ett tillfälle fanns endast en ambulans i Stockholms innerstad. Detta är oacceptabelt.

Vård i tid
Trots att det snart gått sju år sedan covid-19-pandemin är väntetiderna längre än före pandemin, för både första besök och för planerade operationer och behandlingar. Det är nästintill omöjligt för små, läkarledda mottagningar att etablera sig då regelverket blivit tungrott, byråkratiskt och där avtal omfattar hundratals sidor. Även förändringar inom den specialiserade vården har lett till att vården koncentreras till ett fåtal stora mottagningar, ofta inne i stadskärnan. Kontinuiteten i vården blir lidande till följd av att patienter sällan får träffa samma läkare.

Rätten att välja läkare
Moderaterna vill vända denna utveckling. Vi vill möjliggöra etableringen av småskaliga, läkarledda och läkarägda mottagningar där patienter kan välja sin personliga läkare och få kontinuitet i vården. Det är ett sätt att återställa tillgängligheten, förbättra kvaliteten och säkerställa att vården verkligen prioriterar patientnytta framför byråkrati, snarare än centralisering och administrativa vänsterexperiment.

Fokus på att bli frisk
Resultatet för patienter behöver värderas högre. Det svenska sjukvårdssystemet är i grunden produktionsbaserat. Detta innebär att regionerna betalar för den vård som utförs, men sällan beaktar om patienten blir frisk. Moderaterna vill ändra på detta. Vi menar att resurser ska styras utifrån vilken vård som ger mest patientnytta och störst samhällsvärde. När resurserna är begränsade måste varje krona användas på ett sätt som stärker kvalitet, tillgänglighet och kontinuitet. Dessa värden ska vara vägledande i våra politiska prioriteringar.

Moderaternas erbjudande till stockholmarna kan förklaras i fem punkter:

1. Inför rätten för patienter att välja en personlig läkare.
2. Sjukast ska få vård först.
3. Se väntetider på akutmottagningarna i realtid.
4. Se och boka lediga tider på vårdcentralerna.

5. Inför en digital lösning för alla vårdkontakter, remisser, recept och meddelanden.

För att nå dit sammanfattas huvuddragen i strategin enligt följande:

1. **Stärkt primärvård** genom att, i likhet med flera framgångsrika europeiska länder, möjliggöra småskaliga och läkarledda mottagningar där patienterna själva kan välja sin personliga läkare, i syfte att skapa en relation mellan läkare och patient.

2. **Bättre beslutsunderlag** med ökat fokus på resultat och uppföljning, så att patientnytta och samhällsnytta blir styrande i politiska prioriteringar och resursfördelningar.

3. **Säkerställ att ingen patient hamnar mellan stolarna** efter att vård monterats ned under det rödgröna vänsterstyret. Fokus ligger på att sätta patienten i centrum genom ökad tillgänglighet där sjukast går först.

Det finns sedan länge en bred överenskommelse i Sverige om att vår gemensamma välfärd är offentligt finansierad via skattsedeln. Hur vården ska bedrivas och utföras är ett uppdrag som ligger på regionerna. Den ideologiska kvasidebatt som existerat i Sverige under lång tid, som rör fristående gentemot offentligt driven vård, har skadat vården och dess tillgänglighet under lång tid. För patienterna handlar det inte om vilken logga som sitter på dörren till vårdmottagningen, utan om att man får rätt vård i rätt tid. Offentligt finansierad vård är offentlig vård oavsett i vilken regi som vården bedrivs. Moderaterna står alltid på patientens sida. Vi vill fortsätta utveckla en sjukvård som bygger på valfrihet, kvalitet och ett långsiktigt ansvarstagande där varje skattekrona ska användas där den gör störst skillnad. Vårt mål är en sjukvård som är tillgänglig, sammanhållen och trygg för patienter och medarbetare.

1.3.1. Sjukast ska få vård först

Moderaternas vision är en vård där patientens behov styr, inte kölappar eller systemets begränsningar. Akuta tillstånd ska få snabb hjälp,

kroniskt sjuka ska möta kontinuitet och trygghet hos en vald läkare, och de mest utsatta grupperna ska prioriteras. Region Stockholm måste återstarta arbetet för att korta vårdköerna, så att fler får vård i tid. Det är politikens uppgift att orka prioritera så att invånarna får mer vård för varje skattekrona. Administration och politisk byråkrati måste minska och tiden som vårdprofessionen träffar sina patienter öka.

Moderaternas motståndare i sjukvårdspolitiken är inte enskilda partier. Våra motståndare är de hinder som gör att patienter inte får vård i tid, brister i medarbetarnas arbetsmiljö och ökande kostnader som inte leder till en bättre vård. Region Stockholm behöver använda hela välfärdens kraft. Det gäller såväl offentliga som fristående vårdgivare, i syfte att säkerställa att den som behöver vården mest också får den först.

1.3.2. Vård utan köer är möjligt

Region Stockholm ska sätta tydliga mål för folkhälsa, tillgänglighet och kvalitet. Där vård saknas måste regionen ta ansvar så att ingen patient lämnas utanför. Tillgänglighet handlar oftast om tid, inte avstånd. I dag är vården alltför koncentrerad till akutsjukhusen, där kroniskt sjuka och enklare fall konkurrerar om samma resurser. Samtidigt finns många mottagningar med kapacitet som inte används. Moderaterna vill att all vård ska användas för att korta köerna till vården. Tillgängligheten till första besök inom den specialiserade vården har inte förbättrats under den föregående mandatperioden. Målet är 70 procent, medan utfallet under delåret är 55 procent. Tillgängligheten till operation ligger under prepandemiska nivåer. Antal väntande till första besök och operation längre än vårdgarantin under delåret 2026 var 15 400 fler än motsvarande period före pandemin.

De längsta vårdköerna inom den specialiserade vården finns inom följande områden:

De fem vårdområdena där flest väntar längre än 30 dagar till första besök inom specialiserad vård	
Vårdområde	**Antal väntande i snitt per månad (jan-september 2026)**
Öron-Näsa-Hals sjukvård	9726

Ögonsjukvård	6379
Hudsjukvård	3278
Gynekologi	3200
Ortopedi	2812

De fem vårdområdena där flest väntar längre än 90 dagar till operation/åtgärd inom specialiserad vård	
Vårdområde	**Antal väntande i snitt per månad (jan-september 2026)**
Vuxenpsykiatri	1419
Öron-Näsa-Hals sjukvård	876
Ögonsjukvård	655
Gynekologi	486
Kirurgi	373

Källa: Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Region Stockholm.

Moderaterna vill införa en skärpt vårdgaranti som stärker patientens rätt till vård i tid. Region Stockholm ska gå före och, i väntan på nya statliga beslut, införa en regional vårdgaranti för operation och behandling inom 30 dagar, jämfört med dagens 90 dagar. Regionen har sedan tidigare en vårdgaranti på 30 dagar för första besök inom specialistvården, den bör utökas. Vårt förslag gäller all vård, där vårdgarantin idag är 90 dagar. Om vårdgivaren inte kan erbjuda vård inom vårdgarantins tidsgränser ska patienten aktivt hänvisas och få hjälp att få vård hos en annan vårdgivare med kortare väntetid, även utanför Region Stockholm. Hemregionen ska fortsatt stå för kostnaden, oavsett om vården ges i den egna regionen eller i en annan region.

1.3.3. Satsa för att återuppbygga nedlagd vård och stärka tillgängligheten

Moderaterna vill bryta med den tidigare mandatperiodens nedläggningspolitik och återuppbygga den vård som monterats ned. Vi avsätter därför medel för att återetablera vårdmottagningar, stärka vårdutbudet och öka kapaciteten inom områden som drabbats särskilt hårt av nedläggningarna, bland annat ögonsjukvård, gynekologi och hudsjukvård. Satsningen ska bland annat möjliggöra nya mottagningar och filialverksamheter, så att fler patienter får tillgång till vård nära hemmet. Patienter ska inte behöva resa allt längre för att få den vård de behöver. Moderaterna vill korta avstånden till vården och säkerställa en god tillgång till vård i hela Stockholms län.

Specialiserad vård

Återstarta nedlagd vård - 40 miljoner

- Återöppna mottagningar inom öron, näsa och hals.
- Återöppna nedlagda ögon- och hudmottagningar.
- Återöppna mottagningar inom ortopedi och handkirurgi.

Trygg vård i hemmet och livets slutskede - 73 miljoner

- Förstärkning av avancerad sjukvård i hemmet (ASIH).
- Stärkt specialiserad palliativ vård.

En kvinnosjukvård att lita på – 40 miljoner

- Öka tillgängligheten inom gynekologin.
- Förstärkning av obstetriskt ultraljud.
- Stärkt eftervård vid akutmottagningen för våldtagna på Södersjukhuset.

Stärkt neurologisk vård och rehabilitering – 16 miljoner

- Öka tillgängligheten inom neurologin.
- Förstärkning av specialiserad neurologisk rehabilitering och eftervård på akutsjukhus.

Psykiatri

En tryggare och mer tillgänglig ätstörningsvård – 30 miljoner

- Fler vårdgivare och behandlingsmetoder.
- Garantera rätten till psykologisk behandling.
- Säkerställa ändamålsenliga vårdlokaler.
- Höja kvaliteten på måltiderna i vården.
- Stärka stödet till anhöriga.
- Förbättra övergången mellan barn- och vuxenpsykiatrin.
- Genomföra en oberoende utredning av tvångsvården.

Kortare köer till barn- och ungdomspsykiatrin: 15 miljoner kronor

- Utöka vårdkapaciteten med möjlighet att öppna en ny mindre BUP-mottagning.

Stärkt vuxenpsykiatri: 20 miljoner kronor

- Öka tillgängligheten och vårdkapaciteten.

Primärvård

Vårdcentraler med bättre tillgänglighet: 65 miljoner kronor

- Fler vårdcentraler med kvälls- och helgöppet.
- Flytta telefonrådgivningen från 1177 till vårdcentralerna under dagtid.

En tryggare vård för äldre: 26 miljoner kronor

- Förstärkning av vårdcentraler med många äldre patienter.
- Stärkta läkarinsatser på särskilda boenden för äldre.

Stärkt rehabilitering och fysioterapi: 22 miljoner kronor

- Förstärkning av specialiserad primärvårdsrehabilitering.
- Ökad tillgänglighet till specialiserad fysioterapi.

1.3.4. Patienters information på ett ställe – bättre överblick och tryggare vård

Patienter ska enkelt kunna följa sin vårdresa, från första kontakt till slutlig uppföljning. I dag riskerar patienter att missa kallelser, inte få

information om väntetider eller falla mellan stolarna på grund av bristande samordning. Detta riskerar att leda till oro och utebliven vård. Med ett digitalt system får patienterna en gemensam ingång till hela vården. Att olika datasystem samverkar är avgörande för att information ska kunna delas mellan vårdgivare och olika vårdnivåer, så att patienten alltid får korrekt och uppdaterad information.

I ett sådant system ska man kunna:

- Följa väntetider, exempelvis på akutmottagningar eller vårdcentraler, för att bättre kunna ta beslut om var man ska vända sig.
- Kommunicera direkt med vården på en samlad plattform, oavsett om det gäller receptförnyelse, frågor till vårdcentralen eller besked från specialistvården.
- Se samtliga kallelser och vårdplaner på samma plats, för att öka tryggheten och minimera risken att patienten missar viktig information.
- Byta till en annan vårdgivare som har möjlighet att ge vård snabbare.

ICE står för engelskans *In Case of Emergency* och avser den person som räddningstjänst, polis eller sjukvårdspersonal kan kontakta om någon drabbas av en olycka eller akut sjukdom och inte själv kan kommunicera. I dagsläget finns inte möjligheten att registrera ICE i 1177. Uppgifter om nära anhöriga förs i stället in manuellt av vårdpersonal i journalsystemen. För att uppgifterna ska kunna delas mellan 1177 och vården krävs en integration mellan journalsystemet och Ineras Personuppgiftstjänst (PU). En sådan integration saknas i dag. För att införa ICE i 1177 krävs även att Region Stockholm framställer önskemålet till Inera och att övriga regioner enas om utvecklingen. Moderaterna i Region Stockholm vill därför att regionens nuvarande huvudjournalsystem uppdateras med möjlighet att registrera ICE samt att Region Stockholm skickar en hemställan till Inera om att införa ICE i 1177 och Ineras Personuppgiftstjänst.

1.3.5. Höjd uteblivandeavgift inom vården

Uteblivna vårdbesök och operationer innebär onödiga kostnader, förlorad vårdkapacitet och längre vårdköer. När patienter inte kommer till bokade tider går värdefulla resurser till spillo, samtidigt som andra patienter får vänta längre på vård. Moderaternas målsättning är att halvera Region Stockholms kostnader för uteblivna besök, fördelning på nämnder och bolag görs i ärendet Avstämning av Budget 2027. En viktig del i detta är förslaget om en gemensam digital plattform som ska göra det enklare för patienter att få överblick över sina kallelser och boka om vårdbesök. Patienter ska även kunna samordna flera besök hos samma vårdgivare till en och samma dag. Moderaterna vill därtill höja uteblivandeavgiften till 1 850 kronor för att tydliggöra vikten av att avboka tider som inte kan utnyttjas. Avgiften ska inte tas ut vid oförutsedda akuta händelser.

1.3.6. Ingen vård ska stå oanvänd i Stockholm

Långa vårdköer innebär personligt lidande och riskerar att försämra patienternas hälsa. Varje dag i kö kan förlänga sjukdomsförlopp, skapa oro och hindra människor från att arbeta och leva sina liv fullt ut. Samtidigt är outnyttjade vårdlokaler ett slöseri med skattepengar. Moderaterna vill därför att Region Stockholm i samarbete med vårdgivarna ska öka tillgången till vård på kvällar och helger, både på vårdcentraler och sjukhus. Operationssalar och andra vårdlokaler ska kunna nyttjas av fler vårdgivare när de inte används av den ordinarie verksamheten. Moderaterna vill även pröva vårdgarantiupphandlingar för planerad vård inom de specialistområden där vårdköerna är längst. Genom att bättre nyttja kapaciteten på befintliga sjukhus, inklusive närsjukhusen, ska fler patienter få vård i tid, med de sjukaste först. Ett vårdgarantikansli ska ansvara för att samordna och effektivisera användningen av vårdens tillgängliga kapacitet.

1.3.7. Alla invånare ska ges rätt att välja en husläkare

Vårdcentralerna upplevs ofta som otillgängliga. Husläkarreformen från 1993 avskaffades tidigt och dagens vårdval innebär i praktiken att patienter väljer vårdcentral snarare än en personlig läkare. Moderaterna vill stärka kontinuiteten genom att utveckla nya mått på hur många patienter som faktiskt får träffa sin egen läkare, utöver dagens mätningar av väntetider och vårdgarantier. Det ger bättre förutsättningar att följa upp primärvårdens tillgänglighet och styra resurser dit de behövs. För att möjliggöra fler småskaliga, läkarledda vårdcentraler vill Moderaterna pröva incitament för nyetableringar och

minska regelbördan, samtidigt som kontinuitet och långsiktighet säkerställs. Dagens förfrågningsunderlag för Vårdval Vårdcentral omfattar närmare 300 sidor, vilket försvårar etableringen av mindre mottagningar. Därför vill vi införa ett flerårigt och mer ändamålsenligt förfrågningsunderlag som minskar administrationen och ger vårdcentralerna bättre förutsättningar att fokusera på patienterna. Primärvården måste också vara tillgänglig när invånarna behöver den. Patienter med omfattande vårdbehov behöver kontinuitet, medan andra främst behöver snabb hjälp vid akuta besvär. Moderaterna vill därför se fler vårdcentraler med kvälls- och helgöppet samt stärka incitamenten för vårdcentraler och fasta läkare att ta ett större jouransvar för sina listade patienter.

En ny primärvårdsreform med Stockholm i bräschen

Moderaterna vill införa rätten att välja och lista sig hos en personlig läkare i stället för en vårdcentral. Patienten ska ha möjlighet att fortsätta vara listad hos sin läkare även om denne byter arbetsplats. Den personliga läkaren ska vara patientens första kontakt med vården och ha ett övergripande ansvar för vårdkedjan. I Danmark finns ett liknande system där patienter väljer läkare snarare än vårdcentral.

Personaldrivna vårdmottagningar

Moderaterna vill flytta beslutsfattandet närmare vårdens medarbetare och ge vårdmottagningar större frihet att själva bestämma över resurser, arbetssätt och organisatoriska prioriteringar. Vi vill därför pröva personalledda mottagningar även inom regionens egen verksamhet, SLSO. Som ett första steg ska ett pilotprojekt med minst två läkarledda vårdcentraler genomföras. Syftet är att undersöka hur ökat medarbetarinflytande kan bidra till bättre vård, högre kontinuitet och nöjdare patienter, samt ge underlag för ett eventuellt införande i fler verksamheter.

Stärka allmänmedicinens status

Sverige saknar över 4 400 allmänläkare. Att ge läkare större frihet och möjlighet att driva egna mottagningar ökar yrkets attraktionskraft. Det är viktigt både för att behålla erfarna läkare och för att locka nya.

Patienten i centrum

Regionen måste införa ekonomiska incitament och minska regelbördan så att vårdcentralerna får förutsättningar att utöka öppettiderna, även på kvällar och helger. Med kontinuitet och kännedom om patienterna kan läkaren ge både förebyggande vård och effektiv remittering vidare.

Telefonrådgivning på vårdcentralen
För att primärvården ska kunna ta ett större ansvar för sina patienter behöver telefontillgängligheten förbättras och kontaktvägarna mellan vårdcentraler, närakuter och akutsjukhus stärkas. Moderaterna vill därför förändra uppdraget för 1177 sjukvårdsrådgivning så att vårdcentralerna tar över delar av telefonrådgivningen under dagtid, medan 1177 fortsatt ansvarar för rådgivningen på kvällar och helger. På så sätt kan patienten få rådgivning och medicinsk bedömning av en läkare eller sjuksköterska som känner till patientens sjukdomshistorik.

Bekämpa fusk och välfärdsbrott
Småskalighet och personligt ansvar gör det svårare för kriminella aktörer att missbruka systemet. När ersättningen knyts till läkarens legitimation i stället för anonyma vårdcentraler stärks transparensen och förtroendet.

Resursstark primärvård
Primärvårdens andel av sjukvårdsbudgeten måste öka. Nya uppdrag har lagts på primärvården utan motsvarande resurser. En stark primärvård är avgörande för att hela sjukvården ska fungera.

1.3.8. Vård i tid är en fråga om arbetslinjen

När människor är friska kan de arbeta, betala skatt och bidra till vår gemensamma välfärd. Därför är förebyggande insatser och vård i tid avgörande, både för individen och för samhällsekonomin. Att låta patienter vänta på vård kan innebära kortsiktiga besparingar, men riskerar att leda till längre sjukskrivningar, försämrad hälsa och högre kostnader på sikt. Vårdens resultat och nytta för patienterna måste därför få större betydelse vid beslut om resursfördelning och prioriteringar. Trots Sveriges omfattande kvalitetsregister används data om vårdens effekter i begränsad utsträckning i dessa beslut.

Moderaterna vill därför stärka uppföljningen av vårdens resultat och samhällsekonomiska effekter, bland annat genom ökad samverkan mellan regionerna och berörda myndigheter samt systematisk uppföljning av återgång till arbete efter vårdinsatser, där det är relevant. På så sätt kan resurser användas mer effektivt, samtidigt som fler patienter får vård i tid och möjlighet att återgå till arbete och ett självständigt liv.

1.3.9. Alla ska ha rätt att äga sin hörapparat

Moderaterna vill återinföra möjligheten för patienter att välja och äga sin egen hörapparat. Sedan den nuvarande ordningen infördes den 1 januari 2025 har utbudet begränsats och de senaste hörapparaterna blivit tillgängliga enbart för patienter som betalar privat. Dessutom har hittills elva hörselmottagningar tvingats stänga, vilket försämrar tillgängligheten för patienterna. Moderaterna vill därför återställa valfriheten inom hörselvården så att invånarna själva kan välja den lösning som bäst motsvarar deras behov.

1.3.10. Digitalisering och framtidens vård

Digital vård är en självklar del av framtidens vårdsystem, men ersättningsmodellerna måste vara långsiktigt hållbara. Socialdemokraterna gjorde om systemet med nätläkarna och nu dräneras Region Stockholm på resurser. Moderaterna vill stoppa de skenande kostnaderna för nätläkarbesök som faktureras genom systemet för utomlänsvård. Samtidigt ska digitaliseringens möjligheter tas tillvara för att öka tillgängligheten och kontinuiteten i vården. Digitala vårdbesök kan vara till stor nytta även för patienter med kroniska sjukdomar och omfattande vårdbehov genom att minska behovet av resor och öka tryggheten i hemmet. Region Stockholm ska därför ställa tydligare krav på att digitala lösningar blir en naturlig del av primärvården. Digital vård ska dock komplettera, inte ersätta, fysiska besök. Patienter som inte kan eller vill använda digitala tjänster ska fortsatt erbjudas fysiska vårdbesök utifrån sina behov.

AI är ett självklart verktyg i samhället som många använder och bör även bli så i vården. Moderaterna vill därför inrätta en särskild satsning på AI för att minska administrationen, frigöra mer tid till patienterna och stödja utbildningsinsatser i samverkan med universitet. Vårdens medarbetare ska vara delaktiga i utvecklingen och införandet av nya digitala verktyg.

1.3.11. Moderna och attraktiva akutsjukhus

Samtliga akutsjukhus i Stockholms län har hög kvalitet och står sig starka i ett internationellt perspektiv. Däremot finns brister i tillgänglighet för patienter såväl som brister i arbetsmiljön för medarbetare. Socialdemokraterna gick till val 2022 på att öppna 300 nya vårdplatser på akutsjukhusen. Gapet mellan löfte och utfall för halvåret 2026 motsvarar ytterligare ett S:t Görans sjukhus. Få bemannade vårdplatser leder oftast till långa väntetider på

akutmottagningarna. Samtidigt finns det oskäliga kostnader som varken leder till patientnytta eller bättre kvalitet. Genom en utbyggd primärvård, avlastande närakuter, bättre arbetsmiljö på sjukhusen, fler vårdplatser utanför sjukhusen och bättre samarbete med kommunal omsorg kan fler patienter få vård i tid.

Hospital at home är en vårdform som innebär att patienter får avancerad sjukhusvård i det egna hemmet, på en högre vårdnivå än dagens ASIH. Moderaterna vill införa vårdformen som en del av slutenvården vid samtliga akutsjukhus i Region Stockholm. Det skulle frigöra vårdplatser på sjukhusen samtidigt som fler patienter får möjlighet att vårdas i hemmet.

1.3.12. Effektiviteten i det lilla – bort från storskaligheten

Det finns en övertro på att storskalighet inom sjukvården alltid leder till effektivitetsvinster. Forskning pekar på att stordriftsfördelarna kan vara uttömda redan vid 100 till 200 vårdplatser och att negativa skaleffekter kan uppstå vid 300 till 600 vårdplatser. Moderaterna vill därför genomföra en genomlysning av akutsjukvården i Region Stockholm för att undersöka hur sjukhusens storlek och organisation kan optimeras utifrån kvalitet, effektivitet och patientnytta. Det kan skapa förutsättningar för fler närsjukhus eller nya men mindre akutsjukhus.

Moderaterna vill även värna den småskaliga vården utanför akutsjukhusen. Mindre specialistmottagningar bidrar till valfrihet, kontinuitet och trygghet för patienterna. Genom bättre förutsättningar för små och medelstora vårdgivare kan fler stockholmare få tillgång till en personlig vårdkontakt och vård av hög kvalitet.

1.3.13. Ambulanssjukvård och prehospitalvård

Somrarna 2025 och 2026 vittnade om ett ohållbart läge inom den prehospitala vården, framför allt den vägburna ambulanssjukvården. Personalbrist och beordrad övertid har skapat en ohållbar arbetsmiljö, främst till följd av en förhastad omorganisation av den vägburna ambulanssjukvården och den prehospitala läkartjänsten. Händelserna inom Stockholms ambulanssjukvård har visat på allvarliga brister i bemanning, tillgänglighet och styrning. Det har även framkommit att Region Stockholm censurerat över 800 utryckningar och därmed förskönat bilden av läget. Väntetiderna för brådskande ambulansuppdrag har ökat sedan Socialdemokraterna, Vänsterpartiet,

Miljöpartiet och Centerpartiet orsakade oreda inom ambulanssjukvården. När invånare tvingas vänta på akut hjälp riskeras både liv och förtroendet för vården. En trygg och effektiv prehospital vård är en grundförutsättning för att hela vårdkedjan ska fungera.

Ambulanssjukvården behöver därför bättre planeringsförutsättningar, långsiktigt hållbara avtal med fler arbetsgivare som vill vara med och rädda liv samt arbetsvillkor som får fler att stanna och utvecklas i yrket. Moderaterna ser ett behov av att utveckla helheten i den prehospitala vården och att hälso- och sjukvårdsnämnden behöver ha ett aktivt beställaransvar över akutsjukvårdsnämnden fram till driftstart av när regionen tar över dirigeringsverksamheten i egen regi 2028. Regionen måste redan nu arbeta för att undvika en situation med barnsjukdomar när denna del av verksamheten övertas från SOS Alarm. Samtidigt ser vi stora behov av att redan nu bygga upp kunskap i Region Stockholms egna verksamheter avseende prioriteringsansvaret.

1.3.14. Samarbete med Sjukvårdens larmcentral för en bättre prioriteringsverksamhet

Moderaterna var med och fattade beslut 2022 om att inleda arbetet med att överta prioritering och dirigering av ambulanser i egen regi. Den 5 maj 2026 fattade regionfullmäktige beslut om att ge ambulanssjukvårdsnämnden ansvar för vårduppdragen dirigering, väntrumshantering och vårdtransportbeställning från och med den 1 februari 2028. Uppbyggnaden av verksamheten föreslås ske stegvis fram till driftstart. Ansvaret för prioritering väntas vara kvar hos SOS Alarm. Det löser inte det underliggande problemen med felprioriteringar. Sedan dess har flera medier uppmärksammat problem med tillgänglighet och patientsäkerhet. Region Stockholm må vara landets rikaste och största region sett till folkmängd, men vi är inte bäst på allt. Våra grannregioner Uppsala, Västmanland och Sörmland har sedan 2015 samarbetat kring prioritering och dirigering i egen regi genom Sjukvårdens larmcentral. För invånare som bor, jobbar eller befinner sig nära länsgränserna kan samverkan inom den prehospitala vården vara avgörande för att rädda liv. Moderaterna vill därför att Region Stockholm inleder ett samarbete med Sjukvårdens larmcentral för att utveckla och stärka den egna förmågan inom prioritering och dirigering. Detta innebär inte att regionen avstår från att stärka den egna ambulanssjukvården. Samtliga regioner måste bygga upp förmåga, men ett samarbete skapar vinster för patienter i behov av ambulans. Samarbetet skulle även stärka den gemensamma beredskapen vid kris

eller krig och ge medarbetarna möjlighet till viktig kompetensutveckling om hur man arbetar med prioritering och dirigering, samt hur samverkan mellan den prehospitala vården, primärvården och övrig akutsjukvård kan förbättras. Ett närmare samarbete skulle ge Region Stockholm möjlighet att dra lärdom av grannregionernas säkerhetsarbete utifrån ett medarbetarperspektiv. Moderaterna vill dessutom inrätta en krismekanism inom ambulanssjukvården som aktiveras när det saknas bemannade ambulanser.

1.3.15. Snabbare vård för patienter med ej livshotande skador men som är i behov av prehospital vård

Vissa patienter behöver inte ambulanssjukvård men har behov av brådskande vård. Moderaterna vill därför att patienter med prioritet 2 och 3 ska få snabbare vård än i dag. Syftet är att säkra vård i tid för patienter i ett läge där de annars får vänta flera timmar på att få vård och därmed undvika en situation där hälsotillståndet försämras Vårdgivarnämnderna ska tillsammans med berörda medarbetare få i uppdrag att se över hur vården för dessa patienter kan förbättras, utan att på förhand låsa sig vid en viss lösning.

1.3.16. Ambulanshelikoptern till Bromma

För en storstadsregion som Stockholm, med både skärgård, glesbygd och komplex infrastruktur, är ambulanshelikoptrarna en oumbärlig resurs. Den nuvarande lösningen på Mellingeholm var från början tillfällig och saknar tillräckligt skalskydd samt de faciliteter som krävs för helikoptrarnas underhåll och personalens arbetsmiljö. Ur ett beredskapsperspektiv är det avgörande att ambulanshelikoptrarna finns nära till hands vid större olyckor, katastrofer och säkerhetspolitiska händelser. Politiska låsningar får aldrig stå i vägen för människors liv och säkerhet. Moderaterna vill därför flytta tillbaka ambulanshelikoptrarna till Bromma flygplats för att stärka sjukvårdens tillgänglighet och regionens beredskap. Bromma har redan det skalskydd, de faciliteter och de förutsättningar som krävs för att en flytt ska kunna genomföras relativt snabbt.

1.3.17. Återta den medarbetarledda kontrollen

Vårdens medarbetare ska inte ses som kuggar i ett schema. Stockholm har landets mest välutbildade vårdens medarbetare , och de ska mötas med förtroende, mandat och tillit. Innovation ska uppmuntras och inte kvävas av detaljstyrning och administration. Vården ska ledas av vårdens medarbetare utifrån medicinsk logik. Hälso- och

sjukvårdsnämnden måste skärpa uppföljningen av vårdproduktion, forskning och utbildning. Kvalitet ska mätas bredare, där patientnöjdhet, livskvalitet och återgång till arbete behöver inkluderas. Medarbetarnas erfarenheter ska också integreras i uppföljningen. Arbetsmiljö, kompetens och hållbara villkor är avgörande för en stark vård. Genom styrkort, patientundersökningar, enkäter och ekonomiska rapporter kan regionen bli en lärande organisation som förbättrar både resultat och arbetsvillkor. Ledarskapet ska tydliggöras på alla nivåer för ökat ansvar och bättre resultat.

1.3.18. Ett byråkratitak – en frihetsreform för vårdens medarbetare

Vårdens medarbetare ska kunna göra ett gott jobb och må bra utan att behöva springa snabbare. Byråkrati och administration får inte stå i vägen för patientmötet. Moderaterna vill därför minska pappersarbetet och införa ett byråkratitak där minst 80 procent av arbetstiden ska ägnas åt vårdnära uppgifter. Nya mått och rapporteringskrav ska inte införas utan att andra tas bort. Moderaterna vill även centralisera hanteringen av patientavgifter inom den offentligt finansierade vården för att minska administrationen, frigöra resurser och förbättra möjligheterna att upptäcka felaktigheter och oegentligheter. En god arbetsmiljö kräver också flexiblare arbetstider och bättre framförhållning i schemaläggningen för att underlätta livspusslet. Det ska även bli enklare att arbeta på flera arbetsplatser inom regionen eller kombinera två anställningar utan ekonomiska nackdelar. För en långsiktigt hållbar arbetsmiljö vill Moderaterna satsa på regelbunden kompetensutveckling. Forskning och fortbildning ska värderas högre, både vid tillsättning av tjänster och i löneutvecklingen.

”En inloggning – en registrering” för vårdens medarbetare

Vårdens medarbetare ska inte behöva registrera samma patientuppgifter flera gånger. Moderaterna vill därför införa principen ”en inloggning, en registrering”, där patientinformation registreras korrekt en gång och sedan kan användas av berörda vårdgivare. Det skulle minska dubbelarbete och administration, frigöra mer tid för patientmötet och underlätta uppföljningen av behandlingar.

Trygghet för vårdens medarbetare

Alla medarbetare ska ha en trygg och säker arbetsmiljö utan rädsla för hot och våld. Den allt grövre brottsligheten drabbar särskilt ambulanssjukvården och akutsjukvården, men även medarbetare inom

primärvård, psykiatri, beroendevård och äldreomsorg utsätts. När alltmer vård utförs i patienternas hem uppstår nya arbetsmiljöutmaningar, inte minst inom avancerad sjukvård i hemmet (ASIH). Region Stockholm måste därför kontinuerligt utveckla och stärka rutinerna för att förebygga hot och våld och säkerställa en trygg arbetsmiljö för alla medarbetare.

1.3.19. Säkrad kompetensförsörjning

Region Stockholm behöver säkerställa en långsiktigt hållbar kompetensförsörjning inom vården. Moderaterna vill utveckla styrning och ersättningsmodeller för läkarnas vidareutbildning, från AT och BT till ST och specialistkompetens. Både offentliga och fristående vårdgivare ska ta ansvar för utbildningen av framtidens specialister, med höga krav på handledning och kvalitet. Utbildningsuppdraget behöver samtidigt utformas så att även mindre vårdgivare ges möjlighet att bidra. Tillgången till specialistsjuksköterskor behöver också säkras. Moderaterna vill därför stärka samordningen mellan vårdgivare och utveckla samverkan med staten kring utbildningskapacitet och finansiering för att möta vårdens framtida kompetensbehov.

1.3.20. Gör upp med tystnadskulturen

Tystnadskultur inom vården hotar både patientsäkerheten och vårdkvaliteten. Medarbetare ska kunna framföra kritik, påtala brister och larma om missförhållanden utan rädsla för repressalier. Det kräver ett ledarskap som uppmuntrar öppenhet och tar medarbetarnas synpunkter på allvar. Både politiska företrädare och chefer inom vården har ett ansvar för att motverka tystnadskultur och säkerställa att missförhållanden uppmärksammas och åtgärdas.

1.3.21. Förebyggande arbete minskar onödigt lidande och ökar livskvaliteten

En stor del av sjukvårdens resurser går i dag till att behandla sjukdomar, medan en mindre andel satsas på förebyggande insatser. Minst 30 procent av alla cancerfall bedöms kunna förebyggas genom hälsosamma levnadsvanor, vilket motsvarar närmare 20 000 fall årligen i Sverige. Eftersom matvanor och levnadsvanor grundläggs tidigt är det viktigt att stärka det förebyggande arbetet redan från barndomen. Moderaterna i Region Stockholm vill utveckla arbetet med hälsoobligationer inom flera områden, däribland obesitas hos barn och vuxna. Nya läkemedel har visat goda medicinska resultat, men kostnaderna är ofta höga för den enskilde. Läkemedelsbehandling

behöver också kombineras med stöd till hälsosamma levnadsvanor för långsiktiga resultat. Moderaterna vill därför genomföra ett pilotprojekt med hälsoobligationer för att undersöka om modellen kan förbättra patienternas hälsa och livskvalitet samtidigt som de samlade samhällskostnaderna minskar.

1.3.22. En sjukvård för alla kvinnor att lita på

Sjukvården måste ha kunskap och resurser för att behandla kvinnosjukdomar och uppmärksamma skillnader i symtom mellan kvinnor och män. Kvinnors sjukdomar har länge varit eftersatta inom både forskning och klinisk verksamhet. Det finns fortfarande stora kunskapsluckor om könsskillnader i symtom, smärta och läkemedelsreaktioner. För att förbättra kvinnors hälsa behöver vården för neurologiska sjukdomar som migrän, som drabbar kvinnor i högre utsträckning, stärkas. Även forskning och vård för kvinnor med långvarig smärta, utmattningssyndrom, EDS och ME/CFS (myalgisk encefalomyelit/kroniskt trötthetssyndrom) behöver utvecklas.

Alla kvinnor genomgår klimakteriet, men besvären varierar. Många upplever bristande stöd och hänvisas mellan olika vårdgivare, samtidigt som vårdens medarbetare kan sakna rätt verktyg för att ge rätt hjälp. Moderaterna vill därför stärka klimakterievården genom en kompetenssatsning inom primärvården och en informationssatsning riktad till kvinnor i åldrar då klimakteriet vanligtvis börjar. Informationen ska tas fram i samverkan med vårdens medarbetare.

Lipödem och lymfödem är två kroniska sjukdomstillstånd som framför allt kan orsaka svullnad, smärta och nedsatt livskvalitet. Det finns dock viktiga skillnader när det kommer till orsak, symptom och vilka som drabbas. Lipödem drabbar i stort sett endast kvinnor och kan vara ärftligt, medan lymfödem drabbar både kvinnor och män. Båda patientgrupperna kan ha behov av långvarig vård, rehabilitering och individuellt anpassade hjälpmedel. Patienter har flaggat att det råder stor kompetensbrist bland professionen om båda sjukdomarna och att väntetiderna är för långa. Moderaterna föreslår en skarpare vårdgaranti om 30 dagar till första besök och 60 dagar till behandling, samt att fler patientgrupper omfattas av vårdgarantin. Genom vår politik där varje patient får en namngiven läkare skapas bättre förutsättningar för tidig diagnos, vård och rehabilitering.

1.3.23. Trygg och sammanhållen förlossningsvård

Barnafödandet i Stockholmsregionen ligger fortsatt på en låg nivå, samtidigt som de födande kvinnorna blir äldre och fler förlossningar behöver sättas i gång. Det innebär en ökad risk för komplikationer, längre vårdtider och större behov av resurser. Förlossningsvårdens kapacitet måste anpassas efter dessa förändrade förutsättningar för att säkerställa en trygg vård med hög kvalitet. Alla blivande föräldrar ska känna sig trygga under hela graviditeten och förlossningen. Mödravården ska erbjuda både fysiska och digitala besök vid akuta behov samt en individuellt anpassad vård. Förlossningsvården ska finnas tillgänglig när den behövs och utgå från den födande kvinnans behov och önskemål.

Under 2027 förbättras ersättningsmodellen för den regiondrivna förlossningsvården efter ett moderat initiativ. En del av den tidigare helt produktionsbaserade ersättningen ersätts med fast ersättning för att skapa bättre förutsättningar för stabil bemanning och en god arbetsmiljö. Moderaterna anser att ersättningen inom vårdvalet i största möjliga mån bör spegla akutsjukhusens förutsättningar och att en motsvarande förändring bör genomföras för förlossningskliniken på S:t Göran när avtalet förnyas. Målet är en trygg och jämlik förlossningsvård på samtliga kliniker. För att säkerställa en fortsatt hög kvalitet behöver även kompetensförsörjningen stärkas. Fler sjuksköterskor ska ges möjlighet att vidareutbilda sig till barnmorskor med bibehållen lön. Rotationstjänstgöring mellan förlossningsavdelningar och barnmorskemottagningar ska också främjas.

1.3.24. Modern förlossningseftervård för både fysisk och psykisk hälsa

Rehabiliteringen efter förlossningsskador behöver förbättras, med särskilt fokus på psykisk hälsa. Föräldrar, särskilt den födande kvinnan, ska erbjudas psykologiskt stöd och rådgivning under och efter graviditeten för att förebygga förlossningsdepression och andra psykiska besvär. Kvinnors önskemål om förlossningssätt ska vara vägledande i beslut om förlossningen, med hänsyn till medicinska förutsättningar.

1.3.25. Utökat hembesöksprogram

Barnavårdscentralernas (BVC) uppdrag är att främja barns hälsa, trygghet och utveckling, ge stöd i föräldraskapet samt upptäcka och förebygga fysisk och psykisk ohälsa. Vissa BVC erbjuder ett utökat

hembesöksprogram i samverkan med kommunens förebyggande socialtjänst i socioekonomiskt utsatta områden. I dag sker det sista hembesöket vid cirka 17 månaders ålder. Eftersom barns utveckling är särskilt intensiv under de första tre levnadsåren vill Moderaterna ge professionen möjlighet att fördela hembesöken utifrån barnets och familjens behov under denna period.

1.3.26. En värdig vård och omsorg för äldre

Enligt Region Stockholms senaste befolkningsprognos väntas länets befolkning öka med cirka 112 000 personer fram till 2035. Det är framför allt den äldre befolkningen som växer, där andelen invånare över 80 år väntas öka från 5,1 till 6,6 procent. För äldre med sjukdomar eller kroniska besvär är det särskilt viktigt med kontinuitet och samordning mellan vård och omsorg. Äldre och multisjuka patienter ska därför prioriteras i arbetet med att säkerställa tillgången till en fast, namngiven läkare på vårdcentralen. Vården och omsorgen i Region Stockholm och länets kommuner ska utformas efter äldres behov. Äldre patienter ska ha inflytande över sin vardag och vara delaktiga i beslut om den egna vården. Samverkan mellan regionen, kommunerna och andra berörda aktörer behöver stärkas för att äldre inte ska behöva hänvisas mellan olika vårdgivare och omsorgsinstanser. Ingen människa ska behöva dö ensam. Därför behöver kunskapen om palliativ vård stärkas.

1.3.27. En psykiatri med värdiga villkor

Den 1 september 2025 trädde de nya avtalen inom vuxenpsykiatrin i Region Stockholm i kraft. Upphandlingen genomfördes med lägsta pris som tilldelningsgrund och resulterade i vissa fall i halverade ersättningar. Konsekvenserna har blivit allvarliga, med nedlagda mottagningar, varsel av hundratals vårdanställda och vittnesmål om patienter som inte får den vård de behöver.

Kvalitet och långsiktighet måste prioriteras framför lägsta pris. Moderaterna vill därför skyndsamt fasa ut lågprisupphandlingar till förmån för kvalitetsupphandlingar. En oberoende granskning av hela upphandlingsprocessen ska genomföras, inklusive upphandlingsförfarande, ersättningsmodell och avtalsförändringar. Moderaterna vill även utreda de juridiska, ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenserna av att säga upp eller omförhandla nuvarande avtal inom vuxenpsykiatrin. Fördjupade granskningar och journalgranskningar ska genomföras av en extern, oberoende aktör och

överlämnas till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) för bedömning av eventuella patientsäkerhetsrisker. Patienternas möjlighet att söka och få specialistpsykiatrisk vård hos andra vårdgivare, både inom och utanför Region Stockholm, ska säkerställas och vårdkapaciteten stärkas vid behov. Moderaterna vill även skyndsamt utöka befintliga avtalsoptioner för traumabehandling vid Ersta sjukhus för att möta det ökade vårdbehovet.

1.3.28. Alla barn ska få den hjälp de behöver

Den psykiska ohälsan bland unga i Stockholms län är ett växande problem, och självmord är den vanligaste dödsorsaken bland unga upp till 25 år. När barn inte får vård i tid riskerar deras psykiska ohälsa att förvärras, med allvarliga konsekvenser för både barnet och familjen. För att vända utvecklingen behöver samhället bli bättre på att förebygga och upptäcka psykisk ohälsa i ett tidigt skede. Vården måste vara tillgänglig både digitalt och fysiskt. Samverkan mellan vården och skolan behöver stärkas för att tidigt identifiera barn som mår dåligt och säkerställa att de får rätt stöd i skolan och tillgång till vård innan problemen förvärras. Inget barn ska behöva vänta på den vård de behöver.

1.3.29. Tidiga insatser med framtidens elevhälsa

Barn och unga behöver fångas upp i skolan. Det kräver en väl fungerande elevhälsa med medicinsk kompetens. Brister i primärvården har bidragit till en ökad belastning på barn- och ungdomspsykiatrin (BUP). Första linjens psykiatri behöver därför stärkas för att tidigt upptäcka psykisk ohälsa och sätta in insatser innan problemen förvärras, så att BUP kan fokusera på barn och unga med allvarligare psykisk ohälsa. Första linjens vård för barn och unga ska ges i skolan, där elevhälsan ska ha ett övergripande ansvar för elevernas hälsa och vård. Genom att knyta kompetenser som psykologer och terapeuter till elevhälsan kan fler elever få tidiga insatser och vid behov snabbt få tillgång till specialiserad vård. Det stärker kontinuiteten och skapar en mer sammanhållen vårdkedja.

1.3.30. Korta vårdköerna inom BUP och höj åldersgränsen från 18 till 25 år

Under den föregående mandatperioden väntade hela sju av tio barn olagligt länge på vård inom BUP. Långa väntetider riskerar att förvärra den psykiska ohälsan och skapar stor oro för både barn och föräldrar. Tillgängligheten inom BUP måste förbättras. ADHD-vården behöver stärkas så att fler får rätt diagnos i tid och kontinuerlig uppföljning.

Samordningen mellan barn- och vuxenpsykiatrin behöver förbättras för att säkerställa en trygg och sammanhållen vård när patienter övergår till vuxenpsykiatrin.

I dag riskerar unga som påbörjat sin behandling inom BUP att behöva börja om i vuxenpsykiatrin när de fyller 18 år. För att skapa en tryggare och mer sammanhållen vård vill Moderaterna därför höja åldersgränsen för BUP från 18 till 25 år.

1.3.31. Ingen ska förbises av ätstörningsvården

Ätstörningsvården i Region Stockholm befinner sig i en kris. Under mandatperioden har vården genomgått en omfattande omorganisation och bedrivs numera helt i regional regi av Stockholms centrum för ätstörningar (SCÄ). Antalet vårdplatser har minskat med drygt 20 och omkring 1 000 patienter har försvunnit ur vården, samtidigt som antalet remisser och egenanmälningar ökar. Patienter, anhöriga och organisationer vittnar om bristande kontinuitet, svårigheter att få vård och otillräcklig psykologisk behandling. Det finns även vittnesmål om patienter som nekas vård eller skrivs ut innan de fått tillräcklig behandling för långsiktig återhämtning. I flera fall beskrivs hur fokus ligger på att stabilisera vikten, exempelvis genom sondmatning upp till ett visst BMI, varefter patienten skrivs ut utan tillräckligt psykologiskt stöd. Sedan heldygnsvården flyttades från Södermalm till Danderyds sjukhus har det även inkommit vittnesmål om undermåliga lokaler och oaptitlig mat. Vården behöver reformeras i grunden.

Vårdkonsumtion januari–juni, Region Stockholm

Mått	2023	2024	2025	2026	Förändring antal	Förändring %
ÖPPENVÅRD						
Antal besök	51 089	50 616	34 103	37 175	-13 914	-27,2%
Antal individer	3 316	2 957	2 515	2 881	-435	-13,1%
SLUTENVÅRD						
Antal vårdtillfällen	170	179	128	147	-23	-13,5%

Antal individer	134	130	103	104	-30	-22,4%

Källa: Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Region Stockholm.

Moderaterna vill därför genomföra ett reformpaket för att säkerställa en trygg, tillgänglig och individanpassad ätstörningsvård. Senast under 2027 ska Region Stockholm öppna för fler specialiserade vårdaktörer och säkerställa ett brett vårdutbud, där politiken ställer höga kvalitetskrav utan att detaljstyra behandlingsinnehållet. Patienter med svår eller långvarig ätstörning ska ges möjlighet att välja specialiserad vård även utanför Region Stockholm genom ändrade riktlinjer för utomlänsvård. Alla patienter inom den specialiserade ätstörningsvården ska garanteras tillgång till psykologisk behandling, exempelvis KBT, familjebaserad behandling, psykodynamisk terapi eller annan evidensbaserad metod. Heldygnsvården ska bedrivas i ändamålsenliga lokaler, genom flytt eller anpassning av befintliga lokaler. Måltidernas kvalitet ska höjas genom ett eget tillagningskök där maten i största möjliga mån anpassas efter patienternas individuella behov. Vid upphandling av måltider ska kvalitet vara främsta tilldelningsgrund. Anhörigstödet ska stärkas genom fler utbildningsinsatser, regelbundna familjesamtal och tydligare kontaktvägar till vården. Obligatoriska övergångsplaner ska införas för patienter som går från BUP till vuxenpsykiatrin, med tydligt ansvar och utan glapp i behandlingen. Slutligen vill Moderaterna tillsätta en extern och oberoende utredning om användningen av tvångsvård inom ätstörningsvården i Region Stockholm.

1.3.32. Inför Lex Maya - en fast vårdkontakt för patienter med svår psykisk ohälsa

Maya var 15 år när hon drabbades av svår anorexi. Trots att hon blev allt sjukare bollades hon mellan olika vårdinstanser utan att få tillräcklig hjälp med sin psykiska ohälsa. Hon skrevs upprepade gånger ut från vården, försökte ta sitt liv och blev återigen inskriven. Så fortsatte det tills Maya tragiskt tog sitt liv, knappt en månad före sin 20-årsdag+

Många patienter med svår psykisk sjukdom vittnar om att de bollas mellan olika vårdinstanser. Samsjuklighet är vanligt, samtidigt som många mottagningar endast behandlar en diagnos. Det förekommer också att patienter skrivs ut efter ett akutbesök utan planerad uppföljning. Moderaterna vill därför införa en fast vårdkontakt, Lex Maya för personer som lider av svår psykisk sjukdom, med ansvar för

att patienten inte faller mellan stolarna utan får en sammanhållen vård och rätt stöd. Den fasta vårdkontakten ska samordna vården, koordinera insatser mellan olika vårdgivare och avlasta både patienten och de anhöriga. Ingen svårt psykiskt sjuk person ska själv behöva hålla ihop sin vård eller riskera att bollas runt mellan olika verksamheter. Med ökad kontinuitet och bättre samordning kan fler få rätt hjälp i tid.

1.3.33. 24-timmarsgaranti för anhöriga vid suicid

Anhöriga till personer med svår psykisk ohälsa eller suicidrisk befinner sig ofta i en mycket utsatt situation och behöver stöd. Om det värsta inträffar är ett snabbt omhändertagande avgörande. Moderaterna vill därför införa en 24-timmarsgaranti som innebär att anhöriga ska kontaktas inom ett dygn efter suicid och erbjudas stöd och vägledning. De anhöriga ska inte själva behöva söka hjälp, utan kontakten ska tas av vården. Stödet ska därefter följas upp återkommande. Vi vet att risken för psykisk ohälsa och suicid är förhöjd bland närstående efter suicid. Genom att tidigt fånga upp anhöriga och erbjuda stöd kan ytterligare tragedier förebyggas.

1.3.34. En vård som ger stöd till brottsoffer

Den största frihetsinskränkningen är att bli utsatt för våld, oavsett om det gäller fysiskt eller psykiskt våld. Att återupprätta tryggheten i hela Stockholms län är en av de viktigaste frihetsfrågorna i vår tid. Vården behöver bli bättre på att stödja personer som utsätts för våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt sexuellt våld.

Kraftsamling mot våld i nära relationer
Sjukvården och Folktandvården behöver bli bättre på att tidigt upptäcka våldsutsatthet och ge stöd till personer, ofta kvinnor, som utsätts för våld i nära relationer. Region Stockholm ska utveckla arbetet genom att ta tillvara befintliga rutiner och goda exempel från den egna verksamheten samt erfarenheter från andra regioner och arbetsgivare. För att stärka stödet till personer som utsätts för våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt sexuellt våld krävs en strukturerad samverkan mellan hälso- och sjukvården, psykiatrin, socialtjänsten och polisen.

Ingen heder finns i våld och förtryck
Origo är Sveriges första myndighetsgemensamma resurscentrum för unga som lever i en hederskontext. Verksamheten drivs sedan 2013 i samverkan mellan Region Stockholm, polisen och länets kommuner.

Moderaterna vill fortsätta stödja Origo och stärka vårdens medarbetares kompetens att upptäcka och ge stöd till personer som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck.

Stärkt omhändertagande efter sexuellt våld

I Region Stockholm finns i dag Sveriges enda specialiserade akutmottagning för våldtagna, belägen på Södersjukhuset. Där får personer som utsatts för sexuellt våld akut vård och stöd samtidigt som spår och andra bevis kan säkras. Akutmottagningen tar emot personer som utsatts för sexuellt våld upp till en månad efter övergreppet. Personer som söker vård längre tid efter ett övergrepp kan i stället hänvisas till andra delar av sjukvården, såsom primärvården och psykiatrin, eller till organisationer som har avtal med regionen. Fysiska, psykiska, sexuella och sociala konsekvenser kan uppstå eller kvarstå långt efter själva övergreppet. Många väntar dessutom länge med att söka vård eller berätta om sina upplevelser. För den som väl tar steget att söka hjälp kan det vara svårt att veta var man ska vända sig.

Moderaterna i Region Stockholm vill därför att Södersjukhuset ska få ett utökat ansvar för eftervården av personer som utsatts för sexuellt våld, med möjlighet till vård under minst tolv månader efter övergreppet. Vi är övertygade om att ett mer sammanhållet omhändertagande, där den akuta vården och den långsiktiga eftervården knyts närmare varandra, skulle innebära en betydande förbättring för de våldsutsatta. En sådan förändring berör fler delar av sjukvården, inte minst när det gäller det psykosociala omhändertagandet. Moderaterna vill därför att förändringen genomförs i nära samverkan med andra berörda vårdgivare, däribland primärvården och psykiatrin. I arbetet måste den egenägda och fristående vården inkluderas. Det förutsätter tydliga uppdrag, en tydlig ansvarsfördelning och rätt förutsättningar. Ambitionen är att skapa en sammanhållen vårdkedja där patientens behov står i centrum och där ingen riskerar att falla mellan stolarna. Moderaterna vill även säkerställa en trygg hemgång från akutmottagningen, så att personer som befinner sig i kris inte lämnas att ta sig hem på egen hand.

Nationellt ledarskap för en bättre vård i hela Sverige för de som utsatts för sexuellt våld

Region Stockholm har en unik verksamhet ur ett nationellt perspektiv. Samtidigt saknas en nationell vårdmodell med en sammanhållen

vårdkedja som omfattar såväl det akuta omhändertagandet som den långsiktiga eftervården. Det innebär att personer som utsatts för sexuellt våld runt om i Sverige riskerar att inte få det stöd, den vård och den hjälp till återhämtning som de behöver.

Moderaterna anser därför att Region Stockholm ska översända en hemställan till regeringen om att ge Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram en nationell vårdmodell för personer som utsatts för sexuellt våld. Syftet är att säkerställa en mer jämlik vård och en sammanhållen vårdkedja, oavsett var i landet den våldsutsatta personen bor. Samtidigt ser vi en stor potential i att Södersjukhusets erfarenheter och kompetens kan komma hela landet till del. Genom att utveckla verksamheten till ett nationellt centrum skulle Södersjukhuset kunna ge stöd och vägledning till andra regioner som vill stärka och utveckla vården för personer som utsatts för sexuellt våld.

Moderaterna vill inte på förhand låsa fast hur verksamheten ska organiseras. Vi föreslår därför att regionstyrelsen och Hälso- och sjukvårdsnämnden, i nära samverkan med medarbetarna på Södersjukhuset, får i uppdrag att ta fram verksamhetsmodeller för hur eftervården kan stärkas och hur sjukhuset kan stödja andra regioner i deras utvecklingsarbete.

1.3.35. Vikten av rätt stöd för personer med funktionsnedsättning

Alla invånare ska kunna leva fritt och självständigt. Moderaterna vill stärka stödet till personer med funktionsnedsättning med utgångspunkt i individens behov. Ledsagningen för personer med synnedsättning ska utvecklas och verksamheten Bosse råd och stöd ska tryggas långsiktigt. Hjälpmedel ska vara tillgängliga och ändamålsenliga, med ökad valfrihet för den enskilde. Moderaterna vill utreda möjligheten till fleråriga bidrag till funktionshinderorganisationer för att skapa bättre förutsättningar för långsiktig planering. Region Stockholm ska tillsammans med funktionshinderorganisationerna undersöka om det finns behov av att utveckla samverkansrådet för organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning.

För att stärka tillgängligheten och kontinuiteten i vården vill Moderaterna utöka samordnat medicinskt mottagande (SMO) till fler vårdcentraler. Moderaternas mål är att alla patienter ska ha rätt till en fast personlig läkare. Som ett första steg ska personer med

funktionsnedsättning prioriteras, eftersom deras behov av kontinuitet ofta är särskilt stort. Moderaterna vill även ta fram en regional handlingsplan för att säkerställa en trygg övergång från barnsjukvård till vuxensjukvård för unga med funktionsnedsättning. Dessa patienter ska ha en namngiven koordinator med ansvar för planering, informationsöverföring och samordning av vårdkontakter vid övergången till vuxenvården. Patientnämnden ska årligen redovisa inkomna ärenden som rör patienter med funktionsnedsättning. Redovisningen ska belysa omfattningen och typen av brister samt vilka åtgärder vårdgivarna har vidtagit för att förbättra tillgängligheten och tryggheten i vården.

1.3.36. Stödet till dövblinda behöver vara pålitligt

Regionens stöd till personer med dövblindhet ska vara långsiktigt och pålitligt. Tillgången till tolk är avgörande för att kunna leva självständigt och delta i arbetslivet och sociala sammanhang. Moderaterna vill säkerställa ett långsiktigt finansierat tolkstöd som fungerar året runt, oavsett driftsform. Regionens tolkportal ska vara tillgänglig och användbar för alla som behöver den. Vårdgivare ska ha tydliga rutiner för att identifiera tolkbehov och boka tolk i tid, så att patienter inte behöver förlita sig på anhöriga. Kompetensen om teckenspråk och dövblindhet ska stärkas, särskilt inom psykiatrin. Krisinformation ska dessutom finnas tillgänglig på svenskt teckenspråk från början vid extraordinära händelser.

1.3.37. Digitalisering med funktionsrättsperspektiv

Ny teknik ska öka tillgängligheten, inte skapa nya hinder. Digitala hjälpmedel, smartare tolkstöd och individanpassade vårdkontakter ska stärka självständigheten för personer med funktionsnedsättning. Moderaterna vill utreda införandet av ”En väg in”, ett digitalt verktyg som samlar information och kontaktvägar till vård, omsorg och civilsamhälle. Regionens digitala tjänster ska vara tillgängliga för alla och testas tillsammans med personer med funktionsnedsättning. Tydliga tillgänglighetskrav ska ställas vid upphandling och följas upp. Det ska vara enkelt att rapportera brister och få hjälp via alternativa kontaktvägar. Moderaterna vill även stärka den digitala rehabiliteringen för personer med synnedsättning genom individanpassat stöd i användningen av digitala tjänster och hjälpmedel.

1.3.38. Civil beredskap och resiliens

Regionens förmåga att hantera allvarliga kriser och extraordinära händelser bygger på den beredskap som upprätthålls i fredstid. Beredskapsperspektivet måste därför integreras i regionens planering och resursfördelning. Genom regelbundna övningar, investeringar i kritisk infrastruktur och strategiska resurser ska regionens förmåga att upprätthålla samhällsviktiga verksamheter stärkas. Funktionshinderperspektivet och tillgänglighetsfrågorna ska vara en naturlig del av arbetet med krisberedskap och civilt försvar. Moderaterna vill stärka försörjningsberedskapen för läkemedel och sjukvårdsmaterial, öka tillgången till HLR-utbildningar och fler hjärtstartare i samhället. Därigenom stärks Region Stockholms motståndskraft och förmåga att hantera oförutsedda händelser.

1.3.39. Utökad lagerhållning av läkemedel

För att stärka patientsäkerheten och minska sårbarheten vid kriser och leveransstörningar behöver Region Stockholm uppdatera sin policy för lagerhållning av läkemedel. De strategiska läkemedelslagren ska täcka fler veckors behov än i dag, med särskild hänsyn till livsviktiga och sällsynta läkemedel. Genom utökad lagerhållning stärks regionens förmåga att säkerställa kontinuitet i vården även vid oförutsedda händelser.

1.3.40. Ingen plats för fusk och brottslingar i välfärden

Våra gemensamma skattepengar ska gå till sjukvård och kollektivtrafik, inte till kriminella aktörer. Den organiserade brottslighetens infiltration av välfärden hotar både patientsäkerheten och förtroendet för vården. För Moderaterna råder nolltolerans mot fusk och oseriösa aktörer. Vårdgivare som medvetet bryter mot regelverk ska utestängas från andra vårdavtal. Moderaterna initierade arbetet med ”Fuskjägarna i Region Stockholm”, som blivit en förebild för andra regioner. Vi vill skärpa kontrollen av vårdgivare och stärka hälso- och sjukvårdsnämndens och primärvårdsnämndens avtalsuppföljning. Samverkan med brottsbekämpande myndigheter ska fördjupas och ett gemensamt arbete mot välfärdsbrottslighet med länets kommuner ska samordnas under regionstyrelsens ledning.

1.4. En kollektivtrafik att lita på

Det övergripande målet för kollektivtrafiken är att resenärer kan ta sig till sin destination. Alla andra mål är sekundära till det övergripande målet.

Människans vilja att röra sig, upptäcka nya platser och möta andra människor är lika gammal som människan själv. Genom historien har utvecklingen av nya transportmedel förändrat våra samhällen i grunden. Järnvägens framväxt under 1800-talet gjorde det möjligt att resa längre och snabbare än tidigare generationer kunnat föreställa sig. Under 1900-talet skapade spårvägar, bussar och tunnelbana förutsättningarna för den moderna storstadens framväxt. Avstånden krympte, arbetsmarknader växte samman och människor fick en frihet att välja var de ville bo, arbeta och leva som tidigare varit förbehållen ett fåtal.

Kollektivtrafiken har därmed inte bara följt samhällsutvecklingen, utan varit en av dess viktigaste förutsättningar. Det gäller inte minst Stockholmsregionen, där utbyggnaden av tunnelbanan och pendeltågen har lagt grunden för den storstadsregion vi känner i dag.

Under 2000-talet har Stockholmsregionen fortsatt att växa och förändras. En växande befolkning och en alltmer integrerad arbetsmarknad har ökat betydelsen av snabba och tillförlitliga transporter. Samtidigt har digitaliseringen förändrat människors sätt att resa. Den traditionella arbetsresan, från hemmet till arbetsplatsen på morgonen och tillbaka på eftermiddagen, är inte längre lika självklar. Distansarbete, flexibla arbetstider och nya levnadsvanor har skapat mer varierade resmönster, en utveckling som påskyndades av pandemin.

Även om resandet successivt har ökat sedan pandemin så har kollektivtrafiken ännu inte återfått 2019 års resandevolymer. Det innebär inte att människors behov av rörlighet har försvunnit, utan att förutsättningarna för hur, när och varför vi reser har förändrats. Morgondagens kollektivtrafik kan därför inte planeras enbart utifrån gårdagens resvanor.

För Moderaterna är kollektivtrafiken en frihetsreform och en grundläggande förutsättning för Stockholmsregionens fortsatta utveckling. Vår vision är en kollektivtrafik i världsklass som gör det möjligt för människor att forma sina egna liv, oberoende av var i regionen de bor. När människor kan resa snabbt och enkelt mellan

bostäder, arbetsplatser och utbildningar växer arbetsmarknaden. Företag får tillgång till fler medarbetare, människor får fler arbetstillfällen att välja mellan och regionens samlade produktivitet kan stärkas. Kortare restider innebär därför mer än att människor kommer fram snabbare. De innebär större möjligheter för både individen och samhället. Kollektivtrafiken är inte bara en offentlig service, utan en del av den infrastruktur som gör Stockholm till en sammanhängande och växande storstadsregion.

En välfungerande kollektivtrafik är också avgörande för Stockholmsregionens förmåga att attrahera och behålla invånare. Höga bostadspriser, långa restider och ett vardagspussel som inte går ihop riskerar att försvaga attraktionskraften och bidra till att människor väljer att bosätta sig i omkringliggande regioner. Det påverkar i förlängningen både kompetensförsörjningen och skattebasen. När företag får tillgång till fler kompetenser och människor kan välja mellan fler arbetstillfällen skapas förutsättningar för högre produktivitet och starkare ekonomisk tillväxt.

Vår ambition är att kollektivtrafiken ska vara det naturliga förstahandsvalet för så många stockholmare som möjligt. Inte för att människor saknar alternativ eller för att det vid varje tillfälle är billigast, utan för att kollektivtrafiken erbjuder det bästa alternativet.

Direktören, sjuksköterskan, studenten, pensionären och småbarnsföräldern ska alla ha anledning att välja båten, bussen, tåget eller tunnelbanan. Det förutsätter en kollektivtrafik som är snabb, trygg, pålitlig och enkel att använda. En inställd avgång är inte bara en siffra i statistiken. Det kan vara ett missat arbetspass, en försenad hämtning på förskolan eller tid med familjen som aldrig kommer tillbaka. För resenären är det sällan antalet fordon, organisationsformerna eller trafikavtalens utformning som spelar någon roll. Det avgörande är att resan fungerar.

En attraktiv kollektivtrafik förutsätter också att hela resan fungerar. Bussar, tunnelbana, pendeltåg, lokalbanor och sjötrafik ska tillsammans bilda ett sammanhängande trafiksystem som knyter ihop hela Stockholmsregionen. Det handlar om smidiga byten, god framkomlighet och möjligheten att kombinera olika färdmedel.

För många stockholmare börjar resan långt innan de kliver ombord på tåget eller bussen. En infartsparkering, en trygg väg till hållplatsen eller

en snabb anslutningsbuss kan vara avgörande för om kollektivtrafiken är ett attraktivt alternativ. Stockholmsregionens olika delar har skilda förutsättningar, men den gemensamma ambitionen måste vara att göra fler platser tillgängliga och fler livsval möjliga.

Förändrade resvanor, tekniska framsteg och nya mobilitetslösningar skapar möjligheter att tänka nytt kring hur människor förflyttar sig. Digitalisering och automatisering kan göra det möjligt att erbjuda bättre service, kortare restider och mer flexibel trafik till en lägre kostnad. Men ny teknik har inget egenvärde. Den ska användas när den gör verklig nytta för resenärerna. På samma sätt är en ny spårsträckning eller busslinje aldrig ett mål i sig. Investeringar och trafikförändringar måste utgå från människors behov och nyttan för Stockholmsregionen som helhet.

Det är människors behov och resvanor som ska styra kollektivtrafikens utveckling, inte tvärtom. Det kräver både långsiktiga investeringar och en förmåga att utveckla den trafik som redan finns.

Moderaterna tror på kollektivtrafiken som idé och på dess förmåga att göra Stockholm större, friare och mer sammanhängande. Det kräver ordning och reda i ekonomin, en effektiv organisation och en konsekvent prioritering av det som skapar störst nytta för resenärerna. För ytterst är det inte antalet kilometer spår eller hur många bussar som rullar som avgör kollektivtrafikens framgång, utan vilka möjligheter den skapar.

Vår vision är ett Region Stockholm där avstånden blir mindre, möjligheterna större och där kollektivtrafiken gör det möjligt för fler människor att leva det liv de själva väljer.

1.4.1. Fyra förlorade år

När det rödgröna styret tillträdde hösten 2022 utlovades en kollektivtrafik som skulle bli mer, bättre och billigare. Fyra år senare går det att konstatera att utvecklingen i flera centrala avseenden har gått i motsatt riktning. Busslinjer har lagts ned, trafikutbudet har reducerats och biljettpriserna har höjts. Bara i Stockholms innerstad och på Lidingö minskades busstrafikens utbud med omkring 16 procent genom beslut under 2024 och under mandatperioden har fler än en miljon avgångar dragits in.

Samtidigt har resandet haft svårt att återhämta sig efter pandemin. År 2025 uppgick det till endast 83 procent av 2019 års nivå och minskade dessutom jämfört med föregående år. För de stockholmare som är beroende av kollektivtrafiken för att ta sig till arbetet, utbildningen eller fritidsaktiviteterna innebär färre avgångar längre väntetider, sämre tillgänglighet och minskad frihet. Det är en utveckling som rimmar illa med ambitionen att stärka kollektivtrafikens attraktivitet och Stockholmsregionens långsiktiga konkurrenskraft.

Den gångna mandatperioden har också präglats av omfattande problem med trafikens tillförlitlighet och genomförandet av strategiskt viktiga investeringar. Pendeltågstrafiken har genomgått en djup kris och trots en successivt stabilare trafikleverans har styret ännu inte lyckats få ett långsiktigt trafikavtal på plats. I stället har ytterligare ett nödavtal tecknats och hundratals miljoner kronor försvunnit från stockholmarna.

Parallellt har stora infrastrukturprojekt drabbats av förseningar och kostnadsökningar, och trots att ytterligare miljardbelopp har behövt tillföras tunnelbaneutbyggnaden finns nu ett finansieringsgap om 23 miljarder kronor. Problemen med framtidens kollektivtrafik handlar dock inte enbart om ökade kostnader, utan också om försenade nyttor för resenärerna och en växande belastning på regionens framtida ekonomi.

Samtidigt har stockholmarna fått bära en större del av kostnaden genom höjd regionskatt och dyrare SL-biljetter. Under 2025 redovisade trafikförvaltningen ett överskott på närmare en miljard kronor, medan trafikutbudet fortfarande bar djupa spår av tidigare neddragningar. Ett ekonomiskt överskott är viktigt för en långsiktigt hållbar verksamhet, men det är inte ett självändamål. Det avgörande är hur resurserna används för att skapa nytta för resenärerna.

Efter fyra år är det därför rimligt att ställa frågan vad stockholmarna faktiskt har fått tillbaka för sina pengar. En kollektivtrafik som ska vinna fler resenärer och bidra till en växande Stockholmsregion måste utvecklas genom ökad tillgänglighet, högre tillförlitlighet och ett effektivare resursutnyttjande – inte genom att successivt begränsa människors möjligheter att resa.

1.4.2. Fler avgångar, inte färre

Stockholms kollektivtrafik behöver fler resenärer. Under de senaste åren har det socialdemokratiskt ledda styret genomfört omfattande

nedskärningar, vilket skapat en negativ spiral där färre resenärer ger lägre biljettintäkter, som i sin tur används för att motivera ytterligare nedskärningar. Moderaterna vill bryta den utvecklingen och skapa förutsättningar för en kollektivtrafik som växer och lockar tillbaka resenärer och attraherar nya.

Utbud föder efterfrågan. När avgångarna blir fler, väntetiderna kortare och möjligheterna att resa större blir kollektivtrafiken mer attraktiv. Omvänt kan färre avgångar få människor att välja andra färdsätt. Det är därför missvisande att betrakta trafikutbudet som en direkt konsekvens av dagens resande. Trafikutbudet är också en av de viktigaste faktorerna som avgör morgondagens resande. Den som drar ned på trafiken för att anpassa kostnaderna efter minskad efterfrågan riskerar att samtidigt försvaga förutsättningarna för en återhämtning.

För Moderaterna är tillgänglighet och tillförlitlighet de viktigaste utgångspunkterna för att fler ska välja kollektivtrafiken. Det hjälper föga att en biljett är billig om bussen inte går när man behöver den eller om pendeltåget inte kommer fram i tid. Det kräver fler avgångar där behoven är stora, bättre framkomlighet och en trafikplanering som utgår från hela resan.

Att återställa de senaste årens neddragningar är en viktig första åtgärd, men ambitionen måste vara större. Vi ska inte bara återställa det som försvunnit, utan utveckla kollektivtrafiken för framtidens resande.

Förändrade resvanor kräver också ett förändrat trafikutbud. När människor reser vid andra tider, till andra destinationer och med olika färdmedel måste kollektivtrafiken utvecklas för att möta efterfrågan. Det är produkten som ska anpassas efter kunden, inte kunden efter produkten. Att människor väljer bort kollektivtrafiken är inte ett argument för att fortsätta försämra den, utan en anledning att undersöka varför den inte längre motsvarar deras behov. Moderaterna vill därför utveckla en mer flexibel och konkurrenskraftig kollektivtrafik som är relevant för fler resor, under fler av dygnets timmar.

Det innebär bland annat att utveckla nattrafiken så att människor kan resa tryggt och smidigt även när arbetsdagen slutar sent. Stockholm är en storstadsregion där arbetsmarknaden och människors liv inte upphör när den ordinarie trafiken glesas ut.

Det behövs också ett utvecklat nät av express- och snabbussar som knyter samman regionala stadskärnor, arbetsplatser och bostadsområden med kortare restider och färre byten. Genom att använda befintlig väginfrastruktur bättre och tillsammans med kommunerna prioritera bussarnas framkomlighet kan betydande förbättringar åstadkommas utan att varje ny förbindelse förutsätter miljardinvesteringar i spår.

Ny teknik och dynamiska trafiklösningar ska också användas där traditionell linjetrafik inte alltid är det mest ändamålsenliga alternativet. Anropsstyrd trafik, flexibla linjedragningar och på sikt automatiserade fordon kan erbjuda bättre tillgänglighet och högre resenärsnytta utan motsvarande kostnadsökningar. Det handlar inte om att ersätta välfungerande kollektivtrafik med oprövade lösningar, utan om att använda rätt trafiklösning på rätt plats.

Om Region Stockholm ska kunna satsa på kollektivtrafiken så kräver det också att vi använder oss av beprövad forskning och erfarenhet vid sidan av framtidens lösningar. Det innebär att vi inte har råd att med att vissa trafikavtal och en basverksamhet blir uppemot 30 procent dyrare i drift än vad de hade behövt vara. Därför måste busstrafiken i Sigtuna och Upplands Väsby upphandlas i samband med att innevarande avtal löper ut.

En modern kollektivtrafik måste kombinera storskalig, kapacitetsstark trafik med flexibla tjänster som möter människors olika resebehov.

Moderaternas trafikpolitik utgår från en enkel princip: kollektivtrafiken ska konkurrera om resenärerna genom att vara bra. Det kräver att vi prioriterar det som faktiskt gör skillnad för människors vilja och möjlighet att resa kollektivt. I stället för att administrera ett minskande resande ska vi skapa förutsättningar för ett växande.

1.4.3. Kollektivtrafik som knyter ihop jobb och bostäder

Stockholmsregionens styrka ligger i dess stora och dynamiska arbetsmarknad. Här finns företag, universitet, sjukhus och arbetsplatser som tillsammans skapar möjligheter för människor att arbeta, utbilda sig och utvecklas. Men dessa möjligheter är inte lika tillgängliga för alla.

För den som saknar bil, arbetar obekväma tider eller bor långt från kollektivtrafikens stora knutpunkter kan avståndet till ett arbete vara betydligt större än vad kartan visar. En arbetsplats som ligger två mil bort kan i praktiken vara svårare att nå än en som ligger fem mil bort. Det avgörande är inte det geografiska avståndet, utan hur lång tid det tar att resa och om kollektivtrafiken fungerar när arbetet börjar och slutar.

För Moderaterna är därför en välfungerande kollektivtrafik också en fråga om arbetslinjen. Det ska vara möjligt att tacka ja till ett arbete utan att först behöva skaffa bil, och företag ska kunna rekrytera den kompetens de behöver oavsett var i regionen människor bor. I dag finns arbetsplatser och företagsområden dit kollektivtrafiken är otillräcklig, trots att många människor reser dit varje dag. Det gäller inte minst industriområden, logistikcentrum, handelsplatser och arbetsplatser där verksamheten pågår under dygnets alla timmar.

När kollektivtrafiken inte motsvarar arbetslivets behov begränsas människors möjligheter att försörja sig själva samtidigt som företagens kompetensförsörjning försvåras. Det är dåligt för både individen och Stockholmsregionens tillväxt.

Moderaterna vill därför utveckla särskilda arbetslinjer i kollektivtrafiken, med bussförbindelser som i högre grad utformas efter arbetsplatsernas lokalisering och medarbetarnas faktiska arbetstider. Det kan handla om direktförbindelser till större arbetsplatsområden, tidigare morgonavgångar, senare kvällstrafik eller tidtabeller som anpassas till skiftbyten. För en undersköterska som börjar sitt arbetspass klockan sex på morgonen eller en lagerarbetare som slutar sent på kvällen spelar det liten roll hur väl trafiken fungerar under den traditionella rusningstimmen. Arbetslinjerna ska utvecklas där det finns ett tydligt resandebehov och möjlighet att förbättra tillgängligheten genom en mer ändamålsenlig trafikplanering, i första hand genom att använda och utveckla befintliga trafiksystem.

För att lyckas behöver kollektivtrafiken planeras i närmare samverkan med arbetsgivarna. Moderaterna vill därför inrätta en särskild arbetsplatsförhandling, där Region Stockholm tillsammans med företag, större arbetsgivare och berörda kommuner identifierar brister i tillgängligheten och tar fram konkreta förbättringar. När nya företag etablerar sig, verksamheter expanderar eller arbetstider förändras måste också kollektivtrafiken kunna anpassas. Det behövs en mer

systematisk dialog om hur många som arbetar i ett område, varifrån de reser och när de behöver ta sig till och från arbetet. Genom att bättre samordna trafikplaneringen med arbetsplatsernas behov kan fler välja kollektivtrafiken samtidigt som regionens resurser används effektivare.

Stockholmsregionens arbetsmarknad är betydligt större än Stockholms innerstad. Under lång tid har kollektivtrafiksystemet framför allt utvecklats för resor mellan länets olika delar och den centrala staden. Det är en struktur som även fortsättningsvis fyller en viktig funktion, men som inte fullt ut motsvarar dagens arbetsmarknad. Allt fler arbetsplatser finns i regionala stadskärnor och företagsområden utanför innerstaden. Ändå förutsätter många resor mellan dessa platser omvägar via centrala Stockholm och flera byten. För att hela regionens tillväxtpotential ska kunna tas tillvara behöver kollektivtrafiken i högre grad också knyta samman länets olika delar med varandra.

Moderaterna vill därför stärka de tvärgående förbindelserna och utveckla ett nät av snabba och kapacitetsstarka busslinjer mellan regionala stadskärnor, bostadsområden och stora arbetsplatskoncentrationer. Med fler direktförbindelser, färre onödiga byten och bättre framkomlighet kan restiderna kortas och arbetsmarknaden knytas närmare samman. Särskilt viktigt är att utveckla kollektivtrafiken i de relationer där spårtrafiken inte erbjuder ett konkurrenskraftigt alternativ. Snabbussar kan använda befintlig infrastruktur och skapa nya resmöjligheter betydligt snabbare än vad omfattande spårinvesteringar medger. Genom att prioritera bussarnas framkomlighet på strategiskt viktiga sträckor kan kollektivtrafiken bli ett attraktivt alternativ också för resor som i dag huvudsakligen görs med bil.

En sammanhängande arbetsmarknad förutsätter också att människor kan ta sig till kollektivtrafiken. I stora delar av Stockholmsregionen bor människor i småhusområden, mindre tätorter och på landsbygden, där avstånden till närmaste station eller större busshållplats är långa. För dessa invånare är bilen ofta en nödvändig del av vardagen, men det behöver inte innebära att hela resan måste göras med bil. Genom fler och bättre infartsparkeringar kan bilen och kollektivtrafiken komplettera varandra i stället för att ställas mot varandra. Moderaterna vill därför genomföra Infartslyftet, en långsiktig satsning på över en halv miljard kronor för att tillsammans med länets kommuner utveckla infartsparkeringar vid strategiskt viktiga knutpunkter. Parkeringarna

ska vara trygga, lättillgängliga och placerade där de gör störst nytta för att fler ska kunna kombinera bilen med kollektivtrafiken.

Stockholmsregionens arbetsmarknad slutar inte heller vid länsgränsen. Varje dag reser människor mellan Stockholm och omkringliggande delar av Mälardalen för att arbeta och studera. När förbindelserna fungerar väl får företag tillgång till en större arbetsmarknad, samtidigt som människor får fler möjligheter att välja bostad och arbetsplats. Moderaterna vill därför utveckla den regionala tillgängligheten genom bättre samordning mellan olika trafiksystem, smidigare byten och enklare biljetter för resor över länsgränserna. Kollektivtrafiken ska bidra till att hålla samman en växande funktionell arbetsmarknad, inte begränsas av administrativa gränser.

En kollektivtrafik som knyter samman jobb och bostäder gör mer än att underlätta människors arbetsresor. Den förbättrar företagens möjligheter att rekrytera, gör fler bostadsområden attraktiva och stärker förutsättningarna för nya etableringar och investeringar. När fler arbetsplatser blir tillgängliga inom rimlig restid ökar också människors möjligheter att hitta ett arbete som motsvarar deras kompetens. Det stärker matchningen på arbetsmarknaden och skapar förutsättningar för högre produktivitet och ekonomisk tillväxt.

Moderaternas ambition är att fler stockholmare ska kunna nå fler arbetstillfällen på kortare tid. Det är så kollektivtrafiken kan bidra till en större, mer dynamisk och konkurrenskraftig Stockholmsregion.

1.4.4. Tryggt, enkelt och pålitligt att resa

För att kollektivtrafiken ska vara ett attraktivt alternativ räcker det inte att bussar och tåg går ofta och kommer fram i tid. Resenärerna måste också kunna känna sig trygga och uppleva att det är enkelt att planera, genomföra och betala för sin resa. Oavsett om man reser varje dag eller någon gång ibland ska kollektivtrafiken vara lätt att förstå och använda. För Moderaterna är detta grundläggande kvalitetskrav som måste prägla hela resan, från det att resenären lämnar hemmet till dess att hon eller han når sin destination.

Tryggheten är en förutsättning för människors frihet att röra sig. Den som inte vågar vänta ensam vid en hållplats, resa med pendeltåget sent på kvällen eller gå genom en otrygg stationsmiljö har i praktiken fått sina möjligheter begränsade. Det gäller särskilt kvinnor, äldre och andra resenärer som upplever otrygghet i offentliga miljöer. Ingen ska behöva

avstå från en utbildning, ett arbete eller en fritidsaktivitet därför att resan dit eller hem känns otrygg. Kollektivtrafiken ska vara en plats där människor kan känna sig säkra, oavsett tid på dygnet eller var i Stockholmsregionen de befinner sig.

Moderaterna vill därför ta nästa steg i utvecklingen av SL trygghetscentral. I dag utgör trygghetscentralen en viktig funktion för att övervaka kollektivtrafikens miljöer, hantera incidenter och samordna trygghetsresurser. Genom att utveckla verksamheten till en regional trygghetscentral vill vi stärka samverkan mellan Region Stockholm, kommunerna, trafikoperatörerna och rättsvårdande myndigheter. När trygghetshotande händelser inträffar måste rätt resurser snabbt kunna sättas in på rätt plats. En mer sammanhållen lägesbild, bättre informationsdelning och en gemensam samordning av tillgängliga resurser kan bidra till både snabbare ingripanden och ett effektivare förebyggande arbete. Brottslighet och otrygghet följer inte kommungränser och trygghetsarbetet kan därför inte heller begränsas av dem.

För att stärka tryggheten behövs också fler synliga trygghetsresurser ute i kollektivtrafiken. Moderaterna vill utöka antalet ordningsvaktspatruller, förstärka trygghetsarbetet ombord på pendeltågen och bygga ut kamerabevakningen på stationer, hållplatser och i fordon. Kameror ska användas både för att förebygga och upptäcka brott och för att ge trygghetscentralen bättre förutsättningar att snabbt agera vid incidenter. Samtidigt behöver samarbetet med Polismyndigheten utvecklas. Moderaterna vill återinföra en särskild tunnelbanepolis och se en tydligare polisiär närvaro i och omkring kollektivtrafiken. Ordningsvakter och trygghetsvärdar fyller viktiga funktioner, men de kan aldrig ersätta polisens ansvar för att förebygga, utreda och ingripa mot brott.

Tryggheten handlar också om den miljö, människor möter under sin resa. Stationer och hållplatser ska vara hela, rena, väl upplysta och utformade så att människor känner sig trygga. Moderaterna vill också pröva möjligheten att erbjuda följeslagare för resenärer som känner sig otrygga under kvällar och nätter. Den som behöver stöd för att ta sig hem ska kunna få hjälp under hela eller delar av resan.

Samtidigt ska det råda ordning och reda i kollektivtrafiken. Hot, våld, skadegörelse och plankning ska motverkas genom tydliga regler, effektiv biljettkontroll och konsekventa insatser mot den som stör andra

resenärer. Kollektivtrafiken är till för de människor som använder och finansierar den, och deras trygghet ska alltid komma först.

En pålitlig kollektivtrafik förutsätter också att resenärerna får rätt information i rätt tid. Även i världens bästa trafiksystem kommer störningar ibland att inträffa. Det avgörande är hur snabbt de hanteras och hur väl resenärerna kan anpassa sin resa. I dag är det alltför ofta resenären själv som måste söka information, försöka förstå vad som har hänt och hitta en alternativ resväg. Moderaterna vill utveckla SL:s trafikinformation så att den blir mer proaktiv, individanpassad och användbar. Genom bättre realtidsinformation, personliga pushnotiser och tydliga förslag på alternativa resvägar ska resenärerna kunna få besked om störningar innan de står på perrongen eller vid busshållplatsen. Den som brukar resa med en viss linje ska enkelt kunna få information om just den trafiken, utan att behöva leta bland störningar som inte påverkar den egna resan.

Digitaliseringen skapar möjligheter att göra kollektivtrafiken betydligt enklare att använda. SL digitala tjänster ska utgå från resenärens behov och göra det lätt att planera en resa, köpa biljett och få information längs vägen. Det gäller också själva biljettsystemet. Under lång tid har kollektivtrafikens biljetter främst varit utformade för människor som antingen reser dagligen eller köper enstaka biljetter. Men när fler arbetar hemifrån, studerar deltid eller reser oregelbundet behöver också biljettutbudet utvecklas. Resenärerna ska inte behöva anpassa sina liv efter SL biljettsortiment.

Moderaterna vill därför införa ett pilotprojekt med capping, ett automatiskt pristak som innebär att resenären aldrig behöver betala mer än ett bestämt belopp för sina resor under ett dygn. Den som reser flera gånger samma dag ska inte behöva fundera över om det hade varit billigare att köpa en annan biljett. Vi vill också införa en flexbiljett som ger möjlighet att resa under tio valfria dagar inom en trettiodagarsperiod. Det skapar ett mer attraktivt alternativ för den som arbetar på kontoret några dagar i veckan eller av andra skäl inte har behov av ett traditionellt månadskort. Målet är ett enklare och mer flexibelt biljettsystem där människor kan välja det alternativ som bäst motsvarar deras resande, utan onödigt krångel.

Enklare resor handlar också om att undanröja onödiga gränser mellan olika trafiksystem. För resenären spelar det liten roll vilket bolag som kör tåget eller vilken organisation som ansvarar för biljetterna. Det

viktiga är att kunna ta sig fram snabbt, smidigt och till ett rimligt pris. Moderaterna vill därför pröva att låta SL-biljetten gälla även ombord på Mälartåg inom Stockholms län. Ett första steg är att i samverkan med Mälardalstrafik införa SL-biljettens giltighet på resor till och från Nykvarn, med möjlighet att därefter utvidga modellen till fler stationer. Genom att bättre ta tillvara den regionala tågtrafik som redan finns kan resenärerna få fler förbindelser och bättre tillgänglighet utan att ny trafik behöver byggas upp från grunden.

Stockholmsregionens internationella tillgänglighet måste också förbättras. Arlanda är Sveriges viktigaste internationella flygplats och en avgörande förutsättning för regionens konkurrenskraft, besöksnäring och näringslivets internationella förbindelser. Men möjligheterna att resa kollektivt till flygplatsen begränsas av höga biljettpriser och ett system där särskilda avgifter gör järnvägsresan dyrare än vad den annars skulle behöva vara. Det är orimligt att resenärerna ska mötas av särskilda ekonomiska hinder för att resa kollektivt till en av regionens viktigaste målpunkter. Moderaterna vill därför att staten tar ansvar för att förhandla bort eller kraftigt minska stationsavgiften på Arlanda. Genom lägre trösklar för tågresandet och bättre förutsättningar för kollektivtrafiken kan fler välja bort bilen samtidigt som tillgängligheten till flygplatsen förbättras för både resenärer och anställda.

En kollektivtrafik i världsklass måste förtjäna resenärernas förtroende varje dag. Det handlar om att kunna resa hem tryggt efter ett sent arbetspass, få besked när tåget är försenat, slippa fundera över vilken biljett som blir billigast och enkelt kunna fortsätta resan även när den går utanför SL traditionella trafiksystem. Moderaterna vill göra det tryggare, enklare och mer förutsägbart att resa kollektivt. För stockholmarna ska kollektivtrafiken inte vara något som försvårar vardagen, utan något som får den att fungera.

1.4.5. Vårda det vi redan har

Stockholmsregionen står inför en historisk utbyggnad av kollektivtrafiken. Nya tunnelbanelinjer, stationer och spårförbindelser ska göra det möjligt för fler människor att resa snabbare och enklare genom regionen. Men samtidigt som vi bygger nytt måste vi ta ansvar för det vi redan har.

Framtidsbygget blir ingenting värt för resenärerna om den befintliga kollektivtrafiken inte fungerar. För Moderaterna är det därför lika viktigt att vårda och utveckla dagens trafiksystem som att investera i

morgondagens. En kollektivtrafik i världsklass byggs inte bara genom nya spår, utan genom att säkerställa att de spår som redan finns håller för framtiden.

Stockholms kollektivtrafiksystem är omfattande och till stora delar byggt för flera generationer sedan. Tunnelbanans äldsta delar är över 70 år gamla och stora delar av infrastrukturen närmar sig eller har passerat den tekniska livslängd som ursprungligen planerades. Spår, växlar, signalsystem, elanläggningar, fordon och depåer behöver kontinuerligt underhållas, moderniseras och ersättas. Samtidigt ställer en växande och mer tekniskt avancerad anläggning allt högre krav på drift och förvaltning.

Om nödvändiga åtgärder skjuts på framtiden riskerar problemen att växa, med fler trafikstörningar, ökade kostnader och sämre tillförlitlighet som följd. Att inte genomföra en investering i tid kan därför i längden bli betydligt dyrare än att ta kostnaden när behovet uppstår.

Moderaterna vill stärka det långsiktiga arbetet med underhåll och reinvesteringar i hela kollektivtrafiksystemet. Det innebär att nödvändiga ersättningsinvesteringar i spåranläggningar, energiförsörjning, signal- och trafikstyrningssystem, fordon och depåer ska prioriteras utifrån deras betydelse för trafikens säkerhet, kapacitet och tillförlitlighet. Det förebyggande underhållet måste också ges tillräckliga resurser. Genom att systematiskt följa anläggningarnas skick, identifiera risker och åtgärda brister innan de orsakar störningar kan både kostnader och avbrott i trafiken begränsas. Underhåll ska planeras långsiktigt och genomföras när det ger minst påverkan på resenärerna, inte först när något har gått sönder.

En särskilt viktig del är att modernisera kollektivtrafikens signal- och trafikstyrningssystem. Föråldrad teknik riskerar att begränsa både kapaciteten och möjligheterna att snabbt återställa trafiken vid störningar. Moderna system kan skapa förutsättningar för tätare avgångar, effektivare trafikledning och bättre möjligheter att hantera avvikelser utan att hela trafiksystemet påverkas.

Samtidigt måste investeringarna genomföras på ett sätt som värnar driftsäkerheten i den befintliga trafiken. Stockholmsregionen behöver en långsiktig plan för hur tekniken successivt ska förnyas och anpassas till framtidens trafikbehov.

Även fordon och depåer är avgörande för kollektivtrafikens tillförlitlighet. Bussar och tåg måste vara driftsäkra, ändamålsenliga och anpassade till de krav som ställs i dagens och morgondagens trafik. Depåerna behöver ha tillräcklig kapacitet och rätt förutsättningar för uppställning, service och underhåll. När nya fordon införs eller befintliga moderniseras måste depåkapaciteten utvecklas i takt med behoven. Bristande underhållskapacitet eller otillräckliga depåer får inte bli ett hinder för att köra den trafik som stockholmarna behöver. Genom att samordna investeringar i fordon, depåer och övrig infrastruktur kan regionen både stärka trafikens kvalitet och använda resurserna mer effektivt.

En välfungerande kollektivtrafik handlar också om att stationer och bytespunkter fungerar i vardagen. För den som reser med barnvagn, rullator eller rullstol kan en trasig hiss innebära att det över huvud taget inte går att genomföra resan. En rulltrappa som står stilla kan skapa trängsel, förlänga restider och försämra tillgängligheten för tusentals resenärer. Moderaterna vill därför prioritera arbetet med att modernisera och byta ut hissar och rulltrappor, särskilt vid stationer med stora resandeflöden och där alternativa vägar saknas. Genom bättre förebyggande underhåll, tydligare krav på tillgänglighet och snabbare felavhjälpning ska fler anläggningar fungera när resenärerna behöver dem. Det är en självklar del av ett kollektivtrafiksystem som ska vara tillgängligt för alla.

Ansvaret för en fungerande kollektivtrafik stannar samtidigt inte vid Region Stockholms egna anläggningar. Pendeltågen är beroende av den statliga järnvägsinfrastrukturen och busstrafikens framkomlighet påverkas av hur vägnätet underhålls och utvecklas. Återkommande signal- och växelfel, spårproblem och hastighetsnedsättningar får stora konsekvenser för människor som varje dag är beroende av kollektivtrafiken. Moderaterna vill därför att Region Stockholm ska vara en aktiv och pådrivande part gentemot Trafikverket och andra ansvariga väghållare för att stärka drift, underhåll och reinvesteringar i Stockholmsregionens transportinfrastruktur. Det kräver ett närmare samarbete, gemensamma prioriteringar och en tydlig uppföljning av vilka åtgärder som faktiskt minskar störningarna.

Att vårda det vi redan har är ytterst en fråga om långsiktigt ekonomiskt ansvarstagande. När underhåll skjuts upp och anläggningar tillåts förfalla ökar risken för akuta fel, kostsamma reparationer och investeringar som blir betydligt dyrare än nödvändigt. Samtidigt trängs

andra angelägna satsningar undan när resurser måste läggas på att hantera problem som hade kunnat förebyggas. Moderaterna vill därför att underhålls- och reinvesteringsbehoven ska vara en integrerad del av regionens långsiktiga ekonomiska planering, med tydliga prioriteringar och uppföljning av anläggningarnas skick och funktion. Varje investering ska bedömas utifrån sin nytta under hela livslängden, inte enbart utifrån kostnaden för att genomföra den.

För Moderaterna är det självklart att vi ska bygga framtidens kollektivtrafik utan att försumma den vi redan har. Nya spår och stationer ska öppna möjligheter för kommande generationer, samtidigt som dagens resenärer ska kunna lita på att tågen går, att stationerna fungerar och att trafiken håller hög kvalitet. Genom att prioritera underhåll, modernisering och långsiktiga reinvesteringar kan vi både minska störningarna här och nu och säkerställa att Stockholmsregionens kollektivtrafik fortsätter att fungera under många decennier framöver.

1.4.6. Bygg ut systemet med kontroll över tid och kostnad

Stockholmsregionen ska fortsätta växa och utvecklas. Det förutsätter att också kollektivtrafiken byggs ut och får kapacitet att möta framtidens behov. Nya spårförbindelser kan knyta samman bostads- och arbetsmarknader, korta restider och göra det möjligt för fler människor att bo, arbeta och leva i olika delar av regionen.

För Moderaterna är en långsiktig utbyggnad av kollektivtrafiken därför en central del av arbetet för att stärka Stockholmsregionens konkurrenskraft, men stora investeringar kräver också ett stort ansvarstagande. Varje krona som investeras måste användas effektivt och resultera i verklig nytta för stockholmarna. Det räcker inte att besluta om nya projekt utan de måste också kunna genomföras i tid, inom rimliga ekonomiska ramar och med den kvalitet som krävs för att anläggningarna ska fungera under många decennier.

Stockholmsregionen genomför nu den största utbyggnaden av tunnelbanan sedan 1960-talet. Genom Stockholms- och Sverigeförhandlingen byggs tunnelbanan ut till Barkarby, Arenastaden, Nacka och Söderort, samtidigt som en ny linje planeras och byggs mellan Fridhemsplan och Älvsjö. Sammantaget tillkommer 18 stationer och omkring tre mil nya spår. Det är historiska investeringar som

kommer att förändra människors möjligheter att resa och skapa nya förutsättningar för bostadsbyggande, företagsetableringar och regional tillväxt. Moderaterna har varit pådrivande för dessa satsningar och står fast vid ambitionen att utveckla Stockholms kollektivtrafik för framtiden. Men utbyggnadens betydelse gör det också särskilt angeläget att projekten genomförs med ordning och reda.

De senaste årens utveckling har visat vad som händer när kostnadskontrollen och projektstyrningen brister. Flera av regionens största infrastrukturprojekt har drabbats av omfattande förseningar och fördyringar. Tvärbanans Kistagren är ett tydligt exempel på hur brister i planering, upphandling och genomförande kan få stora konsekvenser för ekonomin, resenärerna och stadsutvecklingen. Det senaste exemplet i raden är den slutkostnadsprognos gällande tunnelbanans utbyggnad som presenterades i september och som visar på stora förseningar samt ett finansieringsgap om 23 miljarder kronor.

Varje försening innebär att människor får vänta längre på de förbättringar som utlovats, samtidigt som stigande investeringsutgifter riskerar att tränga undan andra angelägna satsningar. När kostnaderna ökar utan att motsvarande nytta tillkommer försämras också investeringarnas samhällsekonomiska värde.

Moderaterna vill därför stärka den politiska kontrollen över regionens stora investeringar. Obligatoriska kontrollstationer ska införas för större investeringsprojekt, med regelbunden och transparent återrapportering till ansvarig nämnd och regionstyrelsen. Kontrollstationerna ska ge en samlad bild av projektens tidplaner, kostnadsutveckling, kvalitet, risker och förväntade nyttor. Avvikelser ska identifieras i ett tidigt skede, analyseras och följas av tydliga åtgärder. Vid större förändringar av projektens förutsättningar ska det också finnas möjlighet att ompröva vägval, omfattning och genomförande.

Den politiska styrningen får inte reduceras till att i efterhand godkänna nya budgetramar när kostnaderna redan har uppstått. Regionstyrelsens uppsiktsansvar måste stärkas och trafiknämnden ges den insyn som krävs för att kunna ta ansvar för investeringarnas genomförande.

En bättre investeringsstyrning förutsätter också ett mer systematiskt arbete med riskhantering. Stora infrastrukturprojekt kommer alltid att innehålla osäkerheter, men risker som är kända eller möjliga att förutse måste hanteras innan de utvecklas till omfattande förseningar och

kostnadsökningar. Prognoser ska löpande uppdateras utifrån projektens faktiska framdrift och inte bygga på förhoppningar om att tidigare förseningar ska kunna arbetas igen. Vid särskilt stora eller komplexa projekt ska oberoende granskningar kunna användas för att kvalitetssäkra beslutsunderlag och bedöma om tidplaner och budgetar är realistiska.

Samtidigt måste regionens investeringsplanering ta större hänsyn till vad som händer när de nya anläggningarna tas i bruk. Den pågående tunnelbaneutbyggnaden innebär att en betydligt större anläggning successivt ska överföras från förvaltningen för utbyggd tunnelbana till trafikförvaltningen. Nya stationer, spår, fordon och tekniska system ska integreras med den befintliga trafiken, samtidigt som ansvar för drift, underhåll och långsiktig förvaltning ska säkerställas. Det är en omfattande uppgift som ställer stora krav på samordning mellan förvaltningarna. Brister i överlämningen riskerar att leda till ytterligare kostnader, försenade trafikstarter och problem som i slutändan drabbar resenärerna.

Moderaterna vill därför stärka samordningen och tydliggöra ansvarsfördelningen mellan förvaltningen för utbyggd tunnelbana och trafikförvaltningen. Det behöver finnas gemensamma och tydliga processer för kravställning, teknisk samordning, provning och överlämning, liksom en samlad bild av vilka kostnader och risker som följer med de nya anläggningarna. Ansvaret får inte falla mellan två förvaltningar eller skjutas framför organisationen till dess att anläggningen ska tas i drift. En fungerande överlämning ska vara en integrerad del av investeringsprojektets genomförande, inte en fråga som hanteras först när byggarbetena närmar sig sitt slut.

De ekonomiska konsekvenserna av kollektivtrafikens utbyggnad sträcker sig dessutom långt bortom själva byggkostnaden. När nya anläggningar tas i drift tillkommer kostnader för trafikering, personal, energi, underhåll, avskrivningar och räntor.

Investeringar som finansieras genom lån eller medfinansiering innebär därför inte att den framtida driften är finansierad. Tvärtom kan ökade kapitalkostnader under lång tid begränsa utrymmet för att utveckla det befintliga trafikutbudet. Moderaterna vill därför att beslut om nya stora investeringar ska grundas på en samlad bedömning av kostnaderna under anläggningens hela livslängd, inklusive hur framtida drift, underhåll och reinvesteringar ska finansieras. Det måste finnas en tydlig

koppling mellan beslutet att bygga ny infrastruktur och de ekonomiska förutsättningarna att faktiskt använda den.

Samma krav på långsiktighet och ekonomiskt ansvarstagande måste prägla utvecklingen av övriga spårprojekt. Tvärbanans utbyggnad till Kista och Helenelund ska färdigställas med skärpt kontroll över återstående kostnader och tidplaner. Samtidigt behöver arbetet med Spårväg Syd och Roslagsbanans förlängning till city drivas vidare utifrån ingångna överenskommelser och med tydlig kontroll över projektens genomförbarhet. Båda projekten har potential att förbättra den regionala tillgängligheten och skapa nya förbindelser mellan bostäder, arbetsplatser och viktiga regionala målpunkter, men också här måste investeringarnas nytta vägas mot deras samlade kostnader och regionens långsiktiga ekonomiska förutsättningar.

Moderaterna vill även fortsätta arbetet med att utveckla kollektivtrafiken till Norra Djurgårdsstaden genom en förlängning av Spårväg City till Ropsten. En sådan utbyggnad skulle kunna förbättra kollektivtrafikförsörjningen i en växande stadsdel och skapa förutsättningar för att på sikt knyta samman Spårväg City med Lidingöbanan. För att komma vidare behöver planeringsarbetet återupptas och en långsiktigt hållbar finansieringslösning tas fram tillsammans med berörda kommuner och andra intressenter.

Stockholmsregionen behöver fortsätta investera i framtidens kollektivtrafik. Ambitioner måste dock följas av genomförandekraft och ekonomiskt ansvarstagande. För Moderaterna är målet inte att bygga så mycket som möjligt, utan att genomföra de investeringar som skapar störst nytta för människor, företag och regionens långsiktiga utveckling. Det kräver tydliga prioriteringar, bättre riskhantering och en politisk styrning som tar ansvar för hela kedjan från planering till färdig anläggning och fungerande trafik.

Vi ska bygga ut Stockholms kollektivtrafik för framtiden, men vi ska göra det med kontroll över tid, kostnad och kvalitet.

1.4.7. En tillgänglig sjö- och skärgårdstrafik

Vattnet är en av Stockholmsregionens största tillgångar och en del av det som gör vår region unik. Mälaren, Saltsjön och skärgårdens tusentals öar skapar möjligheter för boende, företagande och rekreation, men innebär också särskilda utmaningar för tillgängligheten.

För många stockholmare erbjuder sjövägen en möjlighet att resa snabbare och enklare mellan olika delar av regionen. För andra är båten den enda förbindelsen till arbete, skola och samhällsservice. En välfungerande sjötrafik är därför både en del av Stockholms kollektivtrafiksystem och en förutsättning för en levande skärgård.

Pendelbåtstrafiken är ett uppskattat inslag i Stockholms kollektivtrafik. Nya förbindelser har gjort det möjligt att använda stadens vattenvägar för vardagsresor och skapat alternativ till resor via hårt belastade vägar och spår. Moderaterna vill i huvudsak behålla dagens pendelbåtstrafik och fortsätta utveckla den där det finns tydliga behov och förutsättningar att förbättra tillgängligheten.

Pendlingsmöjligheterna till sjöss ska ses som en integrerad del av det övriga kollektivtrafiksystemet, där bussar, spårtrafik och båtar kompletterar varandra. Samtidigt måste trafikutbudet utformas med hänsyn till resandet, restiderna och kostnaderna. Sjötrafiken ska utvecklas för att skapa verklig nytta för resenärerna, inte för att varje tänkbar vattenväg nödvändigtvis måste trafikeras.

Moderaterna vill därför undersöka möjligheterna att förlänga pendelbåtlinje 80 till Täby. Linjen har blivit ett uppskattat alternativ för resor mellan bland annat Nacka, Lidingö och centrala Stockholm. En förlängning norrut skulle kunna skapa nya resmöjligheter och förbättra tillgängligheten för boende längs kusten.

Vi vill också utveckla linje 89 mellan Ekerö och centrala Stockholm genom att pröva en förlängning till Gamla stan och på sikt den nya Slussen. Det skulle kunna ge bättre anslutningar till den övriga kollektivtrafiken och göra pendelbåten till ett mer konkurrenskraftigt alternativ för fler resenärer.

Förändringarna ska föregås av analyser av resandepotential, restider, och kostnader för att säkerställa att utbyggnaden ger tillräcklig nytta.

Medan pendelbåtarna framför allt kompletterar kollektivtrafiken i tätbebyggda delar av regionen har skärgårdstrafiken ett bredare samhällsuppdrag. För de människor som bor och verkar på öar utan fast landförbindelse är båten inte ett alternativ bland flera, utan en grundläggande förutsättning för vardagen. Möjligheten att pendla till arbetet, ta sig till skolan, besöka vården eller handla är beroende av att sjötrafiken fungerar året runt. Detsamma gäller för företagen i

skärgården, som behöver fungerande transporter för såväl anställda och kunder som varor och förnödenheter. För Moderaterna är en tillgänglig skärgårdstrafik därför en viktig del av arbetet för att hela Stockholmsregionen ska kunna leva och utvecklas.

Moderaterna vill stärka trafikförsörjningen till skärgårdens kärnöar och förbättra möjligheterna att bo och arbeta permanent i skärgården. Det handlar framför allt om att utveckla trafiken på tider som bättre motsvarar de bofastas behov, med fungerande förbindelser för arbetspendling, skolresor och nödvändiga serviceärenden. För att fler ska kunna kombinera ett boende i skärgården med arbete på fastlandet behöver tidtabellerna också samordnas bättre med bussar och annan anslutande kollektivtrafik. Trafiken ska planeras i nära dialog med skärgårdens kommuner, företagare och boende, med särskild hänsyn till de förutsättningar som gäller under vinterhalvåret. En levande skärgård kan inte enbart bygga på sommarmånadernas besöksnäring, utan förutsätter fungerande kommunikationer under hela året.

Samtidigt står skärgårdstrafiken inför betydande investeringsbehov när delar av fartygsflottan åldras. Nya fartyg innebär stora ekonomiska åtaganden, vilket gör det viktigt att noggrant pröva olika alternativ innan beslut fattas. Moderaterna vill därför prioritera en genomlysning av möjligheterna att modernisera och livstidsförlänga Waxholmsbolagets V-båtar genom så kallad retrofit. Genom att uppgradera framdrivningssystem, teknisk utrustning och andra delar av fartygen kan det vara möjligt att förlänga deras användningstid, minska energiförbrukningen och förbättra driftsäkerheten utan att hela flottan behöver ersättas i förtid. Sådana investeringar ska jämföras med kostnaden och nyttan av nyanskaffning, med hänsyn till fartygens återstående livslängd, framtida underhållsbehov och skärgårdstrafikens krav på kapacitet och framkomlighet.

Framtidens sjötrafik behöver också utvecklas genom ny teknik och effektivare arbetssätt. Elektrifiering, energieffektivare framdrivning och nya fartygskoncept kan på sikt bidra till lägre driftkostnader och minskad miljöpåverkan, men tekniken måste fungera under de förhållanden som råder i Stockholms skärgård, med långa avstånd, varierande resandeunderlag och periodvis svåra väder- och isförhållanden. Investeringar i nya fartyg och tekniska lösningar måste därför utgå från verksamhetens faktiska behov och bedömas utifrån den samlade kostnaden under hela livslängden. Det kräver också en

långsiktig planering av fartygsflottans sammansättning och tillgången till ändamålsenliga bryggor och annan infrastruktur.

För Moderaterna är målet en sjö- och skärgårdstrafik som gör det enklare att resa i vardagen och möjligt att leva och verka i hela Stockholmsregionen. Genom att värna dagens pendelbåtstrafik, utveckla strategiskt viktiga förbindelser och stärka trafiken till skärgårdens kärnöar kan fler människor få tillgång till de möjligheter som regionen erbjuder. Samtidigt ska investeringar och trafikförändringar präglas av långsiktighet, effektivitet och respekt för skattebetalarnas pengar.

1.4.8. En färdtjänst att lita på

Möjligheten att röra sig fritt och självständigt är en grundläggande del av människors liv. Att kunna ta sig till arbetet, träffa familj och vänner, delta i föreningslivet eller uträtta vardagliga ärenden ska inte vara förbehållet den som kan resa med den ordinarie kollektivtrafiken. För människor som på grund av en funktionsnedsättning har svårt att förflytta sig på egen hand är färdtjänsten ofta en förutsättning för att kunna leva ett aktivt och självständigt liv.

För Moderaterna är en välfungerande färdtjänst därför en viktig frihetsfråga. Den ska ge människor möjlighet att delta i samhället på sina egna villkor och bidra till att en funktionsnedsättning inte blir ett större hinder än nödvändigt.

En färdtjänst att lita på måste framför allt vara trygg, punktlig och förutsägbar. Den som har beställt en resa ska kunna känna sig säker på att bilen kommer i tid och att resan genomförs som planerat. För många färdtjänstresenärer kan en försening få betydligt större konsekvenser än för den som har möjlighet att välja ett annat färdsätt. En utebliven bil kan innebära ett missat vårdbesök, en förlorad arbetsdag eller att en planerad aktivitet måste ställas in. Osäkerhet kring färdtjänstresor påverkar i hög grad trygghet och välmående. Moderaterna vill därför prioritera tidspassning och tillförlitlig trafikleverans. Färdtjänstens kvalitet måste i första hand bedömas utifrån hur väl den fungerar för resenärerna, inte kostnaden.

Färdtjänstens resenärer är ingen homogen grupp. Olika funktionsnedsättningar innebär olika behov, och det som fungerar väl för en person kan vara direkt olämpligt för en annan. Därför behöver färdtjänsten präglas av flexibilitet och individanpassning. Den som av

medicinska eller andra särskilda skäl inte kan samåka ska kunna få sina behov prövade och tillgodosedda enligt gällande regelverk, samtidigt behöver systemet vara tillräckligt flexibelt för att hantera olika typer av resor och varierande behov över tid. Moderaterna vill utveckla en färdtjänst där individuella förutsättningar får genomslag i planeringen, utan att det leder till onödig administration eller ett ineffektivt utnyttjande av resurserna.

Tryggheten är en annan grundläggande förutsättning. För den som är beroende av färdtjänsten innebär varje resa att behöva förlita sig på en förare och ett system som man själv har begränsade möjligheter att påverka. Det ställer särskilt höga krav på bemötande, säkerhet och kvalitet. Moderaterna vill stärka uppföljningen av trafikavtalen och säkerställa att förare har rätt kompetens för att möta resenärer med olika behov. Det handlar om kunskap om funktionsnedsättningar, ett respektfullt bemötande och förmågan att ge stöd när det behövs. Återkommande brister ska identifieras och åtgärdas, och resenärernas erfarenheter måste få större betydelse i kvalitetsuppföljningen. Den som reser med färdtjänsten ska kunna känna samma förtroende för sin transport som andra resenärer förväntas känna för kollektivtrafiken.

Digitaliseringen skapar nya möjligheter att göra färdtjänsten enklare och mer förutsägbar. Genom bättre digitala tjänster ska det bli lättare att boka, ändra och följa sin resa. Resenärerna ska kunna få tydlig information om när bilen beräknas komma, meddelanden vid förseningar och möjlighet att följa fordonets ankomst i realtid.

Modern teknik kan också bidra till bättre trafikplanering, kortare väntetider och effektivare samordning av fordon. Digitaliseringen måste dock genomföras med utgångspunkt i resenärernas olika förutsättningar. Det ska alltid finnas fungerande alternativ för den som inte kan använda digitala tjänster.

En välfungerande färdtjänst kräver också tydlig styrning, långsiktiga avtal och systematisk uppföljning. Moderaterna vill att trafikavtalen ska innehålla tydliga kvalitetskrav och incitament som premierar god tidspassning, hög kundnöjdhet och en trygg trafikleverans. Uppföljningen behöver omfatta mer än om resorna har genomförts. Den måste också visa hur länge människor får vänta, hur stora omvägar de tvingas göra och hur väl trafiken fungerar för resenärer med särskilda behov. Genom bättre uppföljning och mer ändamålsenliga ersättningsmodeller kan kvaliteten stärkas samtidigt som resurserna

används effektivare. Det är särskilt viktigt i en verksamhet där många resenärer har begränsade möjligheter att välja ett annat alternativ när kvaliteten brister.

Moderaternas ambition är en färdtjänst som utgår från människors behov och gör det möjligt för fler att leva ett självständigt och aktivt liv. Det kräver en väl avvägd balans mellan individanpassning, tillförlitlighet och ett ansvarsfullt användande av gemensamma resurser. Färdtjänsten ska inte begränsa människors möjligheter att leva sina liv, utan ge dem friheten att göra det.

1.4.9. Ordning och reda i kollektivtrafikens ekonomi

En kollektivtrafik i världsklass förutsätter en ekonomi som håller över tid. För Moderaterna är ordning och reda i ekonomin inte ett mål i sig, utan en förutsättning för att kunna erbjuda fler avgångar, kortare restider och en trygg och pålitlig trafik. Varje krona som används ineffektivt är en krona som inte kan användas för att förbättra kollektivtrafiken för stockholmarna.

Samtidigt måste verksamheten ha långsiktiga och förutsägbara ekonomiska förutsättningar som gör det möjligt att både utveckla trafiken och ta ansvar för den infrastruktur som redan finns. En ekonomi i balans ska därför inte uppnås genom att successivt försämra utbudet och göra kollektivtrafiken mindre attraktiv, utan genom tydliga prioriteringar, effektiv verksamhet och en finansiering som håller för framtiden.

Stockholms kollektivtrafik står inför betydande ekonomiska utmaningar. Efter pandemin har resandet stabiliserats på en lägre nivå än tidigare, samtidigt som kostnaderna för att bedriva trafiken fortsatt att öka. Därtill kommer omfattande investeringar i nya tunnelbanelinjer, stationer, fordon och annan infrastruktur. När dessa anläggningar tas i drift ökar kostnaderna för avskrivningar, räntor, underhåll och trafikering.

Trafikförvaltningens långsiktiga ekonomiska bedömningar visar att kostnaderna riskerar att öka snabbare än intäkterna under kommande år. Det innebär ett strukturellt finansieringsgap som inte försvinner genom tillfälliga besparingar eller ett enskilt års ekonomiska överskott. Om kollektivtrafiken ska kunna fortsätta utvecklas krävs därför en långsiktig plan för hur verksamheten ska finansieras, där såväl

biljettintäkter och skattefinansiering som kostnadsutveckling och investeringsbehov beaktas.

Biljettintäkterna är en central del av kollektivtrafikens finansiering. För Moderaterna är det viktigt att biljettpriserna hålls på en rimlig och konkurrenskraftig nivå, samtidigt som de bidrar till att finansiera ett attraktivt trafikutbud. Alltför höga priser riskerar att göra kollektivtrafiken mindre attraktiv, men politiskt beslutade frysningar av taxan och prissänkningar utan säkerställd finansiering kan i förlängningen få samma effekt om de leder till färre avgångar och försämrad kvalitet.

Biljettpriserna måste därför sättas med hänsyn till både resenärernas betalningsvilja, efterfrågan och verksamhetens långsiktiga ekonomi. Moderaterna vill värna en ansvarsfull och förutsägbar taxeutveckling, där prisjusteringar kombineras med ett tydligt arbete för att förbättra kollektivtrafikens attraktivitet och öka resandet. Målet är inte att göra kollektivtrafiken så billig som möjligt, utan att erbjuda resenärerna största möjliga värde för pengarna.

Samtidigt behöver kollektivtrafiken utveckla fler intäktskällor. I dag finansieras verksamheten huvudsakligen genom biljettintäkter och skattefinansierade anslag, men SL förfogar också över betydande kommersiella möjligheter. Stationer, fordon, terminaler och andra resenärsmiljöer skapar förutsättningar för reklam, handel, service och andra verksamheter som kan generera intäkter och samtidigt göra kollektivtrafiken mer attraktiv. Moderaterna vill därför utveckla SL kommersiella verksamhet genom fler och bättre utnyttjade reklamytor, fler kommersiella etableringar och en mer aktiv förvaltning av de tillgångar som finns i trafiksystemet. Nya intäkter ska i första hand bidra till att stärka kollektivtrafikens ekonomi och skapa utrymme för förbättringar för resenärerna.

En annan grundläggande förutsättning för en kostnadseffektiv kollektivtrafik är att konkurrensen tas till vara. Stockholmsregionen har under lång tid utvecklat en modell där kollektivtrafiken upphandlas i konkurrens mellan olika operatörer, samtidigt som Region Stockholm beslutar om trafikens omfattning, kvalitet och övergripande inriktning. Konkurrensutsättningen har skapat möjligheter att utveckla verksamheten, ta till vara företagens kompetens och använda skattemedlen effektivt. För Moderaterna är det självklart att denna modell ska värnas och vidareutvecklas. Genom väl utformade

upphandlingar, tydliga kvalitetskrav och ersättningsmodeller som premierar hög tillförlitlighet och nöjda resenärer kan regionen få mer och bättre trafik för pengarna.

Det socialdemokratiskt ledda styrets ambitioner att föra över mer kollektivtrafik i egen regi innebär betydande ekonomiska risker. Att byta driftsform gör inte i sig trafiken bättre, mer tillförlitlig eller billigare. Tvärtom riskerar ett ökat offentligt utförande att medföra högre kostnader, större organisatorisk komplexitet och ett ökat ekonomiskt risktagande för Region Stockholm. Moderaterna motsätter sig att fungerande konkurrensutsättning överges av ideologiska skäl. Beslut om trafikens organisering måste grundas på sakliga jämförelser av kvalitet, kostnader och risker, där samtliga kostnader för etablering, drift, investeringar och långsiktigt ansvarstagande ingår.

Det ekonomiska ansvarstagandet måste också omfatta trafikförvaltningens interna verksamhet. Moderaterna vill fortsätta arbetet med att minska onödig administration, begränsa konsultberoendet och effektivisera organisationen. Extern kompetens kan vara nödvändig vid särskilda projekt eller när specialistkunskap saknas, men konsulter ska inte användas som en permanent ersättning för en ändamålsenlig organisation och långsiktig kompetensförsörjning. Varje administrativ funktion, utredning och konsultuppdrag måste kunna motiveras utifrån den nytta som skapas för verksamheten. Genom tydligare ansvar, bättre intern styrning och ett mer effektivt resursutnyttjande kan resurser frigöras till kollektivtrafikens kärnuppdrag.

En långsiktigt hållbar ekonomi förutsätter slutligen att resurserna används där de gör störst nytta. Det innebär att trafikförändringar, investeringar och reformer måste prövas utifrån deras betydelse för resenärerna och Stockholmsregionens utveckling, samtidigt som kostnaderna hålls under kontroll. Kollektivtrafiken ska fortsätta utvecklas, men det måste ske med respekt för att varje skattekrona har alternativa användningsområden och att dagens beslut påverkar framtida generationers ekonomiska handlingsutrymme.

Moderaternas ambition är en kollektivtrafik som växer genom fler resenärer, starkare intäkter och en effektivare verksamhet, inte genom högre skatter, kostsamma organisationsförändringar och reformer utan finansiering. Ordning och reda i ekonomin är grunden för att Stockholm också i framtiden ska kunna erbjuda en kollektivtrafik i världsklass.

1.5. En fot i friheten

1.5.1. Rusta Region Stockholm för krig och kris

Regionstyrelsen ansvarar för att genomföra en årlig samlad analys av arbetet för att säkerställa att Region Stockholms förmåga att hantera oförutsedda händelser är tillräcklig, som grund för fortsatt utveckling.

Arbetet med att bidra till ett stärkt civilt försvar behöver fortsätta. För att kunna upprätthålla hög säkerhet och beredskap krävs också att alla delar av regionens verksamheter övar, internt och tillsammans med andra myndigheter. I takt med teknikutvecklingen ökar även de it- och cybersäkerhetsrelaterade riskerna. Region Stockholms förmåga att upptäckta avvikelser och potentiella hot i nätverk och kritiska it-system stärks ytterligare. Särskilt verksamhetskritisk infrastruktur som exempelvis reservkraft ska prioriteras och värnas från ideologiska experiment.

1.5.2. Stärk det civila försvaret

Rysslands krigsföring i Ukraina har haft påverkan på hela Stockholmsregionen. Lärdomar från såväl den gångna pandemin som omhändertagande av människor som flyr från krig ska tas tillvara och utvecklas inom regionens ordinarie arbete. Stärkt styrning, ledning och förmåga att snabbt kunna ställa om och prioritera resurser vid eventuella framtida kriser och hot från främmande makt är prioriterat.

En god beredskap under kort- och långvarig kris stärks bland annat av en genomtänkt samordning mellan Region Stockholms nämnder och bolag, samverkan med andra samhällsaktörer och förmåga att agera utifrån en gemensam lägesbild. Arbetet måste ske samordnat med de pågående initiativen för att stärka det civila försvaret. För att öka den individuella och gemensamma förmågan att hantera mindre störningar, större kriser och krig arrangerar Region Stockholm en beredskapsutbildning. En viktig del i att stärka totalförsvaret handlar om att utbilda länets invånare om beredskap, tillsammans med idéburna aktörer inom civilt försvar, kommuner och statliga myndigheter.

1.5.3. Fortsatt stöd till Ukraina

Stödet till Ukraina behöver fortsätta. Det handlar både om det politiska stödet och om faktiska resurser. När kriget är vunnet kommer det behöva genomföras ett intensivt arbete för att bygga upp landet igen, men det kan även finnas lärdomar för Region Stockholm att ta del av.

Tills kriget är vunnet är det mycket viktigt att stödet från världen, Sverige och Region Stockholm fortsätter med oförminskad styrka. Därför ska det säkerställas att ingen verksamhet i Region Stockholm säljer eller kasserar uttjänt eller avskrivet material utan att detta först erbjuds till försvaret av Ukraina om det är efterfrågat.

1.5.4. Ett levande kulturliv

Stockholms kulturliv står aldrig still. Regionens invånare och kreativa branscher skapar ett flöde av kultur med avtryck långt bortom regionens gränser. Allt fler globala artister och konstnärer kommer hit och ger viktiga injektioner till vårt kulturliv och besöksnäring.

Den moderata kulturpolitiken vill värna om Stockholms fria kulturliv och regionens förmåga att fortsätta locka evenemang och vara ett kreativt centrum. Ett fritt kulturliv står på egna ben. Det uppstår ur människors naturliga behov att uttrycka sig och formas i mötet med publiken.

I dag har ny teknik löst många av de problem som kulturpolitiken en gång skapades för att lösa. Tack vare digitalisering och nya kommunikations-plattformar kan kulturen i dag produceras och distribueras av betydligt fler och till en större publik. Kulturen ändrar skepnad och nya konsumtions-mönster har uppstått.

I grunden är detta en positiv utveckling som skapar en mångfald av uttryck och ett breddat deltagande, inte minst bland barn och unga. Samtidigt utgör detta en utmaning för stora, trögrörliga institutioner. Det ställer krav på kulturpolitiken att inte stå i vägen för det nya men samtidigt slå vakt om det gamla av betydelse och värde.

Kulturnämnden har ett ansvar att förvalta regionens gemensamma kulturarv, för att upprätthålla bildning och ge näring till regionens kreativa branscher. Inte minst gäller detta det långsiktiga ansvar för finansieringen av Konserthusstiftelsen som följer av överenskommelsen med staten.

Principen om armslängds avstånd ska upprätthållas dels genom att regionen avstår från att driva egna institutioner, dels genom att de kulturaktörer som väljer att söka kulturstöd möts av en professionell förvaltning som verkställer fullmäktiges beslutade uppdrag och kulturnämndens överinseende.

Samhällsutvecklingen har satt regionens stödsystem – särskilt till studieförbund och ungdomsorganisationer – under stark press. Den tidigare tillitsbaserade stödgivningen har kommit att utnyttjas av oseriösa aktörer. Utökade kontroller för att värna skattebetalarnas pengar har blivit nödvändiga men också i sig kostnadsdrivande.

Regionen bör strategiskt satsa mer resurser på färre stödmottagare med förmåga att skapa kultur som gör avtryck och är relevant för fler. Genom att koncentrera resurser till färre mottagare underlättas även möjligheten att följa upp så att resurser inte hamnar hos oseriösa aktörer. Moderaterna både vill och vågar stoppa utbetalningar som riskerar att gynna kriminella eller motverka integrationen.

Våra huvudprinciper för en mer fokuserad och levande kulturpolitik är:

- Färre stödmottagare för större avtryck och minskad byråkrati
- Prioritera stöd till stockholmarnas egna skapande
- Ansvar för kulturarv och bildningsinstitutioner
- Stopp för föreningsbidrag till ungdomsorganisationer baserade endast på etnicitet och religiös tillhörighet

1.5.5. Ett friare kulturliv

Konstnärlig frihet är en grundförutsättning för ett levande och frimodigt kulturskapande. Regionens stöd till kulturlivet ska vara tydligt avgränsat och inriktas på att skapa förutsättningar att ge invånarna i regionens alla kommuner tillgång till bildningskultur, kulturarv och konstnärliga upplevelser. Stödgivningen ska stimulera regioninvånarnas egna deltagande som publik, men också det egna skapandet.

En kultur som anpassar sig till offentliga stödsystem riskerar snabbt att tappa sin relevans för medborgarna. Modellen med referensgrupper bör utvärderas då den riskerar förstärka avståndet mellan publik och

kulturen. Kulturnämnden bör ge kulturförvaltningen i uppdrag att hitta AI-baserade system i beredningen av ansökningarna om kulturstöd som kulturnämnden har att fatta beslut över. Särskild vikt ska läggas vid att tillse att stödmottagare uppfyller det så kallade demokratikriteriet, inte bara för enskilda produktioner utan för verksamheten i sin helhet.

För att värna kulturlivets frihet och särart är det angeläget att kulturen inte blir helt beroende av offentliga medel. Högre krav på egenfinansiering kan bidra till att stärka kulturens oberoende och motståndskraft. Fler kulturaktörer behöver hitta andra finansiärer än det offentliga: privata stiftelser och företag men också genom höjda biljettintäkter.

Arbetet för att stärka den frivilliga finansieringen av kultur ska prioriteras. Regionen ska bidra med ”hjälp till självhjälp” som på olika sätt kan bistå kulturens egen förmåga att rikta sig till nya målgrupper, stimulera deltagande och nya gemenskaper. På så sätt kan ett mer självständigt och livskraftigt kulturliv med mindre grad av offentligt beroende växa fram. Rent kulturstöd ska inriktas på stöd till kultur för barn och unga.

Sveriges regering har under mandatperioden lyckats med något som många inom kulturvärlden ofta har eftersträvat: att få det privata näringslivet att bidra med medel till kulturen i en överenskommelse gällande renovering och utveckling av Kungliga Operan, där både staten och näringslivet har varit parter. Vi anser att detta exempel både är intressant och inspirerande.

Mot denna bakgrund bör kulturnämnden få i uppdrag att ta fram en modell för ”matchning” av regionens kulturmedel. Det kan gälla löpande kulturstöd, där exempelvis det lokala näringslivet i någon länsdel särskilt vill lyfta fram en verksamhet som har ett positivt lokalt värde och därmed öppna en möjlighet till en samlad satsning från både region och näringsliv. Det kan också gälla de investeringar i offentliga utsmyckningar som kulturnämnden administrerar, där större satsningar på offentliga miljöer kan bli möjliga med samlade resurser från region och näringsliv.

1.5.6. Fria föreningslivet

Ett livaktigt och självständigt föreningsliv spelar en viktig roll för ungdomars deltagande i länets samhällsliv. Brister i stödsystemet har utnyttjats av oseriösa aktörer och undergrävt stödens legitimitet.

Ytterligare åtgärder behöver vidtas för att motverka fusk och direkt skadlig verksamhet. Krav på medlemmar under 18 år och regional spridning bör skärpas. Hur uppföljningar görs för att säkerställa att regler efterlevs ses över. Vidare ska det säkerställas att inga stöd utbetalas till organisationer med odemokratiska eller kriminella kopplingar. Föreningar baserade på enbart etnisk och religiös tillhörighet bör fasas ut. Regionens stöd bör således begränsas till öppna organisationer som styrs enligt svenska demokratiska föreningsprinciper och som erbjuder aktiviteter till ungdomar utan krav på religiös eller etnisk tillhörighet.

1.5.7. Arbetet för folkbildning renodlas

Kulturens bildande roll är central för Region Stockholms kulturverksamhet. Bildningskultur tillgängliggjord för barn och unga ska prioriteras. Regionbibliotek Stockholms arbete med läs- och skrivfrämjande och att ge stöd till biblioteken runt om i länet är del av regionens kulturverksamhet. Bibliotekens möjlighet att upprätthålla sina läs- och utlåningsuppdrag ska stöttas av regionen, liksom arbetet med att säkerställa att de fysiska biblioteken blir trygga och säkra platser för läsning.

Region Stockholms stöd till folkhögskolor och studieförbund utgör en stor del av regionens kulturbudget. Region Stockholms stöd till studieförbunden ska värna den kvalitativa utvecklingen av förbundens verksamhet. Överenskommelsen för stöd till folkhögskolorna ska utvärderas och stödet till folkhögskolorna ska renodlas till att omfatta verksamhet som stödjer Region Stockholms kärnverksamhet. I samband med detta ska en dialog initieras med staten om det långsiktiga ansvaret för folkhögskolornas finansiering och organisatoriska hemvist i utbildningssystemet.

2. Ekonomiska förutsättningar

I detta kapitel beskrivs Region Stockholms övergripande ekonomiska förutsättningar för budgetåret 2027 och planåren 2028–2029. De ekonomiska förutsättningarna bygger på en makroekonomisk utblick samt prognoser för befolkning, skatteunderlag och pensionskostnader. Här beskrivs även Region Stockholms resultaträkning, balansräkning och investeringsplan. Slutligen beskrivs här nämndernas och bolagens ekonomiska förutsättningar i form av anslag och resultatkrav.

2.1. Makroekonomisk utblick

Internationella valutafonden (IMF) bedömer att världsekonomin har visat sig motståndskraftig trots fortsatt geopolitisk och handelspolitisk osäkerhet. Den globala BNP-tillväxten väntas uppgå till 3,1 procent 2026 och 3,4 procent 2027. Samtidigt är osäkerheten betydande. En fortsatt eller eskalerad konflikt i Mellanöstern kan bland annat leda till högre energi- och livsmedelspriser, ökad inflation och svagare ekonomisk tillväxt.

Den svenska ekonomin befinner sig i en återhämtning efter flera år med svag tillväxt. Konjunkturinstitutet bedömer att BNP ökar med 2,8 procent 2026, främst till följd av ökad konsumtion och export. Under 2027 väntas tillväxten avta något när högre inflation och räntor dämpar hushållens köpkraft.

Återhämtningen har hittills i hög grad drivits av ökad produktivitet, medan sysselsättningen har utvecklats svagare. Under 2027 väntas arbetsmarknaden stärkas och arbetslösheten minska. Prognosmakarna gör dock olika bedömningar av hur snabbt återhämtningen sker. Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, räknar med att antalet arbetade timmar ökar med 1,9 procent 2027, medan Konjunkturinstitutet bedömer att ökningen blir 0,7 procent.

Utvecklingen av antalet arbetade timmar och lönerna har stor betydelse för skatteunderlagets tillväxt och därmed för Region Stockholms skatteintäkter. Skillnaderna mellan prognosmakarnas bedömningar av arbetsmarknaden innebär därför en ytterligare osäkerhet kring skatteintäkternas utveckling.

Efter 2025 års avtalsrörelse fastställdes industriavtalet, som är normerande för lönebildningen på den svenska arbetsmarknaden, till

6,4 procent över två år. Avtalet innebar löneökningar på cirka 3,4 procent 2025 och 3,0 procent 2026. Under 2027 inleds nya avtalsförhandlingar inom industrin som kommer att ligga till grund för lönebildningen under kommande år.

Inflationen i Sverige har varit låg under stora delar av 2026, bland annat till följd av tillfälliga skattesänkningar. Konjunkturinstitutet bedömer dock att högre globala energipriser kommer att få ett tydligare genomslag under slutet av året. Inflationen väntas därmed stiga under 2027 och överstiga Riksbankens inflationsmål. Konjunkturinstitutet räknar därför med att Riksbanken höjer styrräntan under perioden 2026–2028.

För Region Stockholm påverkar inflationen bland annat kostnaderna för personal, inköp, entreprenader och investeringar. Ränteutvecklingen har samtidigt betydelse för finansieringskostnaderna, medan förändringar i inflation och räntor även kan påverka pensionskostnaderna.

Prognoserna pekar sammantaget mot en fortsatt återhämtning i svensk ekonomi under 2027, men med betydande osäkerheter. En starkare arbetsmarknad ger förutsättningar för ökade skatteintäkter, samtidigt som högre inflation och räntor kan innebära ett ökat kostnadstryck. De ekonomiska förutsättningarna för Region Stockholm påverkas därför både av styrkan i konjunkturåterhämtningen och av utvecklingen av priser och räntor.

Tabell. Prognosjämförelse för BNP, arbetslöshet, sysselsättning och KPI. Utfall för 2025 samt prognos för 2026–2029, procentuell förändring

Nyckeltal	Prognosmakare	2025	2026	2027	2028	2029
BNP (Kalenderkorrigerad, förändring i procent av BNP föregående år)	SKR okt 2026	1,6	2,8	2,6	1,8	1,7
	Regeringen okt 2026	1,6	2,8	2,0	1,4	1,5
	Konjunkturinstitutet sep 2026	1,6	2,8	2,2	1,9	1,7
Arbetslöshet (procent av arbetskraften)	SKR okt 2026	8,8	8,6	8,0	7,4	7,4
	Regeringen okt 2026	8,8	8,5	7,7	7,4	7,3
	Konjunkturinstitutet sep 2026	8,8	8,7	8,2	7,3	7,1
Arbetade timmar	SKR okt 2026	-0,3	0,6	1,9	0,8	0,4
	Regeringen okt 2026	-0,3	0,5	1,5	0,6	0,5
	Konjunkturinstitutet sep 2026	-0,3	0,2	0,7	0,9	0,4
KPI	SKR okt 2026	0,7	1,0	2,8	3,2	2,8
	Regeringen okt 2026	0,7	0,7	2,3	3,3	2,2
	Konjunkturinstitutet sep 2026	0,7	0,9	3,0	2,7	2,2
Styrräntan (Vid årets slut)	SKR okt 2026	1,75	2,00	2,00	2,25	2,50
	Regeringen okt 2026*	2,08	1,75	2,01	2,25	2,25
	Konjunkturinstitutet sep 2026	1,75	2,00	2,50	2,75	2,75

*Årsgenomsnitt.

Källor: Konjunkturinstitutet, Finansdepartementet och SKR.

2.2. Region Stockholms ekonomiska utgångsläge

Region Stockholm har återhämtat sig ekonomiskt efter de stora underskotten 2023 och 2024. Underskotten förklarades till stor del av den höga inflationens effekter på pensionskostnaderna och bristande styrning. Under 2025 redovisades ett betydande överskott och även för 2026 prognostiseras ett starkt positivt resultat på grund av överbeskattning av medborgarna.

De förbättrade ekonomiska resultaten har bidragit till att stärka Region Stockholms finansiella ställning. Soliditeten, inklusive ansvarsförbindelsen för pensioner, har förbättrats från -7,9 procent 2019 till 7,6 procent 2026 (prognos per augusti 2026). Detta ligger i linje med Region Stockholms Policy för god ekonomisk hushållning (RS 2023-0414). Region Stockholms utveckling mot en starkare finansiell ställning och följsamhet mot god

ekonomisk hushållning samt tydlighet kring styrning och ledning har bidragit till att Region Stockholm har behållit den högsta ratingen AAA från Standard & Poor's.

Under 2025 och 2026 har samtidigt anslagen till verksamheterna ökat kraftigare än såväl SKR:s beräknade inflation för regioner som de samlade skatteintäkterna. På längre sikt behöver verksamhetens kostnadsutveckling anpassas till utvecklingen av Region Stockholms intäkter och kraven på en hållbar ekonomi.

Region Stockholm står samtidigt inför omfattande investeringsbehov, framför allt inom kollektivtrafikens infrastruktur. Investeringarna medför betydande finansieringsbehov och ställer krav på ekonomiska resultat som begränsar behovet av ökad skuldsättning.

Det ekonomiska utgångsläget inför 2027 är därmed osäkrare än under de föregående årens ekonomiska påfrestningar. Samtidigt behöver Region Stockholm säkerställa att verksamhetens kostnader utvecklas i takt med de långsiktiga intäktsförutsättningarna och att investeringsbehoven kan finansieras utan att den finansiella ställningen försvagas. Det förutsätter ett fortsatt arbete med att effektivisera verksamheten och använda tillgängliga resurser på bästa sätt.

2.3. God ekonomisk hushållning

Enligt Region Stockholms Policy och riktlinjer för god ekonomisk hushållning (RS 2023-0414) ska Region Stockholm beakta långsiktigt god ekonomisk hushållning i allt beslutsfattande. God ekonomisk hushållning innebär att Region Stockholm ska bedriva en ändamålsenlig och effektiv verksamhet inom ramen för en långsiktigt hållbar ekonomi. Resurserna ska användas på ett sätt som ger invånarna största möjliga nytta samtidigt som Region Stockholms finansiella ställning värnas. Det skapar förutsättningar för att långsiktigt erbjuda en tillgänglig hälso- och sjukvård av god kvalitet och en attraktiv kollektivtrafik.

Enligt Region Stockholms Policy för styrning och ledning (RS 2024-0287) ska målen i enlighet med kommunallagens (2017:725) krav inkludera finansiella mål och mål för effektiv verksamhet som kan betraktas vara av betydelse för god ekonomisk hushållning. Mål, indikatorer och målvärden ska bestämmas med hänsyn till ekonomiska förutsättningar och andra faktorer som påverkar möjligheterna till effektiv måluppfyllelse och uppföljning.

Regionfullmäktiges mål redogörs för i bilaga 1 Mål och indikatorer.

2.3.1. Finansiella mål för god ekonomisk hushållning

I Budget 2026 fick regionstyrelsen i uppdrag att bland annat göra en översyn av Region Stockholms finansiella mål, exempelvis resultatmål, mål för självfinansieringsgraden och nettokostnadsutvecklingen. Syftet var att säkerställa långsiktig ekonomisk balans som vägledande mål för Region Stockholms budgetarbete.

Översynen visar att de planerade investeringsnivåerna har stor betydelse för Region Stockholms långsiktiga ekonomiska ställning. De omfattande investeringarna medför betydande finansieringsbehov. Ett tillräckligt stort ekonomiskt resultat bidrar till att finansiera investeringarna med egna medel och begränsar behovet av nya lån. Därigenom skapas förutsättningar för en långsiktigt hållbar skuldsättning och en stark finansiell ställning.

Mot denna bakgrund behöver Region Stockholms långsiktiga finansiella mål och indikatorer tydligare utgå från sambandet mellan ekonomiskt resultat, investeringarnas självfinansiering och soliditet. Därför behöver vissa revideringar göras av både Region Stockholms Policy och riktlinjer för god ekonomisk hushållning (RS 2023-0414) och de finansiella indikatorerna i budgetens målbilaga.

Revidering av Region Stockholms Policy och riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Riktlinjerna för god ekonomisk hushållning ska innehålla den långsiktiga ekonomiska inriktningen för Region Stockholm. Målet ska vara att Region Stockholm har en långsiktig ekonomisk uthållighet. Mot bakgrund av de höga investeringsnivåerna bör långsiktiga målvärden för dessa tre mål anges i riktlinjerna: 1) självfinansieringsgrad av totala investeringar, 2) resultat samt 3) soliditet inklusive ansvarsförbindelse.

De tre målen kompletterar varandra. Resultatmålet anger vilket ekonomiskt överskott verksamheten behöver bidra med. Målet för självfinansieringsgraden anger i vilken utsträckning investeringarna ska finansieras med egna medel, medan soliditetsmålet anger den långsiktiga inriktningen för Region Stockholms finansiella styrka.

Självfinansieringsgraden mäter hur stor andel av investeringarna som finansieras med egna medel (främst resultat och avskrivningar). En hög självfinansieringsgrad begränsar behovet av ökad skuldsättning och bidrar långsiktigt till en rimlig fördelning av kostnader mellan generationer. Det långsiktiga målvärdet för Region Stockholms självfinansieringsgrad ska vara 100 procent. Målvärdet uttrycker en långsiktig ambition att begränsa behovet av lånefinansiering. Det

innebär inte att självfinansieringsgraden behöver uppgå till 100 procent varje enskilt år. Stora infrastrukturinvesteringar kan motivera lånefinansiering eftersom investeringarna kommer flera generationer till del och under perioder med höga investeringsnivåer kan självfinansieringsgraden vara lägre, men den ska över tid utvecklas i riktning mot det långsiktiga målvärdet.

För att bidra till en långsiktigt hållbar självfinansieringsgrad och begränsa behovet av ökad skuldsättning behöver Region Stockholm positiva ekonomiska resultat. Resultatöverskottet bidrar, tillsammans med avskrivningarna, till finansieringen av investeringarna. Ett tillräckligt stort resultat minskar därmed behovet av upplåning och stärker den långsiktiga finansiella handlingsfriheten. För årets resultat gäller därför ett målvärde om mer än två procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Det tredje finansiella målet gäller soliditet inklusive ansvarsförbindelse, som är en indikator på den långsiktiga finansiella styrkan. Soliditeten visar hur stor del av tillgångarna som är finansierade med eget kapital, med hänsyn även till pensionsförpliktelser som redovisas som ansvarsförbindelse. Soliditeten påverkas av Region Stockholms ekonomiska resultat, investeringarnas omfattning och finansiering samt utvecklingen av pensionsförpliktelserna. Under den senaste tioårsperioden har soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen stärkts med i genomsnitt en procentenhet per år, med undantag för höginflationsåren 2023 och 2024. En stärkt soliditet ökar Region Stockholms motståndskraft mot ekonomiska påfrestningar och bidrar till att säkerställa den långsiktiga finansiella handlingsfriheten. En soliditet inklusive ansvarsförbindelse på 20 procent ska eftersträvas på lång sikt. För år 2030 ska målvärdet vara minst 12 procent.

Utöver de finansiella målen har översynen identifierat prognossäkerhet som ett utvecklingsområde inom ekonomistyrningen. Nämnder och bolag behöver fortsatt utveckla prognosarbetet så att prognoserna så långt som möjligt inom sitt ansvarsområde speglar det förväntade helårsutfallet. Tillförlitliga prognoser ger bättre förutsättningar att identifiera ekonomiska avvikelser i tid och vid behov vidta åtgärder. Prognossäkerhet är därmed en viktig del av ekonomistyrningen, men utgör inte ett separat finansiellt mål för god ekonomisk hushållning. Kraven på prognossäkerhet ska därför tydliggöras i policyn och riktlinjerna för god ekonomisk hushållning.

De ovan nämnda ändringarna införs i Policy och riktlinjer för god ekonomisk hushållning (RS 2023-0414).

Finansiella mål och målvärden för god ekonomisk hushållning

I budgeten ska fullmäktige fastställa finansiella mål och målvärden som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Dessa konkretiserar vad som ska uppnås under budgetåret och planperioden för att ekonomin ska utvecklas i linje med den långsiktiga inriktningen. Målvärdena för budgetåret och planåren utgår från de ekonomiska förutsättningar som gäller för respektive år. De kan därför avvika från de långsiktiga målvärdena. Uppföljningen ska visa både om budgetens målvärden uppnås och hur Region Stockholms finansiella ställning utvecklas i förhållande till den långsiktiga inriktningen.

2.4. Befolkningens storlek och sammansättning[1]

2.4.1. Stockholms läns befolkning år 2025

Den 31 december 2025 bodde det 2 486 251 personer i Stockholms län. Det är en ökning med 12 944 personer eller 0,5 procent jämfört med 2024. Det var den största ökningen bland alla län i Sverige i antal personer. Procentuellt sett var det den näst största ökningen efter Uppsala län. I Uppsala län var det kommuner närmast Stockholms län som hade högst tillväxttakt. En del av Uppsala läns snabba folkökningstakt kan alltså förklaras av den regionförstoring som pågår. Rikets folkmängd ökade med 17 819 invånare år 2025. Stockholms läns ökning på 12 944 personer utgjorde 73 procent av denna folkökning, en hög andel som delvis förklaras av att flera andra län tappade befolkning.

Figur. Folkökningens komponenter 1980 till 2025

[1] Uppgifterna i detta avsnitt är i huvudsak hämtade från SCB samt Region Stockholms befolkningsprognos.

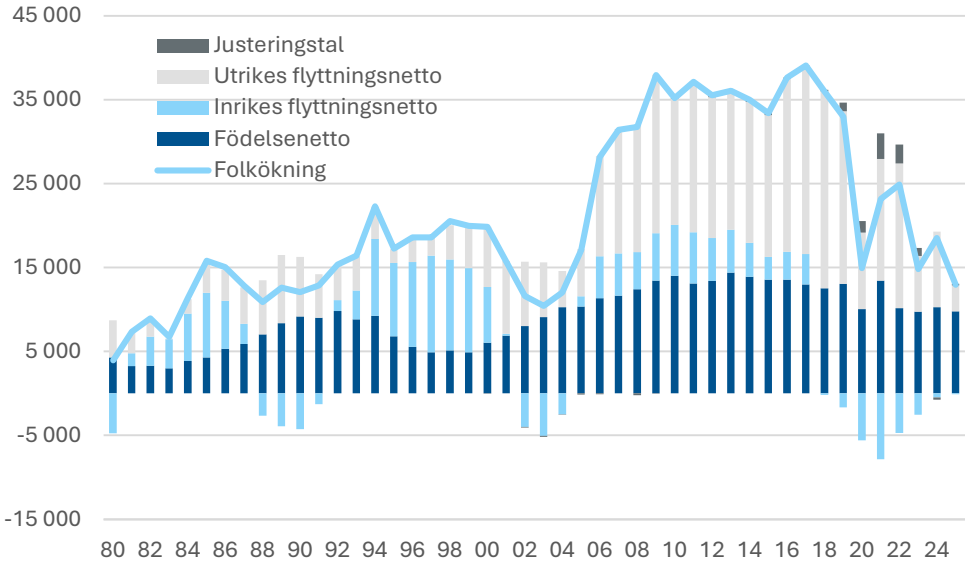

Förändringar av befolkningens storlek i länet består av tre olika delar:[2] [3]

1. Födelsenetto: Summan av födslar minus dödsfall bidrog med 9 766 personer till folkökningen 2025
2. Utrikes flyttnetto: 3 104 fler personer invandrade än utvandrade
3. Inrikes flyttnetto: 99 fler personer flyttade från Stockholms län till andra län i Sverige än vice versa vilket resulterade i ett negativt inrikes flyttnetto.

Flödena formar demografin

Fokus hamnar ofta på folkökningen och nettoförändringarna, men det är de demografiska flödena som formar den befolkningssammansättning Stockholms län har. När uppmärksamheten riktas mot att folkmängden ökade med omkring 13 000 personer är det lätt att missa att 184 000 personer antingen föddes, avled, flyttade in till eller ut från länet. Inflyttningen från övriga riket och från utlandet uppgick till 73 000 personer år 2025. Inflyttarna är generellt unga och detta inflöde bidrar till den kontinuerliga föryngringen av länets befolkning. Det positiva födelsenettot, som ligger bakom större delen av länets folkökning, beror just på den unga befolkning som länet har tack vara inflödet av unga personer.

---

[2] Till det kommer en justeringspost på 175 personer. Justeringsposten ingår i folkökningsstatistiken och består främst av sent inrapporterade invandringar eller utvandringar

[3] Från 2025 tillämpar SCB Cell Key Method (CKM) i sin befolkningsstatistik som innebär att små slumpmässiga justeringar (–3 till +3) läggs till i redovisade värden i syfte att stärka skyddet av individuppgifter. Därför kan summor skilja sig något åt beroende på hur uppgifterna bryts ned, exempelvis efter ålder, kön eller geografi

Figur. Demografiska flöden i Stockholms län: 184 000 personer 2025

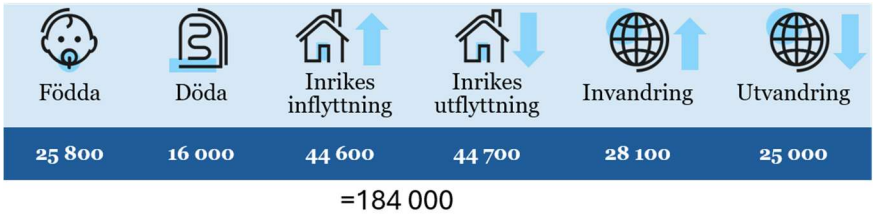

Barnafödandet ligger kvar på låg nivå

Stockholms län har en relativt övriga län ung befolkning. År 2025 föddes det 25 800 barn i Stockholms län. Med tanke på att de så kallade babyboombarnen (födda i slutet av 1980-talet och början av 1990-talet) nu är i åldrar då det är som vanligast att skaffa barn, var det ett mycket lågt barnafödande och fruktsamhetstalen är historiskt låga.[4] Baserat på inskrivningar är prognosen att barnafödandet år 2026 kommer att vara nära eller strax över 2025 års nivå.

Stockholms län lockar unga inflyttare

Det generella flyttmönstret som gällt under lång tid är att länets centrala delar (Stockholms stad, Sundbyberg och Solna) lockar unga inflyttare från övriga riket och utlandet, för att senare gynna de omgivande kommunerna när inflyttarna nått familjebildande åldrar. En del lämnar emellertid länet vilket bidrar till att Stockholms län har ett svagt inrikes flyttnetto när det är stora årskullar som når familjebildande ålder. Så har till exempel fallet varit de senaste åren när babyboombarnen börjat bilda familj. Även om inrikes flyttnettot är svagt negativt bidrar inrikes inflyttningen av unga personer indirekt till att det föds fler barn än avlider personer i länet – ett positivt födelsenetto.

2.4.2. Prognos fram till år 2035

Enligt Region Stockholms prognos förväntas folkmängden i länet öka med 112 000 invånare fram till 2035 för att då vara 2 598 000. Det innebär en ökning med fem procent från årsskiftet 2025/26 vilket motsvarar en genomsnittlig årlig ökning med cirka 11 200 personer eller 0,4 procent. Det är mer än en halvering av ökningstakten jämfört med föregående tioårsperiod. Under perioden 2016–2025 ökade länets befolkning med 255 000 personer. Det var i genomsnitt 25 500 personer per år eller 1,1 procent. Det berodde dels på att babyboombarnen befann sig i åldrarna då det är vanligt att flytta till

[4] Metodbeskrivning för befolkningsprognos 2026, Region Stockholm 2026

Stockholm från andra län. Dessutom var invandringen ovanligt hög under början av den gångna tioårsperioden.

Även ålderssammansättningen förändras fram till år 2035. Det sker en minskning av gruppen 0–19 år med sex procent. Personer i förvärvsaktiv ålder, 20–66 år, förväntas öka med fyra procent. När det gäller äldre förväntas åldersgruppen 67–79 år öka med 20 procent och åldersgruppen 80 år eller äldre förväntas öka med 33 procent.

I figuren nedan visas befolkningsutvecklingen den senaste och nästkommande tioårsperioden per åldersgrupp. Som beskrivits ovan kommer det att vara en svagare folkökning kommande tio år.

Däremot pågår en stor ökning av gruppen 80 år eller äldre. Gruppen ökade med 42 000 personer mellan 2016-2025 och av denna ökning skedde 24 000 under de tre åren 2023-2025. Under kommande tioårsperiod förväntas gruppen 80 år eller äldre fortsätta öka med 43 000 personer.

Figur. Ökning av antalet invånare i Stockholms län per åldersgrupp

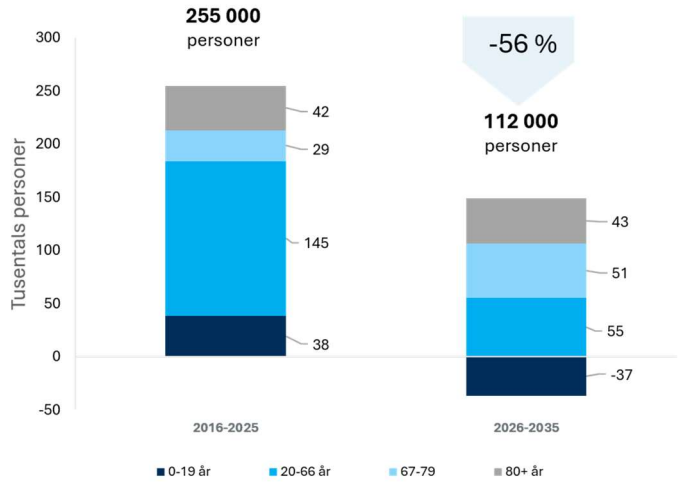

Källor: SCB och Region Stockholm prognos 2026–2035

Ökningen av invånare varierar mellan kommuner

Befolkningstillväxten varierar mellan de olika kommunerna i länet. Av länets 26 kommuner förväntas samtliga öka sin folkmängd fram till 2035 enligt prognos 2026. Störst procentuell tillväxttakt väntas i Solna, Vallentuna, Järfälla, Österåker och Nykvarn. Dessa kommuner ökar med 8–15 procent. Förändringarna påverkas inte bara av skillnader i födelsetal och in- och utrikes flyttningar, utan också av hur invånarna

rör sig inom Stockholms län. Bostadsbyggandet har stor betydelse för flyttningarna inom länet och här finns en osäkerhetsfaktor kring vilka byggprojekt som påbörjas på grund av konjunkturläget.

Förändrade prognoser
Befolkningsutvecklingen är en viktig grundfaktor i Region Stockholms långsiktiga planering. Tioårsprognoserna revideras löpande och en jämförelse mellan prognosen för åren 2016–2025 och utfallet visar en stor differens. Den prognosticerade ökningen var 380 000 personer och det faktiska utfallet blev 255 000 personer. Detta får konsekvenser exempelvis genom färre potentiella resenärer än förväntat för planerade kollektivtrafikinvesteringar.

Figur. Prognos och utfall över befolkningsutvecklingen

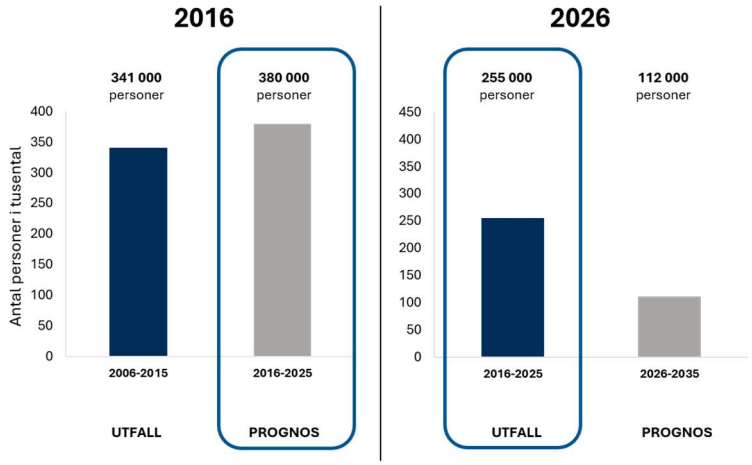

2.5. Skatteintäkter, utjämning och statsbidrag

2.5.1. Skatteintäkter

Region Stockholm får sina samlade skatteintäkter från tre olika källor: skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningssystemet. Skatteintäkterna påverkas av hur skatteunderlaget utvecklas både på nationell nivå och i Stockholms län. Dessutom påverkas intäkterna av befolkningsutvecklingen, storleken på och fördelningen av statsbidrag mellan olika regioner samt reglerna för den kommunalekonomiska utjämningen. Region Stockholms skatteprognos, som redovisas i tabellen nedan, baseras på antaganden om dessa faktorer.

Prognosen utgår från att skattesatsen sänks med öre till 12,08 procent under hela perioden. En förändring av skattesatsen med 25 öre motsvarar ungefär 2250 miljoner kronor i intäkter.

Region Stockholms skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning Mnkr	**Utfall 2025**	**Prognos 2026**	**Budget 2027**	**Plan 2028**	**Plan 2029**
Skatteintäkter	103 042	107 127	110 021	115 001	120 031
Generella statsbidrag	9 275	9 067	9 165	9 256	9 349
Kommunalekonomisk utjämning	-5 129	-5 664	-5 693	-6 941	-8 398
Samlade skatteintäkter	**107 188**	**110 529**	**113 493**	**117 315**	**120 982**
Förändring från föregående år, mkr		3 342	2 964	3 823	3 666
Förändring från föregående år, procent		3,1%	2,6%	3,4%	3,1%

Skatteunderlag

Region Stockholm använder huvudsakligen data från SKR för sina skatteintäktsprognoser. Denna prognos baseras på en ekonomisk beräkning som SKR presenterade den 6 oktober 2026. Prognosen beskriver ett samhällsekonomiskt scenario för global och svensk utveckling fram till 2029.

SKR:s prognos pekar på en svensk konjunkturuppgång. Trots svagare omvärldskonjunktur kvarstår förutsättningar för en fortsatt återhämtning av den inhemska efterfrågetillväxten. För 2026 förutses en ökning av hushållens reala inkomster, vilken delvis följer av den expansiva finanspolitik som presenterades i budgetpropositionen för 2026. BNP och antalet arbetade timmar ökar 2026 och väntas bli ännu starkare 2027.

En stark ökning av antalet arbetade timmar åren 2026–2028 bedöms lyfta tillväxten för lönesumman dessa år, vilket gynnar skatteunderlaget. En låg kärninflation samt den halverade livsmedelsmomsen väntas bidra till att hålla emot effekterna av höga energipriser. Skatteunderlaget beräknas öka med 3,7 procent 2026. Både 2027 och 2028 beräknas stora ökningar av lönesumman, baserat på ett ökat antal arbetade timmar, vilket i sin tur är kopplat till hög BNP-tillväxt 2026 och 2027. Skatteunderlaget väntas växa med hela 5,0 procent 2027 och med 4,2 procent 2028.

Tabellen nedan visar skatteunderlagsprognoser för riket från SKR, regeringen och Statskontoret. Skillnaderna mellan prognosmakarna

beror främst på olika bedömningar av sysselsättningens utveckling och ökningen av lönesumman. En förändring av skatteunderlagets utveckling med 0,1 procentenhet 2027 motsvarar cirka 100 miljoner kronor per år från och med 2027.

Noterbart är att det råder en relativt stor spridning mellan prognosmakarna. SKR är mest positiva och ligger knappt fyra procentenheter högre än Konjunkturinstitutet för perioden 2025–2029.

Tabell. Skatteunderlagsprognoser för riket, årlig procentuell förändring

	2025	2026	2027	2028	2029	2025–2029
SKR, oktober 2026	3,6	3,7	5,0	4,2	4,0	22,2
SKR, augusti 2026	3,5	3,5	5,1	4,2	4,0	22,1
Konjunkturinstitutet, september 2026	3,3	4,1	4,6	4,4	4,2	18,5
Statskontoret, september 2026	3,3	3,6	5,2	3,9	3,6	21,3

Källor: SKR, Konjunkturinstitutet och Statskontoret. Egen bearbetning.

Skatteintäkterna står för en stor del av Region Stockholms intäkter. Därför får förändringar av skatteunderlagsprognoserna ett relativt stort genomslag på planeringen av de ekonomiska förutsättningarna.

2.5.2. Utjämningssystemet

Utjämningssystemet är statens sätt att utjämna skillnader och skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar mellan landets kommuner respektive mellan landets regioner. Region Stockholm är den enda av landets regioner som bidrar med nettobelopp till systemet och år 2026 är avgiften 5,7 miljarder kronor.

Den Socialdemokratiska regeringen tillsatte 2022 en parlamentarisk kommitté (Utjämningskommittén) med uppdrag att genomföra en översyn av utjämningssystemet. Kommittén lämnade i juli 2024 sitt slutbetänkande (SOU 2024:50) med förslag om ett reviderat utjämningssystem. För Region Stockholms del innebär förslaget en ökad avgift med cirka 1,9 miljarder kronor per år när förändringarna är fullt genomförda. Ökningen beror bland annat på förändringar i kostnadsutjämningen som innebär att Region Stockholms beräknade strukturella kostnadsbehov minskar i förhållande till övriga regioner. Kommittén föreslår att förändringarna införs successivt under en treårsperiod.

Regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2026 att ett förslag om förändringar av utjämningssystemet skulle lämnas till riksdagen under 2026. Något samlat förslag har ännu inte lagts fram. Det råder därför

osäkerhet om både tidpunkten för ett införande och den slutliga utformningen av systemet.

Mot bakgrund av de betydande ekonomiska konsekvenserna utgår beräkningarna i Budget 2027 från att ett förändrat utjämningssystem införs 2028. Beräkningarna baseras på Utjämningskommitténs förslag och antagandet att förändringarna införs successivt. Detta är ett planeringsantagande och inte en följd av något fattat beslut.

Region Stockholms totala avgift till utjämningssystemet beräknas öka från 5,7 miljarder kronor 2026 till 8,4 miljarder kronor 2029. Det motsvarar 6,9 procent av de prognostiserade skatteintäkterna 2029. Ökningen beror både på de antagna förändringarna av utjämningssystemet och på utvecklingen av övriga faktorer som påverkar avgiften, bland annat regleringsposten.
Utjämningssystemet består av tre delar: kostnadsutjämning, inkomstutjämning och regleringspost.

Kostnadsutjämning
Kostnadsutjämningen jämnar ut opåverkbara och kostnadsdrivande skillnader mellan regioner. Den nuvarande modellen för kostnadsutjämningen trädde i kraft i januari 2020 och Region Stockholm betalar en avgift till utjämningen. Avgiften 2026 är 1 349 kronor per invånare, vilket totalt blir cirka 3,4 miljarder kronor.

Kostnadsutjämningen påverkas av regionernas åldersstruktur, socioekonomiska förhållanden, bebyggelsestruktur och arbetsmarknad. Systemet är relativt och jämför regionens egna behov med medelregionens, och skillnaderna utjämnas inom systemet. Under 2026 bidrar storstadsregioner med en yngre befolkning och genomsnittligt högre utbildning, som Stockholm, Uppsala och Västra Götaland, till systemet, medan regioner som Dalarna, Jämtland och Norrbotten erhåller bidrag från systemet. Kostnadsutjämningen leder till en ökad omfördelning i takt med urbanisering och ökade demografiska skillnader.

Tabell. Kommunalekonomisk utjämning för Region Stockholm, utfall 2025–2026 och prognos för 2027–2029

Mnkr	Utfall 2025	Utfall 2026	Prognos 2027	Prognos 2028	Prognos 2029
Kostnadsutjämning	-3 144	-3 355	-3 019	-3 088	-3 331
Inkomstutjämning	-3 201	-3 509	-3 378	-3 510	-3 640

Regleringspost	1 216	1 199	704	-343	-1 427
Summa kommunalekonomisk utjämning	-5 129	-5 664	-5 693	-6 941	-8 398

Källor: SKR och Region Stockholm.

Inkomstutjämning
Inkomstutjämningen beräknas utifrån skattekraften, det vill säga skillnaden mellan regionens beskattningsbara inkomst per invånare, och garantinivån, som för regionerna motsvarar 115 procent av den genomsnittliga skattekraften i landet. Inkomstnivån i Stockholms län ligger på 120 procent av landets genomsnitt, vilket innebär att Region Stockholm betalar en inkomstutjämningsavgift. För år 2026 är avgiften 3,5 miljarder kronor.

Region Stockholm är den enda av landets regioner som betalar en inkomstutjämningsavgift medan övriga regioner får ett inkomstutjämningsbidrag. Avgiften beror på hur landets och regionens skatteinkomster utvecklas i förhållande till varandra. Avgiften ökar när regionens skattekraft ökar i förhållande till landets. Det försvagar Region Stockholms incitament att bedriva verksamheten på ett sätt som bidrar till länets attraktivitet och ekonomiska tillväxt.

Regleringspost
Regleringsposten används för att justera skillnaden mellan statens bidrag till utjämningssystemet och de faktiska kostnaderna för systemet. Den påverkas av förändringar i statsbidragen mellan åren och kan vara antingen positiv eller negativ. Regleringsposten fördelas mellan regionerna baserat på deras befolkningsandelar. För planåret 2028 har det försämrade ekonomiska utfallet för ett eventuellt införande av nytt utjämningssystem lagts på regleringsposten. De ekonomiska konsekvenserna skulle sannolikt påverka samtliga delar av utjämningssystemet i olika utsträckning.

2.5.3. Generellt statsbidrag för kostnader för läkemedelsförmånerna med mera

Från 2026 avser generella statsbidrag endast bidraget för kostnader för läkemedelsförmånerna med mera som uppgår till 9 067 miljoner kronor enligt en överenskommelse med staten den 30 januari 2026. För 2027 och framåt har antagits en årlig uppräkning om 1,0 procent.

2.6. Riktade statsbidrag

Riktade statsbidrag är en viktig del av finansieringen av Region Stockholms verksamheter. Bidragens omfattning och villkor beslutas av

staten och kan förändras mellan åren. De riktade statsbidragen fördelas huvudsakligen genom förordningar och beslut från statliga myndigheter, framför allt Socialstyrelsen, samt genom överenskommelser mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Eftersom omfattningen av de riktade statsbidragen för 2027–2029 ännu inte är fastställd gör Region Stockholm en egen bedömning av bidragens utveckling. Bedömningen utgår från kända beslut och aviseringar samt antaganden om vilka statsbidrag som kommer att finnas kvar under planperioden. Bidrag som inte bedöms vara långsiktiga antas successivt minska eller upphöra. Samtidigt görs bedömningen att staten även fortsättningsvis kommer att tillföra regionerna medel, antingen genom riktade eller generella statsbidrag.

De riktade statsbidragen ökar Region Stockholms intäkter men är förenade med villkor och krav på särskilda insatser som också medför kostnader. Inom Region Stockholm fördelas bidragen i huvudsak till den nämnd som ansvarar för den verksamhet som bidraget avser.

2.6.1. Bedömning av riktade statsbidrag 2027–2029

Region Stockholm bedömer att de riktade statsbidragen kommer att uppgå till närmare 4,2 miljarder kronor 2027. Bedömningen grundas på de förutsättningar som är kända vid budgetens framtagande och innehåller osäkerheter om både bidragens omfattning och villkor.

Tabellen nedan visar utfallet för 2025, budget och prognos för 2026 samt bedömningen av de riktade statsbidragen för 2027–2029.

Tabell. Estimat av riktade statsbidrag till Region Stockholm 2025–2029

Riktade statsbidrag Mnkr		Utfall 2025	Budget 2026	Prognos 2026 aug	Bedömning 2027	2028	2029
God och nära vård	PVN	616	615	531	531	531	
Tillgänglighet och vårdkapacitet	HSN	1 325	900	928	776	470	
Kvinnors hälsa, förlossningsvård	HSN	327	230	269	270	50	
Jämlik och effektiv cancervård	HSN	191	300	222	80	80	
Psykiatri, psykisk hälsa, suicidprevention	PSN	363	360	612	664	400	
Övrigt hälso- och sjukvård, it, asyl	HSN/PVN	633	450	746	575	575	575
Civilt försvar och beredskap	RS	213	206	446	180	250	250
Kompetensförsörjning	RS	0	0	277			
Kollektivtrafik	TN	0	0	1 670			
Alfmedel	RS	716	737	727	740	752	764

Övrigt och antagande budgetnivå	HSN/PSN/PVN	0	370	0	352		1 052	2 598
Summa riktade statsbidrag		**4 383**	**4 168**	**6 428**		**4 168**	**4 160**	**4 187**

2.6.2. Planeringsförutsättningar och hantering av ekonomiska avvikelser

Hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden, psykiatrinämnden och regionstyrelsen ska i sina verksamhetsplaner för 2027 utgå från de riktade statsbidrag som beräknas i detta avsnitt. Regionstyrelsen fastställer den slutliga fördelningen av statsbidragen mellan nämnderna i samband med avstämningen av Budget 2027.

För att skapa stabila planeringsförutsättningar ska nämnderna inte bära den ekonomiska risken för att de riktade statsbidragen blir lägre än budgeterat. Om de faktiskt erhållna statsbidragen understiger de budgeterade beloppen ska motsvarande intäktsbortfall, i den utsträckning det inte kompenseras på annat sätt, beaktas vid bedömningen av om nämnderna har uppnått sina ekonomiska resultatkrav.

Hanteringen innebär inte någon förändring av nämndernas ansvar för verksamhetens kostnader eller för att uppfylla de villkor som gäller för respektive statsbidrag. Intäktsbortfall som beror på att en nämnd inte har uppfyllt bidragsvillkoren omfattas inte av denna hantering.

2.7. Pensionsskuld och pensionskostnad

Vid utgången av 2026 förväntas Region Stockholms totala pensionsförpliktelser uppgå till 73,9 miljarder kronor. Pensionsförpliktelserna förväntas öka till 74,4 miljarder kronor vid utgången av 2029, vilket innebär en ökning med 0,5 miljarder kronor eller 0,7 procent jämfört med 2026.

Avsättningarna förväntas uppgå till 53,0 miljarder kronor och ansvarsförbindelsen till 20,9 miljarder kronor vid utgången av 2026. Fram till utgången av 2029 förväntas avsättningarna öka med 6,7 procent och ansvarsförbindelsen minska med 14,7 procent jämfört med 2026.

Region Stockholm har baserat pensionsprognosen på beräkningar från KPA Pension som genomfördes i augusti 2026.

Tabell. Totala pensionsåtaganden, jämförelse med Budget 2026

Mnkr	2026	2027	2028	2029
Prognos 3:26 (2026-08-31)	73 909	73 102	73 247	74 411
- varav avsättningar	*53 037*	*53 477*	*54 616*	*56 606*
- varav ansvarsförbindelser	*20 872*	*19 625*	*18 632*	*17 804*
Budget 2026 *Prognos 3:25 (2025-08-31)*	73 135	72 589	72 804	72 696
- varav avsättningar	*52 414*	*52 986*	*54 158*	*55 081*
- varav ansvarsförbindelser	*20 722*	*19 603*	*18 646*	*17 615*
Differens Prognos 3:26 - Budget 2026	**774**	**513**	**443**	**1 715**

Pensionskostnaderna för 2026 beräknas uppgå till 5,9 miljarder kronor. År 2029 beräknas pensionskostnaderna öka till 9,3 miljarder kronor, vilket innebär en ökning med 3,4 miljarder kronor eller 57,2 procent jämfört med 2026.

Under 2026 uppkommer ett antal engångseffekter i pensionskostnaderna som är relaterade till genomförda avbolagiseringar av akutsjukhusbolagen och AISAB. Avsättningarna som redovisas av Region Stockholm ska enligt redovisningsmässiga regler inkludera särskild löneskatt. Denna regel gäller inte för bolagen och därför tillkom en kostnad 2025 med 2,6 miljarder kronor när avsättningarna i akutsjukhusbolagen överfördes till Region Stockholm. Motsvarande kostnad under 2026 i samband med att AISAB avbolagiserades uppgår till 46,5 miljoner kronor.

Pensionsförpliktelserna i Region Stockholm respektive bolagen nuvärdesberäknas med olika diskonteringsräntor, vilket medförde att en positiv resultateffekt med 2,1 miljarder kronor uppkom 2025 när de övertagna pensionsförpliktelserna från akutsjukhusbolagen räknades om med en högre diskonteringsränta. Under 2026 uppkommer en motsvarande positiv resultateffekt med 28,8 miljoner kronor i samband med avbolagiseringen av AISAB.

Vidare har bolagen betalat särskild löneskatt till staten i samband med att avsättningarna successivt har ökat, till skillnad mot Region Stockholm som betalar särskild löneskatt på utbetalningar av pensioner och pensionsavgifter. För att bolagens avsättningar inte ska bli föremål för dubbelbeskattning av särskild löneskatt kommer Region Stockholm inte att betala särskild löneskatt om 1,1 miljard kronor till staten under 2026. Nettot av engångseffekterna under 2026 uppgår till 1,1 miljarder kronor och påverkar resultatet positivt. Under 2027 minskar den särskilda löneskatten som betalas till staten med 0,5 miljarder kronor som påverkar resultatet positivt. Från och med 2028 finns ingen särskild löneskatt kvar att utnyttja från avbolagiseringarna och särskild

löneskatt kommer därför att betalas och kostnadsföras fullt ut på alla utbetalningar av pensioner och pensionsavgifter.

Pensionsprognoserna från KPA inkluderar inte vissa pensionskostnader som löpande kostnadsförs av Region Stockholm och bolagen. Ifrågavarande kostnader utgörs av pensionsavgifter för löneväxling inklusive särskild löneskatt, administrativa avgifter, kostnadsbidrag till andra kommuner och regioner samt ersättning som betalas till Karolinska Institutet avseende medarbetare som har delad anställning för vilka Karolinska Institutet bekostar pensionerna. I koncernens totala pensionskostnader för åren 2026–2029 har därför inkluderats ett årligt belopp om 425 miljoner kronor, baserat på beräknade nämnda kostnader för helåret 2026.

Tabell. Samlade pensionskostnader, jämförelse med Budget 2026

Mnkr	2026	2027	2028	2029
Prognos 3:26 (2026-08-31)	**5 929**	**6 285**	**8 108**	**9 321**
Budget 2026 *Prognos 3:25 (2025-08-31)*)	5 152	6 524	7 959	7 951
Differens Prognos 3:26 - Budget 2026	777	**-239**	**149**	**1 370**

2.7.1. Kostnadspåverkande faktorer

Storleken på pensionsåtagandena och de årliga pensionskostnaderna påverkas av antaganden om beräkningsparametrar som används enligt Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld (RIPS). Dessa parametrar förändras över tid fram till det slutliga betalningstillfället för pensionsåtagandet. De parametrar som påverkar pensionskostnadernas utveckling är antaganden om diskonteringsränta, livslängd samt pris- och löneutveckling.

Diskonteringsräntan för varje nytt räkenskapsår beslutas av SKR. Innan beslutet tas genomförs en sammanvägd analys av olika faktorer, som långsiktig tillväxt, utvecklingen av skatteunderlaget, långsiktig realränta och den aktuella ekonomiska bilden och räntemarknadsbilden. För 2027 har SKR beslutat att lämna diskonteringsräntan oförändrad från 2026.

Om diskonteringsräntan höjs minskar Region Stockholms pensionskostnader det aktuella året, medan en sänkning av räntan innebär att pensionskostnaderna ökar. Diskonteringsräntan har inte förändrats under de senaste tio åren.

Pensionsförpliktelserna justeras i början av varje år genom uppräkning för att kompensera för inflationen. Uppräkningen av

pensionsförpliktelserna under 2027 blir något lägre än uppräkningen för 2026. Inklusive särskild löneskatt beräknas kostnaden avseende inflationsuppräkningen 2027 minska med 8,2 miljoner kronor i jämförelse med 2026.

Beräkningsmodellen för inflationsuppräkningen baseras på förändringen av prisbasbeloppet, som fastställs utifrån inflationsutvecklingen mellan perioden juli till och med juni och tillämpas från och med efterföljande kalenderår. För 2027 har inflationsuppräkningen av pensionsåtagandena fastställts till 0,7 procent. För åren 2028 och 2029 förväntas uppräkningen bli 2,2 procent respektive 3,3 procent.

2.7.2. Personalomkostnadspålägg

Region Stockholm tillämpar ett gemensamt personalomkostnadspålägg (PO-pålägg) för nämnderna. Pålägget används för att fördela kostnader för arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och kollektivavtalade pensioner mellan verksamheterna.

För att skapa stabila planeringsförutsättningar beräknas PO-pålägget utifrån genomsnittliga kostnader under en femårsperiod. För 2027 baseras beräkningen på kostnader och prognoser för perioden 2025–2029, med utgångspunkt i pensionskostnadsprognosen från augusti 2026.

PO-pålägget för 2027 uppgår till 49,20 procent. För anställda som vid årets ingång har fyllt 67 år tillämpas ett reducerat pålägg om 15,81 procent.

2.8. Resultaträkning

De ekonomiska förutsättningarna i Budget 2027 utgår från de tidigare beslutade planåren i Budget 2026, de tekniska justeringar som beslutats i samband med avstämningen av Budget 2026 samt uppdaterade prognoser och underlag från nämnder och bolag.

Tabell. Resultaträkning för 2027 med plan för 2028–2029

Mnkr	Utfall 2025	Budget 2026	Prognos 2026	Budget 2027	Ändring Bu27/Bu26	Plan 2028	Plan 2029
Verksamhetens intäkter	**30 696**	**30 894**	**33 437**	**31 805**	**3,0%**	**32 126**	**33 369**
Personalkostnader och inhyrd personal	-37 609	-39 339	-40 112	-40 054	1,8%	-41 066	-41 552

Pensionskostnader	-7 893	-3 953	-4 767	-5 112	29,3%	-6 064	-6 605
Köpt hälso- och sjukvård, tandvård, mm.	-28 811	-31 076	-30 565	-32 848	5,7%	-34 390	-34 329
Köpt trafik	-16 511	-16 689	-17 120	-17 184	3,0%	-17 375	-17 016
Övriga kostnader	-34 015	-39 954	-35 795	-36 467	-8,7%	-35 530	-38 215
Verksamhetens kostnader	**-124 839**	**-131 010**	**-128 359**	**-131 666**	**0,5%**	**-134 426**	**-137 718**
Avskrivningar	-7 563	-8 207	-7 921	-8 661	5,5%	-8 939	-9 651
Verksamhetens nettokostnader	**-101 707**	**-108 324**	**-102 842**	**-108 521**	**0,2%**	**-111 238**	**-114 000**
Skatteintäkter	103 042	107 467	106 992	110 021	2,4%	115 001	120 031
Generellt statsbidrag	9 275	9 117	9 067	9 165	0,5%	9 256	9 349
Utjämningssystemet	-5 129	-5 940	-5 664	-5 693	-4,1%	-6 941	-8 398
Summa samlade skatteintäkter	**107 188**	**110 644**	**110 395**	**113 493**	**2,6%**	**117 315**	**120 982**
Verksamhetens resultat	**5 481**	**2 320**	**7 552**	**4 971**	**114,3%**	**6 077**	**6 982**
Finansiella intäkter	117	144	432	151	4,2%	156	128
Räntekostnader mm.	-1 314	-1 517	-1 292	-1 579	4,1%	-1 622	-1 599
Pensionskostnader finansiell del	852	-873	-920	-900	3,0%	-1 770	-2 438
Årets resultat	**5 136**	**75**	**5 772**	**2 643**		**2 841**	**3 073**

Region Stockholms resultat budgeteras till 2,6 miljarder kronor 2027, vilket är en förbättring jämfört med Budget 2026. De samlade skatteintäkterna beräknas öka med 2,6 procent jämfört med Budget 2026 till 113,5 miljarder kronor. Verksamhetens nettokostnader ökar samtidigt med 0,2 procent till 108,5 miljarder kronor.

Under planperioden beräknas resultatet uppgå till 2,8 miljarder kronor 2028 och 3,1 miljarder kronor 2029. Kostnaderna för bland annat pensioner och avskrivningar ökar. Samtidigt påverkas de ekonomiska förutsättningarna av antagandet att förändringar av det kommunalekonomiska utjämningssystemet införs 2028. Det ställer krav på en fortsatt anpassning av kostnadsutvecklingen till Region Stockholms långsiktiga intäktsförutsättningar.

Nämnderna och bolagen kommer i sina respektive verksamhetsplaner för 2027 att beräkna sina intäkter och kostnader utifrån budgeten och andra förutsättningar, såsom avtal och överenskommelser. Fördelningen av intäkter och kostnader kan därmed förändras. Det

slutliga tabellverket fastställs av regionstyrelsen i samband med Avstämning av Budget 2027 för Region Stockholm.

2.8.1. Region Stockholms intäkter

Region Stockholms totala intäkter budgeteras till 145,3 miljarder kronor 2027, vilket är en ökning med 2,7 procent jämfört med Budget 2026. Intäkterna består av samlade skatteintäkter och verksamhetens intäkter. De samlade skatteintäkterna utgör cirka 78 procent av de totala intäkterna och är den huvudsakliga finansieringen av Region Stockholms verksamhet.

Under planåren 2028 och 2029 beräknas de totala intäkterna öka till 149,4 respektive 154,4 miljarder kronor. Skatteintäkterna fortsätter att öka under perioden, men en del av ökningen motverkas av en högre avgift till det kommunalekonomiska utjämningssystemet.

De samlade skatteintäkterna budgeteras till 113,5 miljarder kronor 2027, en ökning med 2,6 procent jämfört med Budget 2026. Skatteintäkterna beräknas uppgå till 110 miljarder kronor och det generella statsbidraget till 9,2 miljarder kronor. Region Stockholms nettoavgift till det kommunalekonomiska utjämningssystemet beräknas till 5,7 miljarder kronor.

Under planperioden beräknas avgiften till utjämningssystemet öka till 8,4 miljarder kronor 2029. Beräkningarna utgår från antagandet att ett förändrat utjämningssystem införs 2028. Förändringarna är ännu inte beslutade, vilket innebär en osäkerhet i beräkningarna för planåren. Förutsättningarna beskrivs närmare i avsnitt 2.5.2.

Verksamhetens intäkter budgeteras till 31,8 miljarder kronor 2027, vilket är en ökning med 3 procent jämfört med Budget 2026. Intäkterna består bland annat av biljettintäkter inom kollektivtrafiken, patientavgifter, försäljning av hälso- och sjukvårdstjänster och riktade statsbidrag.

Biljettintäkterna inom kollektivtrafiken påverkas främst av antalet betalande resenärer, biljettpriserna och biljettsortimentet. De förändrade resmönstren efter pandemin påverkar fortfarande intäktsutvecklingen.

De riktade statsbidragen utgör en del av nämndernas och bolagens ekonomiska förutsättningar. Bidragens omfattning och villkor är delvis osäkra och kan behöva justeras i samband med

verksamhetsplaneringen. De riktade statsbidragens omfattning och utveckling beskrivs närmare i avsnitt 2.5.

I enlighet med Region Stockholms Policy och riktlinjer för god ekonomisk hushållning budgeteras inte reavinster från försäljning av fastigheter och egendom.

2.8.2. Verksamhetens kostnader

Region Stockholms verksamhetskostnader budgeteras till 131,7 miljarder kronor 2027, en ökning med 0,5 procent jämfört med Budget 2026. Jämfört med prognosen för 2026 ökar kostnaderna med 2,6 procent. Under planåren 2028 och 2029 beräknas kostnaderna öka med 2,1 respektive 2,4 procent till 139,2 miljarder kronor 2029.

Pensionskostnaderna inom verksamhetens kostnader budgeteras till 5,1 miljarder kronor 2027, en ökning med 1,2 miljarder kronor jämfört med Budget 2026. Under planperioden beräknas kostnaderna öka ytterligare till 6,6 miljarder kronor 2029. Till detta kommer pensionskostnadernas finansiella del som redovisas separat i resultaträkningen. Den samlade utvecklingen av pensionskostnaderna beskrivs närmare i avsnitt 2.7.

Posten övriga kostnader omfattar bland annat material- och läkemedelskostnader, lämnade bidrag samt lokal- och fastighetskostnader. Dessa kostnader budgeteras till 36,5 miljarder kronor 2027, vilket är en minskning med 3,5 miljarder kronor jämfört med Budget 2026, men en ökning med 0,7 miljarder jämnfört med prognos för 2026. Under planperioden beräknas övriga kostnader öka till 38,2 miljarder kronor 2029.

2.8.3. Kapitalkostnader

Region Stockholms omfattande investeringar i kollektivtrafikens infrastruktur och hälso- och sjukvårdens fastigheter och utrustning medför ökade kapitalkostnader. Investeringarna belastar resultaträkningen genom avskrivningar när anläggningarna tas i bruk. Investeringarna medför även finansieringskostnader och kan påverka verksamhetens kostnader för drift och underhåll.

Avskrivningarna budgeteras till 8,7 miljarder kronor 2027, vilket är en ökning med 5,5 procent jämfört med Budget 2026. Under planperioden beräknas avskrivningarna fortsätta öka till 9,7 miljarder kronor 2029. Ökningen beror framför allt på att investeringar färdigställs och tas i drift.

De ökade avskrivningarna innebär att en större del av Region Stockholms framtida intäkter behöver användas för att täcka kostnader för redan genomförda investeringar. Det påverkar det ekonomiska utrymmet för övrig verksamhet.

Olika typer av investeringar i anläggningstillgångar ger olika årliga avskrivningskostnader beroende på genomsnittliga nyttjandeperioder, vilket illustreras i tabellen nedan.

Tabell. Nyttjandeperioder och avskrivningskostnader för olika typer av investeringar

Investeringsobjekt	Genomsnittlig nyttjandeperiod*	Avskrivningskostnad vid investering på 1 000 mnkr
IT (infrastruktur/klienter)	4 år	250 mnkr/år
Medicinteknisk utrustning	7 år	143 mnkr/år
Kollektivtrafikanläggningar	25 år	40 mnkr/år
Fastigheter	35 år	29 mnkr/år

*Nyttjandeperioder enligt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning och Bokföringsnämndens K3-regelverk.

Utöver avskrivningarna påverkas Region Stockholms ekonomi av räntekostnader för lån och leasing. Räntekostnaderna med mera budgeteras till 1,6 miljarder kronor 2027 och beräknas ligga på ungefär samma nivå under planperioden.

Förändringar i marknadsräntorna påverkar Region Stockholms finansieringskostnader successivt eftersom upplåningen har olika räntebindningstider. Skuldportföljens sammansättning bidrar därmed till att begränsa de omedelbara effekterna av förändringar i ränteläget.

2.9. Balansräkning

Region Stockholms samlade tillgångar beräknas uppgå till 210,2 miljarder kronor vid utgången av 2027, en ökning med 12,7 miljarder kronor jämfört med prognosen för 2026. Tillgångarna består huvudsakligen av anläggningstillgångar i form av fastigheter, anläggningar och utrustning inom hälso- och sjukvården och kollektivtrafiken.

Anläggningstillgångarna beräknas uppgå till 196,4 miljarder kronor 2027 och öka till 218,1 miljarder kronor 2029. Ökningen beror framför allt på Region Stockholms omfattande investeringar. Tillgångarnas bokförda värde påverkas också av avskrivningar och andra förändringar.

Det egna kapitalet beräknas öka från 35,4 miljarder kronor 2026 till 44,5 miljarder kronor 2029 till följd av de budgeterade positiva resultaten. Samtidigt ökar de långfristiga skulderna från 74,4 till 96,7 miljarder kronor.

Region Stockholms soliditet inklusive pensionsansvarsförbindelsen beräknas förbättras från 7,6 procent 2026 till 9,0 procent 2027 och 11,5 procent 2029. Utvecklingen innebär att den finansiella ställningen stärks under planperioden, samtidigt som de omfattande investeringarna medför ett fortsatt stort finansieringsbehov.

Tabell. Balansräkning för 2027 med plan för 2028–2029

Balansräkning	**Utfall**	**Prognos**	**Budget**	**Plan**	**Plan**
Mnkr	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	546	878	853	772	772
Materiella anläggningstillgångar	167 183	178 101	190 701	203 171	212 567
Finansiella anläggningstillgångar	4 793	4 802	4 802	4 802	4 802
Summa anläggningstillgångar	**172 523**	**183 781**	**196 356**	**208 745**	**218 141**
Omsättningstillgångar					
Övriga omsättningstillgångar	10 810	10 806	10 818	10 833	10 833
Kassa och bank	3 115	3 000	3 000	3 000	3 000
Summa omsättningstillgångar	**13 925**	**13 806**	**13 818**	**13 833**	**13 833**
Summa tillgångar	**186 448**	**197 586**	**210 174**	**222 579**	**231 974**
Eget Kapital					
Årets resultat	5 136	5 772	2 643	2 841	3 073
Övrigt eget kapital	25 017	30 153	35 925	38 568	41 409
Summa eget kapital	**30 153**	**35 925**	**38 568**	**41 409**	**44 482**
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	52 474	53 037	53 477	54 616	56 606
Andra avsättningar	416	521	521	521	521
Summa avsättningar	**52 890**	**53 558**	**53 998**	**55 137**	**57 127**
Skulder					
Långfristiga skulder lån och leasing	29 226	28 362	31 960	35 914	35 931
Övriga långfristiga skulder	40 500	46 062	51 970	56 439	60 756
Summa långfristiga skulder	**69 726**	**74 424**	**83 929**	**92 353**	**96 687**
Kortfristiga skulder	**33 679**	**33 679**	**33 679**	**33 679**	**33 679**
Summa skulder	**103 405**	**108 103**	**117 608**	**126 032**	**130 366**
Eget kapital, avsättningar och skulder	**186 448**	**197 586**	**210 174**	**222 578**	**231 974**
Ansvarsförbindelse för pensioner	*22 024*	*20 872*	*19 625*	*18 632*	*17 804*

Soliditet inklusive ansvarsförbindelsen	*4,4%*	*7,6%*	*9,0%*	*10,2%*	*11,5%*

2.10. Kassaflödesanalys och finansieringsbudget

Kassaflödesanalysen visar Region Stockholms in- och utbetalningar från den löpande verksamheten, investeringsverksamheten och finansieringsverksamheten. Kassaflödet från den löpande verksamheten beräknas uppgå till 11,7 miljarder kronor 2027 och öka till 14,7 miljarder kronor 2029.

Region Stockholms omfattande investeringar medför ett fortsatt stort finansieringsbehov. Under 2027 beräknas kassaflödet från investeringsverksamheten uppgå till –21,2 miljarder kronor. Investeringarna finansieras genom kassaflödet från den löpande verksamheten, medfinansiering samt lån och leasing.

Tabell. Kassaflödesanalys för 2027 med plan för 2028–2029

Kassaflödesanalys	**Utfall**	**Prognos**	**Budget**	**Plan**	**Plan**
Mnkr	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Den löpande verksamheten					
Årets resultat	5 136	5 772	2 643	2 841	3 073
Justering för ej likviditetspåverkande poster	9 762	6 854	9 101	10 078	11 640
Minskning av avsättningar pga utbetalningar	0	0	0	0	0
Medel från verksamheten före förändringar av rörelsekapital	*14 898*	*12 626*	*11 743*	*12 919*	*14 713*
Ökning(-) resp minskning(+) av förråd och varulager	-22	4	-12	-15	0
Ökning(-) resp minskning(+) kortfristiga fordringar	695	0	0	0	0
Ökning (+) resp minskning (-) av kortfristiga skulder	1 220	0	0	0	0
(exkl leasing- och lånefinansiering)	0	0	0	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**16 790**	**12 630**	**11 731**	**12 904**	**14 713**
Investeringsverksamheten					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	72	-331	24	81	0
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar	0	0	0	0	0
Investering i materiella anläggningstillgångar	-18 329	-18 838	-21 261	-21 409	-19 046
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	1 442	0	0	0
Investering i finansiella anläggningstillgångar	-368	-9	0	0	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0	293	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**-18 624**	**-17 444**	**-21 237**	**-21 328**	**-19 046**
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån	-4 144	-288	3 248	3 197	-943

Amortering av långfristiga skulder	0	0	0	0	0
Ökning/minskning långfristiga fordringar	0	0	0	0	0
Förändring långfristiga skulder	0	0	0	0	0
Förändring av leasingfinansiering	0	0	0	0	0
Erhållna bidrag	4 986	4 986	6 257	5 226	5 277
Minskning av avsättningar pga utbetalningar	0	0	0	0	0
Övrig finansiering	0	0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	**842**	**4 698**	**9 505**	**8 423**	**4 334**
Utbetalning bidrag till statlig infrastruktur					
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur	0	0	0	0	0
Årets kassaflöde	**-991**	**-115**	**0**	**0**	**1**
Likvida medel vid årets början	**4 107**	**3 115**	**3 000**	**3 000**	**3 000**
Likvida medel vid årets slut	**3 115**	**3 000**	**3 000**	**3 000**	**3 001**

Finansieringsbudgeten visar hur Region Stockholms investeringar planeras att finansieras under budgetåret och planperioden. Investeringarna beräknas uppgå till 21,2 miljarder kronor 2027. Av dessa finansieras 11,7 miljarder kronor med egen likviditet och 6,3 miljarder kronor genom medfinansiering. Resterande 3,2 miljarder kronor finansieras genom lån och leasing.

Självfinansieringsgraden av de totala investeringarna beräknas uppgå till 78 procent 2027 och 80 procent 2028. Under 2029 beräknas självfinansieringsgraden öka till 100 procent. Behovet av lån och leasingfinansiering minskar därmed från cirka 3,2 miljarder kronor 2028 till 0 miljarder kronor 2029.

Tabell. Finansieringsbudget för 2027 med plan för 2028–2029

Mnkr	**Utfall 2025**	**Prognos 2026**	**Budget 2027**	**Plan 2028**	**Plan 2029**
Investeringar	18 622	18 345	21 237	21 328	19 046
- varav nyinvesteringar	11 828	10 930	12 611	11 873	10 240
- varav ersättningsinvesteringar	6 794	7 415	8 626	9 455	8 806
Finansiering egen likviditet	-16 790	-12 630	-11 731	-12 904	-14 713
Medfinansiering	-4 986	-4 986	-6 257	-5 226	-5 277
Lån- och leasingfinansiering	0	-729	-3 249	-3 198	0
Resultat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Självfinansieringsgrad	*100%*	*95%*	*78%*	*80%*	*100%*

2.11. Anslag till nämnder

2.11.1. Anslag

Anslagen till nämnderna uppgår till 115,8 miljarder kronor 2027, vilket är en ökning med 4,6 procent jämfört med Budget 2026. Anslagen utgår från de anslag som beslutats i Budget 2026 för planåren 2027–2028 samt beslutade tekniska justeringar i regionstyrelsens beslut om Avstämning av Budget 2026 för Region Stockholm (RS 2025-0980).

För planåren 2028 och 2029 ökar de samlade anslagen med 3,2 respektive 3,0 procent. Anslagsnivåerna har anpassats till Region Stockholms ekonomiska förutsättningar och de budgeterade resultatnivåerna under planperioden.

Riktade statsbidrag vidareförmedlas inom Region Stockholm direkt till den nämnd vars ansvarsområde de avser. När det krävs kontinuitet i finansieringen, till exempel inom området god och nära vård, finansierar en del av det riktade statsbidraget anslaget. I det fall ett riktat statsbidrag skulle upphöra eller ges ändrade förutsättningar, skapar denna hantering en säkerhet för verksamheten då finansieringen är garanterad. Hanteringen avser i Budget 2027 delar av det riktade statsbidrag som hittills varit namngivet insatser för en god och nära vård: 360 miljoner kronor av detta finansierar anslaget till primärvårdsnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden.

2.11.2. Anslag 2027 och plan för åren 2028–2029

Anslagen enligt tabellen nedan ska ge kostnadstäckning för drift- och kapitalkostnader inom respektive nämnds ansvarsområde.

Anslagen påverkas även av förändringar i nämndorganisationen och fördelningen av ansvar mellan nämnder. Det innebär att anslagen för enskilda nämnder inte i alla delar är direkt jämförbara med Budget 2026. Anslagsförändringar gentemot majoritetens budgetförslag beskrivs i bilaga 4.

Tabell. Anslag för 2027 och planåren 2028–2029

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Ändring B26/B27	Plan 2028	Plan 2029
Hälso- och sjukvårdsnämnden*	74 205,7	68 851,0	-7,2%	71 110,4	73 439,1
Primärvårdsnämnden	16 648,1	17 511,7	5,2%	18 165,3	18 857,6
Psykiatrinämnden	0,0	8 238,3		8 483,8	8 736,7
Patientnämnden	37,3	39,2	5,2%	40,5	41,8

Trafiknämnden	15 749,8	16 781,9	6,6%	17 205,0	17 510,1
- varav trafikförvaltningen	*14 036,2*	*15 056,6*	*7,3%*	*15 467,7*	*15 760,4*
- varav färdtjänstverksamheten	1 277,0	1 277,0	0,0%	1 277,0	1 277,0
- varav förvaltning för utbyggd tunnelbana	436,6	448,3	2,7%	460,3	472,7
Kulturnämnden	646,9	554,8	*-14,2%*	572,9	589,5
Regionstyrelsen	3 160,3	3 793,6	20,0%	3 937,2	3 925,5
- varav regionledningskontoret	*565,6*	*568,5*	*0,5%*	*568,5*	*586,4*
- varav politiska organisationen	*205,2*	*210,2*	*2,4%*	*210,2*	*216,8*
- varav generationsskifte vårdens IT		*370,0*		*404,0*	*312,0*
- varav bidrag och övrigt	*2 389,5*	*2 644,9*	*10,7%*	*2 754,5*	*2 810,3*
Revisorskollegiet**	46,0				
Summa anslag	**110 690,5**	**115 817,5**	**4,6%**	**119 564,3**	**123 151,5**

* Hälso- och sjukvårdsnämndens anslagsminskning 2027 beror på att anslag överförts till nyinrättade psykiatrinämnden. Exklusive anslagsflytten uppgår anslagsökningen till knappt fyra procent.
**Revisorskollegiets anslag föreslås av regionfullmäktiges presidium.

2.11.3. Kompensation för personalomkostnadspålägg

De ekonomiska förutsättningarna för vårduppdragen 2027 togs fram under början av 2026 och baserades på dåvarande antaganden om personalomkostnadspålägget (PO-pålägget). Den senare beräkningen av PO-pålägget för 2027 innebär högre kostnader för vårdgivarverksamheterna än vad som tidigare förutsatts. I budgeten avsätts därför sammanlagt 262 miljoner kronor för att kompensera berörda verksamheter.

Av beloppet avser 255 miljoner kronor kompensation till vårdgivarnämnderna, som ska förmedlas genom hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden och psykiatrinämnden. Fördelningen av kompensationen mellan vårdgivarnämnderna framgår av tabellen ovan.

Beställarnämnderna ska i sin verksamhetsplanering samordna fördelningen av finansieringsansvaret för kompensationen. Eventuella behov av omfördelning av anslag mellan beställarnämnderna ska redovisas i verksamhetsplanerna och hanteras som tekniska justeringar i ärendet Avstämning av Budget 2027.

Resterande 7 miljoner kronor avser serviceförvaltningen och hanteras genom ett sänkt resultatkrav för 2027.

2.12. Resultatkrav för nämnder och bolag

Utgångspunkten för Region Stockholms verksamhets- och ekonomistyrning är mål- och resultatstyrning, vilket innebär att nämnder och bolag ska utföra sin verksamhet och uppnå fastställda mål samtidigt som de minst uppfyller det ekonomiska resultatkrav som regionfullmäktige har beslutat. Regionkoncernen består av resultatenheter och respektive bolag utgör naturligt en resultatenhet med anledning av associationsformen. En nämnd kan däremot ha ansvar för flera resultatenheter, det gäller bland annat fastighets- och servicenämnden.

Resultatkraven följer i huvudsak Region Stockholms beräkningsmodell för resultatkrav som beskrivs i Region Stockholms riktlinjer för ekonomistyrning (RS 2023-0414). Modellen beaktar koncernens behov av avkastning på återinvesterade medel bland annat för avsättningar för pensioner och avkastning på eget kapital. Modellen beaktar också att Region Stockholms bolag ska ha konkurrensneutrala förutsättningar och hänsyn ska tas till varje nämnds och bolags specifika förutsättningar. Resultatkraven avser resultat före bokslutsdispositioner och skatt och är minimikrav.

Budgeteringen utgår från prognoser över förväntade riktade statsbidrag. Hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden och regionstyrelsen ska i sin verksamhetsplanering utgå från nivån för riktade statsbidrag i Budget 2027, 4,2 miljarder kronor. Efter nämndernas verksamhetsplanering godkänner regionstyrelsen den slutliga fördelningen av riktade statsbidrag i ärendet Avstämning av Budget 2027.

Om riktade statsbidrag blir lägre än budgeterat till följd av förändrade statliga beslut eller villkor, ska detta inte belasta berörd nämnd vid bedömningen av om resultatkravet har uppnåtts. Detta gäller under förutsättning att nämnden har uppfyllt de krav som ställs för att erhålla bidraget.

Om ett riktat statsbidrag upphör permanent ska berörd nämnd anpassa sina kostnader inför nästkommande år så att verksamheten bedrivs i balans med de nya ekonomiska förutsättningarna. Hanteringen syftar till att skapa stabila planeringsförutsättningar samtidigt som nämndernas långsiktiga ekonomiska ansvar upprätthålls.
För budgetåret 2027 och planåren 2028–2029 har de flesta resultatkrav justerats med anledning av förändrade förutsättningar. Villkor för

resultatkraven beskrivs i respektive nämnds och bolags avsnitt i kapitel 3 och 4. En ny bedömning av resultatkraven görs inför Budget 2028.

Folktandvården Stockholms län AB erhåller även under 2027 ett tillfälligt sänkt resultatkrav enligt beslut i Budget 2026 för att kunna hantera högre kostnader till följd av implementeringen av ett nytt journalsystem. Samtidigt som resultatkravet justeras för att möjliggöra en mer flexibel prissättning. Resultatkravet återgår under planåret 2028 till en nivå som utgår från konkurrensneutrala förutsättningar, med justeringar för flexibel prissättning.

Det sammantagna resultatet för koncernen uppgår 2027 till 2 643 miljoner kronor. Resultatet bidrar till att stärka den finansiella ställningen och skapa förutsättningar för finansiering av framtida investeringar och pensionsåtaganden.

Tabell. Resultatkrav för nämnder och bolag 2027 samt planåren 2028–2029

	Budget	**Prognos**	**Budget**	**Plan**	**Plan**
Mnkr	**2026**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Hälso- och sjukvård					
Hälso- och sjukvårdsnämnden	0,0	950,0	0,0	0,0	0,0
Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje	0,0	-20,9	0,0	0,0	0,0
Primärvårdsnämnden	0,0	75,0	0,0	0,0	0,0
Psykiatrinämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Patientnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stockholms läns sjukvårdsområde	223,0	411,0	225,0	230,0	230,0
Karolinska Universitetssjukhuset	49,0	0,0	34,0	35,0	35,0
Akutsjukhusnämnden	93,0	-94,5	91,0	93,0	92,0
- varav Södersjukhuset	33,0	-57,5	31,0	33,0	32,0
- varav Danderyds Sjukhus	41,0	-39,0	40,0	40,0	40,0
- varav Södertälje Sjukhus	10,0	-10,0	11,0	11,0	11,0
- varav S:t Eriks Ögonsjukhus	9,0	12,0	9,0	9,0	9,0
Folktandvården Stockholms Län AB	75,0	235,0	96,0	129,0	129,0
Ambulanssjukvårdsnämnden	3,0	-15,0	3,0	3,0	3,0
Tobiasregistret AB	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
MediCarrier AB	16,0	16,0	14,0	14,0	14,0
Hälso- och sjukvård totalt	**459,0**	**1 556,6**	**463,0**	**504,0**	**503,0**
Kollektivtrafik					
Trafiknämnden	865,0	1 055,9	1 116,0	1 149,0	1 150,0

- varav trafikförvaltningen	*123,0*	*83,8*	*91,0*	*89,0*	*89,0*
- varav färdtjänstverksamheten	*4,0*	*-38,8*	*3,0*	*3,0*	*3,0*
- varav förvaltning för utbyggd tunnelbana	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
AB Storstockholms Lokaltrafik	738,0	1 010,9	1 022,0	1 057,0	1 058,0
- varav AB SL Finans	*0,0*	*209,7*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
- varav SL Nya Tunnelbanan AB	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
- varav Waxholms Ångfartygs AB	*9,0*	*-70,1*	*7,0*	*8,0*	*8,0*
Kollektivtrafik totalt	**865,0**	**1 055,9**	**1 116,0**	**1 149,0**	**1 150,0**
Kultur					
Kulturnämnden	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0
Stockholm Film AB	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kultur totalt	**0,0**	**1,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Regionstyrelsen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fastigheter och service					
Fastighets- och servicenämnden	680,0	2 047,0	847,0	854,0	855,0
- varav serviceförvaltningen	*7,0*	*7,0*	*0,0*	*7,0*	*7,0*
- varav Landstingsfastigheter Stockholm	*571,0*	*1 938,0*	*763,0*	*764,0*	*765,0*
- varav NKS Bygg	*102,0*	*102,0*	*84,0*	*83,0*	*83,0*
Locum AB	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Fastigheter och service totalt	**683,0**	**2 050,0**	**850,0**	**857,0**	**858,0**
Övriga					
Revisorskollegiet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Landstingshuset Stockholm AB	0,0	-27,9	0,0	0,0	0,0
Koncerngemensamma funktioner					
Skadekontot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Koncernfinansiering	-1 932,0	1 136,4	214,4	331,1	562,0
Koncernjusteringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	**75,0**	**5 772,0**	**2 643,4**	**2 841,1**	**3 073,0**

2.13. Koncernfinansiering

Koncernfinansiering är Region Stockholms centrala redovisningsenhet för den övergripande finansieringen av verksamheten och för intäkter och kostnader som hanteras gemensamt för regionen

Inom koncernfinansiering budgeteras bland annat skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning samt finansieringen av nämndernas

anslag. Här redovisas även centrala poster för pensioner och personalomkostnader samt medel för att hantera ekonomiska risker. Resultatet för koncernfinansiering budgeteras till 214 miljoner kronor 2027. Förändringen förklaras huvudsakligen av att Region Stockholms samlade budgeterade resultat är högre 2027 än 2026. För planåren 2028–2029 är resultatet budgeterat till 331 respektive 596 miljoner kronor.

Tabell. Resultaträkning för Koncernfinansiering

	Budget	**Budget**	**Plan**	**Plan**
Mnkr	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Intäkter	127 580	131 350	135 785	141 697
Kostnader	-129 512	-131 135	-135 454	-141 135
Resultat	**-1 932**	**214**	**331**	**562**

2.14. Investeringar

Nämnder och bolag bedriver en långsiktig investeringsplanering som årligen ses över och uppdateras inom ramen för Region Stockholms budgetprocess. Region Stockholms investeringsplan omfattar tio år. I budget fastställs finansieringsutrymme för de första fem åren, 2027–2031, därtill redovisas prognos för de resterande fem åren, 2032–2036. Finansiering tilldelas investeringsobjekt utifrån fattade investeringsbeslut och i enlighet med Region Stockholms åtgärdsvals- och investeringsprocess.

Region Stockholm investeringsplan för 2027–2036 redovisas i bilaga 2 och investeringarna beskrivs övergripande i respektive nämnds och bolag avsnitt i kapitel 3 och 4.

2.14.1. Region Stockholms investeringsplan

Region Stockholm fortsätter att genomföra betydande investeringar inom hälso- och sjukvård samt kollektivtrafik för att skapa väl fungerande och tillgängliga anläggningar.
Under tioårsperioden 2027–2036 uppgår Region Stockholms investeringar till sammanlagt 148,6 miljarder kronor. Sammantaget för femårsperioden 2027–2031 är finansieringsutrymmet 95,2 miljarder kronor. För 2032–2036 prognostiseras investeringarna uppgå till 53,5 miljarder kronor.

Tabell. Region Stockholms investeringsplan 2027–2036

Mnkr	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Finansiering 2027–2031	Prognos 2032–2036	Totalt 2027–2036
Investeringar totalt	21 252	21 352	19 072	17 792	15 697	95 164	53 454	148 618
Varav Region Stockholms finansieringsansvar	*14 996*	*16 125*	*13 795*	*13 449*	*11 764*	*70 129*	*38 440*	*108 569*

Medfinansiering avser överenskommelser med staten och kommuner kopplade till finansiering av investeringar inom kollektivtrafiken. När investeringarna har färdigställts blir de Region Stockholms anläggningstillgångar och Region Stockholm har då fullt ansvar för tillgångarnas driftkostnader och ersättningsinvesteringar.

Under tioårsperioden uppgår medfinansieringen till 40,0 miljarder kronor varav 25,0 miljarder kronor avser 2027–2031. Beaktat medfinansieringen uppgår Region Stockholms finansieringsansvar 2027–2036 till 108,6 miljarder kronor. I beloppen för medfinansiering ingår inget antagande om den förestående förhandlingen om finansiering av den ökade slutkostnadsprognosen för utbyggd tunnelbana.

För de investeringar som medfinansieras kommer avskrivningskostnaderna att täckas till den grad som finansieras av parterna utanför Region Stockholm. Kostnader för drift och underhåll omfattas däremot inte av medfinansieringen, vilket innebär att Region Stockholm behöver hantera driftkostnaden i den framtida planeringen av resultatbudgeten.

Investeringsplanen innebär ökade kapitalkostnader, det vill säga avskrivningar och räntekostnader, för Region Stockholm när investeringarna har färdigställts och anläggningarna tas i drift. Kapitalkostnadernas andel av Region Stockholms totala intäkter uppgår 2027–2031 i genomsnitt till 7,2 procent. För prognosperioden 2032–2036 bedöms kapitalkostnadernas andel öka till i genomsnitt 7,4 procent, främst till följd av driftsättning av den nya tunnelbanan.

Fördelning av Region Stockholms investeringsplan

Tabellen nedan visar en översiktlig sammanställning av investeringsplanens fördelning för respektive verksamhetsområde.

Tabell. Region Stockholms investeringsplan 2027–2036 per verksamhetsområde

Mnkr	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Finansiering 2027–2031	Prognos 2032–2036	Totalt 2027–2036
Hälso- och sjukvård	2 290	1 919	2 209	2 198	1 947	10 562	10 137	20 698
Kollektivtrafik	15 776	15 219	11 899	10 300	9 164	62 358	29 763	92 121
varav medfinansiering	*6 257*	*5 226*	*5 277*	*4 343*	*3 933*	*25 035*	*15 014*	*40 049*
Fastigheter	2 795	3 845	4 678	5 066	4 373	20 758	12 276	33 034
Service	345	341	256	206	192	1 339	1 171	2 510
Övrig verksamhet	47	27	30	23	22	148	108	255
Investeringar totalt	**21 252**	**21 352**	**19 072**	**17 792**	**15 697**	**95 164**	**53 454**	**148 618**
Varav Region Stockholms finansieringsansvar	***14 996***	***16 125***	***13 795***	***13 449***	***11 764***	***70 129***	***38 440***	***108 569***

Under tioårsperioden 2027–2036 uppgår investeringar i hälso- och sjukvård till 20,7 miljarder kronor. Dessa investeringar består främst av medicinteknisk utrustning, inventarier samt informations- och kommunikationsteknik. Finansieringsutrymmet för 2027–2031 är 10,6 miljarder kronor. För 2032–2036 prognostiseras investeringarna uppgå till 10,1 miljarder kronor.

Under tioårsperioden 2027–2036 uppgår investeringar i kollektivtrafiken till 92,1 miljarder kronor. Extern medfinansiering från staten och kommuner uppgår till 40,0 miljarder kronor. Finansieringsutrymmet för 2027–2031 är 62,4 miljarder kronor. För 2032–2036 prognostiseras kollektivtrafikens investeringar uppgå till 29,8 miljarder kronor.

Under tioårsperioden 2027–2036 uppgår investeringar i fastigheter och service till 35,5 miljarder kronor. Finansieringsutrymmet för 2027–2031 är 22,1 miljarder kronor. För 2032–2036 prognostiseras investeringarna uppgå till 13,4 miljarder kronor.

Under tioårsperioden 2027–2036 uppgår investeringar i övrig verksamhet till 255,2 miljoner kronor. Dessa investeringar avser mindre ersättningsinvesteringar och inventarier. Finansieringsutrymmet för

2027–2031 är 147,7 miljoner kronor. För 2032–2036 prognostiseras investeringarna uppgå till 107,5 miljoner kronor.

Utbyggd tunnelbana

Utbyggd tunnelbanas förväntade överskridande av budget, till följd av ny slutkostnadsprognos, innebär att Region Stockholm tillfälligt behöver finansiera utbyggnaden fram till att nya förhandlingar med parterna om finansiering genomförts. Finansieringen, under tiden som förhandlingar pågår, behöver då hanteras via upplåning.

Efter genomförda förhandlingar ska ett förnyat genomförandebeslut fastställas av regionfullmäktige, senast 31 december 2027. I beslutet ska en ny investeringsbudget för tunnelbaneobjekten fastställas, med justerade investeringsplaner utifrån slutkostnadsprognos, samt med en ny betalplan för parternas medfinansiering.

Finansierings-/upplåningsbehovet per tunnelbaneobjekt 2026–2028 jämfört med Region Stockholms budget 2026 framgår av tabellen nedan.

Tabell. Finansieringsbehov per tunnelbaneobjekt

Mnkr	**2026**	**2027**	**2028**	**Total upplåning**
Tunnelbana till Barkarby	1 049	1 218	235	2 502
Tunnelbana till Arenastaden	0	716	1 308	2 024
Tunnelbana till Nacka och Söderort	0	0	0	0
Tunnelbana till Älvsjö	0	0	0	0
Summa finansierings-/upplåningsbehov	**1 049**	**1 934**	**1 543**	**4 526**
Räntekostnad	**17,3**	**70,0**	**128,4**	**215,7**

Tunnelbana till Barkarby: 1,0 miljarder kronor 2026, 1,2 miljarder kronor 2027 och 0,2 miljarder kronor 2028. Tunnelbana till Arenastaden: 0,7 miljarder kronor 2027 och 1,3 miljarder kronor 2028. Tunnelbanan till Nacka och Söderort, samt tunnelbana till Älvsjö bedöms kunna hanteras med egna medel för åren 2026–2028.

Upplåningen medför en tillkommande upplåningsränta för trafiknämnden på 17,3 miljoner kronor 2026, 70 miljoner kronor 2027, samt 128,4 miljoner kronor 2028.

3. Nämnder

I detta kapitel anges nämndernas anslag, resultatkrav, investeringsutrymme, mål samt eventuella uppdrag. Nämnderna ska planera och följa upp sin verksamhet i enlighet med detta samt i sin planering beakta regionfullmäktiges inriktning och prioriteringar i kapitel ett.

Nämnderna kommer i samband med sin rapportering av verksamhetsplaner för 2027 att beräkna sina intäkter och kostnader utifrån regionfullmäktiges beslut och andra förutsättningar som avtal och överenskommelser. Det innebär att fördelningen av intäkter och kostnader förändras vilket påverkar det slutliga tabellverket. Detta slutliga tabellverk fastställs av regionstyrelsen i samband med ärendet Avstämning av Budget 2027 för Region Stockholm.

Generella uppdrag nämnder
Generella uppdrag som gäller för alla nämnder.

1. Alla nämnder uppdras att minska kostnaden för administration och lokaler.
2. Alla nämnder uppdras att genomföra ett konsultstopp i hela Region Stockholm för nya politiskt beslutade utredningar.
3. Alla nämnder uppdras att genomföra effektiviseringar av kommande och genomförda upphandlingar motsvarande 1–2 procent av avtalsvärdet om det inte föreligger särskilda skäl.
4. Alla sjukvårdsproducerande nämnder ska öka såld utomläns- och utlandsvård. Slutgiltig fördelning görs i ärendet Avstämning av Budget 2027.
5. Alla nämnder uppdras att öppna upp för fler upphandlingar för att stärka konkurrensen.
6. Alla nämnder uppdras att införa ett socialiseringsstopp för att värna regionens resurser.
7. Alla nämnder uppdras att säkerställa att ingen verksamhet i Region Stockholm säljer eller kasserar uttjänt eller avskrivet material utan att först erbjuda den till försvaret av Ukraina om det är efterfrågat.

3.1. Regionstyrelsen

3.1.1. Ekonomiska förutsättningar

Regionstyrelsens anslag för 2027 är 3,8 miljarder kronor, vilket innebär en ökningmed 0,6 miljarder kronor jämfört med budget 2026 bland annat beroende på övertagande av ansvar för klimat-regionplanenämndens ansvar. För planåren 2028 och 2029 är anslaget 3,9 miljarder kronor respektive 3,9 miljarder kronor.

Regionstyrelsen ska bedriva sin verksamhet i enlighet med reglemente, uppdrag och avtal samtidigt som resultatkravet på 0 kronor för 2027 uppnås. Under planåren 2028 och 2029 är resultatkravet oförändrat 0 kronor.

Tabell. Resultaträkning för regionstyrelsen

Mnkr	**Budget 2026**	**Budget 2027**	**Plan 2028**	**Plan 2029**
Intäkter	3 561	4 215	4 359	4 467
- varav anslag	*3 160*	*3 794*	*3 937*	*3 926*
Kostnader	-3 561	-4 215	-4 359	-4 467
- varav regionledningskontoret	*-566*	*-569*	*-568*	*-586*
- varav politiska organisationen	*-205*	*-210*	*-210*	*-217*
- varav generationsskifte vårdens IT	*0*	*-370*	*-404*	*-312*
- varav bidrag och övrigt	*-2 390*	*-2 645*	*-2 754*	*-2 810*
Resultat	**0**	**0**	**0**	**0**

Anslaget till regionstyrelsen finansierar regionledningskontorets kostnader liksom den politiska organisationens kostnader som till exempel mandatstöd och kanslianslag. Anslaget täcker också kostnader för bland annat utbildning, medlemskap i organisationer samt övriga bidrag. I regionstyrelsens anslag finns sedan tidigare beslut 100 miljoner kronor till insatser för en hållbar arbetsmiljö i Region Stockholms verksamheter där hälso- och sjukvården kommer att prioriteras. Därutöver avsätter regionstyrelsen 300 miljoner kronor avseende strategiska och långsiktiga insatser för Region Stockholms kompetensförsörjning. Medlen ska användas för utbildning och kompetensutveckling av medarbetare, framför allt inom hälso- och sjukvården.

Utöver en uppräkning av anslag utifrån drift- och kapitalkostnader har specifika anslagsjusteringar gjorts för specifika kostnader.

För anpassning till nytt regelverk kring lagerhållningsskyldighet för sjukvårdsprodukter för kommuner och regioner tillförs regionstyrelsen 20 miljoner kronor för 2027 och planåren.

Incitamentspotten för omställningsprojekt till mer hållbara produkter och tjänster samt cirkulära flöden utgår.

För att höja regionstyrelsens bidrag till funktionsrättsorganisationer tillförs en miljon kronor för 2027 och planåren.

Subventionsgraden för Region Stockholms anställda höjs till 35 procent, därför tillförs ytterligare 40 miljoner kronor 2027 och 60 miljoner kronor för 2028 och 2029.

I Budget 2025 beslutades om ett tvåårigt pilotprojekt för schemalagd återhämtning av operationspersonal. Projektet avslutas 2027.

Till regionstyrelsens anslag förs finansieringen för genomförandet av generationsskiftet av vårdens it. Karolinska Universitetssjukhuset ansvarar för genomförandet och rapporterar projektkostnaderna till regionstyrelsen för ersättning.

Region Stockholm ska ligga i framkant när det gäller ansvarsfull användning och utveckling av AI, där innovation och etik går hand i hand. Regionstyrelsen tillförs 20 miljoner kronor för 2027 och planåren för detta ändamål.

Regionstyrelsen tillförs 5 miljoner kronor för 2027 och planåren för att utöka forskningsanslagen.

Medel till innovationsfonden utökas och för detta ändamål tillförs regionstyrelsen 5 miljoner kronor för 2027 och planåren.

Politikers förmån av SL-kort tas bort.

Investeringar

Regionstyrelsens investeringsbudget för 2027 är 40 miljoner kronor. Sammantaget för femårsperioden 2027–2031 är finansieringsutrymmet 129 miljoner kronor. För 2032–2036 prognostiseras investeringarna uppgå till 91 miljoner kronor. Investeringarna består av ersättningsinvesteringar i katastrofmedicinsk beredskap, säkerhet och beredskap samt it och teknik.

Tabell. Regionstyrelsens investeringsplan

	Budget	**Plan**	**Plan**	**Plan**	**Plan**	**Finansiering**	**Prognos**

Mnkr	2027	2028	2029	2030	2031	2027-2031	2032–2036
Nyinvesteringar <100 mnkr	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ersättningsinvesteringar <100 mnkr	40,4	23,3	27,0	19,7	18,3	128,7	91,5
Totalt	**40,4**	**23,3**	**27,0**	**19,7**	**18,3**	**128,7**	**91,5**

Mål och indikatorer

Regionstyrelsen ska styra mot de mål och indikatorer som anges i bilaga 1 samt bidra till att dessa mål uppnås. Nämnden ska följa upp indikatorerna och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås. Regionstyrelsen ska också följa upp inriktningsmålen och deras underliggande mål för Region Stockholm som helhet.

3.1.2. Uppdrag

1. Regionstyrelsen uppdras att genomföra en genomlysning av Region Stockholms samlade betalningar genom datadriven AI för att upptäckta och stoppa fusk och felaktigheter. Syftet är att frigöra resurser till kärnverksamhet.
2. Regionstyrelsen uppdras att inleda förhandlingar med staten om att avskaffa den regionala utjämningsskatten.
3. Regionstyrelsen uppdras att genomföra ett omtag med planprogrammet för Norra Hagastaden för att säkra den långsiktiga ekonomin och affärsmässigheten.
4. Regionstyrelsen uppdras tilldela Trygghetscentralen ett utökat uppdrag om att samordna trygghetsarbetet tillsammans med länets kommuner.
5. Regionstyrelsen uppdras inrätta en öppen och sökbar digital plattform där samtliga delegationsbeslut, inklusive tillhörande handlingar, publiceras löpande.
5. Regionstyrelsen uppdras framställa en HQ-strategi som syftar till att locka fler företag och deras huvudkontor till regionen.
6. Regionstyrelsen uppdras att påbörja dialog med berörda aktörer för att undersöka hur hela Stockholmsregionen kan etableras som en testzon för självkörande bilar.
7. Regionstyrelsen uppdras att etablera ett långsiktigt tillväxtmål om en genomsnittlig årlig tillväxt på minst 3 procent i Stockholmsregionen samt att aktivt verka för att stärka förutsättningarna för företagande och investeringar i syfte att nå målet.
8. Regionstyrelsen uppdras att ta fram en modell för tillväxtkonsekvensanalyser som ska utgöra beslutsunderlag inför samtliga politiska beslut inom Region Stockholm.
9. Regionstyrelsen uppdras att skicka en hemställan till Inera om att införa funktionen ICE på 1177.
10. Regionstyrelsen uppdras skicka en hemställan till regeringen om att införa en nationell vårdmodell för personer som utsatts för sexuellt våld.

11. Regionstyrelsen uppdras att genom samverkan med berörda myndigheter mäta samhällsekonomiska effekter av vård i tid, inklusive återgång till arbete efter vårdinsats, för att tydliggöra kostnaderna av vårdköer.
12. Regionstyrelsen uppdras tillsammans med hälso- och sjukvårdsnämnden att påbörja dialog med berörda aktörer för att flytta Region Stockholms ambulanshelikoptertjänst till Bromma flygplats.
13. Regionstyrelsen uppdras tillsammans med hälso- och sjukvårdsnämnden och primärvårdsnämnden att införa ett byråkratitak för att medarbetare i vården ska ges mer tid till att träffa patienter och utveckla kvaliteten i vården i stället för att ägna sig åt onödig administration.
14. Regionstyrelsen ges i uppdrag att utveckla funktionen ”fuskjägarna” tillsammans med länets kommuner och Ekobrottsmyndigheten för att slå ner på all form av fusk, slöseri och oseriös verksamhet.
15. Regionstyrelsen uppdras tillsammans med hälso- och sjukvårdsnämnden och primärvårdsnämnden och psykiatrinämnden att vidareutveckla styr och ersättningsmodellerna för AT-platser, BT-platser och ST-platser för att säkra kompetensförsörjningen.
16. Regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag att utreda hur nyttjandegraden av regionens egna vårdlokaler kan öka, exempelvis genom uthyrning till externa vårdaktörer under kvällar och helger.
17. Regionstyrelsen uppdras att, tillsammans med berörda vårdnämnder, utveckla en gemensam digital plattform där patienter får en samlad överblick över sina kallelser, väntetider och vårdkontakter samt möjlighet att enkelt boka och omboka vårdbesök.

3.2. Hälso- och sjukvårdsnämnden

3.2.1. Ekonomiska förutsättningar

Hälso- och sjukvårdsnämndens anslag för 2027 är 68,9 miljarder kronor, vilket innebär en minskning med 5,3 miljarder kronor jämfört med budget 2026, bland annat beroende på bildandet av den nya psykiatrinämnden som tagit över delar av hälso- och sjukvårdsnämndens anslag. Hälso- och sjukvårdsnämndens anslag för planåren 2028–2029 uppgår till 71,2 miljarder kronor respektive 73,5 miljarder kronor.

Hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för hanteringen av kostnaderna för läkemedel inom läkemedelsförmånen och erhåller återbäring från läkemedelsföretagen i enlighet med avtalet mellan regionerna, staten och läkemedelsföretagen. Den del av återbäringen som ska återbetalas till staten ska betalas genom regionstyrelsens resultatenhet koncernfinansiering som fakturerar hälso- och sjukvårdsnämnden motsvarande summa.

Hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtäljes, KSON:s, medlemsbidrag och kommunalförbundets resultat. Nämnden ansvarar också för att vidareförmedla KSON:s andel av riktade statsbidrag till kommunalförbundet.

Regionfullmäktige beslutar om anslag, resultatkrav samt taxor och avgifter. Förutom anslag erhåller nämnden riktade statsbidrag som till största delen vidareförmedlas från koncernfinansiering. Budgetering av de riktade statsbidragen samt andra intäkter görs dock av hälso- och sjukvårdsnämnden i samband med nämndens beslut om verksamhetsplan för 2027, där de riktade statsbidragen ska särredovisas.

Hälso- och sjukvårdsnämnden ska bedriva sin verksamhet i enlighet med reglemente, uppdrag och avtal samtidigt som resultatkravet på noll kronor för 2027 uppnås. Under planåren 2028 och 2029 är resultatkravet oförändrat noll kronor.

Tabell. Resultaträkning för hälso- och sjukvårdsnämnden

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Intäkter	95 578	90 708	93 566	97 737
- varav anslag	74 206	68 851	71 110	73 439
Köpt vård	-78 593	-77 055	-79 905	-84 302
Läkemedelsförmånen	-8 918	-8 921	-9 220	-10 078
Övriga kostnader inkl. finansnetto	-8 066	-4 732	-4 440	-3 357
Summa kostnader	-95 578	-90 708	-93 566	-97 737
Resultat	**0**	**0**	**0**	**0**

Utöver en uppräkning av anslag utifrån drift- och kapitalkostnader har särskilda anslagsjusteringar gjorts för specifika kostnader.

Minskade förlossningsvolymer och ny ersättningsmodell för förlossningsuppdraget innebär att Södersjukhuset behöver ett tillfälligt omställningsstöd. Därför tillförs till detta ändamål 20 miljoner koronor 2027 och 10 miljoner kronor 2028 till hälso- och sjukvårdsnämnden.

Min Barnmorska ska utökas med målet att införas på samtliga förlossningsmottagningar och att fler gravida som har behov av ökat stöd får del av vårdformen. Därför tillförs 5 miljoner kronor 2027 och 15 respektive 25 miljoner kronor för 2028 och 2029.

Den tryckta 1177-tidningen utgår.

En satsning görs på att återstarta den specialiserade vården som lagts ned de senaste fyra åren. Ytterligare satsningar görs på trygg vård i hemmet och i livets slutskede.

Kvinnosjukvården förstärks och en riktad satsning på stärkt neurologisk vård och rehabilitering görs. Medel anslås till anhörighetsstöd på LSS-boendet Safiren.

En förstärkning görs av den barn- och ungdomsmedicinska mottagningen i Handen med tre miljoner kronor 2027 och planåren för att stärka vården för barn i områden med större vårdbehov.

Hälso- och sjukvårdsnämnden tillförs 15 miljoner kronor 2027 och planåren för att finansiera forskning om mammografi för äldre kvinnor.

Hälso- och sjukvårdsnämnden tillförs 25 miljoner kronor för att ytterligare stärka tillgänglighet och kapa köer under 2027 och planåren.

15 miljoner kronor tillförs 2028 och 30 miljoner kronor 2029 för att öppna en ny närakut efter hälso- och sjukvårdsnämndens utredning av lokalisering.
Hälso- och sjukvårdsnämnden tillförs 37 miljoner kronor för 2027 och planåren för en förstärkning av ambulanssjukvårdsnämndens fortsatta utvecklingsarbete med inte minst arbetsmiljön inom den prehospitala vården. I detta ingår att skyndsamt säkerställa att ambulansmedarbetarna får tillgång till patientjournaler under sitt arbete.

Det slutliga PO-pålägget för 2027 blev högre än det som nämnder och bolag utgick från i sina budgetunderlag. Därför tillförs hälso- och sjukvårdsnämnden 220 miljoner kronor för 2027. Dessa medel ska kompensera Södersjukhuset med 31 miljoner kronor, S:t Eriks Ögonsjukhus med 13 miljoner kronor, Södertälje sjukhus med 4 miljoner kronor, Danderyds Sjukhus med 13 miljoner kronor, ambulanssjukvårdsnämnden med 17 miljoner kronor samt Karolinska Universitetssjukhuset med 142 miljoner kronor.

För anpassning till nytt regelverk kring lagerhållningsskyldighet för sjukvårdsprodukter för kommuner och regioner tillförs hälso- och sjukvårdsnämnden 92 miljoner kronor för 2027 och planåren.

Mål och indikatorer
Hälso- och sjukvårdsnämnden ska styra mot de mål och indikatorer som anges i bilaga 1 samt bidra till att dessa mål uppnås. Nämnden ska följa upp indikatorerna och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås. Hälso- och sjukvårdsnämnden har även huvudansvar för målen Tillgänglig hälso- och sjukvård på rätt nivå utifrån patientens behov och Vården är säker, effektiv och har god kvalitet.

3.2.2. Uppdrag

1. Hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden och psykiatrinämnden uppdras att säkerställa att de sjukaste patienterna får vård först, med fokus på att korta vårdköerna.
2. Hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden och psykiatrinämnden ska utreda ett system där vårdgivare som inte uppfyller vårdgarantin får betalningsansvar för patientens vård hos en annan vårdgivare, även utanför hemregionen, så att patienten får vård i tid.
3. Hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden och psykiatrinämnden uppdras att utreda en regional vårdgarantigräns om 60 dagar till operation eller behandling.

4. Hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden och psykiatrinämnden uppdras att utreda vårdgarantiupphandlingar för elektiv sjukvård. Ett grundkrav är remiss eller läkarbedömning. I ett första skede ska upphandlingarna fokusera på vårdområden med särskilt långa vårdköer men kommer successivt att utvidgas.
5. Hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden och psykiatrinämnden uppdras att genomföra en särskild tillgänglighetssatsning för första linjens psykiatri och barn- och ungdomspsykiatrin under sommar, lov och storhelger.
6. Hälso- och sjukvårdsnämnden och psykiatrinämnden uppdras att höja den övre åldersgränsen för vård inom BUP från 18 till 25 år och därmed utveckla ett BUP för unga vuxna.
7. Hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden och psykiatrinämnden uppdras att ta fram en gemensam plan för att återuppbygga nedlagd vård, återetablera vårdmottagningar och stärka vårdutbudet inom områden där tillgängligheten är bristfällig. Planen ska särskilt beakta behovet av nya mottagningar och filialverksamheter för att förbättra den geografiska tillgängligheten i hela Stockholms län.
8. Hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden och psykiatrinämnden uppdras att etablera en mer operativ huvudmannasamverkan mellan regionen, kommuner och andra relevanta aktörer för att säkra en god och sammanhållen vård för länets alla äldre.
9. Hälso- och sjukvårdsnämnden och primärvårdsnämnden får i uppdrag att påbörja en omfördelning av befintliga ekonomiska resurser för att öka primärvårdens andel av sjukvårdens totala budget.
10. Hälso- och sjukvårdsnämnden och primärvårdsnämnden uppdras att säkerställa att resurser tydligare styrs mot att färdigbehandla patienter.
11. Hälso- och sjukvårdsnämnden och primärvårdsnämnden uppdras att tillsammans med regionstyrelsen införa ett byråkratitak för att medarbetare i vården ska ges mer tid till att träffa patienter och utveckla kvaliteten i vården i stället för att ägna sig åt onödig administration.
12. Hälso- och sjukvårdsnämnden och primärvårdsnämnden ges i uppdrag att möjliggöra frivilliga rotationstjänster inom vården och gentemot kommunal omsorg.

13. Hälso- och sjukvårdsnämnden, psykiatrinämnden, akutsjukhusnämnden, Karolinska Universitetssjukhuset och SLSO ges i uppdrag att införa ”hospital at home” på bred front vid samtliga akutsjukhus.
14. Hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden, psykiatrinämnden, akutsjukhusnämnden, Karolinska Universitetssjukhuset, ambulanssjukvårdsnämnden och SLSO ges i uppdrag att stärka Region Stockholms kvinnosjukvård. Samverkan ska även ske med fristående utförare.
15. Hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden, psykiatrinämnden, akutsjukhusnämnden, Karolinska Universitetssjukhuset, ambulanssjukvårdsnämnden och SLSO får i uppdrag att ta fram en verksamhetsmodell där Södersjukhuset blir ett regionalt centrum för eftervård av personer som utsatts för sexuellt våld, med möjlighet till vård under minst tolv månader efter övergreppet. Arbetet ska ske i samverkan med fristående vårdgivare.
16. Hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden, psykiatrinämnden, akutsjukhusnämnden, Karolinska Universitetssjukhuset, ambulanssjukvårdsnämnden och SLSO får i uppdrag att ta fram en verksamhetsmodell där Södersjukhuset blir en nationell nod för att stödja andra regioner som vill utveckla vården för personer som utsatts för sexuellt våld. Arbetet ska ske i samverkan med fristående vårdgivare.
17. Hälso- och sjukvårdsnämnden och psykiatrinämnden ges i uppdrag att utreda införandet av personliga följeslagare för svårt psykiskt sjuka patienter, för att säkerställa kontinuitet i vården och öka chanserna till överlevnad och ytterst ett normalt liv.
18. Hälso- och sjukvårdsnämnden och ambulanssjukvårdsnämnden ska genomföra en konsekvensanalys av omorganiseringen av ambulanssjukvården och, utifrån resultaten, vidta åtgärder som stärker ambulansens beredskap, förbättrar medarbetarnas arbetsmiljö och kortar utryckningstiderna.
19. Hälso- och sjukvårdsnämnden och ambulanssjukvårdsnämnden får i uppdrag att tillsammans med berörda medarbetare säkerställa vård i tid även för patienter som inte har prioritet 1.
20. Hälso- och sjukvårdsnämnden och ambulanssjukvårdsnämnden får i uppdrag att inleda ett samarbete med Sjukvårdens larmcentral för att stärka den egna förmågan till prioritering och dirigering.

21. Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att tillsammans med regionstyrelsen utreda hur nyttjandegraden av regionens egna vårdlokaler kan öka, exempelvis genom uthyrning till externa vårdaktörer under kvällar och helger.
22. Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att, i samråd med primärvårdsnämnden, utreda införandet av ett akademiskt specialistcentrum för kvinnosjukvård.
23. Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag att utöka målgruppen för tilläggsuppdraget Sammanhållen vårdkedja under graviditet, förlossning och eftervård (Min barnmorska) så att fler gravida med behov av särskilt stöd ska omfattas. Vårdformen ska även erbjudas vid samtliga förlossningsmottagningar.
24. Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att utreda hur eftervården kan stärkas genom att exempelvis införa ettårskontroll efter förlossning samt utöka hembesöksprogrammet inom eftervården till fler områden utifrån behov.
25. Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att utreda hur det regionala åtagandet för IVF kan utökas genom att höja den övre åldersgränsen för subventionerad IVF-behandling, möjliggöra syskonförsök, knyta IVF-behandling till individen i stället för till paret, öka antalet könscellsdonatorer och stärka kapaciteten inom reproduktionsmedicin vid Karolinska Universitetssjukhuset.
26. Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att i samråd med primärvårdsnämnden ta fram en plan för barnsjukvården för att göra den mer sammanhållen, jämlik och tillgänglig.
27. Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras tillsammans med regionstyrelsen att påbörja dialog med berörda aktörer för att flytta Region Stockholms ambulanshelikoptertjänst till Bromma flygplats.
28. Hälso- och sjukvårdsnämnden ges i uppdrag att införa hälsoobligationer för de stora folksjukdomarna, med preventivt fokus på barn- och vuxenobesitas, högt blodtryck, diabetes och hjärtkärlsjukdomar.
29. Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att utreda hur den specialiserade palliativa slutenvården utanför akutsjukhusen såväl som det palliativa omhändertagandet på akutsjukhusen kan bli mer robust, planerbart och ha en god geografisk spridning i hela länet.

30. Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras tillsammans med regionstyrelsen och primärvårdsnämnden att vidareutveckla styr- och ersättningsmodellerna för AT-platser, BT-platser och ST-platser för att säkra kompetensförsörjningen.
31. Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att utreda lokaliseringen av en ny närakut där behovet är som störst.
32. Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att, i samråd med psykiatrinämnden och Karolinska Universitetssjukhuset, utreda och föreslå åtgärder för att korta köerna till könsbekräftande vård samt att säkerställa tillgången till adekvat stöd i väntan på utredning.

3.3. Primärvårdsnämnden

3.3.1. Ekonomiska förutsättningar

Anslaget till primärvårdsnämnden är 17,5 miljarder kronor 2027, vilket innebär en ökning med 0,9 miljarder kronor jämfört med budget 2026. För planåren 2028 och 2029 är anslaget 18,2 miljarder kronor respektive 18,9 miljarder kronor.

Primärvårdsnämnden ska bedriva sin verksamhet i enlighet med reglemente, uppdrag och avtal samtidigt som resultatkravet på noll kronor för 2027 uppnås. Under planåren 2028 och 2029 är resultatkravet noll kronor.

Tabell. Resultaträkning för primärvårdsnämnden

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Intäkter	17 092	17 958	18 615	19 382
- varav anslag	16 648	17 512	18 165	18 858
Kostnader	-17 092	-17 958	-18 615	-19 382
Resultat	**0**	**0**	**0**	**0**

Nämnden köper sina förvaltningstjänster av hälso- och sjukvårdsnämnden.
Utöver en uppräkning av anslag utifrån drift- och kapitalkostnader har specifika anslagsjusteringar gjorts för specifika kostnader. I tabellen ovan specificeras de riktade satsningar för 2027 och planåren 2028 och 2029.

Primärvårdsnämnden tillförs en miljon kronor för att utöka stödet till ideella organisationers folkhälsoarbete.

Kostnaderna för nätläkare ska minska och en särskild satsning på bättre tillgänglighet på vårdcentralerna görs.

En tryggare vård för äldre prioriteras och medel anslås. Samtidigt som rehabiliteringen och fysioterapin stärks.

Den sexuella hälsan är prioriterad och en riktad satsning görs.

Under 2027 tillförs primärvårdsnämnden 28 miljoner kronor för att göra TBE-vaccin avgiftsfritt för barn och unga upp till 18 år.

Hälso- och sjukvårdens arbete för personer med funktionsnedsättningar behöver stärkas. Därför tillförs primärvårdsnämnden 8 miljoner kronor för 2027 och planåren för att permanenta SMO-mottagningarna

(samordnat medicinskt omhändertagande) och utöka verksamheten till fler vårdcentraler.

Alla barn, unga, vuxna och äldre ska ha rätt till en god munhälsa hela livet genom tidiga insatser, förebyggande arbete och en jämlik och tillgänglig tandvård i länets alla delar. Primärvårdsnämnden tillförs 4 miljoner kronor 2027 och planåren för att förstärka de förebyggande tandvårdsinsatserna för barn.

Det slutliga PO-pålägget för 2027 blev högre än det som nämnder och bolag utgick från i sina budgetunderlag. Därför tillförs primärvårdsnämnden 35 miljoner kronor för 2027. Dessa medel ska användas för att kompensera Stockholms läns sjukvårdsområde.

För anpassning till nytt regelverk kring lagerhållningsskyldighet för sjukvårdsprodukter för kommuner och regioner primärvårdsnämnden 10 miljoner kronor för 2027 och planåren.

Mål och indikatorer
Primärvårdsnämnden ska styra mot de mål och indikatorer som anges i bilaga 1 samt bidra till att dessa mål uppnås. Nämnden ska följa upp indikatorerna och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

3.3.2. Uppdrag

1. Primärvårdsnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden och psykiatrinämnden uppdras att säkerställa att de sjukaste patienterna får vård först, med fokus på att korta vårdköerna.
2. Primärvårdsnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden och psykiatrinämnden ska utreda ett system där vårdgivare som inte uppfyller vårdgarantin får betalningsansvar för patientens vård hos en annan vårdgivare, även utanför hemregionen, så att patienten får vård i tid.
3. Primärvårdsnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden och psykiatrinämnden uppdras att utreda en regional vårdgarantigräns om 60 dagar till operation eller behandling.
4. Primärvårdsnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden och psykiatrinämnden uppdras att utreda vårdgarantiupphandlingar för elektiv sjukvård. Ett grundkrav är remiss eller läkarbedömning. I ett första skede ska upphandlingarna fokusera på vårdområden med särskilt långa vårdköer men kommer successivt att utvidgas.

5. Primärvårdsnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden och psykiatrinämnden uppdras att genomföra en särskild tillgänglighetssatsning för första linjens psykiatri och barn- och ungdomspsykiatrin under sommar, lov och storhelger.
6. Primärvårdsnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden och psykiatrinämnden uppdras att ta fram en gemensam plan för att återuppbygga nedlagd vård, återetablera vårdmottagningar och stärka vårdutbudet inom områden där tillgängligheten är bristfällig. Planen ska särskilt beakta behovet av nya mottagningar och filialverksamheter för att förbättra den geografiska tillgängligheten i hela Stockholms län.
7. Primärvårdsnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden och psykiatrinämnden uppdras att etablera en mer operativ huvudmannasamverkan mellan regionen, kommuner och andra relevanta aktörer för att säkra en god och sammanhållen vård för länets alla äldre.
8. Primärvårdsnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag att påbörja en omfördelning av befintliga ekonomiska resurser för att öka primärvårdens andel av sjukvårdens totala budget.
9. Primärvårdsnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att säkerställa att resurser tydligare styrs mot att färdigbehandla patienter.
10. Primärvårdsnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att tillsammans med regionstyrelsen införa ett byråkratitak för att medarbetare i vården ska ges mer tid till att träffa patienter och utveckla kvaliteten i vården i stället för att ägna sig åt onödig administration.
11. Primärvårdsnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden ges i uppdrag att möjliggöra frivilliga rotationstjänster inom vården och gentemot kommunal omsorg.
12. Primärvårdsnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden, psykiatrinämnden, akutsjukhusnämnden, Karolinska Universitetssjukhuset, ambulanssjukvårdsnämnden och SLSO ges i uppdrag att stärka Region Stockholms kvinnosjukvård. Samverkan ska även ske med fristående utförare.
13. Primärvårdsnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden, psykiatrinämnden, akutsjukhusnämnden, Karolinska Universitetssjukhuset, ambulanssjukvårdsnämnden och SLSO får i uppdrag att ta fram en verksamhetsmodell där Södersjukhuset blir ett regionalt centrum för eftervård av

personer som utsatts för sexuellt våld, med möjlighet till vård under minst tolv månader efter övergreppet. Arbetet ska ske i samverkan med fristående vårdgivare.

14. Primärvårdsnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden, psykiatrinämnden, akutsjukhusnämnden, Karolinska Universitetssjukhuset, ambulanssjukvårdsnämnden och SLSO får i uppdrag att ta fram en verksamhetsmodell där Södersjukhuset blir en nationell nod för att stödja andra regioner som vill utveckla vården för personer som utsatts för sexuellt våld. Arbetet ska ske i samverkan med fristående vårdgivare.
15. Primärvårdsnämnden tillsammans med SLSO uppdras att genomföra ett pilotprojekt på SLSO med två läkarledda vårdcentraler i egenregi.
16. Primärvårdsnämnden uppdras att säkerställa att vårdcentralernas ersättning i högre utsträckning kopplas till patienternas faktiska val av personlig läkare.
17. Primärvårdsnämnden uppdras att ta fram ett nytt uppföljningsmått som tydligt mäter hur stor andel patienter som får kontakt/träffa sin valda personliga läkare vid vårdbesök.
18. Primärvårdsnämnden uppdras att skapa incitament för fler kvälls- och helgöppna vårdcentraler.
19. Primärvårdsnämnden uppdras att förbättra telefontillgängligheten på vårdcentralerna, samt förbättra kontaktvägarna inom sjukvården genom att påbörja flytt av resurser och ansvar från telefonrådgivning 1177 till primärvården, närakuterna och akutsjukhusen.
20. Primärvårdsnämnden får i uppdrag att främja etableringen av mindre läkarledda och läkarägda vårdcentraler.
21. Primärvårdsnämnden ges i uppdrag att revidera förfrågningsunderlaget för vårdval vårdcentral för att underlätta och minska regelbördan. Förfrågningsunderlagets omfattning och administration måste minska med fokus på vård och vara flerårig för att säkerställa långsiktig trygghet.
22. Primärvårdsnämnden uppdras att, i samråd med psykiatrinämnden, ta fram förslag till en samlad beställarplan med fokus på vårdutbudet för barns och ungas psykiska hälsa med fokus på första linjen.
23. Primärvårdsnämnden uppdras att öka uppföljning och rådgivning till vårdgivare inom vårdval vårdcentral, och vid

behov ställa krav på åtgärder, för att tillse att alla vårdcentraler i Region Stockholm håller god kvalitet och hög patientnöjdhet.

24. Primärvårdsnämnden uppdras att utreda och ta fram förslag på hur enklare vårdinsatser kan erbjudas närmare invånarna i landsbygd och skärgård.
25. Primärvårdsnämnden uppdras att utreda hur primärvården kan stärka sitt arbete för att förebygga och behandla obesitas hos barn. I uppdraget ingår att se över möjligheterna till en utvecklad samverkan med civilsamhället och kommunerna samt att utreda förutsättningarna för att införa eller utveckla ett kvalitetsregister för obesitasvården som omfattar både barn och vuxna.
26. Primärvårdsnämnden uppdras att, i samråd med Folktandvården, utreda förutsättningarna för och möjliga åtgärder för att stärka samverkan mellan tandvård och sjukvård i syfte att förebygga stora folksjukdomar.
27. Primärvårdsnämnden uppdras tillsammans med regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden att vidareutveckla styr- och ersättningsmodellerna för AT-platser, BT-platser och ST-platser för att säkra kompetensförsörjningen.

3.4. Psykiatrinämnden

3.4.1. Ekonomiska förutsättningar

Psykiatrinämnden inrättas från och med 2027 och har ett anslag för 2027 som är 8,2 miljarder kronor. För planåren 2028 och 2029 är anslaget 8,4 miljarder kronor respektive 8,7 miljarder kronor.

Psykiatrinämnden ska bedriva sin verksamhet i enlighet med reglemente, uppdrag och avtal samtidigt som resultatkravet på noll kronor för 2027 uppnås. Under planåren 2028 och 2029 är resultatkravet oförändrat noll kronor.

Tabell. Resultaträkning för psykiatrinämnden

Mnkr	**Budget 2026**	**Budget 2027**	**Plan 2028**	**Plan 2029**
Intäkter	0	8 238	8 484	8 737
- varav anslag	*0*	*8 238*	*8 484*	*8 737*
Kostnader	0	-8 238	-8 484	-8 737
Resultat	**0**	**0**	**0**	**0**

Nämnden köper sina förvaltningstjänster av hälso- och sjukvårdsnämnden.

Utöver en uppräkning av anslag utifrån drift- och kapitalkostnader har specifika anslagsjusteringar gjorts för specifika kostnader.

Psykiatrinämnden tillförs 30 miljoner kronor för 2027 och planåren för att stärka ätstörningsvården och möta vårdbehoven. Forskning och verksamhetsutveckling ska främjas. Lokalerna för ätstörningsvården ska vara väl anpassade för verksamheten.

För att stärka arbetet för att alla patienter inom BUP som är i behov av en fast vårdkontakt ska få det, samt för att ansvar och kommande steg i vården ska bli tydligare för patienten och anhöriga, tillförs psykiatrinämnden 10 miljoner kronor 2027 och planåren.

En särskild satsning görs för att korta köer till BUP.

Vuxenpsykiatrin förstärks.

Psykiatrinämnden tillförs 10 miljoner kronor 2027 och planåren för att habiliteringen ska byggas ut och bli mer tillgänglig.

Mål och indikatorer
Psykiatrinämnden ska styra mot de mål och indikatorer som anges i bilaga 1 samt bidra till att dessa mål uppnås. Nämnden ska följa upp indikatorerna och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

3.4.2. Uppdrag

1. Psykiatrinämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden och primärvårdsnämnden uppdras att säkerställa att de sjukaste patienterna får vård först, med fokus på att korta vårdköerna.
2. Psykiatrinämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden och primärvårdsnämnden ska utreda ett system där vårdgivare som inte uppfyller vårdgarantin får betalningsansvar för patientens vård hos en annan vårdgivare, även utanför hemregionen, så att patienten får vård i tid.
3. Psykiatrinämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden och primärvårdsnämnden uppdras att utreda en regional vårdgarantigräns om 60 dagar till operation eller behandling.
4. Psykiatrinämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden och uppdras att utreda vårdgarantiupphandlingar för elektiv sjukvård. Ett grundkrav är remiss eller läkarbedömning. I ett första skede ska upphandlingarna fokusera på vårdområden med särskilt långa vårdköer men kommer successivt att utvidgas.
5. Psykiatrinämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden och primärvårdsnämnden uppdras att genomföra en särskild tillgänglighetssatsning för första linjens psykiatri och barn- och ungdomspsykiatrin under sommar, lov och storhelger.
6. Psykiatrinämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att höja den övre åldersgränsen för vård inom BUP från 18 till 25 år och därmed utveckla ett BUP för unga vuxna.
7. Psykiatrinämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden och primärvårdsnämnden uppdras att ta fram en gemensam plan för att återuppbygga nedlagd vård, återetablera vårdmottagningar och stärka vårdutbudet inom områden där tillgängligheten är bristfällig. Planen ska särskilt beakta behovet av nya mottagningar och filialverksamheter för att förbättra den geografiska tillgängligheten i hela Stockholms län.

8. Psykiatrinämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden och primärvårdsnämnden uppdras att etablera en mer operativ huvudmannasamverkan mellan regionen, kommuner och andra relevanta aktörer för att säkra en god och sammanhållen vård för länets alla äldre.
9. Psykiatrinämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden, akutsjukhusnämnden, Karolinska Universitetssjukhuset och SLSO ges i uppdrag att införa ”hospital at home” på bred front vid samtliga akutsjukhus.
10. Psykiatrinämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden, akutsjukhusnämnden, Karolinska Universitetssjukhuset, ambulanssjukvårdsnämnden och SLSO ges i uppdrag att stärka Region Stockholms kvinnosjukvård. Samverkan ska även ske med fristående utförare.
11. Psykiatrinämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden, akutsjukhusnämnden, Karolinska Universitetssjukhuset, ambulanssjukvårdsnämnden och SLSO får i uppdrag att ta fram en verksamhetsmodell där Södersjukhuset blir ett regionalt centrum för eftervård av personer som utsatts för sexuellt våld, med möjlighet till vård under minst tolv månader efter övergreppet. Arbetet ska ske i nära samverkan med fristående vårdgivare.
12. Psykiatrinämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden, akutsjukhusnämnden, Karolinska Universitetssjukhuset, ambulanssjukvårdsnämnden och SLSO får i uppdrag att ta fram en verksamhetsmodell där Södersjukhuset blir en nationell nod för att stödja andra regioner som vill utveckla vården för personer som utsatts för sexuellt våld. Arbetet ska ske i nära samverkan med fristående vårdgivare.
13. Psykiatrinämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden ges i uppdrag att utreda införandet av personliga följeslagare för svårt psykiskt sjuka patienter, för att säkerställa kontinuitet i vården och öka chanserna till överlevnad och ett normalt liv.
14. Psykiatrinämnden uppdras att genomföra en oberoende granskning av Stockholms Centrum för ätstörning med fokus på kvalitet, tillgänglighet och resultat.

15. Psykiatrinämnden uppdras att genomföra en valfrihetsupphandling inom ätstörningsvården för unga, så att fler vårdgivare kan erbjuda vård till patienter med ätstörningar.
16. Psykiatrinämnden uppdras att ta fram en plan för att utveckla ätstörningsvården i Region Stockholm med utgångspunkt i patienternas individuella behov. Planen ska omfatta fler behandlingsmetoder, säkerställa tillgången till psykologisk behandling, säkerställa möjligheterna till utomlänsvård samt stärka anhörigstödet och övergången mellan barn- och vuxenpsykiatrin. I uppdraget ingår även att se över heldygnsvårdens lokaler och måltidskvalitet samt förutsättningarna för en extern och oberoende granskning av tvångsvården.
17. Psykiatrinämnden uppdras att ta fram en handlingsplan för köfri barn- och ungdomspsykiatri. Handlingsplanen ska ta avstamp i att all tillgänglig vårdkapacitet ska kunna användas.

3.5. Patientnämnden

3.5.1. Ekonomiska förutsättningar

Patientnämndens anslag för 2027 är 39,2 miljoner kronor och för planåren 2028 och 2029 är anslaget 40,5 miljoner kronor respektive 41,8 miljoner kronor.

Patientnämnden ska bedriva sin verksamhet i enlighet med reglemente, uppdrag och avtal samtidigt som resultatkravet på noll kronor för 2027 uppnås. Under planåren 2028 och 2029 är resultatkravet oförändrat noll kronor.

Tabell. Resultaträkning för patientnämnden

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Intäkter	39	41	43	44
- varav anslag	37,3	39,2	40,5	41,8
Kostnader	-39	-41	-43	-44
Resultat	**0**	**0**	**0**	**0**

Utöver en uppräkning av anslag utifrån drift- och kapitalkostnader har specifika anslagsjusteringar gjorts för specifika kostnader. Stödpersonsverksamheten har haft en betydande volymökning, där antalet nya förordnanden ökade. Därför tillförs patientnämnden 0,7 miljoner kronor för 2027 och planåren.

Mål och indikatorer

Patientnämnden ska styra mot de mål och indikatorer som anges i bilaga 1 samt bidra till att dessa mål uppnås. Nämnden ska följa upp indikatorerna och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

3.6. Stockholms läns sjukvårdsområde

3.6.1. Ekonomiska förutsättningar

Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) ska bedriva sin verksamhet i enlighet med reglemente, uppdrag och avtal samtidigt som resultatkravet på 225 miljoner kronor för 2027 uppnås. Under planåren 2028 och 2029 är resultatkravet 230 miljoner kronor för respektive år.

Tabell. Resultatkrav för Stockholms läns sjukvårdsområde

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Resultat	**223**	**225**	**230**	**230**

Stockholms läns sjukvårdsområde erhåller ersättning från beställarnämnderna i enlighet med ersättningsmodeller beskrivna i ersättningsbilagan (bilaga 4) samt från andra avtalsparter inom och utanför Region Stockholm.

För 2027 bedöms ersättningen uppgå till 11,2 miljarder kronor om verksamheternas vårdproduktion uppgår till planerad volym. Utöver detta har SLSO verksamheter som regleras av lagen om valfrihetssystem (LOV) samt separata avtal, exempelvis om katastrofmedicinsk beredskap och utbildning, som finansieras i särskild ordning. SLSO:s intäkter och resultatkrav anger tillsammans förutsättningarna för kostnadsutvecklingen.

Investeringar

SLSO:s investeringsbudget för 2027 är 414 miljoner kronor. Sammantaget för femårsperioden 2027–2031 är finansieringsutrymmet 2 249 miljoner kronor. För 2032–2036 prognostiseras investeringarna uppgå till 2 448 miljoner kronor.

Tabell. Investeringsplan för Stockholms läns sjukvårdsområde

Mnkr	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Finansiering 2027-2031	Prognos 2032–2036
Beslutade investeringar >100 mnkr	0,0	5,0	25,2	71,6	0,0	101,8	0,0
Planerade investeringar >100 mnkr	5,0	5,0	20,0	30,0	30,0	90,0	160,0
Nyinvesteringar <100 mkr	176,4	160,5	176,5	210,0	187,0	910,4	1 167,0
Ersättningsinvesteringar <100 mnkr	232,5	241,0	231,0	221,0	221,0	1 146,5	1 121,0
Totalt	**413,9**	**411,5**	**452,7**	**532,6**	**438,0**	**2 248,7**	**2 448,0**

Investeringarna består främst av ersättningsinvesteringar i medicinteknisk utrustning, inventarier, larm och säkerhetsinstallationer

samt tekniska hjälpmedel. Under planperioden görs nyinvesteringar, däribland i utrustning till utbyggnaden av den rättspsykiatriska vårdbyggnaden Helix etapp 2, i Huddinge, Ungdomens Hus på Solna sjukhusområde och Löwenströmska sjukhuset samt inköp av fordon.

Mål och indikatorer
SLSO ska styra mot de mål och indikatorer som anges i bilaga 1 samt bidra till att dessa mål uppnås. Nämnden ska följa upp indikatorerna och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

3.6.2. Uppdrag

1. SLSO, hälso- och sjukvårdsnämnden, psykiatrinämnden, akutsjukhusnämnden och Karolinska Universitetssjukhuset ges i uppdrag att införa ”hospital at home” på bred front vid samtliga akutsjukhus.
2. SLSO, hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden, psykiatrinämnden, akutsjukhusnämnden, Karolinska Universitetssjukhuset och ambulanssjukvårdsnämnden ges i uppdrag att stärka Region Stockholms kvinnosjukvård. Samverkan ska även ske med fristående utförare.
3. SLSO, hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden, psykiatrinämnden, akutsjukhusnämnden, Karolinska Universitetssjukhuset och ambulanssjukvårdsnämnden får i uppdrag att ta fram en verksamhetsmodell där Södersjukhuset blir ett regionalt centrum för eftervård av personer som utsatts för sexuellt våld, med möjlighet till vård under minst tolv månader efter övergreppet. Arbetet ska ske i nära samverkan med fristående vårdgivare.
4. SLSO, hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden, psykiatrinämnden, akutsjukhusnämnden, Karolinska Universitetssjukhuset och ambulanssjukvårdsnämnden får i uppdrag att ta fram en verksamhetsmodell där Södersjukhuset blir en nationell nod för att stödja andra regioner som vill utveckla vården för personer som utsatts för sexuellt våld. Arbetet ska ske i nära samverkan med fristående vårdgivare.
5. SLSO och primärvårdsnämnden uppdras att genomföra ett pilotprojekt med två läkarledda vårdcentraler i egenregi inom SLSO.

3.7. Karolinska Universitetssjukhuset

Karolinska Universitetssjukhuset är Region Stockholms universitetssjukhus vilket innebär att sprida och generera ny kunskap, bedriva klinisk utbildning och forskning samt utföra högspecialiserad vård. Samtliga verksamheter ska bedriva universitetssjukvård. Därtill bedrivs specialiserad, akut och planerad somatisk vård. Vården bedrivs framför allt på sjukhusen i Solna och Huddinge.

3.7.1. Ekonomiska förutsättningar

Karolinska Universitetssjukhuset ska bedriva sin verksamhet i enlighet med reglemente, uppdrag och avtal samtidigt som resultatkravet på 34 miljoner kronor för 2027 uppnås. Under planåren 2028 och 2029 är resultatkravet 35 miljoner för respektive år.

Tabell. Resultatkrav för Karolinska Universitetssjukhuset

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Resultat	**49**	**34**	**35**	**35**

Karolinska Universitetssjukhuset erhåller ersättning från hälso- och sjukvårdsnämnden för den hälso- och sjukvård som produceras i enlighet med ersättningsmodeller beskrivna i ersättningsbilagan (bilaga 5) samt från andra avtalsparter inom och utanför Region Stockholm.

För 2027 utökas målvolymen för Karolinska Universitetssjukhusets vårduppdrag med 4,0 procent och ersätts med 19,3 miljarder kronor. Ersättning för uppdraget för 2027 avser ersättning vid uppfylld målvolym, exklusive sidouppdrag och medicinsk diagnostik för remittenter. Sjukhusets intäkter och resultatkrav anger tillsammans förutsättningarna för kostnadsutvecklingen.

Investeringar

Karolinskas investeringsbudget för 2027 är 851 miljoner kronor. Sammantaget för femårsperioden 2027–2031 är finansieringsutrymmet 4 652 miljoner kronor. För 2032–2036 prognostiseras investeringarna uppgå till 4 327 miljoner kronor.

Tabell. Investeringsplan för Karolinska Universitetssjukhus

Mnkr	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Finansiering 2027-2031	Prognos 2032–2036
Beslutade investeringar >100 mnkr	179,9	69,3	0,0	0,0	0,0	249,2	0,0
Planerade investeringar >100 mnkr	0,0	0,0	315,1	195,0	225,0	735,1	45,0
Nyinvesteringar <100 mnkr	117,4	98,7	74,9	78,4	72,4	441,7	367,9

Ersättningsinvesteringar <100 mnkr	553,5	591,0	666,5	758,6	656,7	3 226,1	3 914,5
Totalt	**850,8**	**758,9**	**1 056,4**	**1 031,9**	**954,0**	**4 652,1**	**4 327,4**

Investeringarna består främst av ersättningsinvesteringar i medicinteknisk utrustning, inventarier samt informations- och kommunikationsteknik. Under planperioden görs ersättningsinvesteringar, däribland i utrustning till allokering av Patologi och cancerdiagnostik samt precisionsmedicinsk hub i BioClinicum, upprustning samt verksamhetsanpassning av I-huset samt upprustning av en operationsenhet vid Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge.

Mål och indikatorer
Karolinska Universitetssjukhuset ska styra mot de mål och indikatorer som anges i bilaga 1 samt bidra till att dessa mål uppnås. Nämnden ska följa upp indikatorerna och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

3.7.2. Uppdrag

1. Karolinska Universitetssjukhuset, hälso- och sjukvårdsnämnden, psykiatrinämnden, akutsjukhusnämnden och SLSO ges i uppdrag att införa ”hospital at home” på bred front vid samtliga akutsjukhus.
2. Karolinska Universitetssjukhuset, hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden, psykiatrinämnden, akutsjukhusnämnden, ambulanssjukvårdsnämnden och SLSO ges i uppdrag att stärka Region Stockholms kvinnosjukvård. Samverkan ska även ske med fristående utförare.
3. Karolinska Universitetssjukhuset, hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden, psykiatrinämnden, akutsjukhusnämnden, ambulanssjukvårdsnämnden och SLSO får i uppdrag att ta fram en verksamhetsmodell där Södersjukhuset blir ett regionalt centrum för eftervård av personer som utsatts för sexuellt våld, med möjlighet till vård under minst tolv månader efter övergreppet. Arbetet ska ske i nära samverkan med fristående vårdgivare.
4. Karolinska Universitetssjukhuset, hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden, psykiatrinämnden, akutsjukhusnämnden, ambulanssjukvårdsnämnden och SLSO får i uppdrag att ta fram en verksamhetsmodell där Södersjukhuset blir en nationell nod för att stödja andra regioner som vill utveckla vården för personer som utsatts för sexuellt våld. Arbetet ska ske i nära samverkan med fristående vårdgivare.

3.8. Akutsjukhusnämnden

Akutsjukhusnämnden består av förvaltningarna Danderyds Sjukhus, Sankt Eriks Ögonsjukhus, Södersjukhuset och Södertälje Sjukhus som vart och ett har en egen ekonomistyrning men som samordnas av nämnden.

3.8.1. Ekonomiska förutsättningar

Akutsjukhusnämnden ska bedriva sin verksamhet i enlighet med reglemente, uppdrag och avtal samtidigt som resultatkravet uppnås. Nämndens resultatkrav motsvarar resultatkraven för de ingående förvaltningarna.

Tabell. Resultatkrav för akutsjukhusnämnden

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Intäkter	16 289	16 631	17 226	18 157
- varav anslag	0	0	0	0
Kostnader	-16 196	-16 540	-17 133	-18 065
Resultat	93	91	93	92

Akutsjukhusnämnden har inte några anslag utan erhåller ersättning från hälso- och sjukvårdsnämnden för den hälso- och sjukvård som produceras i enlighet med ersättningsmodellerna beskrivna i ersättningsbilagan (bilaga 6) samt från andra avtalsparter inom och utanför Region Stockholm.

För 2027 utökas målvolymen för akutsjukhusnämnden vårduppdrag med 1,4 procent och ersätts med 13,7 miljarder kronor om målvolymen uppnås till 100 procent.

Tabell. Investeringsplan för akutsjukhusnämnden

Mnkr	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Finansiering 2027-2031	Prognos 2032–2036
Beslutade investeringar >100 mnkr	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Planerade investeringar >100 mnkr	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nyinvesteringar <100 mnkr	72,3	18,1	17,7	15,0	14,7	137,9	308,6
Ersättningsinvesteringar <100 mnkr	697,3	470,7	452,9	407,8	321,5	2 350,2	2 174,8
Totalt	**769,7**	**488,8**	**470,6**	**422,8**	**336,2**	**2 488,0**	**2 483,4**

3.8.2. Uppdrag

1. Akutsjukhusnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden, psykiatrinämnden, Karolinska Universitetssjukhuset och SLSO

ges i uppdrag att införa ”hospital at home” på bred front vid samtliga akutsjukhus.

2. Akutsjukhusnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden, psykiatrinämnden, Karolinska Universitetssjukhuset, ambulanssjukvårdsnämnden och SLSO ges i uppdrag att stärka Region Stockholms kvinnosjukvård. Samverkan ska även ske med fristående utförare.
3. Akutsjukhusnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden, psykiatrinämnden, Karolinska Universitetssjukhuset, ambulanssjukvårdsnämnden och SLSO får i uppdrag att ta fram en verksamhetsmodell där Södersjukhuset blir ett regionalt centrum för eftervård av personer som utsatts för sexuellt våld, med möjlighet till vård under minst tolv månader efter övergreppet. Arbetet ska ske i nära samverkan med fristående vårdgivare.
4. Akutsjukhusnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden, psykiatrinämnden, Karolinska Universitetssjukhuset, ambulanssjukvårdsnämnden och SLSO får i uppdrag att ta fram en verksamhetsmodell där Södersjukhuset blir en nationell nod för att stödja andra regioner som vill utveckla vården för personer som utsatts för sexuellt våld. Arbetet ska ske i nära samverkan med fristående vårdgivare.

3.8.3. Södersjukhuset

Södersjukhuset är ett akutsjukhus och undervisningssjukhus med en eller flera universitetssjukvårdenheter där universitetssjukvård bedrivs. Sjukhuset bedriver specialiserad akut och planerad somatisk specialistvård med vissa högspecialiserade inslag.

Ekonomiska förutsättningar

Södersjukhuset ska bedriva sin verksamhet i enlighet med reglemente, uppdrag och avtal samtidigt som resultatkravet på 31 miljoner kronor för 2027 uppnås. Sjukhusets resultatkrav är 33 miljoner kronor för år 2028 och 32 miljoner kronor för 2029.

Tabell. Resultatkrav för Södersjukhuset

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Resultat	**33**	**31**	**33**	**32**

Södersjukhusets erhåller ersättning från hälso- och sjukvårdsnämnden för den hälso- och sjukvård som produceras i enlighet med ersättningsmodeller beskrivna i ersättningsbilagan (bilaga 6) samt från andra avtalsparter inom och utanför Region Stockholm.

För 2027 utökas målvolymen för Södersjukhusets vårduppdrag med två procent och ersätts med 5 970 miljoner kronor. Ersättning för uppdraget för 2027 avser ersättning vid uppfylld målvolym, exklusive sidouppdrag och medicinsk diagnostik för remittenter. Sjukhusets intäkter och resultatkrav anger tillsammans förutsättningarna för kostnadsutvecklingen.

Investeringar

Södersjukhusets investeringsbudget för 2027 är 477 miljoner kronor. Sammantaget för femårsperioden 2027–2031 är finansieringsutrymmet 1 501 miljoner kronor. För 2032–2036 prognostiseras investeringarna uppgå till 1 299 miljoner kronor.

Tabell. Investeringsplan för Södersjukhuset

Mnkr	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Finansiering 2027-2031	Prognos 2032–2036
Beslutade investeringar >100 mnkr	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Planerade investeringar >100 mnkr	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	226,0
Nyinvesteringar <100 mnkr	55,2	3,2	0,0	0,0	0,0	58,4	0,0
Ersättningsinvesteringar <100 mnkr	421,2	317,6	273,6	254,8	175,2	1 442,4	1 073,4
Totalt	**476,5**	**320,8**	**273,6**	**254,8**	**175,2**	**1 500,8**	**1 299,4**

Investeringarna består främst av ersättningsinvesteringar i medicinteknisk utrustning, styrsystem för operation samt inventarier. Under planperioden görs nyinvesteringar i utrustning till ny strålbyggnad byggnad 27 och modernisering av vårdplatser i byggnaderna 17 och 18 samt 5G innovationsnät. Därtill ersättningsinvestering i utrustning till nya IVA/MIVA[5].

3.8.4. Danderyds Sjukhus

Danderyds Sjukhus är ett akutsjukhus och undervisningssjukhus med en eller flera universitetssjukvårdenheter där universitetssjukvård bedrivs. Sjukhuset bedriver specialiserad akut och planerad somatisk specialistvård med vissa högspecialiserade inslag.

Ekonomiska förutsättningar
Danderyds Sjukhus ska bedriva sin verksamhet i enlighet med reglemente, uppdrag och avtal samtidigt som resultatkravet på 40 miljoner kronor för 2027 uppnås. Sjukhusets resultatkrav är oförändrat 40 miljoner kronor för planåren 2028 och 2029.

Tabell. Resultatkrav för Danderyds Sjukhus

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Resultat	**41**	**40**	**40**	**40**

Danderyds Sjukhus erhåller ersättning från hälso- och sjukvårdsnämnden för den hälso- och sjukvård som produceras i enlighet med ersättningsmodell/-er beskrivna i ersättningsbilagan (bilaga 6) samt från andra avtalsparter inom och utanför Region Stockholm.

För 2027 utökas målvolymen för Danderyds Sjukhus vårduppdrag med en procent och ersätts med 5 529 miljoner kronor. Ersättning för uppdraget för 2027 avser ersättning vid uppfylld målvolym, exklusive sidouppdrag och medicinsk diagnostik för remittenter. Sjukhusets intäkter och resultatkrav anger tillsammans förutsättningarna för kostnadsutvecklingen.

Investeringar
Danderyds Sjukhus investeringsbudget för 2027 är 170 miljoner kronor. Sammantaget för femårsperioden 2027–2031 är finansieringsutrymmet 790 miljoner kronor. För 2032–2036 prognostiseras investeringarna uppgå till 821 miljoner kronor. Investeringarna består av ny- och

[5] IVA/MIVA: Intensivvårdsavdelning/Intermediärvårdsavdelning

ersättningsinvesteringar i medicinteknisk utrustning, inventarier samt informations- och kommunikationsteknik.

Tabell. Investeringsplan för Danderyds Sjukhus

Mnkr	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Finansiering 2027-2031	Prognos 2032–2036
Nyinvesteringar <100 mnkr	17,1	14,9	17,7	15,0	14,7	79,4	82,6
Ersättningsinvesteringar <100 mnkr	152,9	133,1	159,3	135,0	130,3	710,6	738,4
Totalt	**170,0**	**148,0**	**177,0**	**150,0**	**145,0**	**790,0**	**821,0**

3.8.5. Södertälje Sjukhus

Södertälje Sjukhus har ett kombinerat uppdrag som när- och akutsjukhus och bedriver i huvudsak specialiserad akut och planerad somatisk specialistvård. Sjukhuset är därtill ett undervisningssjukhus med en universitetssjukvårdenhet där universitetssjukvård bedrivs.

Ekonomiska förutsättningar

Södertälje Sjukhus ska bedriva sin verksamhet i enlighet med reglemente, uppdrag och avtal samtidigt som resultatkravet på 11 miljoner kronor för 2027 uppnås. Sjukhusets resultatkrav är oförändrat 11 miljoner kronor för planåren 2028 och 2029.

Tabell. Resultatkrav för Södertälje Sjukhus

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Resultat	**10**	**11**	**11**	**11**

Södertälje Sjukhus erhåller ersättning från hälso- och sjukvårdsnämnden för den hälso- och sjukvård som produceras i enlighet med ersättningsmodeller beskrivna i ersättningsbilagan (bilaga 6) samt från andra avtalsparter inom och utanför Region Stockholm.

För 2027 utökas målvolymen för Södertälje Sjukhus vårduppdrag med en procent och ersätts med 1 702 miljoner kronor. Ersättning för uppdraget för 2026 avser ersättning vid uppfylld målvolym, exklusive sidouppdrag och medicinsk diagnostik för remittenter. Sjukhusets intäkter och resultatkrav anger tillsammans förutsättningarna för kostnadsutvecklingen.

Investeringar

Södertälje Sjukhus investeringsbudget för 2027 är 105 miljoner kronor. Sammantaget för femårsperioden 2027–2031 är finansieringsutrymmet 269 miljoner kronor. För 2032–2036 prognostiseras investeringarna uppgå till 283 miljoner kronor. Investeringarna består främst av

ersättningsinvesteringar i medicinteknisk utrustning, inventarier samt informations- och kommunikationsteknik.

Tabell. Investeringsplan för Södertälje Sjukhus

Mnkr	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Finansiering 2027-2031	Prognos 2032–2036
Nyinvesteringar <100 mnkr	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ersättningsinvesteringar <100 mnkr	105,2	40,0	40,0	40,0	44,0	269,2	283,0
Totalt	**105,2**	**40,0**	**40,0**	**40,0**	**44,0**	**269,2**	**283,0**

3.8.6. S:t Eriks Ögonsjukhus

S:t Eriks Ögonsjukhus bedriver specialiserad och högspecialiserad akut och planerad ögonsjukvård. Sjukhuset är därtill undervisningssjukhus med en eller flera universitetssjukvårdenheter där universitetssjukvård bedrivs.

Ekonomiska förutsättningar

S:t Eriks Ögonsjukhus ska bedriva sin verksamhet i enlighet med reglemente, uppdrag och avtal samtidigt som resultatkravet på 9 miljoner kronor för 2027 uppnås. Sjukhusets resultatkrav är oförändrat 9 miljoner kronor för planåren 2028 och 2029.

Tabell. Resultatkrav för S:t Eriks Ögonsjukhus

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Resultat	**9**	**9**	**9**	**9**

S:t Eriks Ögonsjukhus erhåller ersättning från hälso- och sjukvårdsnämnden för den hälso- och sjukvård som produceras i enlighet med ersättningsmodell/-er beskrivna i ersättningsbilagan (bilaga 6) samt andra avtalsparter inom och utanför Region Stockholm.

För 2027 är målvolymen för S:t Eriks Ögonsjukhus vårduppdrag oförändrad mot föregående år och ersätts med 437 miljoner kronor. Ersättning för uppdraget för 2026 avser ersättning vid uppfylld målvolym, exklusive sidouppdrag och medicinsk diagnostik för remittenter. Sjukhusets intäkter och resultatkrav anger tillsammans förutsättningarna för kostnadsutvecklingen.

Investeringar

S:t Eriks Ögonsjukhus investeringsbudget för 2027 är 18 miljoner kronor. Sammantaget för femårsperioden 2027–2031 är finansieringsutrymmet 92 miljoner kronor. För 2032–2036 prognostiseras investeringarna uppgå till 80 miljoner kronor.

Investeringarna består av ersättningsinvesteringar i medicinteknisk utrustning, it-komponenter och inventarier.

Tabell. Investeringsplan för S:t Eriks Ögonsjukhus

Mnkr	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Finansiering 2027-2031	Prognos 2032–2036
Nyinvesteringar <100 mnkr	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ersättningsinvesteringar <100 mnkr	18,0	20,0	20,0	18,0	16,0	92,0	80,0
Totalt	**18,0**	**20,0**	**20,0**	**18,0**	**16,0**	**92,0**	**80,0**

Mål och indikatorer

Akutsjukhusnämnden ska styra mot de mål och indikatorer som anges i bilaga 1 samt bidra till att dessa mål uppnås. Nämnden ska följa upp indikatorerna och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

3.9. Ambulanssjukvårdsnämnden

3.9.1. Ekonomiska förutsättningar

Ambulanssjukvårdsnämnden ska bedriva sin verksamhet i enlighet med reglemente, uppdrag och avtal samtidigt som resultatkravet på 3 miljoner kronor för 2027 uppnås. Nämndens resultatkrav är på samma nivå för planåren 2028 och 2029.

Tabell. Resultatkrav för ambulanssjukvårdsnämnden

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Resultat	**3**	**3**	**3**	**3**

Ambulanssjukvårdsnämnden erhåller ersättning från hälso- och sjukvårdsnämnden för den hälso- och sjukvård som produceras i enlighet med den ersättningsmodell som beskrivs i ersättningsbilagan (bilaga 7) samt genom separata avtal om katastrofmedicinsk beredskap som finansieras i särskild ordning.

Ambulanssjukvårdsnämndens sammanlagda ersättning för 2027 är 1 515 miljoner kronor om angivna målvärden för den produktionsrelaterade ersättningen är uppfyllda. Nämndens intäkter och resultatkrav anger tillsammans förutsättningarna för kostnadsutvecklingen.

Investeringar

Ambulanssjukvårdsnämndens investeringsbudget för 2027 är 173 miljoner kronor. Sammantaget för femårsperioden 2027–2031 är finansieringsutrymmet 567 miljoner kronor. För 2032–2036 prognostiseras investeringarna uppgå till 430 miljoner kronor. Investeringarna består främst av ersättningsinvesteringar i ambulansfordon samt i medicinteknisk utrustning och inventarier.

Tabell. Investeringsplan för ambulanssjukvårdsnämnden

Mnkr	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Finansiering 2027–2031	Prognos 2032–2036
Nyinvesteringar <100 mnkr	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	25,0	25,0
Ersättningsinvesteringar <100 mnkr	167,5	131,0	81,0	81,0	81,0	541,5	405,0
Totalt	**172,5**	**136,0**	**86,0**	**86,0**	**86,0**	**566,5**	**430,0**

Mål och indikatorer

Ambulanssjukvårdsnämnden ska styra mot de mål och indikatorer som anges i bilaga 1 samt bidra till att de uppnås. Nämnden ska följa upp

indikatorerna och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

3.9.2. Uppdrag

1. Ambulanssjukvårdsnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden, psykiatrinämnden, akutsjukhusnämnden, Karolinska Universitetssjukhuset och SLSO ges i uppdrag att stärka Region Stockholms kvinnosjukvård. Samverkan ska även ske med fristående utförare.
2. Ambulanssjukvårdsnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden, psykiatrinämnden, akutsjukhusnämnden, Karolinska Universitetssjukhuset och SLSO får i uppdrag att ta fram en verksamhetsmodell där Södersjukhuset blir ett regionalt centrum för eftervård av personer som utsatts för sexuellt våld, med möjlighet till vård under minst tolv månader efter övergreppet. Arbetet ska ske i nära samverkan med fristående vårdgivare.
3. Ambulanssjukvårdsnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden, primärvårdsnämnden, psykiatrinämnden, akutsjukhusnämnden, Karolinska Universitetssjukhuset och SLSO får i uppdrag att ta fram en verksamhetsmodell där Södersjukhuset blir en nationell nod för att stödja andra regioner som vill utveckla vården för personer som utsatts för sexuellt våld. Arbetet ska ske i nära samverkan med fristående vårdgivare.
4. Ambulanssjukvårdsnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden ska genomföra en konsekvensanalys av omorganiseringen av ambulanssjukvården och, utifrån resultaten, vidta åtgärder som stärker ambulansens beredskap, förbättrar medarbetarnas arbetsmiljö och kortar utryckningstiderna.
5. Ambulanssjukvårdsnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag att tillsammans med berörda medarbetare säkerställa vård i tid även för patienter som inte har prioritet 1.
6. Ambulanssjukvårdsnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag att inleda ett samarbete med Sjukvårdens larmcentral för att stärka den egna förmågan till prioritering och dirigering.

3.10. Trafiknämnden

3.10.1. Ekonomiska förutsättningar

Trafiknämndens anslag för 2027 är 16,8 miljarder kronor. Av dessa erhåller trafikförvaltningen 15,1 miljarder kronor, färdtjänstverksamheten 1,3 miljarder konor och förvaltning för utbyggd tunnelbana 448 miljoner kronor.

Trafiknämnden ska bedriva sin verksamhet i enlighet med reglemente, uppdrag och avtal samtidigt som resultatkravet på 1 116 miljoner kronor för 2027 uppnås. Under planåren 2028 och 2029 är resultatkravet 1 1149 miljoner kronor respektive 1 150 miljoner kronor.

Tabell. Resultaträkning för trafiknämnden

Mnkr	**Budget 2026**	**Budget 2027**	**Plan 2028**	**Plan 2029**
Intäkter	30 585	31 912	32 258	33 031
- varav anslag	15 750	*16 782*	*17 205*	*17 510*
- varav biljettintäkter	9 890	*10 041*	*10 101*	*10 422*
Summa kostnader	-29 720	-30 796	-31 109	-31 881
Resultat	**865**	**1 116**	**1 149**	**1 150**

Trafikförvaltningens resultatkrav för 2027 är 91 miljoner kronor. Under planåren 2028 och 2029 är resultatkravet 89 miljoner kronor.

Tabell. Resultaträkning för trafiknämndens trafikförvaltning

Mnkr	**Budget 2026**	**Budget 2027**	**Plan 2028**	**Plan 2029**
Intäkter	15 955	16 763	17 155	17 565
- varav anslag	*14 036*	*15 057*	*15 468*	*15 760*
Kostnader	-15 832	-16 672	-17 066	-17 476
Resultat	**123**	**91**	**89**	**89**

Utöver en uppräkning av anslag utifrån drift- och kapitalkostnader har specifika anslagsjusteringar gjorts för specifika kostnader.

Kollektivtrafiken ska kraftigt utökas i den takt som ekonomin tillåter och utifrån resenärernas behov. Därför tillförs 400 miljoner kronor

2027, samt i planåret för 2028 och 2029 för utökning av köpt trafik. Medlen ska användas för att utöka trafiken.

Turtätheten och kvällstrafiken i skärgårds- och sjötrafiken ska utökas. Till detta ändamål tillförs trafiknämnden sju miljoner kronor 2027 och planåren.

Stationsvärdarnas roll förändras samtidigt som en satsning på ny och smart teknik, stationer och en trivselkampanj ska genomföras. 20 nya ordningsvaktspatruller ska införas.

Störningsinformationen ska förstärkas.

Trygghetscentralens uppdrag ska utökas för att kunna ge en mer heltäckande bild och även inkludera länets kommuner.

Trafiknämndens färdtjänstverksamhets resultatkrav för 2027 är 3 miljoner kronor. Under planåren 2028 och 2029 är resultatkravet oförändrat 3 miljoner kronor.

Tabell. Resultaträkning för trafiknämndens färdtjänstverksamhet

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Intäkter	2 229	2 357	2 436	2 244
- varav anslag	1 277	1 277	1 277	1 277
Kostnader	-2 225	-2 354	-2 433	-2 241
Resultat	4	3	3	3

Inom trafiknämndens anslag utgör vidare anslaget till förvaltning för utbyggd tunnelbana 448 miljoner kronor 2027. Anslaget motsvarar de prognostiserade interna räntekostnader som uppstår som en konsekvens av Region Stockholms upptagna lån för att finansiera Region Stockholms andel av tunnelbanans utbyggnad.

Resultatkravet för förvaltning för utbyggd tunnelbana 2027 är noll kronor. Under planåren 2028 och 2029 är resultatkravet oförändrat noll kronor.

Tabell. Resultaträkning för trafiknämndens förvaltning för utbyggd tunnelbana

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Intäkter	699	700	692	729
- varav anslag	437	448	460	473
Kostnader	-699	-700	-692	-729
Resultat	0	0	0	0

Investeringar
Trafiknämndens investeringsbudget för 2027 är 15 776 miljoner kronor, varav 6 257 miljoner kronor avser medfinansiering från externa parter.

Sammantaget för femårsperioden 2027–2031 är finansieringsutrymmet 62 358 miljoner kronor, varav 25 035 miljoner kronor avser medfinansiering från externa parter.

För 2032–2036 prognostiseras investeringarna uppgå till 29 763 miljoner kronor, varav 15 014 miljoner kronor avser medfinansiering från externa parter.

Trafiknämndens investeringar består främst av spår och banor, terminaler, depåer, fordon och kollektivtrafiksystem samt utbyggnad av tunnelbanan.

Tabell. Investeringsplan för trafiknämnden

Mnkr	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Finansiering 2027–2031	Prognos 2032–2036
Trafikförvaltningen	8 059,9	9 199,2	7 730,0	6 549,2	6 343,7	37 881,9	22 197,6
Förvaltning av utbyggd tunnelbana	7 716,2	6 020,1	4 168,7	3 751,2	2 819,8	24 481,0	7 565,5
Totalt	**15 776,1**	**15 219,3**	**11 898,7**	**10 300,4**	**9 163,5**	**62 357,9**	**29 763,1**
varav medfinansiering	*6 256,7*	*5 226,2*	*5 276,7*	*4 343,2*	*3 932,6*	*25 035,4*	*15 013,7*

Region Stockholm fortsätter att bygga ut tunnelbana till Arenastaden, Barkarby samt Nacka och Söderort, enligt Stockholmsförhandlingen. Till det kommer följdinvesteringar i tunnelbanesystemet inklusive bytespunkter, nya bussterminaler och anpassning av trafikstyrningssystem. Bland annat utvecklas nya bytespunkter i Barkarby och Nacka i syfte att komplettera den utbyggda tunnelbanan. Utbyggnaden till Nacka och Söderort kopplas samman med Hagsätralinjen. Dessutom ska depå- och fordonskapaciteten utökas.

Sverigeförhandlingens avtal om storstadsåtgärder i Stockholm ger tillfälle till samplanering av kollektivtrafik och bostäder. I Hagalund byggs en ny tunnelbanestation, station Södra Hagalund, och arbetet med tunnelbana Älvsjö, Spårväg syd och Roslagsbanan till City fortsätter.

Förvaltning för utbyggd tunnelbana har under 2026 genomfört en omfattande genomlysning av kostnader, tidplaner och återstående

arbeten för samtliga projekt i tunnelbaneutbyggnaden. Genomlysningen visar att slutkostnaden kan bli 99,8 miljarder kronor i löpande prisnivå, en ökning med 22,9 miljarder kronor mot befintlig finansiering och beslut. I avvaktan på att en ny förhandling med parterna genomförts för att fastställa finansieringen, kvarstår tidigare beslutat finansieringsutrymme 2027– 2031 på 24 481 miljoner kronor enligt Region Stockholms Budget 2026 (RS 2025–0980).

Under planperioden genomförs även ett stort antal investeringar som sammantaget bidrar till att utveckla och modernisera kollektivtrafiken. Stora projekt såsom Roslagsbanan, Tvärbanan, Slussen och utbyggnaden av tunnelbanan innebär betydande tillskott till infrastrukturen. Samtidigt finns behov av ersättningsinvesteringar för att upprätthålla funktion, kvalitet och driftsäkerhet i den befintliga anläggningen.

Under planperioden genomförs ett flertal ersättningsinvesteringar av underhållskaraktär såsom underhåll av depåer och stationer, modernisering av fordon, renovering av fartyg och kajer, elförsörjning och reservkraftverk, banåtgärder samt resenärsservice och driftsstöd. Därtill pågår inriktningsarbete för anskaffning av fartyg till skärgårdstrafiken.

Mål och indikatorer
Trafiknämnden ska styra mot de mål och indikatorer som anges i bilaga 1 samt bidra till att de uppnås. Nämnden ska följa upp indikatorerna och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås. Trafiknämnden har även huvudansvar för målen Kollektivtrafiken är attraktiv och hållbar i hela länet, Infrastrukturen är robust och möter framtidens behov samt Transporteffektiviteten ökar och klimatpåverkan minskar i det samlade transportsystemet.

3.10.2. Uppdrag

1. Trafiknämnden uppdras att säkerställa att antalet bussavgångar i avtalsområdet Stockholms innerstad och Lidingö återställs till 2022 års nivå samt att successivt återställa tidigare neddragningar i busstrafiken i övriga delar av länet.
2. Trafiknämnden uppdras att i samverkan med trafikoperatörer, näringsliv och berörda kommuner ta fram och påbörja genomförandet av en snabbussstrategi för att stärka tvärförbindelserna mellan regionala stadskärnor, bostadsområden och arbetsplatskoncentrationer, förkorta restiderna och förbättra framkomligheten.
3. Trafiknämnden uppdras att i samverkan med arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer, större arbetsgivare och berörda kommuner inleda arbetsplatsförhandlingar i syfte att utveckla

särskilda arbetslinjer och stärka kollektivtrafikens tillgänglighet till större arbetsplatsområden. Arbetet ska särskilt beakta arbetspendling, skiftarbete och behovet av förbättrade förbindelser till arbetsplatser med otillräcklig kollektivtrafikförsörjning.

4. Trafiknämnden uppdras att i samverkan med länets kommuner ta fram och påbörja genomförandet av en långsiktig plan för utbyggnad och utveckling av infartsparkeringar vid strategiskt viktiga kollektivtrafikknutpunkter, inom ramen för satsningen Infartslyftet om 500 miljoner kronor.
5. Trafiknämnden uppdras att identifiera och genomföra pilotprojekt där digitalisering, automatisering, artificiell intelligens och annan ny teknik kan bidra till högre produktivitet, bättre resenärsservice och lägre kostnader inom SL:s verksamhet. Projekten ska utvärderas utifrån resenärsnytta och ekonomisk effekt.
6. Trafiknämnden uppdras att vidareutveckla SL:s trygghetscentral till en regional trygghetscentral för samordning av trygghetsarbetet i kollektivtrafiken, i nära samverkan med kommuner, trafikoperatörer och Polismyndigheten.
7. Trafiknämnden uppdras att utöka antalet ordningsvaktspatruller i kollektivtrafiken med 20 stycken, med särskilt fokus på otrygga stationer, bytespunkter och pendeltågstrafiken.
8. Trafiknämnden uppdras att utöka biljettkontrollerna och kamerabevakningen ombord på och i direkt anslutning till SL:s trafik samt att pröva möjligheten att erbjuda följeslagare för resenärer som känner sig otrygga under kvällar och nätter.
9. Trafiknämnden uppdras att genomföra en inventering av den konstnärliga utsmyckningen i tunnelbanan samt ta fram en långsiktig underhållsplan för konstverken, med särskilt fokus på att förebygga och åtgärda klotter och skadegörelse.
10. Trafiknämnden uppdras att förbättra störningsinformationen till resenärerna genom att vidareutveckla SL:s digitala tjänster med proaktiv och individanpassad trafikinformation, personliga pushnotiser och tydligare information om alternativa resvägar vid trafikstörningar.
11. Trafiknämnden uppdras att införa en flexbiljett som ger möjlighet att resa under tio valfria dagar inom en trettiodagarsperiod, i enlighet med vad som anges i avsnitt 1.3.4.
12. Trafiknämnden uppdras att genomföra ett pilotprojekt med dygnsbaserat pristak, så kallad capping, i syfte att förenkla biljettköpen och göra kollektivtrafiken mer attraktiv för resenärer med varierande resvanor.
13. Trafiknämnden uppdras att utreda förutsättningarna för att ge biljettkontrollanter möjlighet att erbjuda resenärer som påträffas utan giltig biljett att köpa ett årskort i stället för att betala tilläggsavgift.
14. Trafiknämnden uppdras att i samverkan med Stockholms stad eller andra berörda aktörer genomföra ett pilotprojekt där

hyrcyklar och andra mobilitetstjänster integreras med kollektivtrafiksystemet.

15. Trafiknämnden uppdras att ta fram och genomföra en plan för att öka SL:s kommersiella intäkter genom fler kommersiella verksamheter på stationer, utökad uthyrning av lokaler och ytor, utvecklad annonsering samt samarbeten med fristående aktörer.
16. Trafiknämnden uppdras att avsluta användningen av miljömärkningen Bra Miljöval och säkerställa att fossilfritt producerad el kan användas inom ramen för SL:s verksamhet.
17. Trafiknämnden uppdras att skyndsamt genomföra en ny konkurrensutsatt upphandling av pendeltågstrafiken.
18. Trafiknämnden uppdras att upphäva beslutet om att bedriva busstrafiken i Sigtuna och Upplands Väsby i egen regi samt vidta nödvändiga åtgärder för en konkurrensutsatt upphandling av trafiken när nuvarande avtal löper ut.
19. Trafiknämnden uppdras att ta fram en långsiktig och prioriterad plan för förebyggande underhåll och ersättningsinvesteringar i kollektivtrafikens befintliga anläggningar, med särskilt fokus på spår, signal- och trafikstyrningssystem samt hissar och rulltrappor.
20. Trafiknämnden uppdras att i samverkan med regionstyrelsen införa obligatoriska kontrollstationer för större investeringsprojekt, med regelbunden återrapportering av tidplan, kostnadsutveckling, kvalitet, risker och förväntade nyttor. Vid väsentliga avvikelser ska förslag på åtgärder och alternativa handlingsvägar redovisas.
21. Trafiknämnden uppdras att utreda förutsättningarna för att förlänga pendelbåtlinje 80 till Täby och linje 89 till Gamla stan och på sikt Slussen.
22. Trafiknämnden uppdras att ta fram en långsiktig handlingsplan för att öka kollektivtrafikresandet, stärka biljettintäkterna och förbättra kollektivtrafikens ekonomiska hållbarhet.

3.11. Kulturnämnden

3.11.1. Ekonomiska förutsättningar

Kulturnämndens anslag för 2027 är 555 miljoner kronor. För planåren 2028–2029 är anslaget 573 miljoner kronor respektive 590 miljoner kronor.

Kulturnämnden ska bedriva sin verksamhet i enlighet med reglemente, uppdrag och avtal samtidigt som resultatkravet på 0 kronor för 2027 uppnås. Under planåren 2028 och 2029 är resultatkravet oförändrat 0 kronor.

Tabell. Resultaträkning för kulturnämnden

Mnkr	**Budget 2026**	**Budget 2027**	**Plan 2028**	**Plan 2029**
Intäkter	713	621	639	655
- varav anslag	*647*	*555*	*573*	*590*
Kostnader	-713	-621	-639	-655
Resultat	**0**	**0**	**0**	**0**

Utöver en uppräkning av anslag utifrån drift- och kapitalkostnader har specifika anslagsjusteringar gjorts för specifika kostnader.

Kulturnämnden tillförs 2 miljoner kronor för 2027 och planåren för att säkerställa att det finns resurser för arbetet med E-arkiv.

I ljuset av en förändrad omvärld finns det ett påtagligt behov av att öka takten för skanning av arkiverad samhällsviktig information. Kulturnämnden tillförs 1,5 miljoner 2027 och planåren för att utöka skanningen, det är en viktig beredskapsinsats.

Investeringar

Kulturnämndens investeringsbudget för 2027 är sex miljoner kronor. Sammantaget för femårsperioden 2027–2031 är finansieringsutrymmet 18 miljoner kronor. För 2032–2036 prognostiseras investeringarna uppgå till 15 miljoner kronor. Investeringarna består främst av it-stöd, inventarier och utrustning för hantering av Region Stockholms konst.

Tabell1. Investeringsplan för kulturnämnden

Mnkr	**Budget 2027**	**Plan 2028**	**Plan 2029**	**Plan 2030**	**Plan 2031**	**Finansiering 2027-2031**	**Prognos 2032–2036**

Nyinvesteringar <100 mnkr	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0	0,0
Ersättningsinvesteringar <100 mnkr	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	15,0	15,0
Totalt	**6,0**	**3,0**	**3,0**	**3,0**	**3,0**	**18,0**	**15,0**

Mål och indikatorer

Kulturnämnden ska styra mot de mål och indikatorer som anges i bilaga 1 samt bidra till att dessa mål uppnås. Nämnden ska följa upp indikatorerna och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås. Kulturnämnden har huvudansvar för målet Kulturlivet är tillgängligt och mångsidigt.

3.11.2. Uppdrag

1. Kulturnämnden uppdras att bidra till en mer fokuserad och levande kultur genom att reformera nuvarande stödformer för att koncentrera stödet till färre mottagare och minska byråkratin, samt att prioritera stöd till stockholmarnas egna skapande.
2. Kulturnämnden uppdras att utreda ny modell för matchning av kulturstöd.
3. Kulturnämnden uppdras att reformera föreningsbidragen så att stödet till ungdomsorganisationer baserade endast på etnicitet och religiös tillhörighet avvecklas.
4. Kulturnämnden uppdras att i verksamheten särskilt uppmärksamma nämndens ansvar för kulturarv och bildningsinstitutioner.
5. Kulturnämnden uppdras att inventering, gallra och försälja regionens magasinerad konst.
6. Kulturnämnden uppdras att åtgärda jävsproblemen i de avlönade referensgrupper genom ett pilotprojekt med AI-understödda beslutsunderlag

3.12. Fastighets- och servicenämnden

3.12.1. Ekonomiska förutsättningar

Fastighets- och servicenämnden ska bedriva sin verksamhet i enlighet med reglemente, uppdrag och avtal samtidigt som resultatkravet på 847 miljoner kronor för 2027 uppnås. Under planåren 2028 och 2029 är resultatkravet 854 respektive 855 miljoner kronor.

Tabell2. Resultaträkning för fastighets- och servicenämnden

Mnkr	**Budget 2026**	**Budget 2027**	**Plan 2028**	**Plan 2029**
Intäkter	8 880	8 920	9 070	9 229
- varav anslag	*0*	*0*	*0*	*0*
Kostnader	-8 200	-8 073	-8 216	-8 374
Resultat	**680**	**847**	**854**	**855**

Nämndens förvaltningar, Landstingsfastigheter Stockholm, Nya Karolinska Solna Bygg och serviceförvaltningen, har alla olika ekonomiska förutsättningar.

Landstingsfastigheter Stockholms resultatkrav för 2027 är 763 miljoner kronor. Resultatkravet för planåren 2028 och 2029 är 764 miljoner kronor respektive 765 miljoner kronor.

Tabell3. Resultaträkning för landstingsfastigheter Stockholm

Mnkr	**Budget 2026**	**Budget 2027**	**Plan 2028**	**Plan 2029**
Intäkter	4 606	4 649	4 721	4 721
Kostnader	*-4 035*	*-3 886*	*-3 957*	*-3 956*
Resultat	**571**	**763**	**764**	**765**

Landstingsfastigheter Stockholm ska inom sitt resultatkrav på affärsmässiga grunder hyra ut ändamålsenliga lokaler, utföra fastighetsutvecklingsplaner och planer för teknisk upprustning i samarbete med hyresgästerna samt ansvara för och underhålla den konstnärliga gestaltning, det vill säga den fasta och lösa konst, som nämnden äger.

Uppräkningen av Landstingsfastigheter Stockholms hyror ska följa uppräkningen i enlighet med gällande hyresavtal, om inte

regionfullmäktige har beslutat något annat. Nivån för budgetåret 2027 ska utgå från KPI inom hyresavtalen.

Nya Karolinska Solna Byggs resultatkrav för 2027 är 84 miljoner kronor. Resultatkravet för planåren 2028 och 2029 är 83 miljoner kronor respektive år. Resultatkravet förutsätter att beslutade modeller för hyressättning används och att hyror debiteras i enlighet med indexering enligt avtal.

Tabell4. Resultaträkning för Nya Karolinska Solna Bygg

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Intäkter	2 459	2 470	2 488	2 516
Kostnader	-2 357	-2 386	-2 405	-2 433
Resultat	102	84	83	83

Serviceförvaltningen ska bedriva sin verksamhet i enlighet med fastighets- och servicenämndens reglemente, uppdrag och avtal samtidigt som fastställt resultatkrav på 0 kronor för 2027 uppnås. Sänkningen av resultatkravet 2027 innebär en kompensation för höjda PO-påslag. Resultatkravet för planåren 2028 och 2029 är 7,0 miljoner kronor respektive år.

Tabell5. Resultaträkning för fastighets- och servicenämndens serviceförvaltning

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Intäkter	1 946	1 933	1 993	2 124
- varav anslag	0	0	0	0
Kostnader	-1 939	-1 933	-1 986	-2 117
Resultat	7	0	7	7

Investeringar

Fastighets- och servicenämndens investeringsbudget för 2027 är 3 135 miljoner kronor. Sammantaget för femårsperioden 2027–2031 är finansieringsutrymmet 22 075 miljoner kronor. För 2032–2036 prognostiseras investeringarna uppgå till 13 424 miljoner kronor. Investeringarna består av investeringar i sjukvårdfastigheter, administrativa lokaler samt informationsteknikförsörjning.

Tabell6. Investeringsplan för fastighets- och servicenämnden

Mnkr	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Finansiering 2027–2031	Prognos 2032–2036
Fastighetsförvaltningen	2 790,5	3 840,9	4 674,2	5 061,0	4 368,6	20 735,2	12 253,6

Serviceförvaltningen	344,8	341,3	255,6	205,9	191,8	1 339,4	1 170,8
Totalt	**3 135,3**	**4 182,2**	**4 929,8**	**5 266,9**	**4 560,4**	**22 074,6**	**13 424,4**

Fastighetsförvaltningen

Fastighetsförvaltningens investeringsbudget för 2027 är 2 791 miljoner kronor. Sammantaget för femårsperioden 2027–2031 är finansieringsutrymmet 20 735 miljoner kronor. För 2032–2036 prognostiseras investeringarna uppgå till 12 254 miljoner kronor.

Fastighetsförvaltningen delas in i två resultatenheter: Landstingsfastigheter Stockholm och Nya Karolinska Solna Bygg. I resultatenheten Landstingsfastigheter Stockholm ingår Program Norra Hagastaden.

Nya Karolinska Solna Byggs investeringsbudget för 2027 uppgår till 138 miljoner kronor. Sammantaget för femårsperioden 2027–2031 är finansieringsutrymmet 438 miljoner kronor. För 2032–2036 prognostiseras investeringarna uppgå till 275 miljoner kronor. Investeringarna avser hyresgästanpassningar och mindre ersättningsinvesteringar i fastigheten Nya Karolinska Solna.

Region Stockholms bestånd av vårdfastigheter är till delar äldre och i behov av omfattande upprustning till modern standard. För att vårdens fastigheter ska vara långsiktigt ekonomiskt hållbara, robusta och ändamålsenliga prioriteras under planperioden ersättnings- och underhållsinvesteringar. Därutöver, inom återstående utrymme, prioriteras nyinvesteringar utifrån behov ur ett systemperspektiv för hälso- och sjukvården. Detta för att upprätthålla säkerhet, funktion och värde i vårdens fastigheter.

Ett antal större om- och tillbyggnader av akutsjukhusen och närsjukhusen planeras och genomförs under planperioden, som ombyggnation av IVA-platser på Södersjukhuset och vårdavdelningar på Norrtälje sjukhus. Därtill planeras en ny strålbyggnad på Södersjukhuset för säkerställande av befintlig strålkapacitet och med möjlighet till utökad kapacitet för strålbehandling. Vid Löwenströmska sjukhuset genomförs ombyggnad av rättspsykiatriska vårdavdelningar och i Huddinge sker tillbyggnad för att skapa fler rättspsykiatriska vårdplatser.

En ny psykiatrisk vårdbyggnad inkluderat logistikcentrum planeras och uppförs på Danderyds sjukhusområde. Arbetet med att utveckla Ungdomens hus och möjliggöra samlad slutenvård för barn- och ungdomspsykiatrin fortsätter, och om- och tillbyggnad av psykiatriska

vårdplatser för barn och ungdom planeras och genomförs under planperioden på Solna sjukhusområde.

Vid Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge sker ombyggnation av vårdavdelningar och mottagningar, operationsavdelningar, lokaler för beredning av extempore-läkemedel[6] samt en byggnad för infektionsvård. Vid Karolinska Universitetssjukhuset i Solna fortsätter ombyggnationen av patologi- och cytologilaboratorier och under planperioden genomförs en utökad kapacitet för strålbehandling med en första tillbyggnad av linjäracceleratorer. Därtill sker investering i ATMP-centrum[7].

För Handens sjukhus fortsätter under planperioden planering av en ny vårdbyggnad på sjukhusområdet. För Sabbatsbergs sjukhus tas en strategisk plan fram för sjukhusets långsiktiga utveckling och förstudiearbete fortsätter för Jakobsbergs sjukhus. Därtill fortsätter förutsättningarna att utredas för ny- eller ombyggnation av Dalens sjukhus. På Södersjukhuset utreds hur vårdplatser långsiktigt kan säkerställas, däribland möjligheter till upprustning av vårdplatser i byggnaderna 14 och 15. Därtill fortsätter de lokalmässiga förutsättningarna att utredas för labbverksamheten på Solna och Huddinge sjukhusområden.

En första etapp av program för lokaler för ambulansverksamheten planeras och genomförs under planperioden. Arbete fortsätter också med att förstärka infrastrukturen för helikoptertransporter.

I samband med realiseringen av Program Norra Hagastaden och under planperioden planeras och genomförs investeringar i vårdfastigheter, som ska bibehållas för Region Stockholms vårdverksamhet på Solna sjukhusområde. Däribland att permanent placera delar av Karolinska Universitetssjukhusets verksamheter i huvudblocket och att lägga om mediaförsörjning samt iordningsställa kulvertar på sjukhusområdet. För första etappen av Program Norra Hagastaden uppgår investeringsbudgeten för 2027 till 67 miljoner kronor. Sammantaget uppgår finansieringsutrymmet för femårsperioden 2027–2031 till 1 619 miljoner kronor. För 2032–2036 prognostiseras investeringarna uppgå till 1 675 miljoner kronor. Investeringar i kommande etapper kommer att tillkomma i framtida budgetprocesser.

---

[6] Extempore-läkemedel är läkemedel som tillverkas efter beställning för en viss patient när det saknas godkända standardläkemedel.
[7] ATMP står för Advanced Therapy Medicinal Products, centrumet arbetar med avancerade terapiläkemedel som cell-, gen- och vävnadsterapier.

Ersättningsinvesteringar planeras och genomförs under planperioden för att åtgärda akuta upprustningsbehov. Större ersättningsinvesteringar utgörs av nya ventilationssystem i byggnader på Huddinge sjukhusområde, säkerställande av reservkraft på Södersjukhuset samt ombyggnad av tele-, data- och kommunikationsrum på Södersjukhuset och kvinnoklinikens operationsavdelning vid Danderyds sjukhus. Teknisk upprustning sker av enskilda byggnader vid Södersjukhuset, Södertälje Sjukhus, Rosenlunds Sjukhus och Nacka Sjukhus.

Ett förenklat beslutsfattande kan användas för enskilda ersättningsinvesteringar överstigande 100 miljoner kronor som ingår i en nämnds eller ett bolags ansvar i enlighet med reglemente respektive bolagsordning och ägardirektiv, och som är av underhållskaraktär och utan komplexitet. Ansvarig nämnd respektive ansvarigt bolag är då beslutande instans och investeringen behöver inte eskaleras till regionstyrelsen eller regionfullmäktige.

Detta innebär att fastighets- och servicenämnden får fatta beslut om kommande etappvisa planerings- och genomförandebeslut för investeringsobjekt HS Ventilation och investeringsobjekt SÖS Ombyggnad TDKA-rum.

Serviceförvaltningen
Serviceförvaltningens investeringsbudget för 2027 är 345 miljoner kronor. Sammantaget för femårsperioden 2027–2031 är finansieringsutrymmet 1 339 miljoner kronor. För 2032–2036 prognostiseras investeringarna uppgå till 1 171 miljoner kronor. Investeringarna består främst av investeringar inom it-verksamheten och utgörs av ersättningsinvesteringar i form av utbyte av datorer och nätverksutrustning.

Mål och indikatorer
Fastighets- och servicenämnden ska styra mot de mål och indikatorer som anges i bilaga 1 samt bidra till att dessa mål uppnås. Nämnden ska följa upp indikatorerna och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

3.12.2. Uppdrag

1. Fastighets- och servicenämnden uppdras att genomföra en satsning för att använda lokalytor på fastighetslokaler för kommersiella ytor och reklam.

2. Fastighets- och servicenämnden uppdras att vid ny- och reinvesteringar tillåta enprocentsmålet för kultur att även användas till vacker arkitektur.
3. Fastighets- och servicenämnden uppdras att minska antalet vakanser i beståndet.

3.13. Revisorskollegiet

Regionfullmäktiges presidium bereder revisorskollegiets budget inför regionfullmäktiges beslut om Budget 2027 för Region Stockholm. Tabellen för resultaträkningen är därför tom, anslag och resultatkrav anges i texten med ”X”.

3.13.1. Ekonomiska förutsättningar

Anslaget till revisorskollegiet ökar med X miljoner kronor 2027 eller X procent jämfört med 2026. Revisorskollegiets resultatkrav är X kronor för 2027 och planåren 2028 och 2029.

Tabell7. Resultaträkning för revisorskollegiet*

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Intäkter				
- varav anslag				
Kostnader				
Resultat				

*Revisorskollegiets anslag föreslås av regionfullmäktiges presidium.

Investeringar

Revisorskollegiets investeringsbudget för 2027 är X miljoner kronor. Sammantaget för femårsperioden 2027-2031 är finansieringsutrymmet X miljoner kronor. För 2032-2036 prognostiseras investeringarna uppgå till X miljoner kronor. Investeringarna består av inventarier.

Tabell8. Investeringsplan för revisorskollegiet

Mnkr	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Finansiering 2027-2031	Prognos 2032–2036
Nyinvesteringar <100 mnkr							
Ersättningsinvesteringar <100 mnkr							
Totalt							

4. Bolag

4.1. Generella ägardirektiv för Region Stockholms bolag

Styrning och ledning
Region Stockholms bolag styrs på samma sätt som nämnderna, utöver den specifika styrning som följer av kommunallagens och aktiebolagslagens
regler för bolag ägda av regioner. För styrningen och ledningen av Region Stockholms bolag gäller Policy för styrning och ledning (RS 2024-0287), Riktlinje för ägarstyrning (RS 2024-0439), Riktlinje för intern kontroll (RS 2024-0510, RS 2022-0326) samt Policy och riktlinjer för god ekonomisk hushållning (RS 2023-0414).

Bolagen ska i sin verksamhet utöver aktiebolagslagens jävsbestämmelser tillämpa principer om jäv som motsvarar kommunallagens jävsbestämmelser.

Mål och ekonomiska krav
Mål och ekonomiska krav för verksamheten fastställs årligen av regionfullmäktige i samband med beslut om Region Stockholms budget. Bolagets styrelse och ledning ansvarar för att regionfullmäktiges mål uppnås effektivt inom ramen för fastställda ekonomiska förutsättningar och i enlighet med gällande styrande dokument. Styrelse och ledning ansvarar också för att genomföra övriga uppdrag från regionfullmäktige.

Uppföljning och rapportering
Bolagets styrelse och ledning ansvarar för att verksamheten genomförs enligt verksamhetsplan och följs upp och analyseras avseende ekonomi, kvalitets-, och produktivitetsutveckling samt de övriga mål och uppdrag som ges av regionfullmäktige.

Uppföljning och analys av verksamheten enligt ovan ska omfatta såväl verkligt utfall som prognoser. Vid avvikelser mot mål ska orsaker analyseras och åtgärder vidtas och följas upp. Rapportering ska ske till ägaren enligt de krav som ägaren specificerar. Bolaget är skyldigt att löpande förse regionstyrelsen med information i den utsträckning som det är nödvändigt för regionstyrelsens uppsikt.

Principiellt viktiga beslut
Beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska hänskjutas till regionfullmäktige. Besluten ska därefter fattas av bolagsstämman. Exempel på beslut som är av principiell

beskaffenhet eller annars av större vikt är köp och försäljning av aktier, bildande av dotterbolag, förändring av aktiekapital, ingående av principiellt viktiga avtal samt principiellt viktiga investeringar och finansieringsfrågor.

Vid tveksamhet om huruvida en fråga är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ansvarar styrelse och ledning för att rådgöra med regionstyrelsen och dess förvaltning regionledningskontoret. Om det därefter fortsatt skulle råda osäkerhet om huruvida en fråga är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska frågan föras till regionfullmäktige för ställningstagande. Till bolagens styrelser ska regiondirektören eller av regiondirektören utsedd representant adjungeras.

Samverkan

Region Stockholms bolag har, tillsammans med nämnderna, ett gemensamt ansvar för att utföra Region Stockholms verksamhet i enlighet med lagkrav och regionfullmäktiges mål. För att effektivt utföra de uppgifter som Region Stockholm har gentemot länets invånare krävs att alla bolag samverkar på ett ändamålsenligt sätt och ser till nyttan för Region Stockholm som helhet. Varje bolag ska utveckla verksamheten i samverkan med övriga nämnder och bolag inom Region Stockholm liksom med kunder och leverantörer. Avtalen som tecknas med beställaren ska bidra till att intern samverkan mellan bolagen, liksom mellan nämnderna och bolagen, kan utvecklas till gagn för länets invånare, medarbetarnas arbetsmiljö och ett kostnadseffektivt nyttjande av Region Stockholms resurser. Bolagens styrelser ska aktivt verka för att sådana avtal sluts.

Anslutning till central visselblåsarfunktion

Bolaget ska, för att uppfylla sina skyldigheter enligt gällande lagstiftning om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden (den så kallade visselblåsarlagstiftningen), vara anslutet till och använda Region Stockholms centrala visselblåsarfunktion som intern rapporteringskanal och för uppföljning av rapporter.

Rätt till insyn

Regionstyrelsen respektive Landstingshuset i Stockholm AB äger rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Fastighets- och servicenämnden äger samma rätt för Locum AB och Terreno AB. Likaså äger trafiknämnden samma rätt för AB Storstockholms Lokaltrafik, AB SL Finans, Waxholms Ångfartygs AB och SL Nya Tunnelbanan AB. Kulturnämnden äger samma rätt för Film Stockholm AB. Detta gäller dock endast i den

mån rättsliga hinder inte föreligger för överlämnande av handlingar på grund av författningsreglerad sekretess.

Arbetsgivarfrågor
Frågor som är av strategisk karaktär för Region Stockholm som arbetsgivare ska hanteras lika i Region Stockholms verksamheter. Region Stockholms helägda aktiebolag och dotterbolag ska säkerställa att koncernperspektivet beaktas vid beslut i arbetsgivarfrågor. Helägda aktiebolag och dotterbolag ska inhämta regionstyrelsens skriftliga godkännande innan tillägg till LOK samt övriga lokala kollektivavtal tecknas eller sägs upp.

Inför beslut om tillsättning eller entledigande av verkställande direktör ska bolagets styrelse samråda med regionstyrelsen i enlighet med den ordning som regionstyrelsen fastställer.

Fredstida kriser och höjd beredskap
Bolaget ska inom sitt verksamhetsområde ansvara för att säkerställa ett ändamålsenligt verksamhetsskydd samt förmågan att bedriva samhällsviktig verksamhet under fredstida kriser och höjd beredskap.

Generella uppdrag som gäller för alla bolag
1. Alla bolag uppdras att minska kostnaden för administration och lokaler.
2. Alla bolag uppdras att genomföra ett konsultstopp i hela Region Stockholm för nya politiskt beslutade utredningar.
3. Alla bolag uppdras att genomföra effektiviseringar av kommande och genomförda upphandlingar motsvarande 1–2 procent av avtalsvärdet om det inte föreligger särskilda skäl.
4. Alla sjukvårdsproducerande bolag ska öka såld utomläns- och utomlandsvård. Slutgiltig fördelning görs i ärendet Avstämning av Budget 2026.
5. Alla bolag uppdras att öppna upp upphandlingar för fler för att stärka konkurrensen.
6. Alla bolag uppdras att införa ett socialiseringsstopp för att värna regionens resurser.
7. Alla bolag uppdras att säkerställa att ingen verksamhet i Region Stockholm säljer eller kasserar uttjänt eller avskrivet material utan att först erbjuda den till försvaret av Ukraina om det är efterfrågat.

4.2. Landstingshuset i Stockholm AB (LISAB)

Bolagets verksamhet enligt bolagsordning
Landstingshuset i Stockholm AB, LISAB, äger och förvaltar aktier i aktiebolag som Region Stockholm använder i sin verksamhet som inte är kollektivtrafikrelaterad.

4.2.1. Ägardirektiv

För bolaget gäller det generella ägardirektivet i avsnitt 4.1.

Bolaget ska, inom ramen för regionfullmäktiges riktlinjer, fatta för dotterbolagen och dotterdotterbolag bindande kompletterande beslut rörande koncernbidrag och aktieägartillskott.

Bolaget ska, inom ramen för regionfullmäktiges beslut, fatta beslut om kapitaltäckningsgarantier för dotterbolagen.

Bolaget beslutar vid vilket senaste datum som bolagsstämmor i dotterbolagen ska hållas.

Det är dotterbolagens och dotterdotterbolagens styrelser och ledningar som har det strategiska och operativa ansvaret för att nå regionfullmäktiges mål inom respektive ansvarsområde.

Bolaget har inget ansvar för den operativa uppföljningen i dotterbolagen och dotterdotterbolagen.

4.2.2. Resultatkrav

LISAB:s resultatkrav för 2027 är 0 kronor. Resultatkravet för planåren 2028 och 2029 är oförändrat noll kronor för respektive år.

Tabell. Resultatkrav för LISAB

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Resultat	**0**	**0**	**0**	**0**

4.3. Folktandvården Stockholms län AB

Bolagets verksamhet enligt bolagsordning
Folktandvården Stockholms län AB, Folktandvården, bedriver tandvård inklusive allmäntandvård, specialisttandvård, sjukhustandvård samt tandvård som ett led i sjukdomsbehandling. Bolaget bedriver också utbildnings-, forsknings- och utvecklingsverksamhet inom tandvårdsområdet.

4.3.1. Ägardirektiv

För bolaget gäller det generella ägardirektivet i avsnitt 4.1.

Bolaget ska vara ett konkurrenskraftigt tandvårdsföretag. Bolaget ska erbjuda ett brett utbud av tjänster med hög service och god kvalitet utförd av kompetent personal till ett pris som är väl avvägt ur ett befolkningsperspektiv samt med hänsyn till Region Stockholms intressen.

Bolagets verksamhet ska kontinuerligt utvecklas och omfatta barntandvård, vuxentandvård, specialisttandvård, sjukhustandvård, tandvård som ett led i sjukdomsbehandling samt nödvändig tandvård.

Bolaget ska på tandvårdens område utföra kliniskt forskningsarbete, bedriva ST-utbildning samt bedriva utbildning och utföra kliniskt forskningsarbete i samarbete med Styrgruppen KI/SLL för Odontologisk forskning, SOF.

Bolaget ska samverka med hälso- och sjukvården i syfte att tidigt upptäcka risk för ohälsa.

Grunden för bolagets prissättning för vuxentandvård ska vara Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets, TLV:s, referenspriser, därtill ska skälig hänsyn tas till bolagets konkurrenssituation, utvecklingen avseende behandlingsmetoder och material samt den generella pris- och löneutvecklingen. Vidare ska en låg ekonomisk tröskel för patienterna eftersträvas samt likartade höjningar inom allmäntandvårdens och specialisttandvårdens prislistor. Bolaget ska varje år, utifrån dessa grunder, lämna en hemställan till regionstyrelsen med ett motiverat förslag till prisförändring för vuxentandvårdens avgifter inför nästkommande budgetbeslut. Folktandvården bemyndigas att införa flexibel prissättning.

4.3.2. Resultatkrav

Folktandvården ska bedriva sin verksamhet i enlighet med ägardirektiv, uppdrag och avtal samtidigt som resultatkravet på 96 miljoner kronor för 2027 uppnås. Folktandvården erhåller tillfälligt sänkt resultatkrav under 2026 och 2027 för att kunna hantera högre kostnader till följd av implementeringen av ett nytt journalsystem.

För år 2028 återgår resultatkraven till 129 miljoner kronor som är på en konkurrensneutral nivå. Eftersom principen att inga fria nyttigheter ska förekomma gäller inom Region Stockholm ska bolaget kräva ersättning för genomförda tjänster, exempelvis inom klinisk forskning och utbildning.

Tabell. Resultatkrav för Folktandvården Stockholms län AB

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Resultat	**75**	**96**	**129**	**129**

Styrelsen för Folktandvården Stockholms län AB har hemställt till regionfullmäktige om att höja taxan för vuxentandvård med 1,0 procent samt att höja taxan för frisktandvård med 1,0 procent för hela avtalsperioden (tre år). För att ge bolaget goda ekonomiska förutsättningar bemyndigar regionfullmäktige styrelsen för Folktandvården Stockholms län AB att höja taxan för vuxentandvård och frisktandvård för att nå resultatkravet.

Investeringar

Folktandvården Stockholms läns AB:s investeringsbudget för 2027 är 70 miljoner kronor. Sammantaget för femårsperioden 2027–2031 är finansieringsutrymmet 350 miljoner kronor. För 2032–2036 prognostiseras investeringarna uppgå till 350 miljoner kronor. Investeringarna består av ersättningsinvesteringar i medicinteknisk utrustning och inventarier.

Tabell. Investeringsplan för Folktandvården Stockholms län AB

Mnkr	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Finansiering 2027–2031	Prognos 2032–2036
Nyinvesteringar <100 mnkr	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ersättningsinvesteringar <100 mnkr	70,0	70,0	70,0	70,0	70,0	350,0	350,0
Totalt	**70,0**	**70,0**	**70,0**	**70,0**	**70,0**	**350,0**	**350,0**

Mål och indikatorer

Folktandvården ska styra mot de mål och indikatorer som anges i bilaga 1 samt bidra till att dessa mål uppnås. Bolaget ska följa upp indikatorerna och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

4.4. Tobiasregistret AB

Bolagets verksamhet enligt bolagsordning
Tobiasregistret AB ansvarar för att upprätthålla och utveckla Tobiasregistret (det nationella registret för givare av blodbildande stamceller), rekrytera givare samt koordinera donation och förmedling av blodstamceller nationellt och internationellt för behandling av sjukdomar.

4.4.1. Ägardirektiv

För bolaget gäller det generella ägardirektivet i avsnitt 4.1.

Bolaget ska tillhandahålla stamceller för transplantation till patienter med behov i Sverige och övriga världen. Bolaget ska driva och utveckla Tobiasregistret för att främja att registret på ett säkert sätt utökar antalet donatorer till nytta för vården. Bolaget ska särskilt årligen rekrytera fler unga givare och göra verksamheten väl känd i målgruppen för att fler ska fullfölja sin anmälan. Bolaget ska prioritera information till godkända och presumtiva donatorer om registret och hur Tobiasregistret arbetar.

Tobiasregistret ska hantera förfrågningar och beställningar på givare från registret. Hög kvalitet och korta ledtider ska prägla arbetet.

4.4.2. Resultatkrav

Tobiasregistret AB ska bedriva sin verksamhet i enlighet med ägardirektiv, uppdrag och avtal samtidigt som resultatkravet på 0 kronor för 2027 uppnås. För planåren 2028 och 2029 är resultatkravet oförändrat noll kronor.

Tobiasregistret finansieras gemensamt av Sveriges regioner och utgör en nationell resurs, varför resultatenheten ska särredovisas.

Tabell. Resultatkrav för Tobiasregistret AB

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Resultat	**0**	**0**	**0**	**0**

Mål och indikatorer
Tobiasregistret AB ska styra mot de mål och indikatorer som anges i bilaga 1. Bolaget ska följa upp indikatorerna och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

4.5. MediCarrier AB

Bolagets verksamhet enligt bolagsordning
MediCarrier AB utför försörjnings- och distributionslogistik till verksamheter inom ramen för Region Stockholms huvudmannaansvar, främst inom hälso- och sjukvård samt tandvård.

4.5.1. Ägardirektiv

För bolaget gäller generella ägardirektiv i avsnitt 4.1.

Bolaget ska avropa från av Region Stockholm upphandlade avtal. Bolaget ska också lagerhålla, förpacka samt distribuera sjukvårds- och förbrukningsartiklar till verksamheter inom Region Stockholms huvudmannaansvar.

Bolaget ska ansvara för Region Stockholms beredskapslager avseende kritisk skyddsutrustning och kritiska förbrukningsartiklar för hälso- och sjukvården. Lagerhållningen ska omfatta minst tre månaders normalförbrukning och utgå från kundernas behov. Lagerhållningen ska ske så att risken för att behöva kassera materiel minimeras.

Bolaget ska tillhandahålla och utveckla transporttjänster för gods, primärt för hälso- och sjukvården. Det inkluderar transporttjänster med särskilda krav såsom akuttransporter, farligt och känsligt gods. Bolaget bör upphandla transporttjänsterna.

Bolaget ska skapa mervärde för kunderna genom effektiva och kundanpassade logistik- och distributionstjänster samt genom kundanpassade leveranser.

Bolaget ska aktivt följa utvecklingen inom logistik och distribution i syfte att förbättra och effektivisera varuförsörjningen i Region Stockholm, både inom den egna verksamheten och i samverkan med nämnder och övriga bolag.

Bolaget ska samverka med regionstyrelsen i strategiska inköpsfrågor, med fastighets- och servicenämnden i upphandlingsfrågor och med hälso- och sjukvården för en robust, effektiv och hållbar varu- och tjänsteförsörjning, samt ökad cirkularitet och resurseffektivitet.

Bolaget ska utifrån sitt uppdrag ansvara för bolagets egen säkerhet och krisberedskap samt medverka i Region Stockholms arbete kring säkerhet och krisberedskap i syfte att säkerställa en robust och resilient varu- och tjänsteförsörjning såväl då verksamheten är i normalläge som vid samhällsstörningar och extraordinära händelser.

4.5.2. Resultatkrav

MediCarrier AB ska bedriva sin verksamhet i enlighet med ägardirektiv, uppdrag och avtal samtidigt som fastställt resultatkrav på 14 miljoner kronor för 2027 uppnås. Resultatkravet för planåren 2028 och 2029 är 14 miljoner kronor.

Tabell. Resultatkrav för MediCarrier AB

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Resultat	**16**	**14**	**14**	**14**

Investeringar

MediCarrier AB:s investeringsbudget för 2027 är 13 miljoner kronor. Sammantaget för femårsperioden 2027–2031 är finansieringsutrymmet 92 miljoner kronor. För 2032–2036 prognostiseras investeringarna uppgå till 98 miljoner kronor. Investeringarna omfattar ny- och ersättningsinvesteringar i lager- och logistikutrustning, it- och säkerhetsutrustning samt fordon för transporter i egen regi.

Tabell. Investeringsplan för MediCarrier AB

Mnkr	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Finansiering 2027-2031	Prognos 2032–2036
Nyinvesteringar <100 mnkr	10,0	10,6	29,7	10,9	15,1	76,3	79,6
Ersättningsinvesteringar <100 mnkr	3,0	3,2	3,2	3,3	3,4	16,1	18,1
Totalt	**13,0**	**13,8**	**32,9**	**14,2**	**18,5**	**92,4**	**97,7**

Mål och indikatorer

MediCarrier AB ska styra mot de mål och indikatorer som anges i bilaga 1 samt bidra till att dessa mål uppnås. Bolaget ska följa upp indikatorerna och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

4.6. Locum AB

Bolagets verksamhet enligt bolagsordning
Locum AB förvaltar Region Stockholm och regionanknutna organ tillhöriga fastigheter med undantag för kollektivtrafikens fastigheter, tillhandahåller ändamålsenliga lokaler i första hand till regionkoncernens verksamheter enligt de principer för uthyrning som regionfullmäktige beslutar, tillhandahåller till lokalupplåtelser kopplad service och bistår regionanknutna organ vid inhyrning av verksamhetslokaler.

4.6.1. Ägardirektiv

För bolaget gäller generella ägardirektiv i avsnitt 4.1.

Bolaget ska, mot ersättning som årligen fastställs i budget, och i enlighet med gällande strategi för lokalförsörjning och fastighetsägande, förvalta Region Stockholms samtliga fastigheter med tillhörande tillgångar, med undantag för kollektivtrafikens fastigheter. Bolaget ska även förvalta fastigheter tillhörande stiftelsen Löwenströmska Lasarettet.

Bolaget ska förvalta fastigheterna inom ramen för fastighets- och servicenämndens resultatenheter Landstingsfastigheter Stockholm och Nya Karolinska Solna Bygg. Ersättningen till bolaget baseras på förvaltad bruttoarea och debiteras fastighets- och servicenämnden. Med förvaltning avses dels teknisk förvaltning som omfattar drift och underhåll, dels ekonomisk förvaltning som omfattar hantering av lokalupplåtelser och andra nyttjanderätter till Region Stockholms fastigheter samt administration av såväl Region Stockholms internhyressystem som övrig hyresadministration.

Bolaget har rätt att fatta för förvaltningsuppdraget erforderliga beslut.

Bolaget har rätt att fatta beslut rörande de bostadsrätter som Region Stockholm äger, inklusive rätt att besluta om försäljning och uthyrning av bostadsrätterna.

Bolaget ansvarar för fullgörandet av de uppgifter som enligt gällande lagar och regler åligger en fastighetsägare inom områdena arbetsmiljö, miljö, byggherreansvar och fastighetstillsyn samt el- och brandsäkerhet.

Region Stockholm har i särskild fullmaktshandling gett bolaget fullmakt att svara för vissa uppgifter som åligger en fastighetsägare.

Uthyrning av lokaler till enheter inom Region Stockholm ska ske på marknadsanpassade villkor. Bolaget ska för Region Stockholms räkning tillhandahålla ändamålsenliga lokaler i första hand till

regionkoncernens verksamheter enligt de principer för uthyrning som regionfullmäktige beslutar. Bolaget ska bistå hyresgästerna med att nyttja lokalerna på ett sammantaget kostnadseffektivt sätt.

Bolaget ska, i samråd med berörda enheter inom regionkoncernen, upprätta underhållsplaner, förvaltningsplaner och dylikt samt upprätta fastighetsutvecklingsplaner för varje sjukhusområde och i förekommande fall ta fram underlag till detaljplaner. När det gäller fastighetsutvecklingsplaner och detaljplaner ska regionledningskontoret involveras.

Bolaget ansvarar efter uppdrag från fastighets- och servicenämnden för inhyrning av lokaler på den externa hyresmarknaden. Bolaget har rätt att på uppdrag av nämnder och bolag inom Region Stockholm bistå i deras inhyrning av lokaler på den externa hyresmarknaden. Bolaget har rätt att erbjuda interna och externa hyresgäster fastighetsanknutna tjänster (Facility Management). Prissättningen av sådana tjänster ska ske på marknadsmässiga villkor.

Bolaget ansvarar för genomförande av investeringar i enlighet med Region Stockholms investeringsprocess.

Bolaget ska i samverkan och dialog med regionstyrelsen planera och genomföra utvecklingsarbete kopplat till programmet Norra Hagastaden.

Bolaget ska bistå ägaren i fastighetsstrategiska frågor ur ett fastighets- och förvaltningsperspektiv bland annat i samband med investeringsplaneringen.

Bolaget ska, i enlighet med gällande strategi för lokalförsörjning och fastighetsägande, inom sitt uppdrag, aktivt arbeta för att skapa hållbara och hälsofrämjande inomhus- och utomhusmiljöer i de fastigheter som Region Stockholm förfogar över.

Bolaget har rätt att fatta inriktnings-, planerings- och genomförandebeslut upp till 100 miljoner kronor för fastighetsförvaltningens investeringar inom fastighets- och servicenämnden, förutsatt att investeringen finns upptagen i budget som specificerat investeringsobjekt eller ryms inom budget för fastighetsägar- och hyresgästinitierade investeringar under 100 miljoner kronor.

För att möjliggöra effektiv planering och effektivt genomförande ska bolaget samordna fastighetsinvesteringar med de investeringar som

görs avseende medicinteknisk utrustning, inventarier samt informations- och kommunikationsteknik.

Bolaget ska utöver förvaltningsuppdraget utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare innefattande fastighets- och servicenämnden.

Bolaget äger rätt att anlita extern utförare för fullgörande av uppgifter som åligger bolaget.

Bolaget har, enligt god redovisningssed, rätt att debitera fastighets- och servicenämnden för sådana kostnader som uppstår vid förädling och utveckling samt vid genomförande av investeringar och andra byggentreprenader i det förvaltade fastighetsbeståndet.

Bolaget ska genomföra jämförande studier (benchmarking) med andra ägare/förvaltare av ändamålsfastigheter.

4.6.2. Resultatkrav

Locum AB ska bedriva sin verksamhet i enlighet med ägardirektiv, uppdrag och avtal samtidigt som resultatkravet på 3,0 miljoner kronor för 2027 uppnås. Resultatkravet för planåren 2028 och 2029 är 3,0 miljoner kronor.

Tabell. Resultatkrav för Locum AB

Mnkr	**Budget** 2026	**Budget** 2027	**Plan** 2028	**Plan** 2029
Intäkter	468	484	485	485
Kostnader	-465	-481	-482	-482
Resultat	3	3	3	3

Investeringar

Investeringsbudget för Locum AB 2027 är 4,5 miljoner kronor. Sammantaget för femårsperioden 2027-2031 är finansieringsutrymmet 22,5 miljoner kronor. För 2032-2036 prognostiseras investeringarna uppgå till 22,5 miljoner kronor. Investeringarna består av ersättningsinvesteringar i it och inventarier.

Tabell. Investeringsplan för Locum AB

Mnkr	**Budget 2027**	**Plan 2028**	**Plan 2029**	**Plan 2030**	**Plan 2031**	**Finansiering 2027-2031**	**Prognos 2032–2036**
Nyinvesteringar <100 mnkr	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	**0,0**
Ersättningsinvesteringar <100 mnkr	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	22,5	**22,5**
Totalt	**4,5**	**4,5**	**4,5**	**4,5**	**4,5**	**22,5**	**22,5**

Mål och indikatorer
Locum AB ska styra mot de mål och indikatorer som anges i bilaga 1 samt bidra till att dessa mål uppnås. Bolaget ska följa upp indikatorerna och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

Terreno AB

Bolagets verksamhet enligt bolagsordning
Terreno AB bistår Locum AB i förvaltningen av de solcellsanläggningar för elproduktion som finns i Region Stockholms fastigheter. Bolaget har inte någon verksamhet.

Ägardirektiv
För bolaget gäller generella ägardirektiv i avsnitt 4.1.

Aktiebolaget Terreno är ett helägt dotterbolag till Locum AB som ägs av Landstingshuset i Stockholm AB (LISAB).

4.7. Film Stockholm AB

Bolagets verksamhet enligt bolagsordning
Film Stockholm AB investerar i produktion av film och TV-serier i Stockholms län, i samverkan med länets kommuner, andra närliggande regioner och det privata näringslivet. Till verksamheten hör även att arbeta med utvecklingsfrågor såsom talangutveckling, facilitering, marknadsföring och kommissionär verksamhet gällande film, TV och nya medier.

4.7.1. Ägardirektiv

För bolaget gäller generella ägardirektiv i avsnitt 4.1.

Bolaget ska arbeta för att maximera länets utfall av filmproduktion och TV-serier genom spendering av kapital, nationell och internationell uppmärksamhet samt ökad tillväxt i länets audiovisuella industri.

Genom filmkommissionsverksamheten ska bolaget marknadsföra Stockholms län som inspelningsplats och främja lokala produktionsbolags möjligheter till internationellt handelsutbyte. Detta ska främst ske genom marknadsföringsinsatser, rådgivning samt förmedling av regional kompetens och internationella kontakter.

Bolaget ska verka i nära samarbete med länets filmbransch men också samverka med nationella och internationella nätverk för att stärka bolagets möjligheter att genomföra huvuduppdraget att stärka sektorn.

Bolaget ska tillsammans med länets kommuner utveckla samverkansformerna i syfte att optimalt nyttja gemensamma resurser.

Initiativ till gemensamma satsningar och till gemensamt deltagande i evenemang, näringslivsarrangemang och projekt kan komma från både bolaget och ägaren.

Bolaget ska successivt stärka samverkan med näringslivet i syfte att öka näringslivets engagemang i verksamheten, genom till exempel enskilda filmprojekt eller talangsatsningar.

Bolaget ska verka för att främja filmkultur och filmpedagogisk verksamhet i samverkan med Region Stockholms kulturnämnd och i dialog med länets kommuner och branschaktörer.

Bolaget ska tillse att ett kostnadseffektivt resursutnyttjande uppnås genom samverkan med andra offentliga och fristående aktörer. Planer

för denna samverkan ska upprättas och följas upp. Utfallet ska avrapporteras till ägaren.

Bolaget är en av Region Stockholms egenprofilerade verksamheter med möjlighet att utveckla en egen varumärkesplattform. För att tydliggöra tillhörigheten till Region Stockholm ska bolaget tydligt markera att de är en del av Region Stockholm enligt gällande regelverk för egenprofilerad verksamhet.

4.7.2. Resultatkrav

Film Stockholm AB ska bedriva sin verksamhet i enlighet med ägardirektiv, uppdrag och avtal samtidigt som resultatkravet på 0 kronor för 2027 uppnås. Bolagets resultatkrav är 0 kronor för planåren 2028 och 2029. Bolaget erhåller bidrag från kulturnämnden och Stockholms stad. Bidraget ska regleras utifrån hur projekt och filmkommissionsverksamheten påverkar bolagets resultat.

Tabell. Resultatkrav för Film Stockholm AB

Mnkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Resultat	0	0	0	0

Mål och indikatorer

Film Stockholm AB ska styra mot de mål och indikatorer som anges i bilaga 1 samt bidra till att dessa mål uppnås. Bolaget ska följa upp indikatorerna och vidta åtgärder om det finns risk för att indikatorernas målvärden inte uppnås.

4.8. AB Storstockholms Lokaltrafik (SL)

Bolagets verksamhet
AB Storstockholms Lokaltrafik, AB SL, är samlingsnamnet och varumärket för den allmänna kollektivtrafiken i Stockholms län. Via AB SL förvaltar Region Stockholm genom trafiknämnden vissa avtal och tillgångar. AB SL har tre helägda dotterbolag: AB SL Finans, SL Nya Tunnelbanan AB och Waxholms Ångfartygs AB.

4.8.1. Ägardirektiv

För bolaget gäller generella ägardirektiv i avsnitt 4.1.

Inom ramen för bolagets syfte så som det uttrycks i bolagsordningen ansvarar styrelse och ledning för att

- trafiknämnden bereds möjlighet att godkänna strategiska och övergripande frågor hänförliga till AB SL:s verksamhet
- överta och förvalta sådana avtal för kollektivtrafiken som trafiknämnden överlåter till AB SL. AB SL ska uppdra åt trafiknämnden att förvalta AB SL:s avtal och tillgångar.

Region Stockholm har den formella nyttjanderätten till kollektivtrafikanläggningar samt äganderätten till vissa trafikfastigheter. Ansvaret i förhållande till AB SL förtydligas nedan.

Region Stockholm upplåter till AB SL

- till regionen upplåtna tunnelbane- och spårvägsanläggningar samt övriga trafikanläggningar
- de anläggningar som regionen har utfört, förvärvat eller innehar för den kollektiva trafiken
- den rätt till mark i övrigt som erfordras för AB SL:s verksamhet som regionen har anskaffat.

Upplåtelserna sker utan ersättning. Dock har Region Stockholm rätt att i undantagsfall ta ut en skälig ersättning, exempelvis hyra, från AB SL när Region Stockholm anser det vara motiverat.

Region Stockholms skyldigheter och rättigheter som regionen genom avtal åtagit sig eller förvärvat i förhållande till kommun eller annan markägare ska äga giltighet gentemot AB SL. Regionen behåller dock ansvaret för genom nämnda avtal gjorda inskränkningar i skyldigheter som enligt lag åvilar kommun eller annan.

Om, och i den omfattning, tredje parts tillstånd, samtycke eller annan åtgärd (gemensamt benämnt ”tillstånd”) behövs för att genomföra upplåtelse samt överföring av rättigheter och skyldigheter enligt ovan

ska parterna så snart det är möjligt gemensamt söka erhålla sådana tillstånd. I det fall tillstånd inte erhålls, samt för tiden fram till sådant tillstånd erhållits ska AB SL, i den omfattning som de underliggande rättigheterna och skyldigheterna tillåter, agera på uppdrag av regionen avseende samtliga regionens åtaganden.

Region Stockholms ansvar för rättigheter och skyldigheter avseende mark anskaffad genom expropriation bestäms med hänsyn till expropriationsdomen.

AB SL ska under förutsättning av trafiknämndens och i förekommande fall regionfullmäktiges godkännande:

- Genomföra inköp och försäljning av mark samt förändringar av trafikanläggningar.
- Aktivt verka för förvaltning och utveckling av kollektivtrafikanläggningarna för att tillförsäkra hög trafiksäkerhet, trygghet, tillgänglighet och service för alla resenärer.
- Aktivt arbeta för att regionens rättigheter tillvaratas vid drift och utbyggnad av kollektivtrafik samt störningsfri trafik i samband med olika former av ut- och ombyggnadsarbeten.
- Vid utbyggnad av tunnelbana och andra fasta anläggningar ombesörja anskaffande av mark i enlighet med trafiknämndens instruktioner.
- Projektera och bygga tunnelbana och andra fasta trafikanläggningar.
- Förvalta och bekosta planläggning, projektering, och utförande av samt anskaffa mark för driftanläggningar såsom verkstäder, vagnhallar och förråd även som AB SL:s verksamhet i övrigt erforderliga byggnader och lokaler med till dessa anläggningar hörande inredning och utrustning.

AB SL ska i enlighet med fullmäktiges beslut den 9 december 2008 (LS 0712-1398) företräda regionen i frågor som gäller förvaltarskap och ägandefrågor avseende kollektivtrafikanläggningar och fastigheter. Fullmakt i enlighet med nämnda beslut av fullmäktiges ska finnas.

AB SL ska äga rätt att träffa avtal om taxor och leverans av elektrisk energi för driften.

AB SL svarar för skada på anläggning som upplåtits till eller bekostats av AB SL.

AB SL svarar för skada i form av skakningar, buller och dylikt från trafiken på tunnelbanan. AB SL ska i övrigt svara för skada på person eller egendom till följd av den av AB SL bedrivna verksamheten.

Regionen ska verka för att AB SL tillförsäkras ensamrätt att upplåta utrymme dels för reklam och för försäljningskiosker, butiker, montrar, skyltskåp och servicemaskiner inom tunnelbaneanläggningen, dels för reklam på fasta anläggningar för buss- och spårvägstrafik jämte därtill hörande vänthallar med mera. Intäkter av upplåtelserna tillfaller AB SL.

AB SL ska vidmakthålla en särskild resultatenhet, inom vilken all upparbetning och redovisning av investeringsbudget inklusive medfinansiering avseende utbyggnad av tunnelbanan inom förvaltning för utbyggd tunnelbana ska ske åtskilt från AB Storstockholms Lokaltrafiks övriga verksamhet.

AB SL ska ge ett heltäckande uppdrag till trafiknämnden, att ansvara för all upphandling och all annan verksamhet hänförlig till utbyggnaden av tunnelbanan, varvid avtal som upphandlats av trafiknämnden avseende tunnelbaneutbyggnad inom förvaltning för utbyggd tunnelbana omedelbart efter dess ingående ska överlåtas från trafiknämnden till AB Storstockholms Lokaltrafik.

AB SL ska uppdra åt trafiknämnden att genom förvaltning för utbyggd tunnelbana svara för all förvaltning av AB Storstockholms Lokaltrafiks avtal och tillgångar samt att i alla avseenden företräda AB Storstockholms Lokaltrafik gentemot tredje part, vad avser sådana avtal och tillgångar som är hänförliga till tunnelbaneutbyggnad inom förvaltning för utbyggd tunnelbana.

4.8.2. Resultatkrav

AB SL ska bedriva sin verksamhet i enlighet med ägardirektiv, uppdrag och avtal samtidigt som resultatkravet 2027 på 1 022 miljoner kronor uppnås. Under planåret 2028 är resultatkravet 1 057miljoner kronor och för 2029, 1 058 miljoner kronor.

Tabell. Resultatkrav för AB Storstockholms Lokaltrafik

Mnkr	**Budget 2026**	**Budget 2027**	**Plan 2028**	**Plan 2029**
Intäkter	27 888	28 412	28 665	29 747
- varav biljettintäkter	*9 968*	*10 108*	*10 155*	*10 470*
Summa kostnader	-27 150	-27 390	-27 608	-28 689

Resultat	**738**	**1 022**	**1 057**	**1 058**

Resultatkravet ska fördelas över AB SL:s dotterbolag, där Waxholms Ångfartygs AB:s resultatkrav är 7 miljoner kronor 2027. Resultatkravet är 8 miljoner kronor för planåren 2028 och 2029. Bolagets resultatkrav ska ge konkurrensneutrala förutsättningar för den verksamhet som bedrivs.

4.9. Waxholms Ångfartygs AB (WÅAB)

Bolagets verksamhet enligt bolagsordning
Waxholms Ångfartygs AB, WÅAB, anordnar kollektivtrafik på vatten och bedriver rederirörelse inom Stockholms län samt förvaltar vissa avtal för kollektivtrafik på vatten.

4.9.1. Ägardirektiv

För bolaget gäller generella ägardirektiv i avsnitt 4.1.

Bolaget ska kontinuerligt genomföra de åtgärder som beslutats av trafiknämnden vad avser utveckling av passagerar- och godstrafiken i skärgården för fast- och fritidsboende samt andra besökare.

Bolaget ska även kontinuerligt genomföra de åtgärder som beslutats av trafiknämnden vad avser utveckling av arbetsresor och resor för besökare i hamntrafiken.

Bolaget ska verka aktivt för att utveckla eget och entreprenörers tonnage vad beträffar tillgänglighet, kvalitet, miljö, säkerhet och komfort. Ett gott underhåll ska syfta till hög drifttillgänglighet samt bibehållna värden och standard.

Det särskilda ansvar Region Stockholm tagit för det kulturhistoriska tonnaget (Storskär, Norrskär och Västan) ska förvaltas väl.

Bolaget ska aktivt verka för att vidareutveckla de affärsmässiga relationerna med anlitade entreprenörer för person- och godstransporter. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt uppföljning av ingångna avtal med entreprenörer.

Bolaget ska ta fram lämpliga incitamentssystem för anlitade entreprenörer.

Bolaget ska bedriva en aktiv dialog med faktiska och potentiella resenärer för att få dessa att besöka skärgården och resa med WÅAB och som ett led i detta regelbundet bl.a. genomföra olika typer av resenärs-,

kund- och marknadsanalyser i syfte att öka effektivitet och säkerhet inom kollektivtrafiksystemet.

Bolaget ska i enlighet med trafiknämndens beslut samverka med externa intressenter såsom skärgårdskommunerna, Trafikverket, SJ, Rikstrafiken, Länsstyrelsen i Stockholms län samt Skärgårdsstiftelsen.

Bolaget ska i sin verksamhet eftersträva hög kostnadseffektivitet samt bedriva sin verksamhet med beaktande av samhällsekonomiska bedömningar.

Bolaget ska överta och förvalta sådana avtal för kollektivtrafiken på vatten som trafiknämnden överlåter till bolaget. Bolaget ska uppdra åt trafiknämnden att förvalta bolagets avtal och tillgångar.

4.10. AB SL Finans

Bolagets verksamhet enligt bolagsordning
AB SL Finans är ett helägt dotterbolag till AB Storstockholms Lokaltrafik (AB SL). Bolaget tillhandahåller mot ersättning fordon, vagnar, maskiner samt andra inventarier och anläggningar till lokaltrafikutövare och förvaltas genom trafiknämndens trafikförvaltning.

4.10.1. Ägardirektiv

För bolaget gäller generella ägardirektiv i avsnitt 4.1.

4.11. SL Nya Tunnelbanan AB

Bolagets verksamhet enligt bolagsordning
SL Nya Tunnelbanan AB utför utbyggnaden av tunnelbanan och övriga åtgärder inom ramen för 2013 års Stockholmsförhandling, utbyggnaden av station Södra Hagalund samt 2017 års Sverigeförhandling Ramavtal 6 – Storstad Stockholm. Via bolaget förvaltar Region Stockholm upphandlade avtal rörande utbyggnaden.

4.11.1. Ägardirektiv

För bolaget gäller generella ägardirektiv i avsnitt 4.1.

Bolaget ska ge ett heltäckande uppdrag till trafiknämnden att ansvara för all
upphandling och all annan verksamhet hänförlig till utbyggnaden av tunnelbanan enligt bolagsordningen, varvid upphandlade avtal avseende
tunnelbaneutbyggnaden inom förvaltning för utbyggd tunnelbana omedelbart efter ingåendet ska överlåtas till bolaget.

Bolaget ska överta sådana avtal rörande tunnelbaneutbyggnaden som trafiknämnden upphandlar åt och överlåter till bolaget.

Bolaget ska tillhandahålla byggtjänster avseende tunnelbaneutbyggnaden åt AB Storstockholms Lokaltrafik.

Bolaget ska uppdra åt trafiknämnden att genom förvaltning för utbyggd tunnelbana svara för all förvaltning av bolagets avtal och tillgångar samt att i alla avseenden företräda bolaget gentemot tredje part.

5. Kommunalförbund och verksamhetsstiftelser

Region Stockholm har stora åtaganden och engagemang i kommunalförbund och stiftelser som bedriver verksamhet för länets invånare. I detta kapitel beskrivs dessa kommunalförbund och stiftelser.

Kommunalförbund och stiftelser ska, liksom Region Stockholms egen verksamhet, bedrivas effektivt under uppsikt av regionstyrelsen.

5.1. Kommunalförbund

Syftet med kommunalförbund är samverkan och formen innebär att medlemmarna överlämnar huvudmannaskap för uppgifter till förbundet i fråga och enas om en förbundsordning som reglerar ändamål, styrning och insyn. Region Stockholm är medlem i tre kommunalförbund enligt tabellen nedan.

Tabell. Kommunalförbund i vilka Region Stockholm ingår

Kommunalförbund	Beslutande organ
Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje, KSON (50 %)	Förbundsdirektion
Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg, KSA (23 %)	Förbundsfullmäktige
Kommunalförbundet Skandionkliniken (14 %)	Förbundsdirektion

(Region Stockholms ägarandel anges i procent)

Kommunalförbundens medlemsbidrag hanteras av hälso- och sjukvårdsnämnden.

5.1.1. Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje, KSON

Övergripande uppgifter
KSON planerar och beställer hälso- och sjukvård samt omsorg för invånarna i Norrtälje kommun. Medlemmar i KSON är Region Stockholm och Norrtälje kommun. KSON äger TioHundra AB som bedriver vården vid Norrtälje sjukhus, ett antal husläkarmottagningar och verksamheter som bedriver omsorg. KSON styrs framför allt av sin förbundsordning som har beslutats av regionfullmäktige i Stockholm och kommunfullmäktige i Norrtälje.

Ekonomiska förutsättningar
KSON finansieras genom medlemsbidrag från Region Stockholm och Norrtälje kommun. Fördelningen av finansieringen regleras i förbundsordningen och utgår från respektive medlems ansvar för hälso- och sjukvård samt omsorg. Medlemsbidragen justeras vid behov för att

hantera förändrade kostnader och ekonomiska förutsättningar. Vid avvikelser eller underskott kan ytterligare tillskott beslutas av medlemmarna för att säkerställa en ekonomi i balans.

Inom Region Stockholm är det hälso- och sjukvårdsnämnden som ansvarar för att finansiera regionens andel av medlemsbidraget till KSON. Beslut om bidragets storlek fattas av nämnden när förutsättningarna för den egna budgeten är fastställda och utgör en del av regionens samlade ekonomiska planering.

5.1.2. Kommunalförbundet Skandionkliniken

Kommunalförbundet Skandionklinikens uppdrag är att driva Skandionkliniken, vilket innebär att skapa förutsättningar för behandling med protonstrålning och utveckla och utvärdera verksamheten samt att driva Hotel von Kraemer, där patienter och anhöriga kan bo under behandlingstiden. Medlemmar är de sju regioner som har universitetssjukhus: Region Uppsala, Region Stockholm, Region Skåne, Region Västerbotten, Region Örebro län, Region Östergötland samt Västra Götalandsregionen. Abonnemangsavgiften baseras på Stockholms läns befolkningsandel.

5.1.3. Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg, KSA

KSA är ett kommunalförbund där samtliga Sveriges 21 regioner är medlemmar. Verksamheten samordnar och utför ambulanstransport med flygplan med beredskap vid tre beredskapsbaser, dygnets alla timmar, året runt. Förbundets ändamål är att bedriva luftfartsverksamhet och för medlemmarna tillhandahålla ambulansflyg samt samordna och koordinera densamma. I ansvaret ingår att via egen regi eller utkontraktering omhänderta den operativa driften av såväl ambulansflyg som beställnings- och koordineringscentral. Förbundet ska för medlemmarnas räkning samverka - ingå avtal eller överenskommelser - i syfte att öka nationell eller internationell beredskap och förmåga. Förbundet ska också i övrigt verka för utveckling av förbundets verksamhet.

5.2. Stiftelser

Syftet med stiftelser är varaktig förvaltning av självständiga förmögenheter för att tillgodose bestämda ändamål. Det finns olika typer av stiftelser och en verksamhetsstiftelse tillgodoser sitt syfte genom att bedriva näringsverksamhet eller ideell verksamhet. Region Stockholms åtaganden gentemot stiftelserna regleras via avtal och överenskommelser.

Region Stockholm har ett engagemang och åtagande i nio verksamhetsstiftelser, se tabellen nedan. Stiftelser inräknas inte i koncernens resultat- och balansräkning på annat sätt än att eventuella medlemsbidrag redovisas som en kostnad i resultaträkningen. Regionstyrelsen ansvarar för att ha uppsikt över verksamhetsstiftelser för vilka Region Stockholm är stiftare, medstiftare eller huvudfinansiär. Nämnderna ansvarar för Region Stockholms åtaganden gentemot de stiftelser som ligger under respektive nämnds ansvarsområde i enlighet med Region Stockholms reglementen för regionstyrelsen och övriga nämnder (RS 2025-0026, RS 2025-0345). Ansvariga nämnder ska säkerställa avtal och överenskommelser med stiftelserna samt följa upp att Region Stockholms ekonomiska bidrag till stiftelserna används resurseffektivt och ändamålsenligt i förhållande till regionfullmäktiges mål.

Tabell. Verksamhetsstiftelser i vilka Region Stockholm har ett engagemang

Den andel styrelseposter som Region Stockholm besitter i respektive stiftelse anges inom parentes.

Stiftelser i vilka Region Stockholm är ensam stiftare	**Stiftelser där Region Stockholm är stiftare tillsammans med andra**
• Stiftelsen Cancercentrum Karolinska (100 %)[1] • Stiftelsen Centrum för Molekylär Medicin (100 %)[1] • Stiftelsen Clara (0 %)[2]	• Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum (50 %) • Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län (53 %) • Stiftelsen Flemingsberg Science (18 %)
Stiftelser där Region Stockholm är bidragsgivare[3]	**Stiftelse där Region Stockholm är huvudfinansiär**
• Stockholm Science City Foundation (12 %) • Stiftelsen Elektronikcentrum i Kista, Sting (12 %)	• Stockholms Konserthusstiftelse (67 %)

1) Region Stockholm utser ordförande samt samtliga ledamöter och suppleanter.

2) Från 2018 utser Region Stockholm inga ledamöter eller revisorer i stiftelsen Clara.

3) För dessa stiftelser har Region Stockholm inte något uppsiktsansvar.

Stiftelsen Cancercentrum Karolinska har som ändamål att, i nära samarbete med Karolinska Universitetssjukhuset och Karolinska Institutet, främja en fördjupad experimentell cancerforskning och arbetar för utvecklingen av individualiserad cancerbehandling.

Regionstyrelsen ansvarar för Region Stockholms åtaganden gentemot stiftelsen.

Stiftelsen Centrum för Molekylär Medicin arbetar främst med forskning om kroniska inflammationssjukdomar. Regionstyrelsen ansvarar för Region Stockholms åtaganden gentemot stiftelsen.

Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum är ett tvärvetenskapligt centrum för forskning och utveckling om äldre personers hälsa, vård och omsorg. Hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för Region Stockholms åtaganden gentemot stiftelsen.

Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län förvaltar fastigheter och verkar för att bevara Stockholms skärgård och utvecklingen av friluftslivet i skärgården. Region Stockholm är huvudfinansiär till stiftelsen som ger årliga bidrag för verksamhet och fastighetsunderhåll. Avtal om beviljade bidrag finns tecknat mellan Region Stockholm och Skärgårdsstiftelsen (KRN 2023-0174) för åren 2024–2027. Regionstyrelsen ansvarar för Region Stockholms åtaganden gentemot stiftelsen.

Stiftelsen Flemingsberg Science arbetar för att utveckla Flemingsberg till att bli ett av Sveriges mest betydelsefulla centrum för utbildning, forskning och kreativitet. Genom att delta i olika projekt och satsningar bidrar stiftelsen till att öka etableringstakten och attraktiviteten i området, samt stärka den vetenskapliga miljön. Regionstyrelsen ansvarar för Region Stockholms åtaganden gentemot stiftelsen.

Stockholms Konserthusstiftelse ska driva en aktiv musikverksamhet genom att ge konserter och upprätthålla den Kungliga Filharmoniska Orkestern i Stockholm. Region Stockholm är huvudfinansiär till stiftelsen som ger årliga bidrag för verksamhet och fastighetsunderhåll. Avtal om beviljade bidrag har funnits för perioden 2023–2026 och diskussioner med Kulturförvaltningen om ett nytt avtal för perioden 2027–2030 har inletts under året. Kulturnämnden ansvarar för Region Stockholms åtaganden gentemot stiftelsen.

Stockholm Science City Foundation har i uppdrag att attrahera företag och akademi till Hagastaden och Stockholm samt att stärka samverkan mellan universiteten och hälso- och sjukvården. Regionstyrelsen ansvarar för Region Stockholms åtaganden gentemot stiftelsen.

Stiftelsen Elektronikcentrum i Kista ska i samverkan med offentlig sektor, näringsliv och akademi främja utbildning och teknisk utveckling inom data- och elektronikområdet. Verksamheten bedrivs operativt i två dotterbolag, Kista Science City AB och Stockholm Innovation and

Growth AB, kallat Sting. Regionstyrelsen ansvarar för Region Stockholms åtaganden gentemot stiftelsen.

Bilagor

Bilaga 1: Mål och indikatorer

Bilaga 2: Investeringsplan 2027–2036

Bilaga 3: Taxor och avgifter

Bilaga 4: Förändringar i relation till styret

Bilaga 1: Mål och indikatorer 2027

Regionfullmäktige har fattat beslut om en långsiktig vision för hur Region Stockholm och dess samtliga verksamheter ska utvecklas. I visionen beskrivs Region Stockholms långsiktiga mål i ett samlat budskap:

Region Stockholm – för en jämlik, öppen, hållbar och konkurrenskraftig Stockholmsregion där invånarna ges likvärdiga livschanser och hög livskvalitet.

Visionen konkretiseras genom regionfullmäktiges inriktningsmål och mål. Indikatorer används för att följa utvecklingen inom de områden som målen omfattar.

Regionfullmäktiges inriktningsmål anger inriktningen för Region Stockholm under mandatperioden och gäller för berörda verksamheter.

- Hälso- och sjukvården är behovsstyrd, jämlik och förebygger ohälsa
- Kollektivtrafiken är tillgänglig och attraktiv
- Den hållbara regionala utvecklingen ligger i framkant
- Verksamheten är långsiktigt hållbar och kostnadseffektiv
- Kompetensförsörjningen är långsiktig

Regionfullmäktiges mål konkretiserar i sin tur inriktningsmålen för de olika verksamheter som bedrivs i Region Stockholm.

Till målen kan en eller flera indikatorer anges. Indikatorerna belyser utvecklingen och utgör ett av underlagen för bedömningen av måluppfyllelsen. Indikatorerna speglar utvalda delar av verksamhetens resultat och ska därför inte ensamma ligga till grund för målbedömningen. För majoriteten av indikatorerna anges ett målvärde för åren 2027–2029. Där målvärdet anges som minska, bibehålla eller öka, avser jämförelsen föregående år, om inget annat anges. Där utfall för 2024 och 2025 finns tillgängligt anges också dessa.

I delårsrapporten och verksamhetsberättelsen ska nämnder och bolag följa upp regionfullmäktiges mål genom att göra en helhetsbedömning av måluppfyllelsen, där relevanta verksamhetsresultat och kvalitativa underlag vägs samman. För de mål som har indikatorer utgör indikatorernas utfall en del av underlaget för bedömningen. Målbedömningen görs enligt skalan uppnås, uppnås delvis eller uppnås ej. Motiveringen ska redovisa de viktigaste underlagen för bedömningen och de omständigheter som har påverkat verksamhetens resultat. För de mål som har indikatorer ska en målbedömning som inte ligger i linje med vad indikatorernas utfall

sammantaget visar, särskilt motiveras. Syftet är att målbedömningen ska vara transparent, jämförbar och möjlig att granska.

I enlighet med Policy och riktlinjer för god ekonomisk hushållning (RS 2023-0414) ska den årliga budgeten ange mål och indikatorer. Föreliggande bilaga redovisar regionfullmäktiges mål och indikatorer för Region Stockholms verksamheter. Tillsammans med de finansiella mål och indikatorer som redovisas i kapitel 2 utgör dessa grund för bedömningen av om Region Stockholm har en god ekonomisk hushållning.

Under våren 2027 kommer Region Stockholms målbilaga att i samverkan med nämnder och bolag revideras inför Budget 2028.

Inriktningsmål: Hälso- och sjukvården är behovsstyrd, jämlik och förebygger ohälsa

Mål och indikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2027	Målvärde 2028	Målvärde 2029	Nämnder och bolag
Tillgänglig hälso- och sjukvård på rätt nivå utifrån patientens behov						AMN, ASN, HSN, Karolinska, PSN, PVN, SLSO
Andel väntande till behandling inom 30 dagar hos specialist	76 %	78 %	Öka	Öka	Öka	ASN, HSN, Karolinska, PSN, SLSO
Andel väntande till första besök inom 30 dagar hos specialist	57 %	56 %	Öka	Öka	Öka	ASN, HSN, Karolinska, PSN, SLSO
Antal invånare per listningsbar specialistläkare på vårdcentral	-	2 099	Minska	Minska	Minska	PVN
Andel patienter som får medicinsk bedömning inom tre dagar på vårdcentral	96 %	96 %	Bibehålla eller öka	Bibehålla eller öka	Bibehålla eller öka	PVN, SLSO
Väntetid till första läkarbedömning vid besök på akutmottagning	56 min	51 min	Minska	Minska	Minska	ASN, HSN, Karolinska
Total vistelsetid på akutmottagning	254 min	255 min	Minska	Minska	Minska	ASN, HSN, Karolinska
Primärvårdens andel av hälso- och sjukvårdens totala kostnader	21,7 %	21,7 %	Öka	Öka	Öka	PVN
Vården är säker, effektiv och har god kvalitet						AMN, ASN HSN, Karolinska, PAN, PSN, PVN, SLSO
Förekomsten av vårdrelaterade infektioner	4,4 %	4,2 %	≤4,0 %	≤3,9 %	≤3,9 %	ASN, HSN, Karolinska, SLSO
Antal utskrivningsklara dagar till kommunen per vårdtillfälle	0,5	[1]	Bibehålla eller minska	Bibehålla eller minska	Bibehålla eller minska	ASN, HSN, Karolinska, SLSO
Suicidriskbedömning av nya patienter inom psykiatrisk öppenvård	85 %	85 %	Bibehålla eller öka	Bibehålla eller öka	Bibehålla eller öka	PSN, SLSO

[1] Det har inte gått att redovisa utfall för indikatorn då data för indikatorn skiljer sig åt vid jämförelse mellan olika system.

Inriktningsmål: Den hållbara regionala utvecklingen ligger i framkant

Mål och indikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2027	Målvärde 2028	Målvärde 2029	Nämnder och bolag
Stockholm är en attraktiv tillväxtregion för utveckling och forskning						HSN
Antal publiceringar av forskare från Region Stockholm och KI respektive Region Stockholm och KTH respektive Region Stockholm och SU	12 800	12 214	Öka	Öka	Öka	HSN
Antalet startade kliniska läkemedelsprövningar	165	178	5 % ökning	5 % ökning	5 % ökning	HSN
Andel ärenden om datautlämning med stöd från Centrum för hälsodata där integritetssäkrade hälsodata lämnats ut inom 90 dagar från inkommen fullständig förfrågan	31 %	12 %	Öka	Öka	Öka	HSN

Inriktningsmål: Kollektivtrafiken är tillgänglig och attraktiv

Mål och indikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2027	Målvärde 2028	Målvärde 2029	Nämnder och bolag
Kollektivtrafiken är attraktiv och hållbar i hela länet						TN
Nöjda resenärer – allmän kollektivtrafik	80 %	79 %	≥80 %	≥80 %	≥80 %	TN
Nöjda resenärer – särskilda persontransporter	90 %	91 %	≥88 %	≥90 %	≥90 %	TN
Trygghet ensam – när jag reser kvällar och nätter	75 %	74 %	≥76 %	≥77 %	≥78 %	TN
Trygghet ombord – jag känner mig trygg när jag reser med den här linjen	87 %	87 %	≥88 %	≥89 %	≥90 %	TN
Trygga resenärer – särskilda persontransporter	84 %	85 %	≥80 %	≥80 %	≥80 %	TN
Andel länsinvånare som upplever att de kan använda kollektivtrafiken för de flesta resor de gör	65 %	65 %	≥69 %	≥70 %	≥71 %	TN
Infrastrukturen är robust och möter framtidens behov						TN
Fullt tillgänglig linje eller bytespunkt (exkl. båttrafik)	86 %	88 %	≥90 %	≥91 %	≥91 %	TN
Punktlighet – andel avgångar i pendeltåg som avgår i utsatt tid	85,7 %	86,5 %	≥89 %	≥90 %	≥90 %	TN
Punktlighet – andel avgångar i tunnelbana som avgår i utsatt tid	98,2 %	97,5 %	≥95 %	≥95 %	≥95 %	TN

Punktlighet – andel avgångar i buss som avgår i utsatt tid	87,1 %	86,1 %	≥88 %	≥89 %	≥90 %	TN
Transporteffektiviteten ökar och klimatpåverkan minskar i det samlade transportsystemet						TN
Kollektivtrafikens andel av de motoriserade resorna	47 %	46 %	≥49 %	≥50 %	≥52 %	TN
Kostnad per personkilometer, SL-trafiken	4,30 kr	4,30 kr	≤4,40 kr	≤4,50 kr	≤4,70 kr	TN

Inriktningsmål: Verksamheten är långsiktigt hållbar och kostnadseffektiv

Mål och indikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2027	Målvärde 2028	Målvärde 2029	Nämnder och bolag
Region Stockholm har en långsiktig ekonomisk uthållighet						AMN, ASN, Film Stockholm, FSN, FTV, HSN, Karolinska, KUN, Locum, MediCarrier, PAN, PSN, PVN, RS, SLSO, TN, Tobiasregistret
Soliditet (inkl. ansvarsförbindelser)	1,3 %	4,4 %	9 %	10 %	11 %	Mäts på koncernnivå
Självfinansieringsgrad av investeringar	100 %	100 %	76 %	74 %	99 %	Mäts på koncernnivå
Årets resultat (andel av samlade skatteintäkter)	-0,9 %	4,8 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	Mäts på koncernnivå
Region Stockholm är ekologiskt hållbar och klimatneutral till år 2035						AMN, ASN, Film Stockholm, FSN, FTV, HSN, Karolinska, KUN, Locum, MediCarrier, PAN, PSN, PVN, RS, SLSO, TN, Tobiasregistret
Minskning av utsläpp av växthusgaser jämfört med 2019	-8 %	-35 %	-45 %	-53 %	-61 %	AMN, ASN, FSN, FTV, HSN, Karolinska, Locum, MediCarrier, PSN, PVN, RS, SLSO, TN
Region Stockholms konsumtionsbaserade klimatpåverkan	-5,9 %	-3,2 %	Minska[2]	Minska[2]	Minska[2]	AMN, ASN, FSN, FTV, HSN, Karolinska, Locum, MediCarrier, PSN, PVN, RS, SLSO, TN

Inriktningsmål: Kompetensförsörjningen är långsiktig

Mål och indikatorer	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2027	Målvärde 2028	Målvärde 2029	Nämnder och bolag
Region Stockholm är en attraktiv och inlyssnande arbetsgivare						AMN, ASN, Film Stockholm, FSN, FTV, HSN, Karolinska, KUN, Locum, MediCarrier, PAN, RS, SLSO, TN, Tobiasregistret
Kvarstannandegrad: Andel medarbetare som varit anställda i Region Stockholm under de senaste 36 månaderna eller mer	76,2 %	78,8 %	≥80 %	≥80 %	≥80 %	Mäts på koncernnivå
Andel av personalkostnader i hälso- och sjukvård som utgörs av egen personal i	99,1 %	99,3 %	≥99 %	≥99 %	≥98 %	AMN, ASN, FTV, Karolinska, SLSO

[2] Målvärden kommer att preciseras efter första basårsmätningen 2026.

förhållande till inhyrd bemanning[3]						
Region Stockholm är en hållbar arbetsgivare						AMN, ASN, Film Stockholm, FSN, FTV, HSN, Karolinska, KUN, Locum, MediCarrier, PAN, RS, SLSO, TN, Tobiasregistret
Andel sjukfrånvaro	6,3 %	5,9 %	≤5,8 %	≤5,8 %	≤5,8 %	AMN, ASN, Film Stockholm, FSN, FTV, HSN, Karolinska, KUN, Locum, MediCarrier, PAN, RS, SLSO, TN, Tobiasregistret
Totalindex HME	80	79	≥80	≥80	≥80	AMN, ASN, Film Stockholm, FSN, FTV, HSN, Karolinska, KUN, Locum, MediCarrier, PAN, RS, SLSO, TN, Tobiasregistret
Andel av medarbetare som utsätts för hot och/eller våld i samband med sitt arbete	8 %	9 %	≤8 %	≤8 %	≤8 %	AMN, ASN, Film Stockholm, FSN, FTV, HSN, Karolinska, KUN, Locum, MediCarrier, PAN, RS, SLSO, TN, Tobiasregistret

[3] Såld vård till andra län och länder undantas i denna bedömning.

Bilaga 2: Investeringsplan 2027-2036

Diarienummer RS 2026-0023

Region Stockholm

Mnkr	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Finansiering 2027-2031	Prognos 2032	Prognos 2033	Prognos 2034	Prognos 2035	Prognos 2036	Totalt 2027-2036
Region Stockholm totalt	**21 252,3**	**21 351,5**	**19 071,8**	**17 792,2**	**15 696,6**	**95 164,4**	**15 049,7**	**13 647,2**	**9 765,5**	**8 117,6**	**6 874,0**	**148 618,4**
varav medfinansiering totalt [1]	*6 256,7*	*5 226,2*	*5 276,7*	*4 343,2*	*3 932,6*	*25 035,4*	*3 488,6*	*3 152,0*	*3 461,4*	*3 432,7*	*1 479,0*	*40 049,0*
Region Stockholm totalt exkl. medfinansiering	14 995,6	16 125,4	13 795,0	13 449,0	11 764,0	70 129,0	11 561,1	10 495,2	6 304,1	4 684,9	5 395,0	108 569,4
Hälso- och sjukvård totalt	**2 289,8**	**1 919,0**	**2 208,6**	**2 197,5**	**1 946,7**	**10 561,8**	**2 186,6**	**1 908,5**	**1 910,1**	**1 987,3**	**2 143,9**	**20 698,3**
Hälso- och sjukvårdsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stockholms läns sjukvårdsområde	413,9	411,5	452,7	532,6	438,0	2 248,7	584,0	444,5	461,0	471,5	487,0	4 696,7
Karolinska Universitetssjukhuset	850,8	758,9	1 056,4	1 031,9	954,0	4 652,1	784,5	864,0	859,8	909,8	909,1	8 979,5
Akutsjukhusnämnden	769,7	528,8	510,6	462,8	380,2	2 652,0	647,4	408,0	417,8	434,4	575,8	5 135,4
varav Södersjukhuset	476,5	320,8	273,6	254,8	175,2	1 500,8	424,4	196,0	198,8	204,4	275,8	2 800,2
varav Danderyds sjukhus	170,0	148,0	177,0	150,0	145,0	790,0	163,0	148,0	163,0	164,0	183,0	1 611,0
varav Södertälje sjukhus	105,2	40,0	40,0	40,0	44,0	269,2	44,0	48,0	40,0	50,0	101,0	552,2
varav S:t Eriks sjukhus	18,0	20,0	20,0	18,0	16,0	92,0	16,0	16,0	16,0	16,0	16,0	172,0
Folktandvården Stockholms Län AB	70,0	70,0	70,0	70,0	70,0	350,0	70,0	70,0	70,0	70,0	70,0	700,0
Ambulanssjukvårdsnämnden	172,5	136,0	86,0	86,0	86,0	566,5	86,0	86,0	86,0	86,0	86,0	996,5
Medicarrier AB	13,0	13,8	32,9	14,2	18,5	92,4	14,7	36,0	15,5	15,5	16,0	190,1
Kollektivtrafik totalt	**15 776,1**	**15 219,3**	**11 898,7**	**10 300,4**	**9 163,5**	**62 357,9**	**8 976,1**	**8 021,3**	**5 540,3**	**4 148,8**	**3 076,7**	**92 121,0**
varav medfinansiering [1]	*6 256,7*	*5 226,2*	*5 276,7*	*4 343,2*	*3 932,6*	*25 035,4*	*3 488,6*	*3 152,0*	*3 461,4*	*3 432,7*	*1 479,0*	*40 049,0*
Kollektivtrafik exkl. medfinansiering	9 519,4	9 993,1	6 621,9	5 957,2	5 230,9	37 322,5	5 487,5	4 869,3	2 078,9	716,1	1 597,7	52 072,0
Trafiknämnden	15 776,1	15 219,3	11 898,7	10 300,4	9 163,5	62 357,9	8 976,1	8 021,3	5 540,3	4 148,8	3 076,7	92 121,0
varav Trafikförvaltningen inkl färdtjänstverksamheten	8 059,9	9 199,2	7 730,0	6 549,2	6 343,7	37 881,9	6 159,2	4 958,3	4 188,5	3 815,0	3 076,7	60 079,5
varav medfinansiering [1]	*628,6*	*627,6*	*1 877,3*	*1 233,5*	*1 485,1*	*5 852,1*	*1 559,2*	*1 674,0*	*2 107,0*	*1 754,0*	*1 479,0*	*14 425,2*
varav Förvaltning av utbyggd tunnelbana	7 716,2	6 020,1	4 168,7	3 751,2	2 819,8	24 476,0	2 816,9	3 063,0	1 351,8	333,8	0,0	32 041,5
varav medfinansiering [1]	*5 628,1*	*4 598,6*	*3 399,4*	*3 109,7*	*2 447,5*	*19 183,3*	*1 929,4*	*1 478,0*	*1 354,4*	*1 678,7*	*0,0*	*25 623,8*
Fastigheter och service totalt	**3 139,8**	**4 186,7**	**4 934,3**	**5 271,4**	**4 564,9**	**22 097,1**	**3 865,5**	**3 695,9**	**2 293,6**	**1 960,1**	**1 631,8**	**35 543,9**
Fastighets- och servicenämnden	3 135,3	4 182,2	4 929,8	5 266,9	4 560,4	22 074,6	3 861,0	3 691,4	2 289,1	1 955,6	1 627,3	35 498,9
varav Fastighetsförvaltningen	2 790,5	3 840,9	4 674,2	5 061,0	4 368,6	20 735,2	3 677,3	3 401,0	2 034,3	1 709,0	1 432,0	32 988,7
varav Serviceförvaltningen	344,8	341,3	255,6	205,9	191,8	1 339,4	183,7	290,4	254,8	246,6	195,3	2 510,2
Locum AB	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	22,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	45,0
Övriga verksamheter totalt	**46,6**	**26,5**	**30,2**	**22,9**	**21,5**	**147,7**	**21,5**	**21,5**	**21,5**	**21,5**	**21,5**	**255,2**
Regionstyrelsen	40,4	23,3	27,0	19,7	18,3	128,7	18,3	18,3	18,3	18,3	18,3	220,2
Kulturnämnden	6,0	3,0	3,0	3,0	3,0	18,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	33,0
Revisionskollegiet												

Bilaga 2: Investeringsplan 2027-2036, hälso- och sjukvård

Region Stockholm

Mnkr	Dnr	Status	Ny- /ersättnings-investering	Prognostiserad total utgift	Senast fattat investerings-beslut[2]	Investeringsutgifter: Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Finansiering 2027-2031	Prognos 2032	Prognos 2033	Prognos 2034	Prognos 2035	Prognos 2036
1. Hälso- och sjukvård																
Summa investeringar hälso och sjukvård						**2 289,8**	**1 919,0**	**2 208,6**	**2 197,5**	**1 946,7**	**10 561,8**	**2 186,6**	**1 908,5**	**1 910,1**	**1 987,3**	**2 143,9**
varav ombyggnader i externt hyrda lokaler						*27,4*	*27,4*	*27,4*	*27,4*	*27,4*	*137,0*	*27,4*	*27,4*	*27,4*	*27,4*	*27,4*
varav maskiner, inventarier och IT						*2 262,4*	*1 891,6*	*2 181,2*	*2 170,1*	*1 919,3*	*10 424,8*	*2 159,2*	*1 881,1*	*1 882,7*	*1 959,9*	*2 116,5*
Nyinvesteringar hälso- och sjukvård			Nyinvestering			386,1	302,8	514,1	420,9	324,2	1 948,2	694,1	350,2	341,6	352,2	370,0
Ersättningsinvesteringar hälso- och sjukvård			Ersättningsinv.			1 903,7	1 616,2	1 694,5	1 776,6	1 622,5	8 613,6	1 492,6	1 558,3	1 568,5	1 635,0	1 774,0
1.1 Hälso- o sjukvårdsnämnden																
Summa investeringar Hälso- o sjukvårdsnämnden																
1.2 Stockholms läns sjukvårdsområde																
Summa investeringar Stockholms läns sjukvårdsområde						**413,9**	**411,5**	**452,7**	**532,6**	**438,0**	**2 248,7**	**584,0**	**444,5**	**461,0**	**471,5**	**487,0**
Ersättningsinvesteringar (ej MT) < 100 mkr [R]			Ersättningsinv.			58,0	68,0	58,0	48,0	48,0	280,0	48,0	52,0	52,0	52,0	52,0
Nyinvesteringar (ej MT) < 100 mkr [R]			Nyinvestering													
Hjälpmedel ersättningsinvesteringar [R]			Ersättningsinv.			150,0	150,0	150,0	150,0	150,0	750,0	150,0	150,0	150,0	150,0	150,0
Hjälpmedel volymökning [R]			Nyinvestering			95,0	110,0	125,0	140,0	155,0	625,0	170,0	185,0	200,0	215,0	230,0
Medicinteknik ospecificerat < 100 mkr [R]			Ersättningsinv.													
Medicinteknik Anestesi och intensivvård < 100 mkr [R]			Ersättningsinv.			3,3	1,8	1,8	1,8	1,8	10,3	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8
Medicinteknik Bild och funktion < 100 mkr [R]			Ersättningsinv.			3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	17,1	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
Medicinteknik Operation < 100 mkr [R]			Ersättningsinv.			1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	7,0	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Medicinteknik Terapi och diagnostik < 100 mkr [R]			Ersättningsinv.			1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	5,6	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Medicinteknik Vårdrelaterad utrustning och förbrukning < 100 mkr [R]			Ersättningsinv.			0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	1,5	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Ombyggnader i externt hyrda lokaler [R]			Ersättningsinv.			15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	75,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0
Utrustning till Helix etapp 2 [R]	SLSO 2021-0136	Genomförande	Nyinvestering	121,4	120,0		5,0	25,2	71,6		101,8					
Utrustning till teknisk upprustning/anpassning Löwenströmska sjukhuset [R]	SLSO 2024-1653	Genomförande	Nyinvestering	85,5	88,5	52,4	19,5				71,9					
Ungdomens hus Solna sjukhusområde [R]	SLSO 2021–0489	Planering	Nyinvestering	120,0		5,0	5,0	20,0	30,0	30,0	90,0	30,0				
Södertälje sjukhusområde byggnad 18 [R]		Inriktning	Nyinvestering	60,0				20,0	40,0		60,0					
Ny Vårdbyggnad S:t Göran [R]		Initiera	Nyinvestering	130,0								130,0				
Inköp bilar [R]			Nyinvestering			29,0	31,0	31,5	30,0	32,0	153,5	33,0	34,5	36,0	31,5	32,0
1.3 Karolinska Universitetssjukhuset																
Summa investeringar Karolinska Universitetssjukhuset						**850,8**	**758,9**	**1 056,4**	**1 031,9**	**954,0**	**4 652,1**	**784,5**	**864,0**	**859,8**	**909,8**	**909,1**
Utrustning till anpassning avdelningar, etapp 2 [K]		Genomförande	Ersättningsinv.	235,0	235,0	20,0	10,0				30,0					
Utrustning till ombyggnad mottagningar, etapp 2			Ersättningsinv.	74,5		5,0	2,5				7,5					
Medicinteknik > 100 mkr PAMS utbyte [K]	K 2025-5542	Planering	Ersättningsinv.	334,4	325,0			150,0	150,0		300,0					
Medicinteknik > 100 mkr Linjäracceleratorer 10.2 Bild och Funktion [K]	K 2026-0589	Planering	Ersättningsinv.	208,0	193,0				45,0	45,0	90,0	45,0				
Medicinteknik > 100 mkr Utbyte läkemedelsautomater 10.1 Anestesi [K]	K 2022-1067	Genomförande	Ersättningsinv.	118,7	118,7	59,3	59,3				118,6					
Medicinteknik 10.1 Anestesi och Intensivvård < 100 mkr			Nyinvestering			17,5	17,5	17,5	17,5	17,5	87,5	17,5	17,5	17,5	17,5	17,5
Medicinteknik 10.1 Anestesi och Intensivvård < 100 mkr			Ersättningsinv.			95,3	68,3	60,4	91,9	88,3	404,1	93,3	106,4	99,3	100,0	100,0
Medicinteknik 10.2 Bild och Funktion < 100 mkr			Nyinvestering			17,5	17,5	17,5	17,5	17,5	87,5	17,5	17,5	17,5	17,5	17,5
Medicinteknik 10.2 Bild och Funktion (inkl. ombyggnationskostn.) < 100 mkr			Ersättningsinv.			209,8	195,8	273,4	291,0	264,5	1 234,5	273,5	289,7	340,2	316,1	316,1

Fortsättning hälso- och sjukvård

Diarienummer RS 2026-0023

Mnkr	Dnr	Status	Ny- /ersättnings-investering	Prognostiserad total utgift	Senast fattat investerings-beslut[2]	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Finansiering 2027-2031	Prognos 2032	Prognos 2033	Prognos 2034	Prognos 2035	Prognos 2036
Medicinteknik 10.3 Operation < 100 mkr			Nyinvestering			17,5	17,5	17,5	17,5	17,5	87,5	17,5	17,5	17,5	17,5	17,5
Medicinteknik 10.3 Operation < 100 mkr			Ersättningsinv.			81,3	100,5	144,2	126,4	113,1	565,4	96,1	149,8	131,9	235,9	235,9
Medicinteknik 10.4 Terapi och diagnostik < 100 mkr			Nyinvestering			17,5	17,5	17,5	17,5	17,5	87,5	17,5	17,5	17,5	17,5	17,5
Medicinteknik 10.4 Terapi och diagnostik < 100 mkr			Ersättningsinv.			66,1	113,1	102,1	76,3	103,3	460,9	103,3	151,3	131,3	100,0	100,0
Uppförande av byggnad L9 > 100mkr [K]	K 2025-6513	Planering	Nyinvestering	165,1	165,1			165,1			165,1					
Nyinvesteringar < 100 mkr			Nyinvestering			20,0	20,0				40,0					
Ersättningsinvesteringar < 100 mkr			Ersättningsinv.			48,0	48,7	39,2	46,8	40,2	222,7	53,7	41,2	41,8	42,5	42,5
Allokering av Patologi och cancerdiagnostik samt precisionsmedicinsk hub iBioClinicum	K 2024-9156	Genomförande	Ersättningsinv.	100,6	100,6	100,6					100,6					
LFS HS I-huset- upprustning och verksamhetsanpassning [K]	K 2026-7638	Inriktning	Ersättningsinv.	180,0						180,0	180,0					
LFS HS Upprustning operationsenhet, Karolinska Huddinge			Ersättningsinv.	79,0					79,0		79,0					
Nyinvesteringar < 100 mkr			Nyinvestering			27,4	8,7	4,9	8,4	2,4	51,7	2,4	8,4	2,4	2,4	2,4
Ersättningsinvesteringar < 100 mkr			Ersättningsinv.			48,0	62,1	47,3	47,3	47,3	252,0	47,3	47,3	43,0	43,0	42,3
1.4 Akutsjukhusnämnden - Södersjukhuset																
Summa investeringar Södersjukhuset						**476,5**	**320,8**	**273,6**	**254,8**	**175,2**	**1 500,8**	**424,4**	**196,0**	**198,8**	**204,4**	**275,8**
Medicinteknik Anestesi och intensivvård och rel. Förbrukningsvaror < 100 mkr			Ersättningsinv.			65,2	30,9	40,8	41,4	15,7	194,0	28,4	28,1	28,5	29,3	39,5
Medicinteknik Bild och Funktion och rel. förbrukningsvaror < 100 mkr			Ersättningsinv.			136,3	130,5	84,2	82,4	97,4	530,8	79,8	78,8	79,9	82,2	110,9
Medicinteknik Operation och rel. förbrukningsvaror < 100 mkr			Ersättningsinv.			72,8	30,8	80,9	32,9	12,1	229,4	31,0	30,6	31,1	32,0	43,1
Medicinteknik Terapi och diagnostik och fel. förbrukningsvaror < 100 mkr			Ersättningsinv.			10,9	5,3	5,4	10,9	5,5	38,0	6,1	6,1	6,2	6,3	8,5
Övrig utrustning <100mkr			Ersättningsinv.			124,0	56,8	62,3	87,2	44,5	374,8	53,0	52,4	53,1	54,6	73,7
Utrustning till modernisering vårdplatser by 17/18		Genomförande	Nyinvestering	93,6		17,9					17,9					
Medicinteknik Anestesi och intensivvård och rel. Förbrukningsvaror < 100 mkr			Nyinvestering			1,1					1,1					
Medicinteknik Bild och Funktion och rel. förbrukningsvaror < 100 mkr			Nyinvestering			2,3	1,4				3,7					
Medicinteknik Operation och rel. förbrukningsvaror < 100 mkr			Nyinvestering			1,4					1,4					
Övrig utrustning <100mkr			Nyinvestering			6,9	1,9				8,8					
Nyinvesteringar (5G innovationsnät) < 100 mkr			Nyinvestering			23,2					23,2					
Ersättningsinvesteringar (Spect CT) < 100 mkr			Ersättningsinv.			12,0					12,0					
Nyinvestering (2 st diskkabinett) < 100 mkr			Nyinvestering			2,4					2,4					
Utrustning till Nya IVA/MIVA			Ersättningsinv.	63,4			63,4				63,4					
Utrustning till ny strålbyggnad by 27		Inriktning	Nyinvestering	226,0								226,0				
1.5 Akutsjukhusnämnden - Danderyds Sjukhus																
Summa investeringar Danderyds Sjukhus						**170,0**	**148,0**	**177,0**	**150,0**	**145,0**	**790,0**	**163,0**	**148,0**	**163,0**	**164,0**	**183,0**
Nyinvesteringar (ej MT) < 100 mkr			Nyinvestering			6,3	4,5	4,2	4,3	9,0	28,4	6,0	4,5	3,9	4,7	11,4
Ersättningsinvesteringar (ej MT) < 100 mkr			Ersättningsinv.			55,8	40,0	37,6	38,6	79,3	251,3	53,5	40,0	34,6	42,2	100,0
Medicinteknik Anestesi och intensivvård och rel. Förbrukningsvaror < 100 mkr			Nyinvestering			3,2	1,7	2,3	0,7	1,8	9,8	3,0	1,7	2,2	0,8	2,3
Medicinteknik Anestesi och intensivvård och rel. Förbrukningsvaror < 100 mkr			Ersättningsinv.			28,5	15,7	21,1	6,4	16,6	88,3	27,3	15,7	19,4	7,0	20,9
Medicinteknik Bild och Funktion och rel. förbrukningsvaror < 100 mkr			Nyinvestering			2,0	4,7	7,0	4,9	0,3	18,9	2,0	4,7	6,5	5,3	0,3
Medicinteknik Bild och Funktion och rel. förbrukningsvaror < 100 mkr			Ersättningsinv.			18,3	42,0	63,3	43,8	2,3	169,7	17,6	42,0	58,3	47,9	2,9
Medicinteknik Operation och rel. förbrukningsvaror < 100 mkr			Nyinvestering			5,4	3,9	4,0	4,7	3,5	21,4	5,2	3,9	3,7	5,1	4,4
Medicinteknik Operation och rel. förbrukningsvaror < 100 mkr			Ersättningsinv.			48,6	34,8	36,0	41,9	31,2	192,5	46,6	34,8	33,2	45,9	39,3
Medicinteknik Terapi och diagnostik och fel. förbrukningsvaror < 100 mkr			Nyinvestering			0,2	0,1	0,1	0,5	0,1	1,0	0,2	0,1	0,1	0,5	0,1
Medicinteknik Terapi och diagnostik och fel. förbrukningsvaror < 100 mkr			Ersättningsinv.			1,7	0,6	1,3	4,2	1,0	8,8	1,6	0,6	1,2	4,6	1,3

											Investeringsutgifter					
Mnkr	Dnr	Status	Ny- /ersättnings-investering	Prognostiserad total utgift	Senast fattat investerings-beslut[2]	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Finansiering 2027-2031	Prognos 2032	Prognos 2033	Prognos 2034	Prognos 2035	Prognos 2036
1.6 Akutsjukhusnämnden - Södertälje sjukhus																

Summa investeringar Södertälje sjukhus				**105,2**	**40,0**	**40,0**	**40,0**	**44,0**	**269,2**	**44,0**	**48,0**	**40,0**	**50,0**	**101,0**
Övrig utrustning < 100 mkr [K]	Ersättningsinv.			10,3	4,4	9,8	10,5	5,7	40,7	6,1	6,7	4,2	3,5	1,7
Medicinteknik 10.1 Anestesi- och intensivvård < 100 mkr [K]	Ersättningsinv.			7,7	4,5	11,1	6,8	26,4	56,5	3,0	5,7	18,5	7,2	4,7
Medicinteknik 10.2 Bild och Funktion < 100 mkr	Ersättningsinv.			46,1	21,0	11,0	5,7	7,0	90,8	29,8	25,3	4,6	13,2	8,7
Medicinteknik 10.3 Operation < 100 mkr	Ersättningsinv.			41,1	10,1	8,1	17,0	4,9	81,2	5,1	10,3	12,7	26,1	85,9
1.7 S:t Akutsjukhusnämnden - S:t Eriks ögonsjukhus														
Summa investeringar S:t Eriks ögonsjukhus				**18,0**	**20,0**	**20,0**	**18,0**	**16,0**	**92,0**	**16,0**	**16,0**	**16,0**	**16,0**	**16,0**
Ersättningsinvesteringar < 100 mkr [K R]	Ersättningsinv.			18,0	20,0	20,0	18,0	16,0	92,0	16,0	16,0	16,0	16,0	16,0
1.8 Folktandvården Stockholms Län AB														
Summa investeringar Folktandvården Stockholms Län AB				**70,0**	**70,0**	**70,0**	**70,0**	**70,0**	**350,0**	**70,0**	**70,0**	**70,0**	**70,0**	**70,0**
Ombyggnader i externt hyrda lokaler [K]	Ersättningsinv.			8,4	8,4	8,4	8,4	8,4	42,0	8,4	8,4	8,4	8,4	8,4
Ersättningsinvesteringar < 100 mkr [K]	Ersättningsinv.			61,6	61,6	61,6	61,6	61,6	308,0	61,6	61,6	61,6	61,6	61,6
1.9 Ambulanssjukvårdsnämnden														
Summa investeringar Ambulanssjukvårdsnämnden				**172,5**	**136,0**	**86,0**	**86,0**	**86,0**	**566,5**	**86,0**	**86,0**	**86,0**	**86,0**	**86,0**
Ombyggnader i externt hyrda lokaler [K R]	Ersättningsinv.			4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	20,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Nyinvesteringar < 100 mkr [K R]	Nyinvestering			5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	25,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Ersättningsinvesteringar < 100 mkr [K R]	Ersättningsinv.			77,0	77,0	77,0	77,0	77,0	385,0	77,0	77,0	77,0	77,0	77,0
Ersättningsinvesteringar < 100 mkr [K R]	Ersättningsinv.			86,5	50,0				136,5					
1.11 Medicarrier AB														
Summa investeringar Medicarrier AB				**13,0**	**13,8**	**32,9**	**14,2**	**18,5**	**92,4**	**14,7**	**36,0**	**15,5**	**15,5**	**16,0**
Nyinvesteringar < 100 mkr [K R]	Nyinvestering			10,0	10,6	29,7	10,9	15,1	76,3	11,3	32,5	11,9	11,9	12,0
Ersättningsinvesteringar < 100 mkr [K R]	Ersättningsinv.			3,0	3,2	3,2	3,3	3,4	16,1	3,4	3,5	3,6	3,6	4,0

Not 2. För investeringsobjekt i genomförandefas avses beslut på total utgift. För resterande investeringsfaser avses senast beslut, vilket kan vara beslut på total utgift eller för en enskild investeringsfas.

Not K. Investeringar som helt eller delvis leder till att minska koldioxidutsläppen, i syfte att nå regionfullmäktiges mål om klimatneutralitet 2035.

Not R. Investeringar som helt eller delvis kopplar till robusthet och syftar till stärkt förmåga för att driva samhällsviktig verksamhet under kris och krig.

Bilaga 2: Investeringsplan 2027-2036, trafiknämnden/trafikförvaltningen

Region Stockholm

Mnkr	Dnr	Status	Ny- /ersättnings-investering	Prognostiserad total utgift	Senast fattat investerings-beslut[2]	Investeringsutgifter: Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Finansiering 2027-2031	Prognos 2032	Prognos 2033	Prognos 2034	Prognos 2035	Prognos 2036
1. Trafiknämnden/Trafikförvaltningen																
Summa investeringar Trafiknämnden/Trafikförvaltningen						**8 059,9**	**9 199,2**	**7 730,0**	**6 549,2**	**6 343,7**	**37 881,9**	**6 159,2**	**4 958,3**	**4 188,5**	**3 815,0**	**3 076,7**
varav medfinansiering Sverigeförhandlingen Trafiknämnden[1]						*426,0*	*559,0*	*699,0*	*716,0*	*1 157,0*	*3 557,0*	*1 553,0*	*1 674,0*	*2 107,0*	*1 754,0*	*1 479,0*
varav medfinansiering stat och kommuner Trafiknämnden[1]						*202,6*	*68,6*	*1 178,3*	*517,5*	*328,1*	*2 295,1*	*6,2*				
Beslutade investeringar Trafiknämnden/Trafikförvaltningen						6 923,1	6 921,9	4 549,1	3 018,5	2 497,4	23 910,0	1 663,0	914,9	712,2	700,7	658,3
varav medfinansiering[1]						*185,0*	*45,7*	*1 072,7*	*362,0*		*1 665,4*					
Planerade investeringar Trafiknämnden/Trafikförvaltningen						1 136,8	2 277,2	3 180,9	3 530,6	3 846,3	13 971,9	4 496,2	4 043,4	3 476,3	3 114,3	2 418,5
varav medfinansiering[1]						*443,6*	*581,9*	*804,6*	*871,5*	*1 485,1*	*4 186,7*	*1 559,2*	*1 674,0*	*2 107,0*	*1 754,0*	*1 479,0*
Nyinvesteringar Trafiknämnden/Trafikförvaltningen			Nyinvestering			3 897,7	4 076,2	3 950,0	3 801,3	4 055,9	19 781,1	4 414,0	3 531,3	3 126,7	2 972,3	2 412,5
Ersättningsinvesteringar Trafiknämnden/Trafikförvaltningen			Ersättningsinv.			*4 162,2*	*5 122,9*	*3 780,0*	*2 747,9*	*2 287,9*	*18 100,8*	*1 745,1*	*1 426,9*	*1 061,7*	*842,6*	*664,2*
1.1. Beslutade investeringar Trafiknämnden/Trafikförvaltningen																
1.1.1 Genomförandebeslut Trafiknämnden/Trafikförvaltningen						***6 923,1***	***6 921,9***	***4 549,1***	***3 018,5***	***2 497,4***	***23 910,0***	***1 663,0***	***914,9***	***712,2***	***700,7***	***658,3***
Program Röda linjens uppgradering	SL 2017-0002	Genomförande	Nyinvestering	10 710,0	10 710,0	147,1	91,3				238,4					
varav medfinansiering[1]				*278,0*												
Program Roslagsbanans utbyggnad [R]	RS 2025-0079	Genomförande	Nyinvestering	10 737,6	10 744,0	82,2	46,3	10,5			139,0					
varav medfinansiering[1]				*1 763,0*												
Program Tvärbana Norr Kistagrenen [R]	RS 2025-1015	Genomförande	Nyinvestering	9 140,0	9 179,1	1 201,5	1 418,5	518,5	13,0		3 151,4					
varav medfinansiering[1]				*2 535,4*		*130,0*	*45,7*	*928,8*	*362,0*		*1 466,5*					
Program Tvärbana Norr Solnagrenen [R]	SL 2013-4642	Genomförande	Nyinvestering	5 607,4	5 678,1	5,1					5,1					
Bussterminal Slussen	RS 2024-1163	Genomförande	Nyinvestering	6 326,0	6 464,0	127,5					127,5					
varav medfinansiering[1]				*3 013,0*		*45,0*					*45,0*					
Program Saltsjöbanan [R]	RS 2020-0422	Genomförande	Ersättningsinv.	2 164,2	1 835,2	27,3	263,5	84,0	2,6		377,5					
varav medfinansiering[1]				*872,3*				*144,0*			*144,0*					
C20 - uppgradering [R]	RS 2019-0896	Genomförande	Ersättningsinv.	1 384,9	1 453,1	1,0					1,0					
Saltsjöbanan och tunnelbaneentréer Slussen	RS 2025-1248	Genomförande	Ersättningsinv.	1 550,7	1 550,7	152,9	239,7	95,2			487,8					
varav medfinansiering[1]				*92,8*												
Rissne Tunnelbanedepå	RS 2023-0126	Genomförande	Ersättningsinv.	1 007,0	1 007,0	205,2	48,7				253,9					
Manöversystem röd och blå linje [R]	RS 2021-1027	Genomförande	Nyinvestering	660,7	540,7	113,7	94,6	79,4	2,7	5,0	295,4					
Program Slussen [R]	LS 1403-0399	Genomförande	Nyinvestering	464,6	438,6	8,8					8,8					
Livstidsförlängning gröna linjen	RS 2020-0721	Genomförande	Nyinvestering	371,7	411,6	5,0					5,0					
Roslagsbanan ersättning X10p [R]	RS 2023-0581	Genomförande	Ersättningsinv.	472,0	472,0	67,4	6,6	1,9	1,0		77,0					
Kamera- och monitorutrustning pendeltåg	TN 2021-0674	Genomförande	Ersättningsinv.	292,7	292,7	101,9	16,9				118,9					
Brandskyddsåtgärder tunnelbana	RS 2022-0785	Genomförande	Ersättningsinv.	1 274,7	850,7	371,5	196,5	30,0			598,0					
Nockebybanan ersättning till Akka 4 [R]	RS 2023-0318	Genomförande	Nyinvestering	406,5	406,5	20,0	94,8	100,0	30,0	1,0	245,8					
Effektiv trafikledning [R]	TN 2021-0929	Genomförande	Nyinvestering	288,5	294,8	40,0	50,5				90,5					
Danviksbron	TN 2023-0805	Genomförande	Ersättningsinv.	358,0	358,0	79,5	23,2				102,7					
Bussterminal Slussen brukarspecifik inredning	LS 2018-1215	Genomförande	Nyinvestering	218,8	234,5	9,0					9,0					
varav medfinansiering[1]				*45,0*												
Program Spårväg City [R]	SL 2017-0042	Genomförande	Nyinvestering	2 951,6	4 670,0	4,7					4,7					
Fordon SpvC - nya A35 fordon [R]	SL 2015-0535	Genomförande	Ersättningsinv.	191,9	191,9	0,1					0,1					
Nyinvesteringar < 100 mkr	-	Genomförande	Nyinvestering	1 815,7		175,7	58,3	39,9	58,0	50,8	382,6	42,9	38,1	38,1	0,1	0,1
Ersättningsinvesteringar < 100 mkr	-	Genomförande	Ersättningsinv.	20 047,1		1 676,5	2 075,8	1 805,9	1 549,7	1 210,0	8 317,9	901,3	718,8	610,0	696,2	658,2

Fortsättning trafiknämnden/trafikförvaltningen

Mnkr	Dnr	Status	Ny- /ersättnings-investering	Prognostiserad total utgift	Senast fattat investerings-beslut[2]	Budget 2027	Investeringsutgifter Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Finansiering 2027-2031	Prognos 2032	Prognos 2033	Prognos 2034	Prognos 2035	Prognos 2036
Bussterminal Barkarby	TN 2015-0993	Genomförande	Nyinvestering	145,1	230,3	8,7					8,7					
varav medfinansiering[1]				*63,0*		*10,0*					*10,0*					
C30 optioner [R]	RS 2023-0431	Genomförande	Ersättningsinv.	183,0	183,0	4,0	6,2				*10,2*					
Upprustning Södra Götgatan	RS 2023-0174	Genomförande	Ersättningsinv.	766,0	766,0	129,0	122,9	154,4	123,0	79,8	609,2	20,2				
Lågfrekvent underhåll X60, X60A, X60	TN 2026-0344	Genomförande	Ersättningsinv.	778,3	778,0	52,7					52,7					
Saltsjöbanan FUT Fordon X25 [R]	RS 2024-0777	Genomförande	Nyinvestering	2 095,9	2 096,0	406,7	136,8	571,4	417,4	0,2	1 532,5	81,8	62,9			
Enlunda bussdepå Ekerö ny	RS 2023-0980	Genomförande	Nyinvestering	890,7	890,7	181,9	202,7	198,6	94,3	68,1	745,5					
Elektrifiering av Fredriksdal bussdepå	RS 2024-0379	Genomförande	Ersättningsinv.	61,6	138,1	19,9					19,9					
Elektrifiering av Frihamnen bussdepå	RS 2024-0382	Genomförande	Ersättningsinv.	67,6	126,6	3,2					3,2					
Elektrifiering av Kallhäll bussdepå	RS 2024-0381	Genomförande	Ersättningsinv.	120,8	140,8	30,3					30,3					
Elektrifiering av Södertälje bussdepå	RS 2024-0380	Genomförande	Ersättningsinv.	128,7	159,0	25,7					25,7					
Nytt trafikhanteringssystem för färdtjänsten	RS 2024-0432	Genomförande	Ersättningsinv.	117,4	124,2	52,6	31,2				83,8					
Roslagsbanan fordon - ersättning X10p [R]	RS 2025-1239	Genomförande	Nyinvestering	2 261,8	1 373,8	220,6	26,6	34,0	251,5	861,2	1 394,0	509,0	13,5	0,8	4,4	
Saltsjöbanan FUT Depåanpassning och elkraftsförstärkning	RS 2024-0909	Genomförande	Nyinvestering	915,3	915,2	241,4	265,2	154,8	59,2		720,7					
Brandskyddsåtgärder Nyboda depå	RS 2024-1121	Genomförande	Ersättningsinv.	131,1	135,3	66,8	38,9				105,7					
Upprustning av Stadsgårdstunneln, Saltsjöbanan	RS 2025-0675	Genomförande	Ersättningsinv.	100,0	100,0	58,6	25,6				84,2					
Nya lok	RS 2024-0855	Genomförande	Ersättningsinv.	291,7	291,7	29,5	39,6	16,8	93,1	103,8	282,9					
Bussdepå Brännbacken etapp 1 [R]	RS 2025-1244	Genomförande	Ersättningsinv.	206,0	165,0	97,9	99,0				196,9					
Bussdepå Stäket etapp 1 [R]	RS 2025-1245	Genomförande	Nyinvestering	249,9	193,9	93,6	68,6	81,9			244,1					
Lågfrekvent underhåll PT 2027-2030	-	Genomförande	Ersättningsinv.	597,6		299,8	297,8				597,6					
Roslagsbanan Fs Experimentalfältet – Ersättning X10p	RS 2025-1243	Genomförande	Nyinvestering	384,2	384,2	21,1	234,6	66,1	43,2	5,0	369,9	3,9	1,7			
Utbyte av maneröversystem på tunnelbanans gröna linje [R]	RS 2025-1087	Genomförande	Ersättningsinv.	132,3	132,3	42,1	10,3	34,8	1,4		88,7					
Utbyte hissar och rulltrappor 2028	TN 2025-0873	Genomförande	Ersättningsinv.	238,0	238,0	24,5	98,4	111,7			234,6					
Livstidssäkrande åtgärder X60 [R]	TN 2024-0325	Genomförande	Ersättningsinv.	1 050,0	1 050,0	157,0	182,5	210,9	113,7	112,4	776,5	103,9	79,9	63,3		
Löpande ersättningsinvesteringar 2029-2030 [R]		Genomförande	Ersättningsinv.	654,8		31,8	309,8	148,4	164,8		654,8					
1.2 Planerade investeringar Trafiknämnden/Trafikförvaltningen																
1.2.1 Planeringsbeslut Trafiknämnden/Trafikförvaltningen						***845,1***	***1 718,5***	***2 423,9***	***3 010,8***	***3 335,7***	***11 334,0***	***3 496,3***	***2 960,3***	***2 620,8***	***2 198,8***	***1 492,2***
Bussterminal Nacka Centrum	RS 2022-0055	Planering	Nyinvestering	438,1	147,0		35,7	48,0	48,0	55,0	186,7	58,0	59,1	60,0	74,4	
Framtida Radiokommunikation [R]	RS 2025-0546	Planering	Ersättningsinv.	1 859,3	107,8	54,9	85,6	87,0	261,9	385,9	875,3	387,9	366,9	197,7	5,2	
Ny färjeterminal Skeppsbrokajen	RS 2025-1252	Planering	Nyinvestering	155,4	155,4	15,1	57,1	50,1	3,5		125,8					
varav medfinansiering[1]				*55,5*				*55,5*			55,5					
Spårväg Syd [R]	RS 2025-1041	Planering	Nyinvestering	9 312,0	593,9	98,7	278,1	449,0	511,0	835,0	2 171,8	1 224,0	1 244,0	1 212,0	1 000,4	628,0
varav medfinansiering[1]				*7 316,8*		*115,0*	*264,0*	*384,0*	*399,0*	*590,0*	*1 752,0*	*850,0*	*807,0*	*1 019,0*	*901,0*	*561,0*
Roslagsbanan till City [R]	RS 2025-1041	Planering	Nyinvestering	13 216,3	705,0	352,6	452,7	352,0	549,4	732,6	2 439,3	1 010,1	1 071,4	1 055,9	1 095,7	864,2
varav medfinansiering[1]				*9 388,5*		*311,0*	*295,0*	*315,0*	*317,0*	*567,0*	*1 805,0*	*703,0*	*867,0*	*1 088,0*	*853,0*	*918,0*
Roslagsbanan depå - ersättning X10p	RS 2024-1161	Planering	Nyinvestering	2 212,8	107,9	91,0	234,0	352,1	494,7	476,1	1 647,9	448,7	24,2			
Roslagsbanan elkraft - ersättning X10p	RS 2025-1243	Planering	Nyinvestering	957,1	77,5	54,8	23,1	304,1	251,2	150,5	783,6	107,1	24,8			
Hässelbygrenen	RS 2025-0347	Planering	Ersättningsinv.	306,7	23,5	13,7	125,2	132,7	13,6	2,0	287,2					
Saltsjöbanans återuppbyggnad Sickla – Saltsjö-Järla [R]	RS 2025-0015	Planering	Ersättningsinv.	261,0	11,1	31,6	179,4	37,9			248,9					
Likriktarstationer tunnelbana		Planering	Nyinvestering	385,0	8,0	41,5	7,0	5,0	330,0		383,5					
Rulltrappor Citybanan: Station City & Orgelpipan	TN 2025-1182	Planering	Ersättningsinv.	995,4	10,6	26,9	80,7	132,0	172,8	232,7	645,1	177,1	119,4	50,0		
Rulltrappor Citybanan: Station Odenplan [R]	TN 2026-0297	Planering	Ersättningsinv.	415,9	7,6	3,9		50,8	69,5	94,2	218,4	77,2	50,5	45,1	23,1	
Elektrifiering och brandskyddsåtgärder Märsta bussdepå	RS 2024-1095	Planering	Ersättningsinv.	363,1	15,8	11,8	112,4	229,1	1,4		354,7					
Stridbecksvalv Fridhemsplan på grön linje	RS 2025-0848	Planering	Nyinvestering	410,3	67,6	30,9	24,6	144,1	148,4	43,7	391,6					
Ny entré Västra Skogen	RS 2024-1015	Planering	Nyinvestering	588,7	41,2	17,6	22,8	50,1	155,5	328,1	574,1	6,1				
varav medfinansiering[1]				*588,7*		*17,6*	*22,9*	*50,1*	*155,5*	*328,1*	*574,2*	*6,2*				

Fortsättning trafiknämnden/trafikförvaltningen

Mnkr	Ny- /ersättnings-	Prognostiserad	Senast fattat	Investeringsutgifter											
										Finansiering	Prognos	Prognos	Prognos	Prognos	Prognos

	Dnr	Status	Ny- /ersättnings-investering	Prognostiserad total utgift	investerings-beslut[2]	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Finansiering 2027-2031	Prognos 2032	Prognos 2033	Prognos 2034	Prognos 2035	Prognos 2036
1.2.2 Inriktningssbeslut Trafiknämnden/Trafikförvaltningen						***80,6***	***129,3***	***334,7***	***261,9***	***338,5***	***1 144,8***	***812,8***	***899,0***	***703,5***	***613,5***	***460,3***
Framtida trafikstyrningssystem	RS 2025-1246	Inriktning	Nyinvestering	2 258,0	42,8	33,1	36,5	119,6	135,6	224,1	548,9	390,7	372,7	301,7	154,1	151,9
Spårväg Syd- fordon och depå [R]	RS 2025-1247	Inriktning	Nyinvestering	2 848,9	12,5	28,1	77,0	175,0	64,2	54,5	398,7	351,6	453,7	308,3	343,3	308,4
Retrofitting av Skärgårdsfartyg samt inköp av isbrytare	RS 2025-0590	Inriktning	Ersättningsinv.	550,0		19,4	15,8	40,1	62,1	59,9	197,3	70,5	72,6	93,5	116,1	
1.2.3 Objekt för kommande beslut Trafiknämnden/Trafikförvaltningen						***211,1***	***429,5***	***422,3***	***257,9***	***172,2***	***1 493,1***	***187,0***	***184,1***	***152,0***	***302,0***	***466,0***
Roslagsbanan till city depå [R]		Inriktning	Nyinvestering	3 100,1		5,0	15,0	20,0	80,7	100,0	220,7	130,0	115,3	100,0	250,0	400,0
Utbyte hissar och rulltrappor 2029		Planering	Ersättningsinv.	280,4		28,5	125,1	126,4			279,9					
Ny biljett- och betalutrustning		Planering	Ersättningsinv.	196,2		17,3	31,5	54,2	66,2	5,2	174,4	5,0	16,8			
Livstidssäkrande åtgärder A32 [R]		Inriktning	Ersättningsinv.	540,0		121,0	190,0	162,0	51,0	2,0	526,0	2,0	2,0	2,0	2,0	6,0
Tvärbanan spårbyte (inriktningsfas) [R]		Inriktning	Ersättningsinv.	738,0		1,0	5,7				6,7					
Trafikstyrningsystem rödlinje TB2 (inriktningsfas)		Åtgärdsval	Ersättningsinv.	4 184,7		14,4	22,3	30,7			67,4					
Utveckling och tillskapande av kommersiella lokaler		Åtgärdsval	Nyinvestering	400,0		10,0	15,0	15,0	50,0	50,0	140,0	50,0	50,0	50,0	50,0	60,0
Spärrlinjer och stationsmiljöer		Åtgärdsval	Nyinvestering	50,0		5,0	9,0	11,0	10,0	15,0	50,0					
Elkraft tunnelbanan (inriktningsfas) [R]		Åtgärdsval	Ersättningsinv.	2 379,1		9,0	16,0	3,0			28,0					

Not 1. Erhållen medfinansiering redovisas som en skuld i balansräkningen tills dess att medlen förbrukas. Tidsmässiga skillnader mellan erhållna medel och årets investeringsutgifter gör att beloppen inte alltid är lika för ett enskilt år.

Not 2. För investeringsobjekt i genomförandefas avses beslut på total utgift. För resterande investeringsfaser avses senast beslut, vilket kan vara beslut på total utgift eller för en enskild investeringsfas.

Not R. Investeringar som helt eller delvis kopplar till robusthet och syftar till stärkt förmåga för att driva samhällsviktig verksamhet under kris och krig.

Bilaga 2: Investeringsplan 2027-2036, trafiknämnden/förvaltning för utbyggd tunnelbana

Diarienummer RS 2026-0023

Region Stockholm

Mnkr	Dnr	Status	Ny- /ersättnings-investering	Prognostiserad total utgift[2]	Senast fattat investerings-beslut[3]	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Finansiering[3] 2027-2031	Prognos 2032	Prognos 2033	Prognos 2034	Prognos 2035	Prognos 2036
				Investeringsutgifter												
2. Trafiknämnden/Förvaltning för utbyggd tunnelbana																
Summa investeringar Trafiknämnden/Förvaltning för utbyggd tunnelbana				**98 741,8**	**77 141,9**	**7 716,2**	**6 020,1**	**4 168,7**	**3 751,2**	**2 819,8**	**24 476,0**	**2 816,9**	**3 063,0**	**1 351,8**	**333,8**	
varav medfinansiering stat och kommuner Trafiknämnden/Förvaltning för utbyggd tunnelbana [1]				*54 583,9*	*54 138,7*	*5 628,1*	*4 598,6*	*3 399,4*	*3 109,7*	*2 447,5*	*19 183,3*	*1 929,4*	*1 478,0*	*1 354,4*	*1 678,7*	
2.1. Beslutade regionfullmäktige Trafiknämnden/Förvaltning för utbyggd tunnelbana																
Tunnelbana till Nacka och Söderort	LS 2014-0037	Genomförande	Nyinvestering	34 109,0	29 163,2	3 608,2	2 930,5	1 417,4	960,5	9,4	8 926,0	3,1				
varav medfinansiering [1]				*24 733,4*	*24 696,7*	*2 577,0*	*2 431,5*	*1 458,6*	*775,5*	*214,9*	*7 457,5*				*733,9*	
Tunnelbana till Arenastaden	LS 2014-0037	Genomförande	Nyinvestering	12 111,6	9 334,0	1 077,5	483,7				1 561,2					
varav medfinansiering [1]				*8 329,4*	*8 030,3*	*1 761,8*	*516,9*		*350,3*	*171,6*	*2 800,6*				*586,0*	
Tunnelbana till Barkarby	LS 2014-0037	Genomförande	Nyinvestering	9 778,5	8 438,7	723,1					723,1					
varav medfinansiering [1]				*6 293,3*	*6 282,2*	*284,8*			*214,5*	*105,1*	*604,4*				*358,8*	
Depå Nya tunnelbanan	RS 2022-0643	Genomförande	Nyinvestering	5 616,6	5 884,1	341,2	91,1				432,3					
Fordon	FUT 2021-0930	Genomförande	Nyinvestering	1 439,4	1 736,8	45,5	158,3	131,4	119,5		454,7					
Tunnelbana till Älvsjö	LS 2017-0389	Genomförande	Nyinvestering	27 071,5	16 703,1	1 652,5	2 156,2	2 203,6	2 267,6	2 140,5	10 420,4	1 558,3	1 497,2	605,1	294,4	
varav medfinansiering [1]				*15 227,8*	*15 129,5*	*1 004,5*	*1 650,2*	*1 940,8*	*1 769,4*	*1 955,9*	*8 320,8*	*1 929,4*	*1 478,0*	*1 354,4*		
Depå, fordon och trafiksystem Älvsjö	RS 2025-0312	Genomförande	Nyinvestering	8 615,2	5 882,0	268,2	200,3	416,3	403,6	669,9	1 958,3	1 255,5	1 565,8	746,7	39,4	

Not 1. Mefinansiering uppdaterad efter senaste fastställda betalplan den 10 september 2026 för objekten i Stockholmsförhandlingen och baseras på inbetalningstidpunkt.

Not 2. Prognostiserad total utgift enligt genomlysning av utbyggd tunnelbana den 25 september 2026 i delårsrapport 2026 RS 2025-1039. I prognostiserad total utgift ingår ökade utgifter i slutkostnadsprognos med 22,9 miljarder kronor som är föremål för en kommande förhandling om finansiering.

Not 3. Senaste fattat investeringsbeslut och finansiering från budget 2026 (RS 2025-0980) kvarstår till dess att ny förhandling om finansiering avslutats.

Region Stockholm

Mnkr	Dnr	Status	Ny- /ersättnings-investering	Prognostiserad total utgift	Senast fattat investerings-beslut[2]	Investeringsutgifter Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Finansiering 2027-2031	Prognos 2032	Prognos 2033	Prognos 2034	Prognos 2035	Prognos 2036
1. Fastighets- och servicenämnden/Fastighetsförvaltningen																
Summa investeringar Fastighets- och servicenämnden/Fastighetsförvaltningen						**2 790,5**	**3 840,9**	**4 674,2**	**5 061,0**	**4 368,6**	**20 735,2**	**3 677,3**	**3 401,0**	**2 034,3**	**1 709,0**	**1 432,0**
varav fastighetsägarinitierade investeringar Landstingsfastigheter Stockholm						*1 404,0*	*1 490,4*	*1 440,1*	*1 453,0*	*1 266,1*	*7 053,6*	*1 039,3*	*990,0*	*1 010,0*	*1 000,0*	*995,0*
varav hyrestgästinitierade investeringar Landstingsfastigheter Stockholm						*1 176,8*	*2 029,6*	*2 957,4*	*3 002,9*	*2 412,5*	*11 579,3*	*2 163,0*	*1 941,0*	*604,3*	*309,0*	*197,0*
varav NKS fastighetsinvesteringar						*137,7*	*84,0*	*81,6*	*80,0*	*55,0*	*438,3*	*55,0*	*55,0*	*55,0*	*55,0*	*55,0*
varav Norra Hagastaden fastighetsinvesteringar Landstingsfastigheter Stockholm						*72,0*	*237,0*	*195,0*	*525,0*	*635,0*	*1 664,0*	*420,0*	*415,0*	*365,0*	*345,0*	*185,0*
Beslutade investeringar fastighets- och servicenämnden/Fastighetsförvaltningen						2 121,0	2 282,3	2 122,3	1 737,3	1 418,3	9 681,1	1 205,0	1 220,0	1 240,0	1 230,0	1 225,0
Planerade investeringar fastighets- och servicenämnden/Fastighetsförvaltningen						669,6	1 558,6	2 551,9	3 323,7	2 950,3	11 054,1	2 472,3	2 181,0	794,3	479,0	207,0
Nyinvesteringar fastighets- och servicenämnden/Fastighetsförvaltningen			Nyinvestering			540,4	901,5	955,6	924,4	1 150,2	4 472,1	1 490,0	1 500,0	499,0	244,0	127,0
Ersättningsinvesteringar fastighets- och servicenämnden/Fastighetsförvaltningen			Ersättningsinv.			2 250,1	2 939,4	3 718,6	4 136,5	3 218,4	16 263,0	2 187,3	1 901,0	1 535,3	1 465,0	1 305,0
1.1. Beslutade investeringar Fastighets- och servicenämnden/Fastighetsförvaltningen																
1.1.1 Genomförandebeslut Fastighets- och servicenämnden/Fastighetsförvaltningen						**2 121,0**	**2 282,3**	**2 122,3**	**1 737,3**	**1 418,3**	**9 681,1**	**1 205,0**	**1 220,0**	**1 240,0**	**1 230,0**	**1 225,0**
LFS HS - Anpassning 1 avd/år Framtidens vårdavdelning, etapp 2	LS 2018-1076	Genomförande	Ersättningsinv.	236,0	236,0	15,1	52,2	39,9	25,8		133,0					
LFS HS-ombyggnad mottagning,1 per år Framtidens vårdmottagning,etapp 2	LS 2018-1078	Genomförande	Ersättningsinv.	134,0	134,0	6,4	38,5	12,4			57,3					
LFS HS - Ny placering av akutmottagningar	FSN 2022-0154	Driftsättning	Ersättningsinv.	306,3	295,0	5,3					5,3					
LFS Rosenlunds sjh - By 09 - Vertikalt stambyte	FSN 2020-0207	Genomförande	Ersättningsinv.	235,0	275,0	55,3	47,7	23,4			126,4					
LFS Nacka - Utbyte stammar för avlopp by 01 och 05 lågdelen	FSN 2022-0414	Genomförande	Ersättningsinv.	116,0	126,0	10,0					10,0					
LFS Helix etapp 2	RS 2023-0941	Genomförande	Nyinvestering	1 050,0	1 050,0	97,4	208,0	213,0	173,0	107,2	798,6					
LFS SÖS IVA platser	RS 2025-1310	Genomförande	Ersättningsinv.	275,0	275,0	60,2	93,0	5,0			158,3					
LFS SÖS Teknisk upprustning byggnad 02, 07 och 09[K]	RS 2025-1309	Genomförande	Ersättningsinv.	595,0	595,0	205,0	170,0	47,4	10,8		433,2					
LFS Löwenströmska sjh,By 02 Ombyggnad, evakuering, teknisk upprustning[K]	RS 2024-0650	Genomförande	Ersättningsinv.	682,0	682,0	190,6	153,7	218,2			562,5					
LFS Anpassning patologi och cytologi samt skyway till Bioclinicum (LFS del)	RS 2024-0880	Genomförande	Ersättningsinv.	65,0	65,0	20,6					20,6					
NKS Anpassning patologi och cytologi SHP (NKS del)	RS 2024-0880	Genomförande	Ersättningsinv.	200,1	200,1	53,7					53,7					
LFS SÖS Ny reservkraft[R]	RS 2025-0709	Genomförande	Ersättningsinv.	576,0	576,0	8,1	120,0	200,0	200,0	30,1	558,2					
LFS Solna - Uppförande av byggnad L9 LFS del	RS 2024-0355	Genomförande	Nyinvestering	730,0	730,0	200,0	200,0	130,0	15,4		545,4					
NKS - Uppförande av byggnad L9 NKS del	RS 2024-0355	Genomförande	Nyinvestering	20,0	20,0	4,0	4,0	1,6			9,6					
LFS Fastighetsinitierade investeringar < 100 mkr[K]		Genomförande	Ersättningsinv.			850,0	850,0	879,0	950,0	950,0	4 479,0	950,0	950,0	950,0	950,0	950,0
LFS Hyresgästinitierade investeringar < 100 mkr		Genomförande	Ersättningsinv.			175,0	175,0	175,0	175,0	175,0	875,0	175,0	175,0	175,0	175,0	175,0
LFS Robusthetshöjande åtgärder <100 mkr[R]		Genomförande	Ersättningsinv.			81,3	81,3	81,3	81,3	75,0	400,0					
LFS Robusthetshöjande åtgärder i vårdens fastigheter[R]		Genomförande	Nyinvestering			3,0	9,0	16,0	26,0	26,0	80,0	25,0	40,0	60,0	50,0	45,0
NKS Hyresgästanpassningar <100 mkr		Genomförande	Nyinvestering			75,0	75,0	75,0	75,0	50,0	350,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0
NKS Ersättningsinvesteringar < 100 mkr		Genomförande	Ersättningsinv.			5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	25,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
1.2 Planerade investeringar Fastighets- och servicenämnden/Fastighetsförvaltningen																
1.2.1 Planeringsbeslut Fastighets- och servicenämnden/Fastighetsförvaltningen						**419,6**	**775,5**	**1 168,5**	**1 448,7**	**1 135,0**	**4 947,3**	**864,3**	**516,0**	**109,3**		
LFS Ungdomens Hus, permanent placering	RS 2024-0649	Planering	Nyinvestering	1 250,0	44,8	50,0	75,0	150,0	250,0	250,0	775,0	250,0	150,0	59,0		
LFS HS Ventilation[K]	FSN 2024-0063	Planering	Ersättningsinv.	1 150,0	365,6	191,4	212,4	193,0	185,0	185,0	966,8	64,3				
LFS SÖS Ombyggnad TDKA-rum[R]	FSN 2022-0413	Planering	Ersättningsinv.	192,0	56,0	48,0	56,6	25,5	6,7		136,8					
LFS NtS Modernisering och utökning av vårdlokaler, prio 1[R]	RS 2025-0942	Planering	Ersättningsinv.	750,0	70,0	40,0	90,5	150,0	240,0	149,0	669,5	50,0				
LFS Handens sjukhus[R]	RS 2025-0738	Planering	Ersättningsinv.	2 523,5	227,0	50,0	216,0	325,0	500,0	500,0	1 591,0	500,0	366,0	50,3		
LFS HS Upprustning operationsenhet, Karolinska Huddinge	RS 2025-0329	Planering	Ersättningsinv.	304,0	17,0	18,9	75,0	125,0	82,0		300,9					
LFS HS I-huset- upprustning och verksamhetsanpassning[K]	RS 2025-0330	Planering	Ersättningsinv.	515,0	27,0	21,3	50,0	200,0	185,0	51,0	507,3					

Mnkr	Dnr	Status	Ny- /ersättnings-investering	Prognostiserad total utgift	Senast fattat investerings-beslut[2]	Investeringsutgifter Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Finansiering 2027-2031	Prognos 2032	Prognos 2033	Prognos 2034	Prognos 2035	Prognos 2036
1.2.2 Inriktningssbeslut Fastighets- och servicenämnden/Fastighetsförvaltningen						**138,0**	**336,1**	**898,4**	**1 140,0**	**1 090,3**	**3 602,8**	**1 188,0**	**1 250,0**	**320,0**	**134,0**	**22,0**
LFS Nacka - by01 - Teknisk upprustning vårdavdelningar södra delen[K]	RS 2025-0137	Inriktning	Ersättningsinv.	800,0	15,0	13,5	41,6	275,0	320,0	143,3	793,4					
LFS Förstärkt infrastruktur för helikoptertransporter	RS 2024-1088	Inriktning	Nyinvestering	110,0	20,0	20,0	88,5				108,5					
LFS SÖS Strålbyggnad, By 27	RS 2025-1258	Inriktning	Nyinvestering	1 300,0	10,0	8,0	20,0	50,0	120,0	197,0	395,0	450,0	450,0			
LFS DS By 62 Ny vårdbyggnad psykiatri och logistikcentrum	RS 2025-0091	Inriktning	Nyinvestering	3 075,0	21,0	23,0	100,0	220,0	230,0	510,0	1 083,0	700,0	800,0	320,0	134,0	22,0
LFS Dalens sjukhus (förstudie)[R]	LOC 2025-1356	Inriktning	Ersättningsinv.	2 340,0	40,0	14,2	17,0	3,4			34,6					
LFS Sabbatsberg sjukhus (förstudie)[R]	LOC 2024-1217	Inriktning	Ersättningsinv.	2 022,3	10,0	3,0	2,0				5,0					
LFS Jakobsbergs sjukhus (förstudie)[R]	LOC 2024-1138	Inriktning	Ersättningsinv.	1 751,9	10,0	3,0	2,0				5,0					
LFS DS, By 13 - Kvinnokliniken operation ombyggnad	RS 2025-1266	Inriktning	Ersättningsinv.	450,0	4,0	11,5	15,0	180,0	220,0	20,0	446,5					
LFS SÖS - Modul 5, Kvinnokliniken om- och tillbyggnad (förstudie)	RS 2025-1268	Inriktning	Ersättningsinv.	500,0	5,0											
LFS Södertälje sjukhus by 18 Teknisk upprustning och hyresgästanpassning[K]	RS 2025-1265	Inriktning	Ersättningsinv.	750,0	10,0	21,3	50,0	170,0	250,0	220,0	711,3	38,0				
LFS DS By 22 Renovering och anpassning till mottagningar och admin (förstudie)[K]	RS 2025-1269	Inriktning	Ersättningsinv.	700,0	5,0	3,0					3,0					
LFS SÖS- Ombyggnad vårdavdelningar by 14/15 (förstudie)[K]	RS 2025-1267	Inriktning	Ersättningsinv.	1 200,0	10,0	9,5					9,5					
LFS Labbverksamhet Karolinska Solna/Huddinge (förstudie)	RS 2026-0395	Inriktning	Nyinvestering	3 670,0	10,0	8,0					8,0					
1.2.3 Objekt för kommande beslut Fastighets- och servicenämnden/Fastighetsförvaltningen						**40,0**	**210,0**	**290,0**	**210,0**	**90,0**	**840,0**					
LFS HS - Extempore Beredningslokaler för Läkemedel[R]		Åtgärdsval	Nyinvestering	200,0		25,0	60,0	90,0	25,0		200,0					
LFS AMBULANS Program lokaler för ambulansverksamhet[R]		Åtgärdsval	Ersättningsinv.	440,0		10,0	70,0	100,0	170,0	90,0	440,0					
LFS HS ATMP center[R]		Behovsanalys	Ersättningsinv.	200,0		5,0	80,0	100,0	15,0		200,0					
1.2.4 Objekt för kommande beslut Fastighets- och servicenämnden/Fastighetsförvaltningen - Norra Hagastaden						**72,0**	**237,0**	**195,0**	**525,0**	**635,0**	**1 664,0**	**420,0**	**415,0**	**365,0**	**345,0**	**185,0**
LFS NH - Permanent placering delar av K i huvudblocket		Åtgärdsval	Ersättningsinv.	2 405,0		25,0	75,0	100,0	400,0	500,0	1 100,0	300,0	300,0	250,0	250,0	100,0
LFS NH - Ny byggnad i kvarter 4 Karolinska Solna		Initiera	Nyinvestering	2 930,0		20,0	50,0				70,0					
LFS NH - Mediaomläggning, försörjning		Initiera	Ersättningsinv.	745,0		15,0	50,0	55,0	75,0	75,0	270,0	75,0	75,0	75,0	75,0	75,0
LFS NH - Kulvertar etc		Initiera	Ersättningsinv.	215,0		5,0	10,0	30,0	40,0	30,0	115,0	30,0	30,0	30,0	10,0	
LFS NH - Parkering, ny byggnad		Initiera	Nyinvestering	304,0		2,0	2,0				4,0					
LFS NH - L-kvarter ny- och ombyggnad[K]		Initiera	Nyinvestering	3 650,0												
LFS - Utveckling och tillskapande av kommersiella lokaler		Initiera	Nyinvestering	100,0		5,0	10,0	10,0	10,0	10,0	45,0	15,0	10,0	10,0	10,0	10,0
LFS NH - Norrbacka ombyggnad S3 (exkl rivning)[K]		Initiera	Ersättningsinv.	500,0												
LFS NH - Interimslösningar för bårhus och Q-kvarteret		Initiera	Ersättningsinv.	60,0			40,0			20,0	60,0					

Not 2. För investeringsobjekt i genomförandefas avses beslut på total utgift. För investeringsobjekt i inriktningsfas avses beslutet för inriktningsfasen, för investeringsobjekt i planeringsfas avses total utgift för inriktnings- och planeringsfas.

Not K. Investeringar som helt eller delvis leder till att minska koldioxidutsläppen, i syfte att nå regionfullmäktiges mål om klimatneutralitet 2035.

Not R. Investeringar som helt eller delvis kopplar till robusthet och syftar till stärkt förmåga för att driva samhällsviktig verksamhet under kris och krig.

Bilaga 2: Investeringsplan 2027-2036, fastighets- och servicenämnden/serviceförvaltningen

Diarienummer RS 2026-0023

Region Stockholm

Mnkr	Dnr	Status	Ny- /ersättnings-investering	Prognostiserad total utgift	Senast fattat investerings-beslut[2]	Investeringsutgifter Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Finansiering 2027-2031	Prognos 2032	Prognos 2033	Prognos 2034	Prognos 2035	Prognos 2036
2. Fastighets- och servicenämnden/Serviceförvaltningen																
Summa investeringar Fastighets- och servicenämnden/Serviceförvaltningen						**344,8**	**341,3**	**255,6**	**205,9**	**191,8**	**1 339,4**	**183,7**	**290,4**	**254,8**	**246,6**	**195,3**
Beslutade investeringar fastighets- och servicenämnden/Serviceförvaltningen						334,9	330,6	241,4	194,9	181,0	1 282,8	170,7	278,8	244,7	235,8	184,4
Planerade investeringar fastighets- och servicenämnden/Serviceförvaltningen						9,9	10,7	14,2	11,0	10,8	56,6	13,0	11,6	10,1	10,8	10,9
Nyinvesteringar fastighets- och servicenämnden/Serviceförvaltningen						36,9	14,8	15,3	11,0	10,8	88,8	13,0	11,6	10,1	10,8	10,9
Ersättningsinvesteringar fastighets- och servicenämnden/Serviceförvaltningen						307,9	326,5	240,3	194,9	181,0	1 250,6	170,7	278,8	244,7	235,8	184,4
2.1. Beslutade investeringar Fastighets- och servicenämnden/Serviceförvaltningen																
2.1.1 Genomförandebeslut Fastighets- och servicenämnden/Serviceförvaltningen						**334,9**	**330,6**	**241,4**	**194,9**	**181,0**	**1 282,8**	**170,7**	**278,8**	**244,7**	**235,8**	**184,4**
Nätverk och datakommunikation < 100 mnkr		Genomförande	Ersättningsinv.			113,9	110,6	68,0	52,7	68,5	413,7	55,5	161,9	141,2	125,8	76,1
It-arbetsplats och identitet och behörighet - datorer < 100 mnkr		Genomförande	Ersättningsinv.			104,7	114,4	132,0	119,2	87,3	557,6	87,5	95,2	80,8	87,3	88,6
It-arbetsplats och identitet och behörighet - övrig utrustning < 100 mnkr		Genomförande	Ersättningsinv.			12,0	13,0	13,5	13,5	18,0	70,0	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5
Tekniska lokaltjänster < 100 mnkr		Genomförande	Ersättningsinv.			4,5	1,4	0,2	0,2	0,2	6,5	0,2	1,2	2,2	0,2	1,2
Kapacitet < 100 mnkr		Genomförande	Ersättningsinv.			2,0			4,0		6,0	2,0			4,0	
Lokaltjänster < 100 mnkr		Genomförande	Ersättningsinv.			7,0	5,0	5,0	5,0	7,0	29,0	7,0	7,0	7,0	5,0	5,0
Övrig IT < 100 mnkr		Genomförande	Ersättningsinv.			14,1	28,0				42,1	5,0				
Nätverk och datakommunikation - teknisk skuld t o m 2024 > 100 mnkr	FSN 2025-05-01	Genomförande	Ersättningsinv.	185,5	185,5	48,1	52,8	21,2	0,3		122,4					
It-arbetsplats och identitet och behörighet - datorer <100 mnkr		Genomförande	Ersättningsinv.			1,6	1,3	0,4			3,3					
Nätverk och datakommunikation < 100 mnkr		Genomförande	Nyinvesteringar			27,0	4,1	1,1			32,2					
2.2 Planerade investeringar Fastighets- och servicenämnden/Serviceförvaltningen																
2.2.1 Planeringsbeslut Fastighets- och servicenämnden/Serviceförvaltningen						**9,9**	**10,7**	**14,2**	**11,0**	**10,8**	**56,6**	**13,0**	**11,6**	**10,1**	**10,8**	**10,9**
It-arbetsplats och identitet och behörighet - datorer <100 mnkr		Planering	Nyinvesteringar			9,9	10,7	14,2	11,0	10,8	56,6	13,0	11,6	10,1	10,8	10,9

Not 2. För investeringsobjekt i genomförandefas avses beslut på total utgift. För investeringsobjekt i inriktningsfas avses beslutet för inriktningsfasen, för investeringsobjekt i planeringsfas avses total utgift för inriktnings- och planeringsfas.

Bilaga 2: Investeringsplan 2027-2036, Locum AB

Diarienummer RS 2026-0023

Region Stockholm

Mnkr	Dnr	Status	Ny- /ersättnings-investering	Prognostiserad total utgift	Senast fattat investerings-beslut[2]	Investeringsutgifter Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Finansiering 2027-2031	Prognos 2032	Prognos 2033	Prognos 2034	Prognos 2035	Prognos 2036
3. Locum AB																
Summa investeringar Locum AB						**4,5**	**4,5**	**4,5**	**4,5**	**4,5**	**22,5**	**4,5**	**4,5**	**4,5**	**4,5**	**4,5**
Ersättningsinvesteringar < 100mkr			Ersättningsinv.			4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	22,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5

Not 2. För investeringsobjekt i genomförandefas avses beslut på total utgift. För resterande investeringsfaser avses senast beslut, vilket kan vara beslut på total utgift eller för en enskild investeringsfas.

Bilaga 2: Investeringsplan 2027-2036, övrig verksamhet

Diarienummer RS 2026-0023

Region Stockholm

Mnkr	Dnr	Status	Ny- /ersättnings-investering	Prognostiserad total utgift	Senast fattat investerings-beslut[2]	Investeringsutgifter Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Finansiering 2027-2031	Prognos 2032	Prognos 2033	Prognos 2034	Prognos 2035	Prognos 2036
1. Övrig verksamhet																
Summa investeringar övrig verksamhet						**46,6**	**26,5**	**30,2**	**22,9**	**21,5**	**147,7**	**21,5**	**21,5**	**21,5**	**21,5**	**21,5**
Nyinvesteringar Övrig verksamhet						3,0					3,0					
Ersättningsinvesteringar Övrig verksamhet						43,6	26,5	30,2	22,9	21,5	144,7	21,5	21,5	21,5	21,5	21,5
1.1 Regionstyrelsen																
Summa investeringar Regionstyrelsen						**40,4**	**23,3**	**27,0**	**19,7**	**18,3**	**128,7**	**18,3**	**18,3**	**18,3**	**18,3**	**18,3**
Ersättningsinvesteringar < 100 mkr , SWEN[R]			Ersättningsinv.			30,0	5,0	3,0			38,0					
Ersättningsinvesteringar < 100 mkr[R]			Ersättningsinv.			10,4	18,3	24,0	19,7	18,3	90,7	18,3	18,3	18,3	18,3	18,3
1.2 Kulturnämnden																
Summa investeringar Kulturnämnden						**6,0**	**3,0**	**3,0**	**3,0**	**3,0**	**18,0**	**3,0**	**3,0**	**3,0**	**3,0**	**3,0**
Nyinvesteringar < 100 mkr			Nyinvestering			3,0					3,0					
Ersättningsinvesteringar < 100 mkr			Ersättningsinv.			3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	15,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
1.3 Revisionskollegiet																
Summa investeringar Revisionskollegiet																
Ersättningsinvesteringar < 100 mkr			Ersättningsinv.													

Not 2. För investeringsobjekt i genomförandefas avses beslut på total utgift. För resterande investeringsfaser avses senast beslut, vilket kan vara beslut på total utgift eller för en enskild investeringsfas.

Not R. Investeringar som helt eller delvis kopplar till robusthet och syftar till stärkt förmåga för att driva samhällsviktig verksamhet under kris och krig.

Bilaga 3: Taxor och avgifter år 2027

Innehållsförteckning

Ändringar av taxor och avgifter 3

1. Taxor och avgifter inom hälso- och sjukvården 7
1.1 Öppen vård 7
1.2 Sluten vård 10
1.3 Hjälpmedel 11
1.4 Sjukresor 13
1.5 Intyg, vaccinationer och hälsoundersökningar 14
1.6 Övriga avgifter 17
1.7 Prislistan för vuxentandvård 18

2. Taxor i kollektivtrafiken 19
2.1 AB Storstockholms Lokaltrafik (SL) 19
2.2 Waxholms Ångfartygs AB 19
2.3 Färdtjänst 19
2.4 Pilotprojekt för biljett Nykvarn 20

3. Administrativa avgifter 21
3.1 Avgifter för kopia av allmän handling 21

4. Avgifter för handläggning och datauttag från Region Stockholms hälsodata 23

Ändringar av taxor och avgifter

Nedan redogörs för de förändringar i regelverk och avgifter som föreslås för 2027 jämfört med föregående års budgetar. Om inte annat framgår nedan gäller förslaget till förändringarna från och med 1 januari 2027.

Sammanfattning av förändrade avgifter

1 Kostnadsfrihet för vaccination mot fästingburen hjärninflammation (TBE) till en utökad åldersgrupp
2 Uppdatering av listan över avgiftsbelagda intyg
3 Prislistan för vuxentandvård höjs
4 Pilotprojekt för biljett Nykvarn TN 2026-0185
5 Avgifter för handläggning och datauttag från Region Stockholms hälsodata
6 Justering av åldersgräns för biljetter med rabatterat pris
7 Indexjustering av godstrafikprissättning

Kostnadsfrihet för vaccination mot fästingburen hjärninflammation (TBE) till en utökad åldersgrupp

Förändring: Region Stockholm utökar erbjudandet om kostnadsfri vaccination mot fästingburen hjärninflammation till att omfatta samtliga barn 3–18 år.

Motivering: Hela Stockholms län bedöms vara ett område med hög risk för TBE och TBE-vaccination rekommenderas till barn och vuxna som vistas i naturen. Den praktiska implementeringen och det goda vaccinsvaret talar för att vaccination av barn är en effektiv strategi för att på sikt förebygga TBE och dess svåra följdtillstånd.

Som ett första steg i att ge befolkningen ett skydd mot TBE infördes under 2025 kostnadsfri vaccination till en ålderskohort (treåringar), vilket under 2026 utvidgades till barn födda tidigast 2018 och som har fyllt eller fyller tre år under 2026 (barn mellan tre och åtta år). Nästa steg är att utöka de kohorter som får kostnadsfri vaccination mot TBE upp till artonåringar. Det innebär att under 2027 utöka erbjudandet om kostnadsfri vaccination till att även omfatta barn födda mellan 2009 och 2017.

Ett nationellt underlag för rekommendation avseende TBE är under utformning hos Folkhälsomyndigheten.

Uppdatering av listan över avgiftsbelagda intyg

Förändring: Intyg som inte längre bedöms vara aktuella har tagits bort från listan över avgiftsbelagda intyg. Det gäller läkarintyg för alkohol, narkotika och läkemedel, blodgruppsundersökning, EKG och asbestlunga. Även provtagning och analys som krävs för läkarintyg avseende alkohol, narkotika och läkemedel tas bort från listan.

Motivering: För att förenkla regelverket för intyg, vaccinationer och hälsoundersökningar föreslås att intyg som sällan efterfrågas och inte längre bedöms vara aktuella tas bort från listan. Om något av dessa intyg trots allt skulle efterfrågas debiteras avgift enligt gällande timtaxa.

Prislistan för vuxentandvård höjs

Förändring: Folktandvården Stockholms län AB hemställer (RS 2026-0023-21) att Folktandvårdens prislista för vuxentandvård höjs med en procent från den 15 januari 2027 samt att priserna för Frisktandvård höjs med en procent för hela avtalsperioden (tre år) för frisktandvårdsavtal som tecknas efter 1 januari 2027.

Folktandvården Stockholms län AB bemyndigas att genomföra fri prissättning.

Motivering: Prisjusteringen sker mot bakgrund av ett flertal faktorer exempelvis omvärldsbevakning inklusive konkurrenssituation, förändringar i Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets (TLV:s) förordning och referenspriser, förändring avseende behandlingsmetoder och material samt generell pris- och löneutveckling.

Då kostnadsutvecklingen har stabiliserats och Folktandvården har haft möjlighet att möta tidigare års kostnadsutveckling inom det statliga tandvårdssystemet för vuxentandvård, är det lämpligt att justering av avgifterna sker i förhållande till LPIK index. Prisjusteringarna innefattar inte den särskilda tandvårdsersättningen för de som är 67 år och äldre eller barntandvården.

Pilotprojekt för biljett Nykvarn

Förändring: Trafiknämnden har inkommit med förslag angående pilotprojekt för biljett Nykvarn (RS 2026-0612). Prisnivåer för ordinarie 30-dagars Movingobiljetter sätts under den tid som biljettpiloten genomförs till 1 410 kronor för samtliga relationer inom Region Stockholm. Vidare justeras prisnivåer för ordinarie 30 dagars Movingobiljetter på sträckorna Eskilstuna – Nykvarn respektive Strängnäs – Nykvarn till 2 090 kronor respektive till 1 360 kronor.

Priserna för övriga biljettkategorier i Movingo-sortimentet på dessa sträckor följdjusteras enligt Mälardalstrafiks rutiner för prissättning. Den föreslagna justeringen kan endast verkställas av Mälardalstrafik om Region Sörmland fattar motsvarande beslut. Priserna kan komma att justeras med upp till och med 5 procent om Mälardalstrafiks styrelse beslutar om prishöjningar på berörda sträckor.

Motivering: Nykvarn är den enda ort i Stockholms län med persontågstrafik som samtidigt inte har trafik med SL:s pendeltåg. De som

vill åka tåg är istället hänvisade till Mälartåg och Mälardalstrafiks biljettsortiment, vilket innebär att de möter ett högre pris än för SL-biljetter, alternativt till SL:s bussar till Södertälje och anslutande pendeltåg. Mot bakgrund av detta har trafikförvaltningen utrett olika möjligheter att implementera ett pilotprojekt för biljetter med Mälardalstrafiks Mälartåg till och från Nykvarn. Syftet med piloten är att erbjuda Nykvarnsresenärer en biljett som i pris är mer jämförbar med SL-taxan samt ett behov av att inhämta lärdomar till ett eventuellt förnyat ställningstagande rörande harmonisering mellan SL- och Mälartågstaxa på sikt.

Avgifter för handläggning och datauttag från Region Stockholms hälsodata

Förändring: Införande av regionövergripande avgifter för handläggning och utlämning av Region Stockholms hälsodata för vidareanvändningsändamål enligt nedan:

- Grundavgift för handläggning: 8 000 kronor
- Avgift för upprepad ansökan (förlängning av tidsperiod): 5 000 kronor
- Arbetskostnad för datauttag: 1 000 kronor per timme
- Medium för utlämnande av data, verksamhetens kostnad för databärare

Motivering: Efterfrågan på hälsodata för forsknings- utvecklings- och innovationsändamål har ökat kraftigt, bland annat till följd av teknikutveckling inom AI och maskininlärning samt ökade nationella och europeiska initiativ. Region Stockholm förfogar över omfattande och värdefulla hälsodata, men handläggning och utlämning av dessa uppgifter innebär resurskrävande arbete och höga krav på juridisk prövning, informationssäkerhet och skydd av patienters personliga integritet.

Region Stockholm har skyldighet att värna om patienters integritet och säkerställa att uppgifter inte lämnas ut olagligt eller till obehöriga. Den som juridiskt ansvarar för uppgifterna (personuppgiftsansvarig/ förvaringsmyndighet) gör en noggrann sekretessprövning innan data med personuppgifter lämnas ut. Den hälsodata som efterfrågas omfattar ofta flera datakällor och vårdinrättningar, vilket gör handläggningen komplex. Det innefattar rådgivning, stöd, juridisk prövning, informationssäkerhet, datakvalitet, tekniska datauttag, pseudonymisering, kodning, administration och ibland investeringar i teknisk infrastruktur för säker hantering.

För att harmonisera avgiftshantering i Region Stockholm och säkerställa långsiktig kapacitet för alla verksamheter som hanterar ansökningar av hälsodata införs nu en regiongemensam avgiftsmodell. De föreslagna avgifterna är utformade i enlighet med kommunallagens självkostnadsprincip och bedöms vara proportionerliga, transparenta, icke-diskriminerande och konkurrensneutrala.

Denna förändring har beretts via remissförfarande (RS 2026-0146), se budgetens bilaga 8 för mer information.

Justering av åldersgräns för biljetter med rabatterat pris

Förändring: Idag finns en rabatt för ålderspensionärer där de som fyllt 65 år får använda biljetter till rabatterat pris, oavsett om de gått i pension eller inte. Åldern för att få denna rabatt höjs från och med 2027 till 66 år och höjs från och med 2028 till 67 år. Den som har Försäkringskassans "Intyg för förmånstagare" eller Pensionsmyndighetens "Pensionärsintyg" kommer även fortsättningsvis att få använda biljetter till rabatterat pris även innan de fyllt 66 eller 67 år.

Motivering: Riktåldern för allmän pension i Sverige har höjts.

Indexjustering av godstrafikprissättning

Förändring: Indexjustering av godstrafikprissättning sker med 0,68 procentenheter baserat på KPI total (årsmedelvärde) från 2027-01-01.

Motivering: Waxholmsbolaget erbjuder godstransporter i Stockholms skärgård for såväl företag som privatpersoner. Godstrafikprissättningen baseras på en prismodell vilken utgår från yta och inkluderar årlig indexuppräkning som följer konsumentprisindex, KPI. Enligt beslut av regionfullmäktige (RS 2023-1081) ska det ske en löpande indexjustering av godstrafikprissättning var 12:e månad.

Höjd uteblivandeavgift

Förändring: Uteblivandeavgiften höjs till 1850 kr.

Motivering: För att säkerställa att patienter kommer på avsedd tid så höjs uteblivandeavgiften om patienten inte avbokar enligt satta tidsgränser. Syftet är att vård ges på utsatt tid för att minska vårdköerna.

1. Taxor och avgifter inom hälso- och sjukvården

Nedan redovisas en sammanställning av taxor och avgifter för hälso- och sjukvård inom Region Stockholm. För fullständigt regelverk se Avgiftshandboken, Sjukresehandboken och Hjälpmedelsguiden i Vårdgivarguiden (vardgivarguiden.se). På Vårdgivarguiden återfinns även gällande regler och avgifter för intyg, vaccinationer och hälsoundersökningar som följer av tidigare fullmäktigebeslut.

Observera att förändringarna som är beskrivna ovan i tabell *Sammanfattning av förändrade avgifter*, är inlagda i tabellerna nedan. Om inte annat framgår nedan gäller förändringarna från och med 1 januari 2027.

1.1 Öppen vård

Barn och ungdom under 18 år	**Avgift**
Vårdkontakt inom primärvård och specialistvård	0 kr
Besök på akutsjukhusens akutmottagningar	0 kr

Personer 18 år till och med 84 år	**Avgift**
Vårdkontakt inom primärvård och öppen specialistvård	275 kr
Gäller alla vårdkontakter i öppen vård, inklusive videomöten och KBT-behandling via internet	
Undantag: besök på närakut och akutsjukhusens akutmottagningar	
Besök på närakut	375 kr
Besök på akutsjukhusens akutmottagningar	400 kr
Förskrivning av inkontinenshjälpmedel	275 kr
Gäller per 12-månadersperiod	

Personer 85 år och äldre	**Avgift**
Vårdkontakt inom primärvård och öppen specialistvård	0 kr
Gäller alla vårdkontakter i öppen vård, inklusive besök på närakut och akutsjukhusens akutmottagningar samt förskrivning av inkontinenshjälpmedel	

Avgiftsbefrielse i öppen vård

Undantag från debitering av patientavgifter som beslutats av regionfullmäktige	**Avgift**
Abort	0 kr
Gäller vårdkontakt som enbart avser utelämnande av läkemedel som startar en medicinsk abort samt återbesök efter genomförd abort	
Abortrådgivning*	0 kr
Akutläkarbil	0 kr
Ambulanssjukvård	0 kr
Anhållna, häktade, intagna på kriminalvårdsanstalt vid vårdkontakt inom öppen vård*	0 kr
Avstämningsmöte med Försäkringskassan*	0 kr

Barn under 18 år	0 kr
Barnhälsovård	0 kr
Gäller även EPDS-samtal som erbjuds nyblivna föräldrar inom barnhälsovården	
Direkthänvisning	0 kr
Vuxna fr.o.m. 18 år: Avgiftsbefrielse gäller vid besök på närakut eller akutsjukhusens akutmottagning efter direkthänvisning från annan vårdgivare	
Efterlevandesamtal vid dödsfall	0 kr
Gäller de två första samtalen efter dödsfall av anhörig/närstående	
Forskningspatient/forskningsperson	0 kr
Gäller vårdkontakter som utförs i samband med forskningsprojekt	
Habilitering/Habiliteringsmottagning	0 kr
Gäller patient med livslång funktionsnedsättning	
Hemrehabilitering	0 kr
Gäller oavsett vilken yrkeskategori som patienten träffar	
Hemsjukvård	0 kr
Gäller hembesök av vårdgivare med uppdrag inom basal hemsjukvård eller ASIH	
Hepatit C-smittade i vården med beslut från Landstingens gemensamma försäkringsbolag (LÖF)	0 kr
HIV-smittade i vården	0 kr
Hälsoundersökning enligt lag (2017:209) om hälsoundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet	0 kr
Jourläkarbesök (s.k. jourläkarbil)	0 kr
Konduktiv pedagogik	0 kr
Gäller vårdkontakter på mottagning med uppdrag att tillhandahålla träningsmetoden konduktiv pedagogik	
Mottagning för hemlösa	0 kr
Gäller vårdkontakt hos vårdgivare som bedriver vård för personer i hemlöshet	
Mottagning för våldtagna	0 kr
Gäller besök på Södersjukhusets akutmottagning för våldtagna	
Mödrahälsovård	0 kr
Personer 85 år eller äldre*	0 kr
Preventivmedelsrådgivning*	0 kr
Psykiatrisk tvångsvård	0 kr
Gäller person som vårdas enligt lag om psykiatrisk tvångsvård och lag om rättspsykiatrisk vård	
Psykologmottagning för barn 0-5 år och blivande föräldrar (s.k. Malinamottagning)	0 kr
Gäller även vårdkontakter med blivande föräldrar	
Rehabiliteringskoordinator*	0 kr
Gäller koordineringsinsatser som utförs av rehabiliteringskoordinator enligt lag (2019:1297) om koordineringsinsatser för sjukskrivna patienter	
Riktade hälsoundersökningar/Screeningverksamhet	0 kr
Bukaortascreening	
Gynekologisk screening*	
Mammografiscreening*	
Rådgivning och stöd till personer som omfattas av LSS*	0 kr
Rättspsykiatrin i Huddinge	0 kr
Gäller vårdkontakter vid Rättspsykiatriska öppenvårdsmottagningen Huddinge	

Samordnad individuell planering (SIP-möte)	0 kr
Gäller oavsett om mötet sker på mottagning, i hemmet eller på annan plats	
Skriftliga vårdkontakter	0 kr
Gäller alla former av skriftliga vårdkontakter med undantag för KBT-behandling via internet	
Smittskyddsvård – allmänfarliga sjukdomar*	0 kr
Gäller undersökning, vård och behandling av allmänfarlig sjukdom som behandlande läkare bedömer minska risken för smittspridning	
Smittskyddsvård – anmälningspliktiga sjukdomar	0 kr
Gäller efter beslut av smittskyddsläkare vid undersökning, vård och behandling (alternativt profylax) av personer som uppkommer i smittspårning av anmälningspliktiga sjukdomar som inte klassas som allmänfarliga	
Sprutbytesmottagning	0 kr
Strålskadade i vården	0 kr
Gäller person som orsakats bestående kroppsskada genom hypofraktionering i samband med behandling av bröstcancer under perioden 1960–1989	
Särskilt boende	0 kr
Gäller patient som beviljats särskilt boende vid hembesök av läkare eller distriktssköterska	
Telefonkontakt	0 kr
Totalförsvarspliktig*	0 kr
Gäller person som tjänstgör enligt lag (1994:1809) om totalförsvarsplikt	
Ungdomsmottagning	0 kr
Viss psykiatri	0 kr
Gäller patient med psykossjukdom eller annan svår psykiatrisk sjukdom med bristande sjukdomsinsikt efter beslut av namngiven specialistläkare på den öppenvårdsmottagning där patienten vårdas	
Vårdgarantin*	0 kr
Gäller vid förnyad bedömning enligt vårdgarantin	
Vårdkontakt med företrädare för patient	0 kr
Gäller då särskilda skäl för avgiftsbefrielse föreligger	
Återbesök på närakuter och akutsjukhusens akutmottagningar inom 24 timmar	0 kr

*Dessa undantag från patientavgift följer av nationell lagstiftning

Kostnadsfri smittskyddsvård till personer från andra länder som inte omfattas av smittskyddslagen

Personer som tillfälligt vistas i Sverige och som inte omfattas av kostnadsfrihet enligt smittskyddslagen (2004:168) 7 kap. 1 § (läkemedel) och 2 § (undersökning, vård och behandling) har rätt till kostnadsfria:

- Läkemedel samt undersökning (inklusive provtagning, vård och behandling) som ges enligt 7:1 samt 7:2 smittskyddslagen gällande STI-sjukdomarna klamydia, gonorré, syfilis och tuberkulos
- Undersökning (inklusive provtagning) av hiv samt hepatit B och C

Vård och behandling av hiv, hepatit B och C ska inte ges kostnadsfritt generellt efter positivt test. Behandlande läkare tar medicinsk ställning till kostnadsfri vård och behandling i det enskilda fallet.

Högkostnadsskydd för öppen vård
Högkostnadsskyddet för besök i öppen hälso- och sjukvård uppgår till det, vid var tid gällande, maxbelopp som framgår av 17 kap, 6§, hälso- och sjukvårdslagen.

1.2 Sluten vård

Barn och ungdom under 18 år
Barn och unga under 18 år betalar inga avgifter inom sluten vård.

Personer över 18 år
Avgiften för sluten vård, för personer 18 år och äldre, fastställs i enlighet med den maxavgift som regleras av 17 kap. 2§, hälso- och sjukvårdslagen, vilken uppgår till 0,0023 prisbasbelopp avrundat nedåt till närmaste tiotal kronor.

Avgiftsbefrielse i sluten vård	**Avgift**
Barn och ungdom under 18 år	0 kr/vårddag
Personer som smittats med HIV i vården genom faktorkoncentrat eller blodtransfusion	0 kr/vårddag
Patient som medverkar i vård av smittsam tuberkulos där slutenvården sker primärt för isolering för att undvika smittspridning	0 kr/vårddag
Patient som tvångsisolerats enligt smittskyddslagen. Gäller oavsett diagnos	0 kr/vårddag
Person som vårdas enligt lag om psykiatrisk tvångsvård och lag om rättspsykiatrisk vård	0 kr/vårddag
Person på permission från slutenvården	0 kr/vårddag
Hemlösa	0 kr/vårddag
Gäller sluten vård hos vårdgivare som bedriver vård för personer i hemlöshet	

Uteblivandeavgift
Uteblivandeavgift tas ut när en patient uteblir från ett planerat besök i öppen vård eller en planerad operation i sluten vård utan att lämna återbud inom givna tidsgränser.

	Avgift
Planerade besök i öppen vård (tidsgräns för återbud 24 timmar)	1850 kr
Planerade operationer i sluten vård (tidsgräns för återbud 72 timmar)	1850 kr

Avgift tas ut även om vårdkontakten eller vårdtillfället hade varit kostnadsfritt för patienten, till exempel för barn och ungdomar under 18 år.

Undantag från uteblivandeavgift
Uteblivandeavgift får inte tas ut om det föreligger giltigt skäl till att patienten uteblir eller avbokar för sent.

Övriga undantag från uteblivandeavgift
• Öppenvårdsmottagning för hemlösa

- Sprutbytesmottagning
- Vårdkontakt avseende abortrådgivning
- Preventivmedelsrådgivning för personer under 23 år
- Vårdkontakt avseende undersökning, vård och behandling av STI-sjukdomar för personer under 23 år
- Vårdkontakt avseende vård och behandling av konstaterad hiv, hepatit B och hepatit C
- Vårdkontakt avseende vård och behandling av misstänkt och konstaterad tuberkulos
- Besök hos rehabiliteringskoordinator
- Bokade undersökningar som sker inom ramen för Region Stockholms riktade screeningverksamhet (livmoderhalscancer, bröstcancer och bukaortaaneurysm)
- Om barn kallas till ett allra första besök på en barnavårdscentral utan föregående kontakt med någon av barnets vårdnadshavare. Efterföljande vårdkontakter (inklusive årskontroller) som barnet kallas till debiteras uteblivandeavgift enligt detta regelverk. Regeln ska även användas för andra avtalsområden där vårdgivare, inom ramen för en uppsökande verksamhet, utan föregående kontakt skickar kallelser till alla personer i en population.
- Hembesök - då patienten inte är hemma när besöket ska utföras
- Telefonkontakt - då patienten inte besvarar planerat telefonsamtal
- Om patienten blir försenad eller uteblir på grund av försenad eller icke genomförd sjuk- eller färdtjänstresa med taxi som bokats via Region Stockholms beställningscentral
- Om patienten inte har givits möjlighet att avboka ett planerat besök inom den givna tidsgränsen, till exempel på grund av att mottagningen har hållit stängt
- Vårdkontakt som bokats in mindre än 24/72 timmar innan vårdkontakten/operationen skulle ha ägt rum
- Vårdkontakt som planerats in någon gång mellan två klockslag
- Om operationen ställs in av medicinska skäl (patientens hälsotillstånd)

Uteblivandeavgift i barn- och ungdomstandvård

Avgift för uteblivet besök inom barn- och ungdomstandvård som omfattas av 7§ 1p tandvårdslagen, fastställs till den vid var tid gällande uteblivandeavgiften för planerade besök inom öppen hälso- och sjukvård i Region Stockholm.

	Avgift
Planerade besök inom barn- och ungdomstandvård (tidsgräns för återbud 24 timmar) Krav på att patient/vårdnadshavare ska ha bokat besöket eller bekräftat tiden, samt krav på att det ska ha uppstått en kostnad för vårdgivaren	400 kr

Regler och undantag för uteblivandeavgift i barn-och ungdomstandvård

Avgift för uteblivet besök ska tas ut i enlighet med de regler och undantag som finns beskrivna i *Regelverk för patientavgifter*, med tillägget att patienten eller vårdnadshavaren själv ska ha bokat besöket eller bekräftat tiden. För att uteblivandeavgift ska få debiteras ska det även ha uppstått en kostnad för vårdgivaren med anledning av att patienten uteblivit från besöket.

1.3 Hjälpmedel

Avgift för hjälpmedel, även kallad egenavgift, tas ut för hjälpmedel, korttidsförskrivning samt vid egenvård/egenvårdsprodukter.

Avgifter vid korttidsförskrivning

Korttidsförskrivning tillämpas när behov av hjälpmedel är temporärt, max sex månader. Personer med varaktiga funktionsnedsättningar, men med tillfälligt behov av specifikt hjälpmedel, betalar ingen avgift.

	Avgift
Enkla bashjälpmedel	100 kr/hjälpmedel/3 mån
Arbetsstol gasreglerad luftomat	375 kr/mån
Arbetsstol ellyftomat	750 kr/mån
Badkarslyft batteridriven	750 kr/mån
Duschstol på hjul, standard	250 kr/mån
Duschstol på hjul, tiltbar	375 kr/mån
Duschvagn	1 000 kr/mån
Gåbord manuellt	250 kr/mån
Gåbord hydrauliskt	375 kr/mån
Gåbord elektriskt	500 kr/mån
Mobil golvlyft	750 kr/mån
Rullstol standard, transportrullstol	375 kr/mån
Komfortrullstol	750 kr/mån
Ståstöd, typ spacemaker	500 kr/mån
Sängryggstöd, elektriskt	375 kr/mån
Sänglyft, elektriskt	375 kr/mån
Komplett el-reglerad säng med sänglyft	875 kr/mån
Tippbräda	1 000 kr/mån

Egenavgifter för hjälpmedel

	Avgift
Ortopediska skor, vuxna	1 000 kr/par
Ortopediska skor, barn under 18 år	500 kr/par
Kontaktlinser och glasögon för afaki (Avgiftsbefrielse för barn under 8 år)	1 000 kr/12-månadersperiod
Personer från 18 år betalar följande egenavgift*	
Hörapparater	600 kr/förskrivningstillfälle
TENS-hjälpmedel.	100 kr/månad i max 6 mån
CPAP/Bilevelutrustning	100 kr/månad
Kontaktlinser som förskrivs vid specialistklinik	1 000 kr/månad
Elrullstol	500 kr/år
Arm- och bentränare	100 kr/månad
Prefabricerade skoinlägg (Avgiftsbefrielse för barn under 18 år och för behandlande inlägg)	150 kr/skoinlägg, 300 kr/par
Specialanpassade skoinlägg (Avgiftsbefrielse för barn under 18 år och för behandlande inlägg)	300 kr/skoinlägg, 600 kr/par

**Barn under 18 år är avgiftsbefriade.*

Egenavgifter för egenvårdsprodukter

Egenvård som utförs av brukare (eller anhörig) efter instruktion av sjukvårdspersonal vid förskrivning av förbrukningshjälpmedel.

	Period	**Avgift**

Förband och sjukvårdsartiklar	3 mån	200 kr
Kompressionsbandage; Medicinska kompressionsstrumpor	6 mån	300 kr
Specialbandage; Lymfödem, brännskada, ärrbildning	3 mån	300 kr
Näringsprodukter ***Tillägg*** Förskriven näringsprodukt/er är ett tillägg till det normala dagliga kaloriintaget av föda	1 mån	300 kr
Halvnäring Förskriven näringsprodukt/er ersätter halva det normala dagliga kaloriintaget av föda	1 mån	850 kr
Helnäring Förskriven näringsprodukt/er ersätter hela det normala dagliga kaloriintaget av föda	1 mån	1 700 kr
Näringsprodukter. Barn 0–15 år	1 mån	120 kr för tre uttag
Glutenfria produkter. Barn 0–15 år	1 mån	120 kr för tre uttag
Modersmjölkersättning vid komjölksallergi	1 mån	120 kr för tre uttag

Högkostnadsskydd för hjälpmedel

Högkostnadsskyddet för hjälpmedel innebär att en patient inte ska behöva betala mer än 2 600 kronor i egenavgifter för hjälpmedel under en tolvmånadersperiod.

De avgifter som ingår i högkostnadsskyddet för hjälpmedel är:

	Avgift
Hörapparat	600 kr/förskrivningstillfälle
TENS-hjälpmedel.	100 kr/månad i max 6 mån
CPAP/Bilevelutrustning	100 kr/månad
Elrullstol	500 kr/år
Arm- och benträna̋re	100 kr/månad
Hjälpmedel vid tillfälligt behov (korttidsförskrivning)	250 – 1 000 kr/månad

1.4 Sjukresor

Egenavgifter för sjukresor

Färdsätt	**Egenavgift**
Taxi, rullstolstaxi (max. avgift)	200 kr
Egen bil	75 kr
Tåg/flyg	200 kr
Egen båt	75 kr
Anslutningsresa	75 kr

Ersättningar för sjukresor

Färdsätt	**Ersättning**
Egen bil	2,50 kr/km
Egen båt	20 kr/sjömil

Högkostnadsskydd för sjukresor
Högkostnadsskyddet för sjukresor innebär att en patient inte ska betala mer än 2 000 kronor i egenavgifter för sjukresor under en tolvmånadersperiod.

1.5 Intyg, vaccinationer och hälsoundersökningar

Nedanstående avgifter för intyg, vaccinationer och hälsoundersökningar ska tillämpas av regionägda vårdgivare, samt av privata vårdgivare som har avtal med Region Stockholm avseende sådana intyg, vaccinationer och hälsoundersökningar som ingår i vårdgivarens uppdrag eller som vårdgivaren enligt lag eller riktlinjer på Vårdgivarguiden ska tillhandahålla.

Den avgift som tas ut för intyg, vaccinationer och hälsoundersökningar ingår inte i högkostnadsskyddet för öppen vård.

Avgiftsbefriade intyg	**Avgift**
Intyg till Försäkringskassan	
Gäller samtliga intyg som Försäkringskassan behöver för sin handläggning	0 kr
Intyg till kommun eller stadsdelsnämnd inom Region Stockholm, avseende:	
• Parkeringstillstånd	0 kr
• Färdtjänst/förnyelse av färdtjänst (inkl. riksfärdtjänst)	0 kr
• Bostadsanpassning	0 kr
• Intyg till överförmyndaren i kommunen (intyg för god man och förvaltarskap)	0 kr
• Sjukintyg	0 kr
• Utlåtanden inför assistansersättning	0 kr
Övriga avgiftsfria intyg	
• Intyg som Region Stockholm behöver för sin handläggning	0 kr
• Intyg som Landstingens ömsesidiga försäkringsbolag behöver för sin handläggning	0 kr
• LSS-intyg	0 kr
• LPT-intyg	0 kr
• Sjukintyg till arbetsgivare avseende sjuklöneperiod 1–14 (gäller ej förstadagsintyg)	0 kr
• Medicinska utlåtanden som utfärdas efter förfrågan av Arbetsförmedlingen (Avgiftsfritt för patienten. Vårdgivaren fakturerar Arbetsförmedlingen enligt timtaxan)	0 kr
• Intyg till Rättsmedicinalverket avseende rättspsykiatriska undersökningar i brottsmål	0 kr
• Utfärdande av dödsbevis	0 kr
• Intyg som person som blivit HIV-smittad i vården behöver med anledning av sin sjukdom	0 kr
• Läkarintyg enligt 32§ LVU	0 kr
• Intyg avseende sjukhusvistelse i enlighet med hälso- och sjukvårdsförordning (2017:80)	0 kr
• Intyg som patienten kan begära avseende den vård patienten fått (I enlighet med Patientdatalagen (2008:355) och Patientlagen (2014:821))	0 kr

Avgiftsbelagda intyg

Avgiftsbelagda intyg delas in i olika kategorier där avgiftsnivån fastställs utifrån aktuell timtaxa och tidsåtgång för intygets utfärdande. Timtaxan (exkl. moms) uppgår till 0,025 prisbasbelopp, baserat på föregående års prisbasbelopp och avrundat nedåt till närmsta femtiotal kronor. Avgift debiteras per påbörjad kvart.

Typ av intyg (tidsåtgång)	Avgift exkl. moms	Avgift inkl. moms
Intyg A: Utfärdas utifrån journalkopior eller kännedom om patienten (15 min)	362 kr	452 kr
Intyg B: Undersökning av patienten krävs (30 min)	724 kr	905 kr
Intyg C: Undersökning, tester, diagnosbedömning m.m. krävs (45 min)	1 086 kr	1 357 kr
Timtaxa	1 450 kr	1 812 kr

För vanligt förekommande intyg gäller ett fast pris enligt tabellen nedan.

Intyg som inte finns specificerade nedan, samt intyg skrivna på annat språk än svenska, debiteras enligt timtaxan. I debiterad tid ingår den tid som krävs för undersökning, utfärdande och utskrift av intyget. Om det krävs mer omfattande undersökningar eller ytterligare medicinsk diagnostik, debiteras den faktiska kostnaden för dessa undersökningar utöver intygspriset.

Vanligt förekommande intyg till fast pris (inkl. moms med 25 procent om inget annat anges)	Avgift
Intyg till Arbetsgivare	
• Förstadagsintyg (intyg som arbetsgivare kräver från första sjukdagen)	452 kr
Intyg till kommun eller stadsdelsnämnd	
• Intyg som rör barns förskole- och skolsituation	452 kr
Intyg till Transportstyrelsen	
• Läkarintyg - avseende högre körkortsbehörigheter eller taxiförarlegitimation - på begäran från Transportsstyrelsen	905 kr
• Läkarintyg synfunktioner	452 kr
• Läkarintyg diabetes	452 kr
Övriga avgiftsbelagda intyg	
• Adoption	
- Utlåtande om adoptivförälder (exkl. hälsoundersökning)	1 086 kr*
- Utlåtande om adoptionsbarn	1 086 kr*
- Förnyelse av intyg för adoption	700 kr*
• Audiogram	1 357 kr
• Behandlingshjälpmedel och läkemedel (intyg om innehav inför resa)	452 kr
• Funktionshinder (intyg till annan än Försäkringskassan, arbetsförmedling och socialtjänst)	452 kr
• Reseåterbud	452 kr

*Dessa intyg är undantagna från moms

Avgiftsfria vaccinationer

Vaccination	Avgift
Vaccinationer som ingår i det svenska barnvaccinationsprogrammet**	0 kr
Gäller barn och unga upp till 18 år (eller 20 år om de fortfarande går i skola)	
Vaccination mot pneumokocker till äldre och riskgrupper****	0 kr
Vaccination mot säsongsinfluensan till äldre och riskgrupper***	0 kr
Vaccination mot covid-19 till rekommenderade grupper***	0 kr
Vaccination mot kikhosta för gravida efter graviditetsvecka 16***	0 kr
Vaccination mot hepatit A för vissa riskgrupper*	0 kr
Vaccination mot hepatit B för vissa riskgrupper***	0 kr
Vaccination mot bältros till gravt immunsupprimerade efter individuell bedömning***	0 kr
Vaccination mot mpox ***	0 kr
Gäller både post-expostionsprofylax och förebyggande vaccination för personer som bedöms ha ökad risk för att bli smittade av mpox	
Vaccination mot meningokocker till riskgrupper***	0 kr
Ges till personer utan mjälte eller med nedsatt mjältfunktion	
Vaccination mot fästingburen hjärnhinneinflammation (TBE) till samtliga barn 3-18 år***	0 kr
Gäller grundimmunisering samt samtliga boosterdoser upp till och med det år man fyller 18 år	
Kompletterande grundvaccination för vuxna***	0 kr
Gäller vuxna personer som enligt lag ska erbjudas hälsoundersökning (bland annat asylsökande, personer utan tillstånd, kvotflyktingar, personer som söker skydd enligt massflyktsdirektivet) och som vid medicinsk bedömning saknar grundskydd mot mässling, röda hund, difteri, stelkramp, polio och kikhosta	
Kompletterande grundvaccination för vuxna personer födda år 1960 eller senare***	0 kr[1]
Gäller personer som vid medicinsk bedömning saknar grundskydd mot mässling, röda hund eller påssjuka	

* Vaccination som ges enligt regionalt beslut

** Vaccination som ges enligt nationellt vaccinationsprogram

*** Vaccination som ges enligt nationell rekommendation och regionalt beslut

**** Vaccination som ges enligt nationellt vaccinationsprogram, nationell rekommendation samt regionalt beslut

Avgiftsbelagda vaccinationer

Personer som inte omfattas av avgiftsbefrielse enligt ovan betalar hela kostnaden för vaccinationen själv enligt nedanstående tabell. Vaccinationer är undantagna från moms.

Vaccination	Avgift
Vaccin/globulin	Faktisk kostnad
Stickavgift (besöksavgift)	250 kr
Endast en avgift tas ut även om flera vaccinationer/globuliner injiceras vid samma tillfälle	

Ordination av vaccin	Timtaxa
Gäller om syftet med läkarbesöket endast är ordination av vaccin	

Avgiftsbefriade hälsoundersökningar

Hälsoundersökningar	**Avgift**
Riktade hälsoundersökningar/Screeningverksamhet då patienten erhållit kallelse från Region Stockholm:	
- Bukaortascreening	0 kr
- Gynekologisk screening*	0 kr
- Mammografiscreening* (Gäller då patienten erhållit särskild kallelse från Region Stockholm)	0 kr
Hälsoundersökning enligt lag (2017:209) om hälsoundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet, gäller barn och unga i ålder 0–20 år	0 kr
Hälsoundersökningar som ges enligt lag (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl.	0 kr
Hälsoundersökningar som ges enligt lag (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd	0 kr

*Avgiftsbefrielsen följer av nationell lagstiftning

Avgiftsbelagda hälsoundersökningar

För hälsoundersökning och provtagning som utförs på individens initiativ utan misstanke om sjukdom, betalar patienten hela kostnaden själv.

Undersökningar	**Avgift**
Hälsoundersökning* (exkl. medicinsk diagnostik)	Timtaxa
Medicinsk diagnostik	Faktisk kostnad
Provtagning (besöksavgift), exkl. analyskostnad	250 kr
Endast en avgift tas ut även om flera prover tas vid samma tillfälle	

*Hälsoundersökningar och provtagningar är undantagna från moms

1.6 Övriga avgifter

Administrativa avgifter

Påminnelse- och kravavgift tas ut i enlighet med förordning (1981:1057) om ersättning för inkassokostnader med mera
Avgift för journalkopior tas ut enligt samma principer som när någon begär en kopia av en offentlig handling i Region Stockholm, se kapitel tre nedan

Avgift för subventionerade preventivmedel

För ungdomar under 21 år är p-piller som omfattas av läkemedelsförmånerna samt hormonspiral, p-stav, p-spruta, p-plåster och p-ring kostnadsfria. För ungdomar från 21 år till dagen innan de fyller 26 år är egenavgiften för preventivmedel som omfattas av förmånen 100 kr för 12-månaders förskrivning och 30 kr för 3 månaders förskrivning. För spiral och p-stav är egenavgiften 100 kr för tre eller fem år. Invånare som fyllt 26

år betalar hela kostnaden. Akut preventivmedel ges kostnadsfritt på länets barnmorske- och ungdomsmottagningar för alla under 26 år. Förtydligande avseende preventivmedelssubventionen återfinns på Vårdgivarguiden.

Egenavgift för omskärelse av pojkar på icke-medicinska grunder

Omskärelse av pojkar på icke-medicinska grunder regleras i lag (2001:499) om omskärelse av pojkar och omfattas inte av bestämmelse om patientavgifter eller högkostnadsskydd. Region Stockholm subventionerar dock omskärelse på icke-medicinska grunder och för varje ingrepp betalar familjen 1 500 kronor i egenavgift.

Avgiftsfrihet för sanitär balsamering av avliden

Avgiftsfrihet införs för sanitära balsameringar av avlidna. Dödsboet ska således inte debiteras kostnaden för sanitär balsamering.

1.7 Prislistan för vuxentandvård

Folktandvårdens prislista för vuxentandvård höjs med det folktandvården anser vara nödvändigt från den 15 januari 2027.

Priserna för Frisktandvård höjs med det folktandvården anser vara nödvändigt för hela avtalsperioden (tre år) för frisktandvårdsavtal som tecknas efter 1 januari 2027.

2. Taxor i kollektivtrafiken

Priset för 30-dagarsbiljett till vuxet pris är oförändrat, 1 060 kronor. Även enkelbiljett till vuxet pris är oförändrat, 43 kronor.

Priset för rabatterade biljetter är oförändrat vilket innebär att en rabatterad 30-dagarsbiljett kostar 650 kronor och en rabatterad enkelbiljett 26 kronor.

Lovbiljetten som introducerades under 2024 finns fortsatt kvar under 2027.

Som en anpassning till att riktåldern för allmän pension höjts kommer den åldersgräns när alla får använda biljetter med rabatterat pris att höjas. 2027 blir den 66 år och 2028 67 år.

2.1 AB Storstockholms Lokaltrafik (SL)

	Vuxna	Pensionär, ungdom, student
30-dagarsbiljett	1 080 kr	670 kr
Enkelbiljett	44 kr	27 kr
Avgift SL Kort	50 kr	50 kr

2.2 Waxholms Ångfartygs AB

	Vuxna	Pensionär, ungdom, student
30-dagarsbiljett	1 080 kr	670 kr
Ö-kort (avgift per kort och år)	655 kr	655 kr

Indexjustering av godstrafikprissättning sker med 0,68 procentenheter baserat på KPI total (årsmedelvärde) från 2027-01-01.

2.3 Färdtjänst

	Vuxna	Pensionär, ungdom, student
Färdtjänstresor med taxi och rullstolstaxi:		
Pris per resa (en resa = 30 km)	86 kr	86 kr
Minimiavgift - bil på gatan	62 kr	62 kr
Högkostnadsskydd per månad	970 kr	650 kr
Medresenärsavgift	40 kr	40 kr

2.4 Pilotprojekt för biljett Nykvarn

Prisnivåer för ordinarie 30-dagars Movingobiljetter sätts under den tid som biljettpiloten genomförs till 1 410 kronor för samtliga relationer inom Region Stockholm. Vidare justeras prisnivåer för ordinarie 30 dagars Movingobiljetter på sträckorna Eskilstuna – Nykvarn respektive Strängnäs – Nykvarn till 2 090 kronor respektive till 1 360 kronor.

Priserna för övriga biljettkategorier i Movingo-sortimentet på dessa sträckor följdjusteras enligt Mälardalstrafiks rutiner för prissättning. Den föreslagna justeringen kan endast verkställas av Mälardalstrafik om Region Sörmland fattar motsvarande beslut. Priserna kan komma att justeras med upp till och med 5 procent om Mälardalstrafiks styrelse beslutar om prishöjningar på berörda sträckor.

Planeringsprocesserna för justering av taxa och försäljningssystem anger att pilotprojektet sannolikt kan starta tidigast i början av 2027. I december 2026 byter Mälartåg trafikutövare, vilket i sig innebär en påverkan på trafiksystemet. Genomförandeplaneringen inför pilotprojektet behöver ske i nära samverkan med Mälardalstrafik och deras nya trafikutövare.

Trafiknämnden bedömer att en pilot bör vara i ett år. Detta för att möjliggöra en fullständig uppföljning och jämförelse som även fångar säsongsvisa variationer i resande.

3. Administrativa avgifter

3.1 Avgifter för kopia av allmän handling

Avgiftsreglerna ska tillämpas av Region Stockholms verksamheter samt i bolag, ekonomiska föreningar och stiftelser där Region Stockholm utövar ett rättsligt bestämmande inflytande.

Avgifter för kopia på papper

Avgiften gäller även för utskrifter och när kopior skickas med fax. Dubbelsidig kopiering räknas som två sidor. En sökande kan inte undvika att betala en avgift genom att dela upp sin begäran på två eller fler tillfällen med under 50 kopior.

	Avgift
Sida 1–49	0 kr
Sida 50	100 kr
För varje sida från den 51: a kopian	2 kronor/sida

Avgifter för digital kopia

När det är lämpligt och praktiskt kan verksamheten lämna ut digitala handlingar i digital form. En digital handling behöver inte lämnas ut i annan form än utskrift.

	Avgift
Digitalisering/skanning av handling på papper som ska lämnas ut digitalt	Samma avgift som kopia på papper
Digital kopia på databärare (till exempel USB)	Verksamhetens kostnad för databärare
Digital kopia som skickas med e-post eller andra digitala meddelandetjänster	0 kr

Avgifter för kopia när extern part anlitas för kopiering

Verksamheten kan välja om handlingar i större format eller med krav på viss kvalité endast ska lämnas ut på plats hos verksamheten eller om en extern part ska anlitas för kopiering.

	Avgift
Kopia av kartor, ritningar i större format och bilder	Avgift motsvarande extern parts priser

Avgift för rekommenderad post, bud och postförskott

Verksamheten kan ta ut avgift för att skicka med rekommenderad post och postförskott. Verksamheten kan även ta ut avgift för att skicka kopior med bud om det är överenskommet med den sökande.

	Avgift
Rekommenderad post, postförskott	Verksamhetens kostnad för rekommenderad post och postförskott
Bud	Verksamhetens kostnad för bud

Avgiftsfria kopior

Kopia av allmän handling lämnas ut utan avgift till:

- Enskild som begär kopia av egen journal
- Vårdnadshavare som begär kopia av barnets journal
- Enskild och/eller närstående till en enskild som har ett ärende hos patientnämnden
- Region Stockholms verksamheter inklusive aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar och stiftelser, där regionen utövar ett rättsligt bestämmande inflytande
- Verksamheter utanför Region Stockholm som enligt lag har rätt till kopior utan avgift
- Vårdgivare i Sverige i direkt anslutning till pågående vård av en patient
- Landstingens ömsesidiga försäkringsbolag

Avgift för kopia av allmän handling får tas ut om den enskilde begär samma journalkopior upprepade gånger

Verksamheten har möjlighet att besluta om undantag från avgiftsreglerna i enskilda utlämningsärenden.

Förskottsbetalning

Verksamheten får i ett enskilt utlämningsärende besluta om att avgiften ska betalas helt eller delvis i förskott. Handlingarna kopieras då först när hela eller delar av avgiften är betald. Det kan vara aktuellt om sökanden tidigare inte betalt kopieavgifter till verksamheten eller om det är ett omfattande arbete med att kopiera stora mängder handlingar.

4. Avgifter för handläggning och datauttag från Region Stockholms hälsodata

Handläggning och utlämning av hälsodata inklusive kvalitetsregister för vidareanvändning utgör inte myndighetens skyldighet att lämna ut allmänna handlingar, utan avser en särskild tjänst som Region Stockholm tillhandahåller. Det är därför förenligt med kommunallagen att ta ut avgifter för dessa tjänster.

Handläggning och utlämning av hälsodata inklusive kvalitetsregister för vidareanvändning omfattar bland annat rådgivning och stöd för komplettering av ansökan, juridisk prövning, informationssäkerhet, datakvalitet, tekniskt datauttag och administration. Arbetet är ofta komplext och resurskrävande, särskilt när flera datakällor och vårdinrättningar berörs.

Datauttag hälsodata	**Avgift**
Grundavgift för handläggning	8 000 kr
Inkluderar rådgivning, juridisk bedömning, komplettering, systemstöd, kontakt med personuppgiftsansvariga, administration. Debiteras även vid avslag eller återkallad ansökan.	
Avgift för upprepad ansökan (förlängning av tidsperiod)	5 000 kr
Om fler uppgifter önskas behandlas som ny ansökan. Kan justeras vid behov för konjunkturanpassning inom budgetprocessen.	
Arbetskostnad för datauttag	1 000 kr/timme
Täcker möten, korrespondens, datauttag, pseudonymisering, intern datainsamling, matchning, kvalitetskontroll, uppladdning.	
Medium för utlämnande av data	Verksamhetens kostnad för databärare

Justering i relation till styret (miljoner kronor)	Typ	2027	2028	2029
Varje skattekrona ska göra nytta				
Effektivare och smartare upphandling	Minskad kostnad	700	700	700
Minskning vakanser	Ökad intäkt	100	100	100
Kommersiella ytor regionfastigheter	Ökad intäkt	25	25	25
Incitamentspott hållbara produkter och cirkulära flöden	Minskad kostnad	20	20	20
Incitamentspott innovation	Minskad kostnad	15	15	15
Minskade bidrag och färre medlemskap	Minskad kostnad	50	50	50
Kulturbudget minskat anslag,nedläggning film, minskat verksamhets- och projektstöd mm.	Minskad kostnad	102,2	102,2	102,2
Nej till vissa nya budgetposter kulturnämnden	Minskad kostnad	13	13	13
Stoppa nätläkare	Minskad kostnad	65	65	65
Solceller	Minskad kostnad	10	10	10
Stopp för socialisering busstrafik	Minskad kostnad	0	0	40
Borttagande av märkningar ex. bra miljöval	Minskad kostnad	26	26	26
Ansvar för det gemensamma				
Sänkt skatt ytterliggare 20 öre	Minskad intäkt	1821	1904	1987
Ökning såld vård utomlands/utomläns	Ökad intäkt	291	291	291
Halverade uteblivna besök/höjda patavgifter	Ökad intäkt och minskad kostnad	400	600	800
1177 tryckt tidning utgår	Minskad kostnad	20	20	20
Pilotprojekt återhämtning utgår	minskad kostnad	40	40	40
Folktandvården flexibel prissättning	Ökad intäkt	20	20	20
Mindre byråkrati, mer verksamhet				
Frysta kostnader för administration och utredningsstopp	Minskad kostnad	404	404	404
Borttagande SL-kort politiker	Minskad kostnad	1,5	1,5	1,5
Nedläggning utskott/beredningar/TIU	Minskad kostnad	5	5	5
Nedläggning FIN	Minskad kostnad	0	0	0
Nedläggning KRN netto	Minskad kostnad	75	75	75

Vård efter patientens behov				
Vårdvalspott HSN	Minskad kostnad	150	150	150
Vårdvalspott PVN	Minskad kostnad	50	50	50
Återstarta den vård som lagts ned inom speciliserad vård	Ökad kostnad	40	40	40
Trygg vård i hemmet och livets slutskede	Ökad kostnad	73	73	73
En kvinnosjukvård att lita på	Ökad kostnad	40	40	40
Stärkt neurologisk vård och rehabilitering	Ökad kostnad	16	16	16
Anhörigstöd LSS-boendet Safiren	Ökad kostnad	1	1	1
En tryggare vård för äldre	Ökad kostnad	26	26	26
Stärkt rehabilitering och fysioterapi	Ökad kostnad	22	22	22
Stärkt sexuell hälsa	Ökad kostnad	2	2	2
En tryggare och mer tillgänglig ätstörningsvård	Ökad kostnad	5	5	5
Kortare köer till barn- och ungdomspsykiatrin	Ökad kostnad	15	15	15
Stärkt vuxenpsykiatri	Ökad kostnad	20	20	20
Bättre tillgänglighet vårdcentral	Ökad kostnad	65	65	65

En kollektivtrafik som får vardagen att fungera				
Utökning och förstärkning av kollektivtrafik	Ökad kostnad	400	400	400
Justerade grundtaxor och ökat resande och fler biljettyper	Ökad intäkt	193	193	193
Förändrad roll stationsvärdar	Minskad kostand	150	150	150
Trygghetssatsning och ny smart teknik stationer, trivselkampanj	Ökad kostnad	50	50	50
Ökning reklam/kommersiella lokaler	Ökad intäkt	110	110	110
Avskaffad testbädd elektrifiering sjötrafik	Minskad kostnad	7,5	0	0
Förbättrad störningsinformation	Ökad kostnad	10	10	10
20 fler ordningsvaktspatruller	Ökad kostnad	75	75	75
Förstärkning av TryggC för regiongemensamma insatser	Ökad kostnad	25	25	25